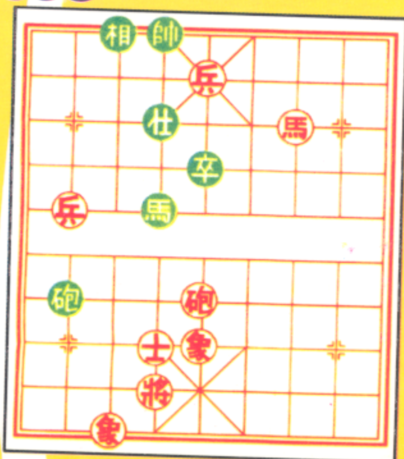
THIỀU LĂNG QUÂN
NGUYỄN TÀI BÌNH
Sưu tầm và biên soạn

CẨM NANG CỜ TƯỚNG

TỰ HỌC ĐÁNH CỜ

TỪ BƯỚC ĐẦU ĐẾN KHI TRỞ THÀNH CAO CỜ, VỚI NHIỀU CHIẾN PHÁP BÍ HIỂM, CỜ THẾ, CỦA NHỮNG VUA CỜ, TRẠNG CỜ TRUNG QUỐC

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN 1998

THIỀU LĂNG QUÂN
& NGUYỄN TÀI BÌNH
(Biên soạn)

CẨM NANG
CỜ TƯỚNG

TỰ HỌC ĐÁNH CỜ

TỪ BƯỚC ĐẦU ĐẾN KHI TRỞ THÀNH TAY CAO CỜ, VỚI NHIỀU CHIẾN PHÁP BÍ HIỂM, CỜ THẾ, CỦA NHỮNG VUA CỜ, TRẠNG CỜ TRUNG QUỐC

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN
- 1998 -

TỰA

Cờ tướng, một môn giải trí tinh thần từ mấy ngàn năm nay ở Á Đông nhất là các nước Việt Nam, Trung Hoa, Hàn Quốc, Nhật bản, In-đô-nê-xi-a v.v...

Chơi cờ là một vấn đề nghệ thuật và sự chơi cờ giúp ta rèn luyện trí óc và đức tính kiên nghị, trầm tĩnh, nhẫn nại... Bởi vậy mà đa số các danh tướng, danh nho, chính trị gia Á Đông đều thích cờ tướng. Đã có nhiều giai thoại về cờ tướng minh chứng sự kiện này.

Về đời Tây Sơn hai anh em Nguyễn Nhạc và Nguyễn Huệ, tức vua Quang Trung cũng là tay cao cờ, thường khi bí lối trong chiến trận, hay chơi cờ để nghĩ kế gỡ nước hoặc để hành động. Khi mới xuất quân, hai anh em công hãm thành Qui Nhơn, cả tháng tấn công mấy lượt đều thất bại, rất lấy làm lo nghĩ, về kế sách tấn, thủ. Một hôm, trong quân cơ, hai anh em bày cờ chơi. Một lát sau, đang lúc bất ngờ Huệ đi nước Mã chiếu Tướng, Nhạc hết nước đi. Nhạc hỏi :"Chú đi con Mã vào cung, lúc nào vậy ?" Huệ đáp :"Thì cho các con cờ ngoài đi rộn rịp để anh mải lo cản, con Mã đã nhập cung bất ngờ từ lâu mới làm nổi việc chứ ?" Nhạc nghe nói, đập mạnh xuống bàn cờ, bàn cờ gần vỡ đôi, con cờ bay tứ tung, rồi Nhạc cười ha hả, ngặt nghẹo đến một thôi gần hụt hơi. Huệ ngạc nhiên

hỏi :"Anh thua tôi ván cờ, có gì mà cười thích chí đến thế ?" Nhạc đáp :"Ừ ! Thua ván cờ chú thiệt, nhưng thua ván cờ mà lại được thiên hạ mới khoái chớ ! Được rồi, nhớ con Mã nhập cung của chú, đêm mai chúng ta sẽ lấy thành Bình Định dễ như lật bàn tay !" Sáng hôm sau, Nhạc cho quân đến thành khiêu chiến, bị quân trong thành chống trả kịch liệt, Nhạc rút quân chạy. Đến trưa, có mấy chục người dân làng cầm giáo mác, khiêng một cái cũi to, rất chắc chắn, nạp cho quan Trấn thủ Bình Định. Trong cũi, Nhạc bị trói thúc ké, ngồi xui xị. Quan Trấn thủ mừng quá, thưởng cho dân làng và cho đưa cả cũi vào khám giam Nhạc lại. Thấy bắt được tướng giặc, quan trấn thủ chẳng còn lo phòng bị nữa. Đến nửa đêm, Nhạc tự tháo dây trói và cũi, vì đã đóng theo kế hoạch, có chỗ móc tháo gỡ. Giết các tên lính canh, mở cửa thành cho quân Huệ đã nấp sẵn, tràn vào, bắt quan trấn thủ bỏ vào cũi ấy và đoạt thành Bình Định trong nháy mắt. Nhờ cơ sở này làm bàn đạp nhà Tây Sơn tiến ra Phú Xuân, diệt họ Nguyễn, Trịnh, Lê mà lấy thiên hạ! Khởi đầu là nhờ ý nghĩ của "con Mã nhập cung" bất ngờ của chú Huệ mà cả Nhạc mới biến chế, mưu lược để nên nghiệp lớn!

Đời Vua Lê, Chúa Trịnh, sứ Tàu qua thông hiếu, thách vua Lê tự tay đánh cờ thắng mới chịu sách phong Vua ta. Sứ Tàu là một ông Trạng cờ bên Tàu, nên triều đình và Vua Lê rất lo. Một viên quan tiến cử lên vua một người dân quê, giỏi cờ. Người dân quê tâu với vua mật kế đòi Sứ Tàu phải đánh cờ ngoài ngự uyển, và cứ bóng

nắng ngả ba gan là phải xong một ván cờ. Anh dân quê chỉ giữ cái việc cầm lọng che cho vua; trên lọng có dùi một lỗ nhỏ và hễ mỗi khi bóng nắng điểm ở đâu thì vua đi con cờ ấy đến nước ấy. Nhờ đó vua Lê thắng luôn ba ván cờ, Sứ Tàu phục là thánh cờ và chịu nhượng bộ ngoại giao. Vua thưởng công cho anh dân quê vàng bạc, châu báu và phong cho làm "Trạng cờ". Nước Nam có anh ấy duy nhất là "Trạng cờ". Trong chuyện Tam Quốc Chí, Quan Vũ Hầu nhà Hán bị tên bắn trọng thương, đã bình thản ngồi đánh cờ, cho danh y Hoa Đà mổ xẻ, cạo chỗ thịt bị mũi tên tẩm độc tàn phá.

Trong văn đàn nước ta có các nữ sĩ như Đoàn Thị Điểm, Hồ Xuân Hương đều là tay cao cờ. Tương truyền Hồ Xuân Hương có những vần thơ dí dỏm, ranh mãnh và lãng mạn như bài chơi cờ đêm :

"Chàng với thiếp canh khuya trằn trọc,
Đốt đèn lên đánh cuộc cờ người.
Hẹn rằng đấu trí mà chơi.
Cấm ngoại thủy không ai được biết.
Thoạt mới vào, chàng liền nhảy ngựa."

. . .

Thật là một bài thơ cờ tướng hi hữu và ý nghĩa.

Trong xã hội Việt Nam thời xưa, bất cứ ở làng nào, năm nào, các hội hè, đình đám đều có chơi cờ tướng, đặt giải rất to. Mỗi năm, có một ông "Trạng cờ" nhỏ được tôn lên ở trong làng. Những làng lớn, hoặc gặp năm được

mùa, làm ăn thịnh vượng, thì môn cờ tướng được làm lớn chuyển ra làm "Cờ Người". Cờ Người chơi ở trên một khoảnh đất lớn, được cất thành điếm theo ô, hoặc dùng người vác con cờ viết sẵn trên lá cờ to và di chuyển theo sự điều khiển của hai viên "Tướng cờ" chỉ huy ở trong Doanh. Cờ người chơi rất hứng thú, rộn rịp, cả làng tụ họp xem, cổ vũ. Tại kinh đô, hay tỉnh lớn, hoặc ở đại doanh, cờ Người được dùng toàn đồ thật : Có voi, ngựa thật, súng, xe, quân lính mặc áo nẹp cầm gươm giáo, Sĩ mặc đồ quân sư và Tướng Súy mặc võ phục. Một cuộc cờ Người như thế thật là rầm rộ với tiếng nhạc, ngựa hí, voi gầm v.v...

Cuộc cờ người nầy khác với cuộc cờ người của nàng thơ Xuân Hương đề cao có một "con tốt" lọt vào "cung" và cái "nước pháo" nhảy đùng ra chiếu !...

Các báo chí Trung Hoa cũng đều có mở mục giải trí cờ tướng, tranh giải cờ thế v.v... Ngày xưa, các cụ liệt cờ tướng vào một trong bốn môn giải sầu lành mạnh . Cầm, Kỳ, Thi, Họa. Xem thế, cờ tướng là một môn giải trí hào hứng, lành mạnh.

Chúng tôi chơi cờ từ bé, thường hay nghiên cứu về cờ và sưu tầm được một số sách cổ kim về nghệ thuật chơi cờ tướng. Nay chúng tôi mạo muội viết ra cuốn sách này. Nhưng phần nhiều nhờ các tài liệu của cuốn "Tượng Kỳ Cẩm nang" của ông Quan Dịch Hiên chủ biên, là một Trạng cờ lừng danh bên Trung Quốc. Vì thế, cuốn sách này thêm được nhiều nước cờ chót, cờ thế rất bí hiểm. Đặc sắc nhất là có mấy thế cờ của nhưng nhà vô địch cờ

Trung Quốc như các ông : La Thiên Dương, Dương Quan Lâm, Trần Tùng Thuận, Huệ Tụng Tường v.v... được mệnh danh là "Vua cờ", đều có đăng tải đầy đủ vào đây ngỏ hầu quí bạn học hỏi, chiêm nghiệm thêm cái hay của người để bổ khuyết cho cái hay của mình.

Giỏi cờ là do trí tuệ, nẳng khiếu của mỗi người. Nếu có óc khoa học, toán pháp hay tính toán, đồ mưu, thì mau trở nên cao cờ. Nhất là cần lanh trí, sáng suốt, vì có người đi một nước cờ để tính chuyện năm, mười nước, có khi cả một ván cờ tàn cuộc về sau. Có người muốn gài địch thủ vào thế "cờ thế" ở nước chót, nên họ tính toán, đánh thí quân, rất bạo, chỉ để dành có năm ba con cờ cần thiết về sau, thực hiện xong ván cờ thế "có tính toán từ trước" là ăn chắc và địch thủ vô phương cứu được, chỉ còn cách chấp nhận thua cuộc.

Bởi thế, trong sách này tất cả những yếu tố lợi ích cho chiến pháp và kỹ thuật cờ tướng, chúng tôi đã cố gắng biên khảo hết sức đầy đủ, để quí bạn được dồi dào tài liệu cho sở trường.

Mong rằng cuốn sách này được làm người bạn tốt cho các bạn mộ điệu cờ tướng, môn giải trí tinh thần của người Việt Nam, đó là điều khuyến khích lớn cho chúng tôi.

THIẾU-LANG-QUÂN

và NGUYỄN-TÀI-BÌNH

CHƯƠNG I

KHÁI NIỆM

1- TẠI SAO GỌI LÀ "CỜ TƯỚNG" ? : Cờ tướng là tiếng thông dụng ở Việt Nam chỉ về loại cờ cầm đầu do con Tướng, để khỏi lầm với nhiều loại cờ cổ truyền Việt Nam khác như Cờ Gánh, Cờ Nhảy, Cờ Chó v.v... Là thứ cờ bình dân ở đồng quê các trẻ con thích chơi.

Đối với các loại cờ bình dân nói trên, cờ tướng có vẻ "trí thức" hơn vì không những con cờ viết bằng chữ Hán, mà cách chơi cũng cần nhiều mưu trí hơn.

Ta gọi là Cờ Tướng, nhưng người Tàu, người Nhật, Đại Hàn lại gọi là "Tượng Kỳ"象棋 tức là "Cờ Voi". Họ gọi là "Cờ Voi" có lẽ do hai con Tượng (Voi) ở trong con cờ là con vật có đặc điểm là tại các nước Trung Hoa, Đại Hàn, Nhật Bản rất hiếm, có nơi lại không có. Vì voi thích ở bầy nơi xứ nóng và không chịu khí hậu các xứ thuộc Bắc đới.

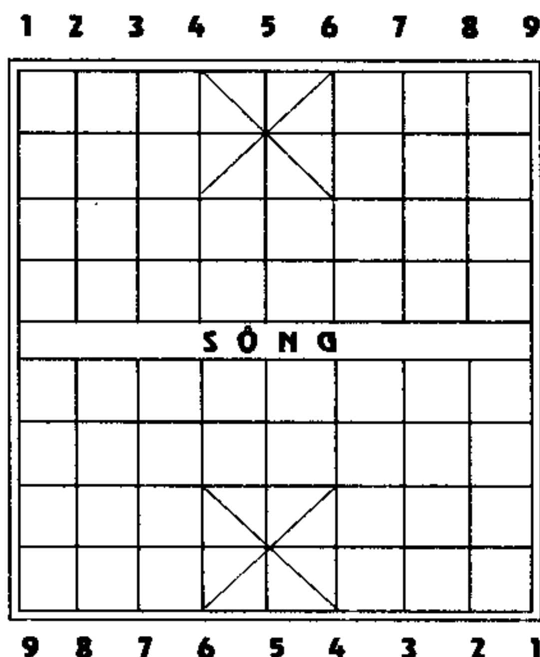
2- BÀN CỜ TƯỚNG : Bàn Cờ Tướng không có kích thước lớn, nhỏ nhứt định, nhưng thường là cỡ trung bình, vừa vặn tương đối với cỡ con cờ lúc đặt vào. Con cờ thường là có cỡ cầm cho vừa tay; lớn quá bất tiện, nhỏ quá khó cầm mà chơi, nhất là lúc ăn cờ, khoái chí, cầm con cờ đập

xuống như "pháo" nổ! Vì vậy bàn cờ cũng phải vừa cỡ dung nạp con cờ.

Cỡ lớn bàn cờ thường thường từ 4 đến 5 tấc tây mỗi bề là vừa cho con cờ cỡ từ 2 phân rưỡi đến 3 phân đường kính.

Bàn cờ đáng lẽ có hình vuông vức bốn bề, vì nó có tất cả 64 ô vuông nhỏ ở trong, chia ra mỗi bề 8 ô vuông : 8 x 8 = 64 ô.

Song le, vì ở giữa bàn cờ có con sông ngăn đôi hai "mặt trận" nên thêm một hàng bằng cỡ một ô vuông nhỏ, nên bàn cờ thành ra hình chữ nhật.

Hình 1

Chính con sông này – thường gọi là "Sở hà Hán giới" tức là Sông Nước Sở biên giới của nước Hán. Sở dĩ gọi thế là để nêu lên mọt mặt trận của "Hán Sở tranh hùng". - Chia đôi bàn cờ làm hai mặt trận đối nhau. Mỗi bên bề ngang có 8 ô vuông, bề dọc có 4 ô vuông, tức là 8 × 4 = 32 ô vuông, dàn bày thứ tự cho 16 con cờ.

Mỗi bên, con cờ chia ra màu Đen, màu Đỏ khác nhau, có khi màu xanh thay màu đen, màu trắng thay màu đỏ.

Trong bàn cờ, điều đáng chú ý là con Sông Sở chiếm ở giữa một cỡ bằng 8 ô vuông. Con sông nầy phải bằng cỡ ô vuông, không thể nhỏ hơn hay lớn hơn, vì nó còn cần thiết cho nước đi của con cờ Mã mỗi nước đi xéo qua 2 ô vuông.

Điều chú ý thứ hai, là mỗi bên "mặt trận" bàn cờ, 4 ô giữ do Tướng Sĩ trấn có gạch xéo chữ X, là "đại bản doanh", căn cứ chỉ huy mặt trận. Tướng ở giữa, có 2 con Sĩ là Tả, Hữu quân sư phò 2 bên ông Tướng.

Để cho quí bạn mới học cờ tướng dễ nhớ, mỗi mặt trận, đều có đề số từ 1 đến 9 cho 8 ô vuông hàng chót. Các bạn phải nhớ con số nầy để đi các nước cờ sau nầy : Ví dụ :

Mã 2 tấn 3

Pháo nhị bình bát

Xa 4 bình 6

Tốt ngũ tấn nhứt

Mã 3 thối 4 v.v...

Hàng trên con số 1 đến 9 kể từ tay trái qua tay mặt, và hàng dưới kể từ tay mặt qua tay trái:

1 2 3 4 5 6 7 8 9

9 8 7 6 5 4 3 2 1

3- CON CỜ :Con cờ chia làm hai phe Đen và Đỏ, hoặc Đen và Trắng, hoặc Đỏ và Xanh, tùy con cờ mà để màu cho rõ phân biệt quân cờ bên nào, lúc tràn sang bên kia sông.

Mỗi bên có 16 con cờ, chia ra làm:

1 con Tướng將 hay Súy帥 ở giữa doanh

2 con Sĩ士 ở hai bên tả hữu Tướng

2 con Tượng象 hoặc相 kế 2 con Sĩ

2 con Mã馬 ở kề 2 con Tượng

2 con Xa車 ở kề 2 con Mã

2 con Pháo砲 trấn ở hàng giữa mặt trận

5 con Tốt卒 hay Binh兵 dàn hàng đầu, cách con Sông 1 ô.

16 con cờ mỗi bên.

Điều chú ý và để phân biệt quân cờ, ở mặt trận bên kia, có mấy con cờ chữ viết có khác đi như:

Súy帥 thay vì Tướng將

Tượng相 thay vì Tượng象

Binh兵 thay vì Tốt卒

Ngoài ra, các con cờ khác đều viết giống nhau, duy có khác màu mà thôi.

Xin nhắc lại chữ viết tên các con cờ để quí bạn nhớ thuộc lòng:

將 Tướng, ông Tướng

士 Sĩ, quân sư, mưu sĩ

象 Tượng, con voi

馬 Mã, con ngựa

車 Xa, cái xe trận

炮 Pháo, cổ súng đại bác

卒 Tốt, người lính

Phía bên kia có mấy tên con cờ viết khác đi như:

帥 Súy thay vì Tướng 將

相 Tượng thay vì 象

兵 Binh thay vì Tốt 卒

4- NƯỚC CỜ :Nước cờ đi, tức là bước đi của nó, mỗi con mỗi khác. Ta phải học thuộc nước đi. Người ta thường nói :"Chơi cờ chưa sạch nước cản", tức là lời chê cười những người chưa thông hiểu hết các qui tắc bước đi của con cờ, con cờ bị cản (như con Mã) mà cứ đi liều, đó là chưa sạch nước cản.

Các nước cờ như sau:

- **Con TƯỚNG**, đi từng **bước một**, nội cung, tức đại bản doanh, không được ra ngoài cung. Có thể đi ngang, hay lên xuống.

- **Con SĨ,** đi từng **bước một**, đi xéo theo chiều vẽ chữ X ở trong ...ng, tức là từ góc ô vuông nầy đi xéo qua góc

kia nội trong ô nhỏ nầy có thể đi lên hay xuống qua lại nội chữ X ấy.

- **Con TƯỢNG** bước đi của nó lại nhảy xéo qua 2 ô vuông nhỏ, tức là bước đi như con Sĩ nhưng gấp đôi, hợp thành chữ ĐIỀN田 tức là 4 ô vuông nhỏ gộp lại. Con tượng phải đi từ góc chữ Điền nầy xéo qua đến góc kia, con tượng không thể qua sông được.

- **Con MÃ** đi theo hình chữ nhựt tức 2 ô vuông nhỏ hợp lại. Nó phải đi từ góc nầy xéo qua góc kia. Có thể đi lên đi xuống, đi theo chữ nhựt nằm ngang hay nằm dọc, miễn là theo hình chữ nhựt là được. Tuy nhiên nếu ở góc chữ nhựt xéo lên, có con cờ nào nằm đó, thì nó không thể lấn bước mà đi bừa. Như vậy gọi là bị cản. Nếu từ góc nhọn mà đi, ở kế góc ô vuông nhỏ có con cờ khác nằm đó, tức là bị cản, không thể đi được. Nói một cách khác, nếu ở giữa ô chữ nhựt, phía bên tay trái có con cờ trấn sẵn, đó là bị cản. Ngược lại, nếu con cờ ấy nằm giữa ô chữ nhựt, mé bên tay mặt, là không bị cản, bước con Mã được đúng phép. Con Mã có thể đi khắp nơi và qua bên kia sông, nhập vào cung tướng địch thủ.

- **Con Xa**, bước đi tự do, miễn là đừng bị cản. Nó có thể đi từng bước một, ngang hay dọc, hoặc chạy ruổi một hơi dài từ bên này bàn cờ qua bên kia mức chót bàn cờ. Con Xa theo đường thẳng dọc hay ngang, không thể đi xéo.

- **Con PHÁO**, cũng đi bước một hay dài hơn qua nhiều ô, miễn là đừng bị con nào cản dọc đường. Tuy nhiên muốn ăn một con cờ khác nó phải có NGÒI, tức là nhờ một con cờ nào khác nằm sẵn giữa đường, nó làm ngòi mà nổ qua

bên kia chụp con cờ đối phương mới được. Muốn chiếu tướng, tức ăn con tướng đối phương, cũng phải cần cái ngòi nằm giữa đường mới được.

- **Con TỐT** hay **BINH**, chỉ được phép đi từng bước một (lính phải đi bộ), nhưng chỉ tiến lên hay đi ngang qua, lại từng bước một mà thôi. Nó không được phép đi lui, vì lính chỉ có bổn phận tiến chớ không lùi, qua bên kia sông cũng vậy và có thể nhập vào cung mà giết tướng đối phương.

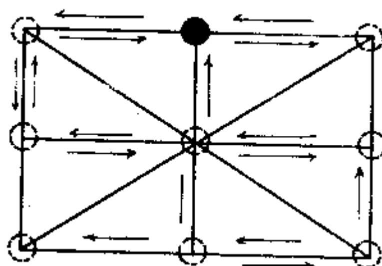
Muốn cho dễ nhớ nước đi của những con cờ khó, ta nên học thuộc câu thiệu sau đây:

"MÃ NHỰT, TƯỢNG ĐIỀN, XA LIỀN, PHÁO CÁCH".

Nghĩa là con **MÃ** đi theo chữ nhựt; con **TƯỢNG** đi, theo hình chữ Điền (ruộng); con **XA** đi liên tục, liền đường, không bị con nào cản là được đi; con **PHÁO** phải cách bởi một con cờ nào làm ngòi mới ăn được đối phương được, còn bước đi không phải ăn quân thì được đi ngang, dọc, dài, ngắn y như con **XA** vậy.

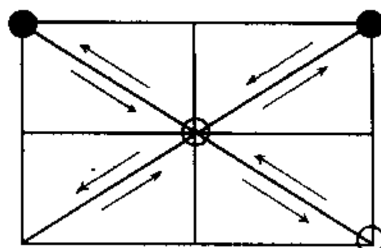
Tóm lại, về bước đi của mỗi con cờ, chúng tôi xin trình bày bằng hình ảnh để quí bạn dễ nhớ, như sau:

CON TƯỚNG

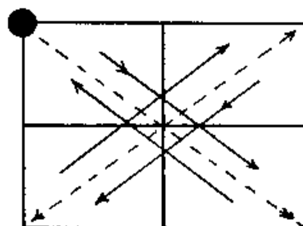
Đi nội trong cung, từng bước một qua, lại, lên xuống.

CON SĨ :

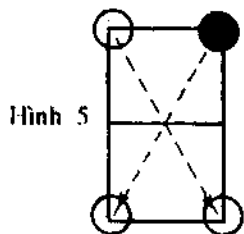
Đi xéo qua, lại, lên, xuống theo nội chữ X mà thôi, đi từng bước một.

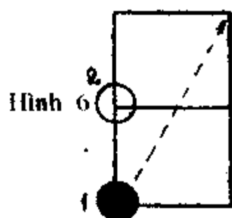
CON TƯỢNG :

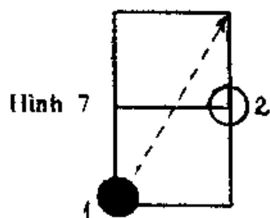
Đi theo chữ Điền, từ gốc nầy qua góc xéo bên kia trong 4 ô vuông gộp lại không được qua bên kia sông. Có thể đi lên, xuống nội trong khuôn chữ Điền.

Con mã đi theo hình chữ Nhựt, từ góc nầy nhảy qua góc kia, theo mũi tên chỉ, hay ngược lại. Các trường hợp nếu bị con cờ khác cản lại (con cờ số 2 trong hình vẽ trang 19) ở góc, không thể đi được. Nếu con cờ số 2 nằm bên kia góc tam giác là có thể đi được không bị cản.

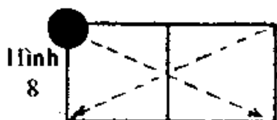

bị cản

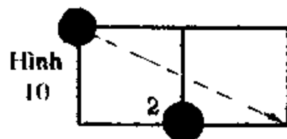

không bị cản

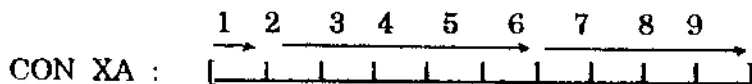

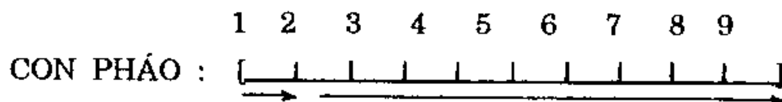
bị cản

không bị cản

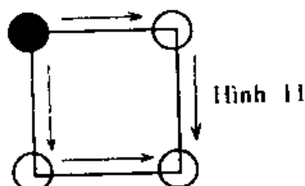
Con Xa đi thẳng, đi ngang, dọc, dài, ngắn tùy ý, miễn là đừng bị con cờ nào cản lại trên đường đi.

Đi từng bước một, hoặc dài hơn, có thể thẳng đường qua bên kia sông như con Xa. Nhưng lúc muốn ăn một con cờ khác, phải có một con cờ ở giữa làm ngòi ví dụ:

Con tốt hay binh.

Hình 11

Đi từng bước một, tức là một khoảng của ô nhỏ. Có thể tiến lên hay đi ngang từng bước một. Điều nên nhớ là khi còn ở bên này sông, con Tốt hay con Binh phải đi tiến lên, Không được đi ngang. Khi nó vượt qua sông rồi mới được phép đi ngang qua lại, nhưng cũng từng bước một mà thôi.

Tóm lại, trên bàn cờ, nước đi của các con cờ như sau:

Hình 12

Xem trên đây, ta thấy, lúc khởi đầu, con Xa chỉ đi một hai ô ngắn mà thôi vì kẹt quân.

Con Mã đi theo chữ nhựt qua bên tay trái hay tay mặt theo mũi tên chỉ.

Con Tượng đi theo chữ Điền (4 ô).

Con Sĩ đi xéo vào giữa cung rồi cứ đi lên được theo từng bước một.

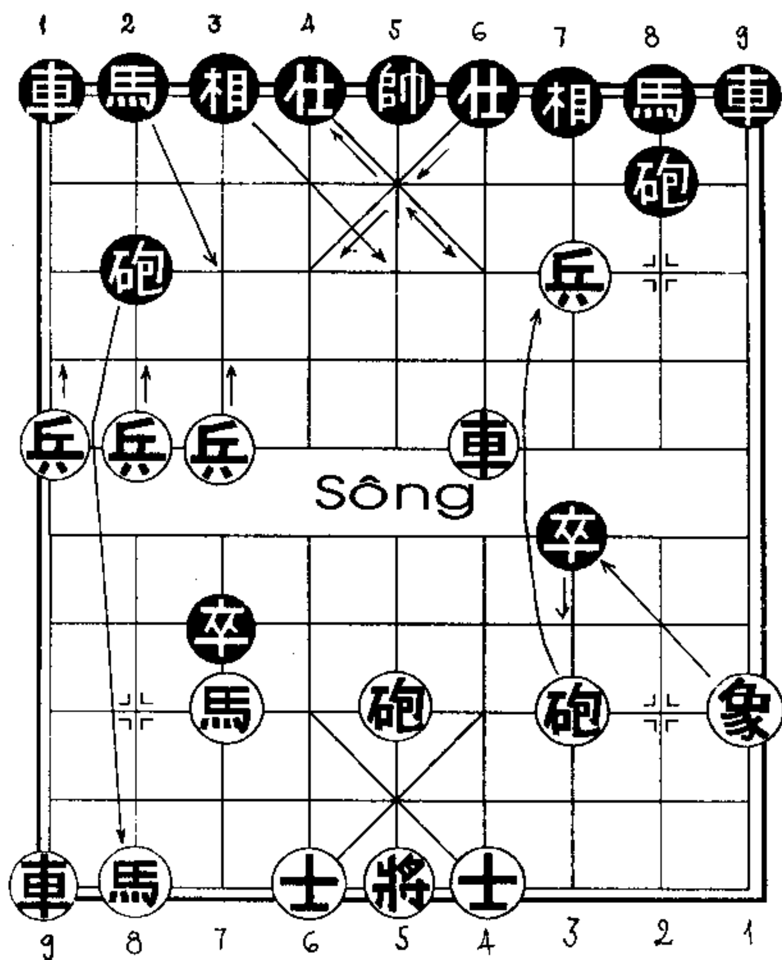
Con Tướng đi lên, hay đi ngang cũng từng bước một.

Con Pháo có thể đi ngang qua nhiều ô, miễn là phải trống hoặc đi lện, qua sông được.

Con Tốt đi lên từng bước một và khi qua khỏi sông rồi có thể đi ngang được, theo mũi tên chỉ.

Các bạn mới học đánh cờ, hết thảy đều bị một cái bệnh là "hớ hênh" tức là con ngây thơ với nước cờ quá, cho nên nhiều khi đi vụng một nước mà bị đối phương ăn luôn ba bốn con cờ. Thế là quân vỡ, đầu óc tán loạn, khó mà duy trì lại Ván cờ để thắng hay huề.

Vậy khi đi một nước này nên toan tính ba bốn nước vừa dự phòng kẻ địch, vừa giữ vẹn quân cờ và điều hành Ván cờ theo chiến lược hoạch định. Luôn luôn nên bình tĩnh, rồi có thể tùy các nước cờ mà biến chế lại cho cố kết, mạch lạc, các hàng quân tiếp ứng nhau, khiến địch thủ không sao mưu đồ ăn quân của ta được. Nhất là cho quân cờ phải tiếp ứng nhau, che đỡ, cứu nguy nhau trước sự tấn công của địch thủ :(xem hình trang 23)

Hình 13

Xem đồ hình số 13 trang 23, ta thấy quân ĐEN đang tràn qua và quân TRẮNG chỉ qua sông được 2 con Tốt.

Bây giờ bàn qua các nước cờ sơ đẳng cho quí bạn mới tập cờ biết làm tỉ dụ:

Con binh đen hàng 9 qua sông rồi, con Xa trắng nếu muốn ăn quách thì không thể được, vì có con Xa đen ở dưới yểm trợ, con Pháo trắng hàng 2 tuy có con Binh đen làm ngòi nhưng không thể ăn con Mã đen được, vì bên đen có con Xa 9 và con Mã 7 giữ kèm. Nhưng con Tốt trắng đã lên tới con Mã đen 7 có thể ăn, nhưng nếu ăn thì bị con Pháo đen 3 đập lại ngay. Nếu nay ta thí, thì Đen mất Mã 7, bên Pháo đen 3 lại đập ăn lại. Con Mã trắng 8 như vậy là bị con Pháo trắng cản, không thoát ra được. Nếu muốn thoát, ta phải cho Pháo trắng 8 tiến lên khỏi đó. Con Mã trắng 8 bây giờ có thể tiến lên 7, ăn con binh đang đứng đó, và tiến lên 6 ăn con Xa đen đang đứng yểm trợ cho 3 con binh đen. Con Pháo trắng 8 có thể chạy xuống cuối hàng 2 đen và chiếu ngay Tướng đen. Phải chạy Tướng đen, tức là con tướng phải chạy vào giữa cung, hoặc kéo con Sĩ 4 đen lên, Pháo mất ngòi hết hiệu nghiệm. Con Tốt trắng 7 vừa qua sông. Muốn trừ nó, con Tướng đen 9 có thể đập vào con Tốt ấy mà ăn nó.

5. NGỮ VỰNG CỜ TƯỚNG DÙNG TRONG SÁCH :

Để quí bạn học nước Cờ trong sách này có in nhiều bài, mỗi bài có một tên riêng của trận cờ ấy. Ví dụ : Pháo đối bình phong Mã, Đầu Pháo tuần hà xa, Đầu Pháo tuần hà xa đối Bình phong Mã v.v... Cũng như xong chiến tranh, người xưa thường bày trận cho địch thủ phá, như trang Xà

trận (con rắn dài) trận Âm dương, trận Mê hồn, trận Lưỡng long tranh châu v.v...

Để tiện đọc các bài học cho ít chữ và dễ nhớ, ta phải thuộc một ít danh từ, như tấn, bình, thối, tiền, hậu, v.v...

TẤN (tiến lên) tức là phải theo hàng mà đi lên.

BÌNH (ngang) là đi con cờ theo hàng ngang, từ mặt qua trái, hay trái lại.

THỐI (rút lui) là đi lui quân ấy về trận tiến mình, lui thẳng hay lui xéo góc tùy theo nước đi của con cờ.

HẬU, con cờ sau; TIỀN con cờ trước.

Ví dụ:

Pháo Nhị bình Bát.

Xa 9 tấn 3

Tốt 5 bình 6 v.v...

Nghĩa là con Pháo số 2 (nhị) đi ngang qua chỗ số 8; con Xa 9 tiến lên số 3 con Tốt 5 đi ngang qua số 6 v.v...

Để phân biệt quân Đen và quân Trắng, chúng tôi ghi mỗi bên đen, trắng dùng nhứt nhị tam, tứ, ngũ v.v... một bên dùng con số La mã 1, 2, 3, 4, 5 v.v...

Các chữ Hán dùng có nghĩa

Nhất : Một, 1

Nhị : Hai, 2

Tam : Ba, 3

Tứ : Bốn, 4

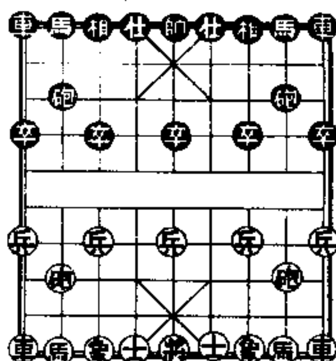
Ngũ : Năm, 5

Lục : Sáu, 6

Thất : Bảy, 7

Bát : Tám, 8

Cửu : Chín, 9

Hình 13 bis

Cách sắp đặt các quân cờ trong bàn cờ

6– BỐ TRÍ CHƠI CỜ

Cờ sắp quân lên bàn cờ đúng chỗ của mỗi quân, bây giờ chúng ta bắt đầu ván cờ.

1. Giai đoạn đầu : **Bố cuộc** hay khai cuộc (bố trí)
2. Giai đoạn hai : **Trung cuộc** (giữa cuộc)
3. Giai đoạn ba : **Tàn cuộc** (tàn trận)

Giai đoạn đầu, khai cuộc, là cuộc dàn quân theo chiến lược hoạch định sẵn, con cờ nào giữ vững con cờ nào, con nào nằm chỗ nào để tấn công địch thủ, con cờ nào dự phòng mặt trận để khi địch tấn công qua, ta đủ quân đối phó, chẹn bước đi của địch v.v... Bố cuộc chặt chẽ, kềm

giữ lẫn nhau theo chiến lược, địch khó đâm thủng, phá rối trận tuyến của ta.

Giai đoạn hai là lúc ta chuẩn bị bố trí sẵn rồi, bây giờ chỉ còn tấn công qua địch, áp đảo các quân cờ địch, diệt lần hồi các quân cờ mà tấn công vào doanh tướng (hay cung tướng).

Giai đoạn tàn cuộc là giai đoạn chót, để vây hãm, dồn địch vào thế kẹt, yếu lần để ta chiến thắng kết thúc ván cờ.

Trong ba giai đoạn ấy, tấn thối phải có qui củ theo chiến pháp. Cần nhất là ta phải khu trừ cái bịnh thông thường của kẻ thấp cờ là "ham ăn quân". Nếu ta ham ăn quân, địch sẽ tương kế, tựu kế, kéo những con cờ tới chủ đích cho ta theo đuổi mà diệt nó từng con, tức là hàng ngũ ta vì ham đuổi địch mà bị trống trải, mất mạch lạc trong sự yểm trợ trận tuyến nhà và yểm trợ các quân đã qua sông đang tấn công.

Chơi cờ, lần lần "nghề dạy nghề" tự nhiên ta mở mang trí tuệ, sáng suốt ở các nước đi, các chiến lược công, thủ đều chín chắn, rồi nếu ta có óc cao cờ là đi đến chỗ tuyệt luân vậy.

Kẻ cao cờ, thường dùng hai giai đoạn đầu để áp đảo địch, trừ khử xong các quân cờ lợi hại, để tới giai đoạn tàn cuộc.

Giai đoạn này quan trọng nhất cho người chơi cờ, sẽ biến hóa các thế cờ.

CHƯƠNG HAI

NHỮNG GIAI ĐOẠN CHƠI CỜ TƯỚNG

BẮT ĐẦU CUỘC CỜ

THẾ ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO : Trước khi chơi cờ, nghĩ trước xem sẽ đi chiến lược nào : Dùng cặp Mã, cặp Pháo hay cặp Xe tấn công địch thủ.

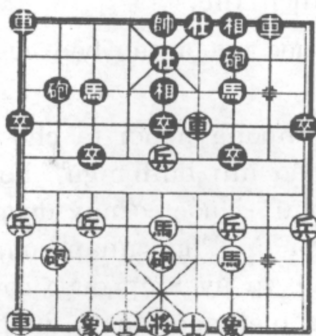
Để phân biệt kẻ trước người sau bên cờ Đen thường đi trước cho dễ nhớ.

Thoạt vào, thường thường người ta cho con Pháo 2 đi vào hàng 5, tức là "Pháo nhị bình ngũ", hoặc con Pháo 8 vào 5 "Pháo bát bình ngũ". Nước cờ này được gọi là "Đương đầu pháo" hoặc cũng gọi là "Pháo nhập cung" hoặc gọi tất là "Pháo giữa". Như thế, ta uy hiếp được con Tốt giữa của đối phương. Đối phương biết ngay là ta dụng chước "Đương đầu Pháo", vừa ăn tốt giữa, vừa sang được bên kia sông mà tung hoành ngang dọc. Đối phương phải chống đỡ, không chạy tốt mà cho con Mã 8 nhảy qua hàng 7 để yểm trợ cho Tốt giữa, để sau này đối phương đi tiếp con Mã 2 nhảy qua hàng 3 (Mã nhị biến tam); như vậy đối phương đã dùng cặp Mã để án ngự, thủ thành. Đó là nước cờ "Bình phong Mã (lấy con Mã làm bình phong án ngự thành trì, vừa khỏi mất Tốt. Giữ chắc nước cờ rồi, nhiên hậu mới tùy cơ hội phản công.

Giai đoạn này gọi là giai đoạn bố cuộc, để bước qua giai đoạn tấn công và phản công.

1. CHIẾN LƯỢC LẤY ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO UY HIẾP MÃ VÀ TẤN BINH

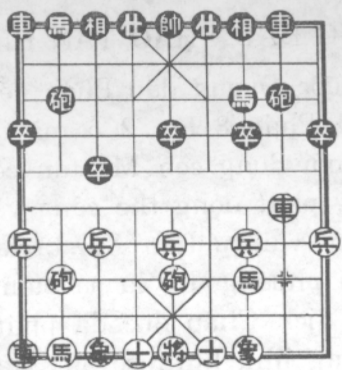
Chiến lược này cũng gọi là "trung Pháo liên hườn Mã." Ta cho con binh tấn lên rồi sau được Mã 7 vào 5, hoặc con Mã 3 tiến lên 5 cũng được (Mã thất tiến ngũ, Mã tam tiến ngũ). Như vậy các hàng 3, 4, 5, 6 của đối phương bị vào thế nhược điểm. Bấy giờ đến giai đoạn quyết liệt, cho con Xa lên một bước rồi đi ngang vào hàng 4 mà chạy thẳng lên uy hiếp Tốt đối phương (xem hình 14).

Hình 14

2. ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO TUẦN HÀ XA

Chiến lược này là chiến lược dùng thế Đương đầu pháo cho Xa qua sông. Thế này có một đặc điểm : Tập trung hai Xa hai Mã bên tay trái để tấn công mặt trận tay mặt của đối phương, thế này lấy "đương đầu pháo" chống lại "bình phong Mã" của đối phương, rồi tấn công mãnh liệt với thế "Bỏ Mã hãm Xe" (Khí Mã hãm Xa). Nếu ta muốn, khi bố cuộc, có thể dùng cách bố cuộc, theo hình số 15.

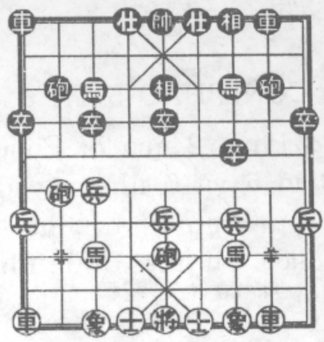

Hình 15

3. THẾ ĐƯƠNG ĐẦU PHÁP TUẦN HÀ PHÁO

Trước hết để một pháo ở giữa (hàng 5), còn một Pháo qua sông.

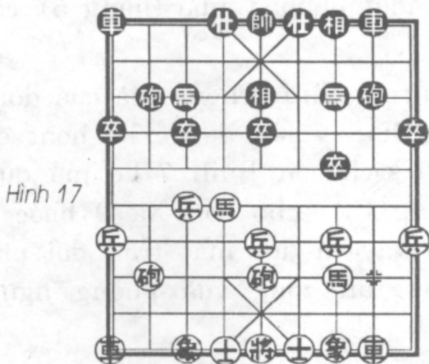
Thế này chống lại Bình Phong Mã của đối phương, đối phương phải cho Binh 7 lên để dễ bề hoạt động. Ta cho con Tốt 3 lên để kích con Binh 7 để mở đường cho con Mã tiến lên. Đồng thời cho con Xa 9 bước ra ngoài để tung hoành. Như vậy tả dực mặt trận đối phương bị tấn công. Thế là vừa tấn công vừa phòng ngự được (Xem hình 16).

Hình 16

4. ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO TẤN BINH 7

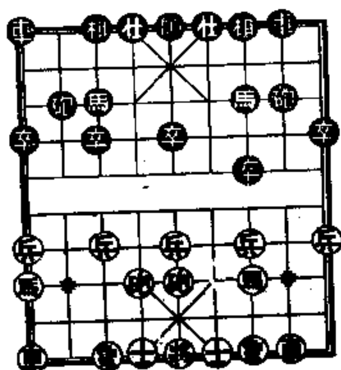
I. Với sự khai cuộc Đương đầu Pháo để Pháo qua sông ta hãy đi thêm con Pháo 8 lên 2 ô mà đổi thành Mã 7 tiến 6, bấy giờ ta mới dùng con Mã tấn công đối phương. Cái thế này ta đang phát động thế công vào hữu dực (bên phải) đối phương, rồi với sự tiến Xa, ta lại tấn công vào tả dực (bên trái) đối phương. Đó là sự biến chuyển thế cờ. Thế cờ này nhà vô địch Châu đức đã phát động lúc khai cuộc cho ván cờ, đúng như hình số 17. Hai bên đều kềm thế san sát.

Hình 17

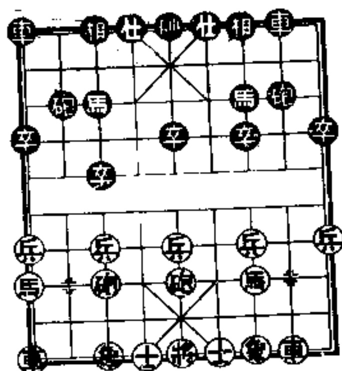
II. CON PHÁO 5 VÀ 6

Bên đi trước, cho Pháo 2 qua 5, Pháo 8 qua 6, đó là thế Pháo 5 và 6. Pháo 5 và 6 như vậy đã kềm chế được sự bố cuộc. Rồi đưa con Binh 3 và Binh 7. Hai con Pháo 5 và 6 đã đối phó được cái thế Bình Phong Mã của đối phương (xem hình 18).

Hình 18

III- CON PHÁO 5 VÀ 7

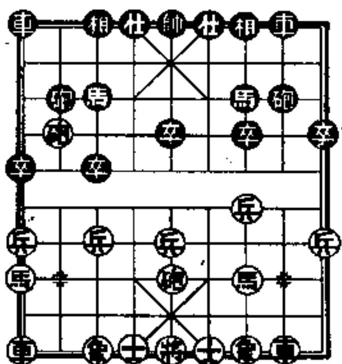
Đặt cái thế con Pháo ở hàng 5 hàng 7, ta phải linh hoạt đối phó thế bình Phong Mã của đối phương rồi. Như vậy ta đã dùng đường Pháo 7 mà uy hiếp được con Mã 3 đối phương. Cùng một lúc với Pháo 5 và 7, tiến thêm con Binh 3 (trên con mã), rồi tiến Binh 7 (con Binh kế Pháo). Nhờ đó ta cứ biến hóa mà đánh tới (xem hình 19).

Hình 19

IV- CON PHÁO 5 VÀ 8

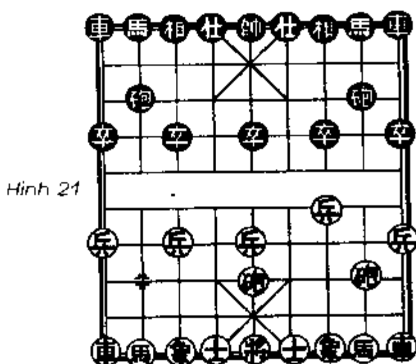
Thời trước, người ta khai cuộc với thế "Đương đầu Pháo quá Hà Pháo" (đương đầu Pháo cho Pháo qua sông), hoặc là thế "Đương đầu Pháo tấn binh 3". Bên đi trước đi xong Pháo 2 qua 5, Pháo 8 tiến 4, như thế thành ra thế "Pháo 5 và 8". Đã đi Pháo 5 và 8, phải tấn cùng một lượt con Binh 3, đồng thời cho Pháo 8 qua 7 trong khi đối phương tấn Binh 3, là lúc ta hăm dọa được con Xe đối phương. Biến hóa ra, Pháo đã hộ vệ cho con Mã 3. Bấy giờ con Binh 3 qua sông được rồi. Thế nầy uy hiếp được Bình Phong Mã đối phương rất quan trọng (xem hình 20).

Hình 20

V- TIÊN ÔNG CHỈ ĐƯỜNG

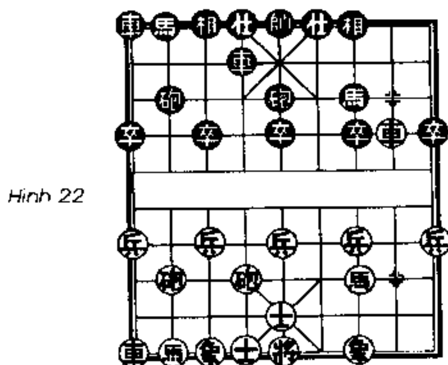
Dùng thế đương đầu Pháo với con Pháo giữa, ngày xưa Tống Thái Tổ, Triệu Khuông Dẫn đã hạ ván cờ của Trần Chuyên. Ta cho Binh 3 tiến 1 bước, Binh 7 tiến 1 bước. Đó là ta đã dùng thế đương đầu Pháo chống Bình Phong Mã đối phương và bây giờ chỉ cần đi các con Binh mà tấn công địch (xem hình 21).

Hinh 21

VI- PHÁO QUA CUNG

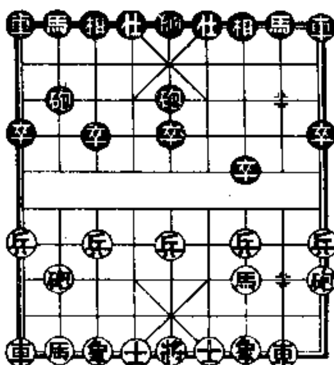
Bên đi trước cho con Pháo 2 qua hoặc con Pháo 8 qua 4, thế nầy gọi là "Pháo qua cung". Với thế nầy ta sửa soạn cho Tượng và Sĩ tiến lên để thực hiện thế pháo qua cung (xem hình 22).

Hinh 22

VII- TAM BỘ HỔ

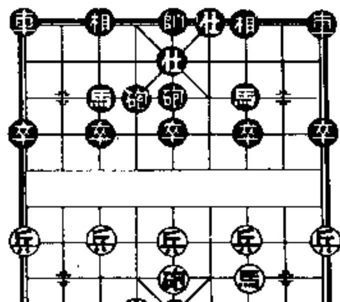
Khi ta đi Mã 2 tiến 3, Pháo 2 qua 1, Xa 1 qua 2, đó là 3 thế đánh cờ, gọi là Tam bộ (cọp 3 bước) để chống lại Bình Phong mã. Bên đi trước cho con Xa bên phải (xem hình 23).

Hình 23

VIII- NGỌA TÂM PHÁO

Với thế nầy, ta đi Pháo 2 qua 5, Pháo 5 thối 1, Pháo 8 qua 5, tất cả 3 nước đi. Như vậy ta đã khai cuộc bằng 2 Pháo trùng để uy hiếp con Binh giữa của đối phương, là xung kích ngay vào giữa trận tuyến. Thế nầy rất lợi hại (xem hình 24). Bấy giờ đối phương phải dùng thế "Bình phong mã," thế "đơn đề Mã", thế "xuyên cung Mã", thế "quất chân Mã" thế Pháo đội Tốt, đi Sĩ lên để cho che Pháo.

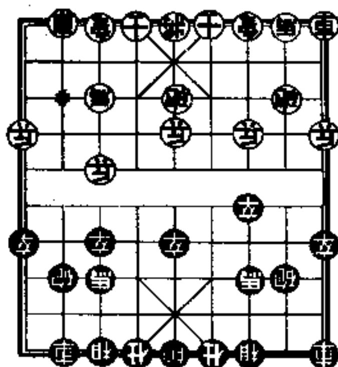

Hình 24

I- BÌNH PHONG MÃ

Thế Bình Phong Mã để đương đầu với đương đầu Pháo. Vì đời nhà Thanh trào Khang hy, thế cờ nầy rất được thông dụng. Với thế nầy ta gọi là "lấy nhu thắng cương". Người ta cho rằng thế Bình Phong Mã thắng được Đương đầu Pháo.

Từ hai trăm năm nay, thế Bình Mã đương đầu đắc lực với thế Đương đầu Pháo, đã thành ra cái thế bố cuộc lúc đầu. Nếu ta dùng thế Bình Phong Mã, ta nên chú ý điều chủ yếu 1 - Dùng Mã đội Tốt là để thông thường cho con Mã đi 2 - Dùng hai Pháo ở ven sông hoặc cho qua sông là để thủ thế và tấn công 3. Thế hai con Xa tả và hữu, con Mã, con Pháo đã nhứt tề làm thành một hệ thống liên lạc với nhau để ứng phó trận tuyến. 4- Bình Phong Pháo có đặc điểm là vừa phòng ngự chặt chẽ, vừa đỡ gạt sự tấn công của địch thủ rất hiệu quả (xem hình 25).

Với thế Bình Phong Mã nầy mà đi luôn con Tốt 3 lên, Tốt 7 lên, cho 2 Pháo ra ven sông hai bên (Pháo chực 2 bên nầy gọi đôi Pháo Uyên Ương) rồi nhờ đó thế đi rất linh hoạt.

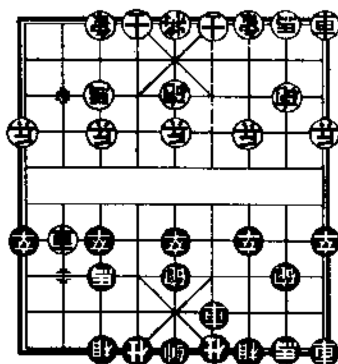
II- THUẬN THỦ PHÁO

Dùng Pháo thuận tay đi là một lối cờ lúc khai cuộc cho các chiến thuật "Mai hoa phổ" "và Quật trung bí" và kế đến chiến thuật "Kim bằng" (con chim bằng vàng).

Đang lúc đối phương cho chạy Pháo 2 qua 5, hoặc Pháo 8 vào 5, tức là đối phương đã đi cùng một thế, chạy Pháo 8 vào 5, hoặc Pháo 2 qua 5, thì đối phó được ngay.

Lối nầy gọi là thuận thủ Pháo (thuận tay Pháo), rất linh hoạt cho sự tấn công. Khi biến chuyển ra thế "bình Phong Mã" hoặc thế "Sĩ lên góc Pháo) thì phòng thủ được rất chặt chẽ (xem hình 26).

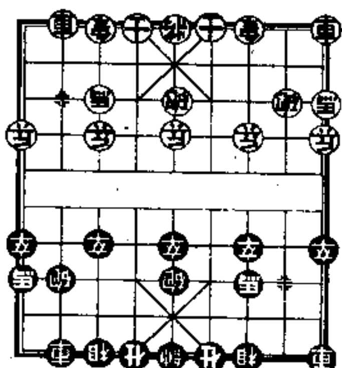
Hình 26

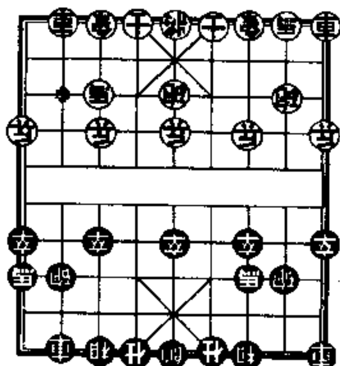
III- LIỆT THỦ PHÁO

"Liệt thủ pháo" cũng gọi là "Giao thủ Pháo" là sắp Pháo thành một hàng ngang sau khi cho Pháo 2 qua 5. Ta dụng thế Pháo giữa (Pháo 2 qua 5). Thế nầy cũng tương đương với thế "thuận thủ Pháo" trong khi hai bên cùng tấn công nhau rất mãnh liệt.

Dùng thế "liệt thủ Pháo" cũng là lối dùng thế "mai hoa phổ" và "quật trung bí" đều là lối rất lợi hại cho cả 2 bên (xem hình 27).

Hình 27

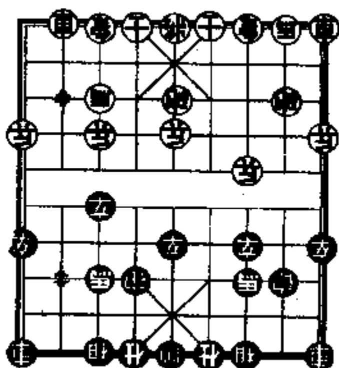
Cho Mã 2 tấn 3, Mã 8 tấn 9, thành ra cái thế "đơn đề Mã", tức là chia 2 con Mã cát cứ bên tả và bên hữu. Thế rồi cùng cho Sĩ Tượng tiến lên, đồng thời với xặp Xa tiến thẳng lên và một con Xa đi ngang hàng (Xa 9). Lối nầy nhà vô địch cờ Phùng Kính Như ở Hoa Nam hay dùng đến (xem hình 28).

Hình 28

V- PHẢN CUNG MÃ

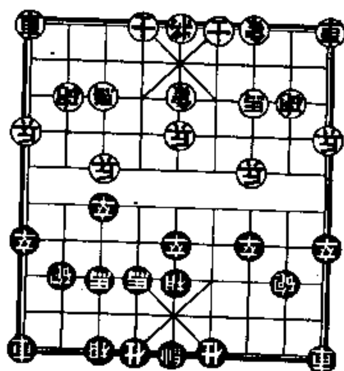
Thế "Phản cung Mã" cũng con một tên khác là "Bán bích Hà Sơn". Người ta đi Mã 2 tấn 3, pháo 8 Bình 6, Mã 8 tấn 7, thành ra thế "Phản cung Pháo" thế nầy tấn công cũng rất mạnh, nhưng lại làm cho con Xa 9 khó đi, nên đối phương tạo thành nguy cơ cho mình được (xem hình 29).

Hình 29

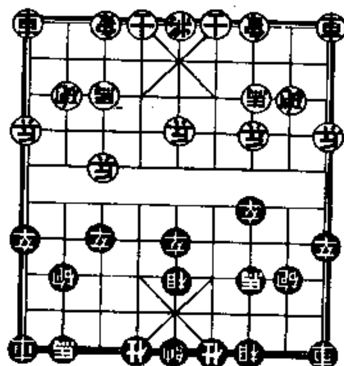
VI- XUYÊN CUNG MÃ

Người ta đi Tượng 3 tấn 5, Mã 2 tấn 4, Mã 4 tấn 6, (xuyên qua cung), thành ra cái thế "Mã xuyên cung" vậy. Người ta cũng còn gọi là "chuyển giác Mã" (Mã di chuyển góc sừng). Cũng có khi vì cần thiết, con Mã không xuyên qua cung 9 (tức là không chạy con Mã 4 tấn 6) thành ra thế "Biệt cước Mã" (chặt chân Mã). Lối đánh nầy, hơn 12 năm về trước thường rất thịnh hành khi cho Pháo đương đầu, nhưng lối nầy có một con Mã dễ bị công kích, lực lượng phòng thủ chẳng mạnh mẽ, nên ít người hoan nghinh. Vì vậy, lối "Bình Phong Pháo" hoặc "Đơn Mã" được có tác dụng hơn (xem hình 30).

Hình 30

VII- ĐỐI BINH CUỘC

Đối phương cho Binh 3 tấn 1 rồi đến chúng ta đi Tốt 3 tấn 1 để rồi kết thúc biến hóa vào thế Bình Phong Mã hoặc xuyên cung Mã để đối phó sự tấn công đối phương. Hai bên thường đi nước cờ giống nhau, nên rốt cuộc hay hòa (xem hình 31).

Hình 31

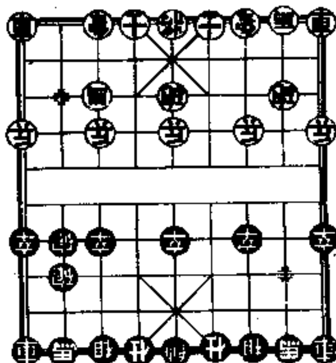
VIII- ĐIỆP PHÁO CUỘC

Đối phương đi xong con Pháo 2 bình 5, ta đi Pháo 8 tấn 1 để giữa con Tốt giữa, sau lại đi Pháo 2, bình 8, đề phòng thủ mình và ngăn ngừa con Xa tay mặt của đối phương lọt ra ngoài vùng vẫy. Như vậy, ta có thế cờ rất chặt chẽ.

1- Không cho địch tấn công con Tốt 8 mà nhảy qua sông phá trận tuyến mình:

2- Vừa khống chế sự nguy hiểm của con Xa đối phương một khi được tung ra ngoài. Con Xa hữu của đối phương như thế bị ta sanh cầm. Cái thế cờ nầy có người gọi nó là "Thần Tiên diệu cuộc" Sự thực không có gì kỳ diệu, nhưng chỉ là một thế dũng mãnh đó thôi (xem hình 32). Đó là thế "Điệp Pháo cuộc".

Hình 32

Tóm lại, trong cuộc cờ kẻ đi trước lợi một nước ở thế công. Ta đi sau phải theo thế cờ họ mà chống đỡ từng con một cho chặt chẽ như thế cờ xem hình 32 nói trên. Một khi bố cuộc đã an bài, sự chống đỡ, yểm trợ của các con

cờ vững vàng rồi, bấy giờ ta mới khởi thế công, theo chiến lược hoạch định, tức là vào giai đoạn hai của cuộc cờ. Cờ đi sau cũng có lợi là biết được đối phương dùng thế công nào. Ví dụ : Họ khởi đầu con Pháo 2 bình 5, ta biết là họ chơi "Đương đầu Pháo" rồi. Thế ấy, ta sẽ dùng Bình Phong Mã" mà thủ thành. Họ hăm con Tốt giữa của ta, ta nhờ con Mã tiến lên giữ thế (hoặc thế "điệp Pháo cuộc" cũng được). Nếu họ cho Xa ra cùng nơi con Mã đội con Binh, ta hãy cho Xa xuất ra hoặc cho Mã lên đội Tốt. Thế ấy, ta đổi cái thế bị động ra chủ động. Giai đoạn giữ, tức giai đoạn hai, ta phải có tài chế biến, điều động cho chặt chẽ, chớ không phải cứ khư khư đi theo chiến thuật đã học sẵn xong bài. Vì, nếu đối phương họ quá thông minh, đón biết mình đi chiến lược nào, họ lái sang vài thế cờ khác là ta bị hỗn loạn ngay. Chơi cờ phải lanh mắt dòm đối phương đi con nào, để suy xét chỉ đích của họ. Ta đừng ham đi theo chiến lược của ta để rồi bị sơ hở.

CHƯƠNG BA

ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO TUẦN HÀ XA CHỐNG VỚI BÌNH PHONG MÃ

PHẦN I

Chú ý : Từ mục nầy, ta đã bước vào bài học các thế cờ, ta nên nhớ tên mỗi chiến lược để tiện bề ứng phó. Giai đoạn nầy đưa ta vào sự thực nghiệm, nên mỗi bạn chơi cờ nên lấy hết trí thông minh mà suy gẫm, tự nhiên mau giỏi. Vì thế mà có người chỉ năm ba tháng chơi cờ, học đủ thế công, thủ, cờ thế, còn giỏi, cao hơn một kẻ đã chơi cờ từ bé đến già mà không tiến bộ.

Các bạn nên chú ý các điều ghi nhớ sau đây để tiện bề học hỏi:

1- Trong bài nầy, phe cờ Đen có 3 con cờ khác tên lầ Tướng Tượng và Tốt.

2- Phe cờ Đỏ, cũng có 3 con cờ tên khác là Súy (cũng như Tướng), con Tượng viết chữ con Binh thế con Tốt bên đen.

3- Mỗi khi gặp bài có con Tốt con Binh là biết ngay bên Đen hay trắng rồi. Vì vậy, trong bài đã phân biệt ngữ vựng 2 bên bằng cách.

Bình 3 tiến 1

Tốt tam tiến nhất

Bình 7 Bình 1

Tốt ngũ bình nhứt v.v...

4- Về phe Đen. chúng tôi dùng bước đi bằng chữ Nho; nhứt, nhị, tam, tứ, ngũ, lục, thất, bát, cửu.

Về phe Đỏ, dùng các số la tinh : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

5- Nên nhớ nghĩa các chữ Nho để tiện học bài, vì nếu dùng tiếng Việt thì dài giòng và khó nhớ (xem lại ở trên).

Tấn : Đi lên tiến lên.

Bình : Đi ngang.

Thối : Lui, lùi lại.

Tiền : (Tiền Pháo) : con Pháo ở trước

Hậu : (Hậu Xa) con Xe ở sau

Khí thí : Bỏ đi, hoặc thí con cờ ấy.

Tóm lại, bài học chia làm 2 bên :

Bên Đỏ	**Bên Đen**
Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Xa 1 Bình 2	● Tốt tam bình nhất
Bình 7 tấn 1	Pháo nhị bình tam
Pháo 8 thối 1	Xa cửu thối nhứt.

Các chế có vòng tròn ● là nước cờ cần suy nghĩ. Nếu ***có số , tức*** là thứ tự giải thích.

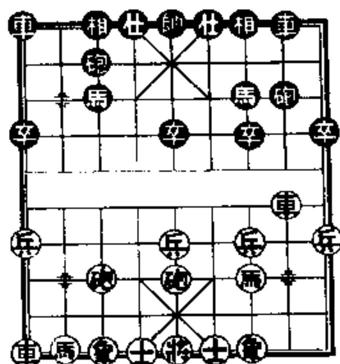
Bây giờ chúng ta bước vào Bài học của thế "Đương đầu Pháo tuần Hà xa" đối với "Bình Phong Mã" nói ở trên :

Thế cờ này cũng gọi là "Mai Hoa phổ" của Vương Tài Việt bày ra rất là hoàn bị. Khí thế tấn công dũng mãnh, phòng bị kiên cố :

Ta bắt đầu :

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cữu bình bát
Xa 1 bình 2	Tốt tam tấn nhứt
Xa 2 tấn 4	Mã nhị tấn tam
Bình 7 tấn 1	Tốt tam tấn nhứt
Xa 2 bình 7	• Pháo nhị thối nhứt
Pháo 8 bình 7	Pháo nhị bình tam
• Xa 7 bình 2	

(xem hình 33)

Hình 33

Chú ý : 1. Thứ cờ này là Mai Hoa Phổ của Vương Tài Việt đời Khang Hi nhà Thanh bày ra, lấy đương đầu Pháo chơi với Bình Phong Mã. Theo giai đoạn ta biến hóa tiếp :

	Tốt thất tấn nhứt
Pháo 8 bình 7	Mã tam tiến nhị
Xa 7 tấn 1 (đuổi Mã)	Pháo bát tấn nhị (đuổi xe)
Xa 7 bình 3 (ăn Tốt)	Mã nhị tấn tứ
Xa 3 tấn 2 (ăn Mã)	Tượng tam tấn ngũ
Xa 3 thối 3	Mã tứ tấn nhị
Mã 8 tấn 9	Mã nhị tấn tứ **(chiếu Tướng)**
Súy 5 tấn 1	Pháo bát bình tứ
Súy 5 bình 4	Pháo nhị tấn lục
Xa 9 bình 8	Xa nhứt tấn nhứt
Xa 3 bình 4	Xa bát tấn bát **(chiếu Tướng)**
Súy 4 tấn 1	Mã tứ tấn ngũ
Pháo 5 thối 1	Xa bát bình lục **(ăn Tướng)**
Súy 4 bình 5	Xa lục thối tam

Bên Đen được Xa thắng cuộc.

Để phản lại thế Mai Hoa Phổ trên đây, vào năm 1911, có ông Cát Nhân ở trấn Giang Ba bày ra cái thế "Đương Đầu Pháo trực Xa phá bình Phong Mã chỉ cho ra Binh 5 tấn 1 để phá con Tốt thất tấn nhứt. Thế đi như sau :

Bên Đỏ	Bên Đen [1]
	Tốt thất tấn nhứt
Binh 5 tấn 1	Pháo nhị thối nhứt
Binh 5 tấn 1 (qua sông)	Pháo nhị bình tam
Binh 5 tấn 1 (hăm Tướng)	Sĩ tứ tấn ngũ
Binh 5 bình 6 (hăm Tướng)	Tượng tam tấn ngũ
Xa 7 tấn 3 (ăn Mã)	Xa nhứt bình tam
Mã 8 tấn 7	Mã thất tấn lục
Xa 9 bình 8	Pháo bát bình tam (ăn xe)
Pháo 8 tấn 7	

Bên Đỏ thắng

Ông Cát Nhân lại nói : Theo Mai Hoa Phổ, cho Tốt thất tấn nhứt là một chước rất bén nhọn, như chạy Pháo nhị thối nhứt.

2. Nếu như bên Đỏ đi Xa 7 bình 8, bên đen đi Mã tam tấn tứ, rồi tiếp : Xa 8 bình 7, Mã tứ thối tam, Xa 7 bình 8 (nếu cả 2 bên không đổi thì ván cờ có thể hòa).

Với thế này bên Đỏ có thể biến hóa thế đi, bên Đen không cần biến hóa thế đi, bởi vì nếu bên Đen mà thay đổi tức là thành ra kẻ đi sau một nước cờ. Nếu muốn biến hóa thế, ván cờ sẽ như sau :

1 Hàng bên kia trống, tức bên này đi trước.

Đỏ	**Đen**
Xa 7 bình 8	Pháo tam bình thất
Mã 8 tấn 9	Tốt thất tấn nhất
Xa 9 bình 8	Tượng thất tấn ngũ
Mã 9 tấn 7	Xa nhất tấn nhị
Xa 8 bình 4	Pháo thất bình tam (đuổi Mã
Xa 8 tấn 3	Pháo tam tấn ngũ (ăn Mã
Xa 8 bình 7 (ăn Pháo)	Mã nhị tấn tứ
Xa 4 bình 6	(bên hồng thắng thế)
	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 4 tấn 4	Xa bát bình thất
Pháo 5 thối 1	Mã thất tấn bát
Tượng 7 tấn 5	Pháo thất tấn ngũ (ăn bi
Binh 5 tấn 1	

Bên Đỏ được mạnh thế và lợi cho thế công.

Xem thế cờ ở hình số 33 bên Đen có thể đi : 1. M 8 tấn nhị 2. Mã tam tấn tứ; 3. Pháo tam tấn lục; là cách giữ tướng. Ván cờ ấy sẽ diễn biến như sau :

Đen I. Đi theo lối Mã tam tấn Nhị :

Mã tam tấn nhị	Mã 8 tấn 9
(1) Pháo bát tấn nhị	Xa 9 bình 8
Tốt thất tấn nhất	(2) Pháo 7 tấn 3
Pháo bát bình tam	Xa 2 tấn 5.

Mã thất thối bát	Xa 8 tấn 5
(3) Tượng tam tấn ngũ	Pháo 5 tấn 4
Pháo sau bình ngũ	(4) Xa 8 tấn 1

Như vậy cả 2 bên ngang nhau.

Chú ý : (1) Nếu bên Đen đổi cách đi cho Tốt nhất tấn thất; bên Đỏ đi Binh 3 tấn 1; Mã nhị tấn tứ; Binh 3 tấn 1; (ăn Tốt); Mã tứ tấn tam (ăn Pháo); Binh 3 tấn 1 (đuổi Mã) (Bên Đen đi Mã thất thối ngũ; bên Đỏ đi Xa 2 bình 7 là đuổi kịp được con Cờ nên ưu thế hơn); xa nhất tấn Nhị (giữ Mã) để chống thế công đối phương.

(2) Nếu bên Đỏ đi Binh 3 tấn 1, tất nhiên bên Đen phải đi Pháo tam bình nhị (đuổi xe 2 tấn 1 của bên Đỏ, bên Đen đi Xa bát tấn tứ; Xa 8 tấn 5 ăn Mã; Pháo nhị bình thất, như vậy bên Đen lại thắng thế); Xa 8 bình 9, Pháo nhị bình bát (đuổi xe) : Xa 2 bình 1; Tốt cửu tấn nhất đuổi xe; Xa 1 tấn 1 (ăn Tốt); Tốt thất tấn nhứt (ăn Binh); như vậy bên Đen nắm cả ưu thế.

(3) Nếu bên Đen đổi cách đi Pháo tam tấn bát, tức là đánh Tượng chiếu Tướng; bên Đỏ phải cho Sĩ 6 tấn 5; Pháo tam bình ngũ; Pháo 5 bình 7; thì với thế cờ này, tuy bên Đen ăn Tượng, nhưng 2 con Pháo lại bị kềm chế, tức là bên Đỏ lại nắm được ưu thế.

(4) Nếu bên Đỏ đổi thế đi Xa 8 bình 7 để ăn Pháo, bên Đen phải đi Pháo ngũ tấn nhị chiếu Tướng; Xa 7 bình

5; Mã bát tấn thất; Tượng 3 tấn 5, Xạ nhứt bình tam; Binh 9 tấn 1, tức là 2 bên ngang nhau.

II. Nếu bên Đen đi theo lối Mã tam tấn tứ thì thế cờ sẽ như sau :

Mã tam tấn tứ	Mã 8 tấn 9
(1) Pháo bát tấn nhị	(2) Xa 2 bình 6
Tốt thất tấn nhất	Binh 3 tấn 1
(3) Pháo tam bình tứ	Xa 6 bình 7
Tốt thất tấn nhất	(4) Pháo 7 tấn 7
Sĩ tứ tấn ngũ	(5) Xa 9 bình 8
Tốt thất tấn nhất	Mã 3 tấn 1
(6) Pháo bát tấn tam	

Đi cờ như thế này, rất kỵ vì nó phản thế công.

Chú ý : (1) Nếu bên Đen đi Tốt nhất tấn nhất, tất nhiên bên Đỏ đi Binh 3 tấn 1 (Đen đi Pháo tam bình thất, Đỏ đi Binh 3 tấn 1 ăn Tốt, Pháo thất tấn tam ăn Binh, Mã 3 tấn 4, Mã tứ tấn lục ăn Mã, Xa 2 bình 4 ăn Mã, Pháo bát tấn thất, Xa 4 bình 3, tức là bên Đỏ lấn được thế cờ). Ván cờ tiếp theo trên : Tượng tam tấn ngũ Binh 3 tấn 1 ăn Tốt, Tượng ngũ tấn thất ăn Binh, Xa 9 bình 8, Pháo bát tấn nhị, Mã 3 tấn 4, Mã tứ tấn lục ăn Mã, Xa 2 bình 4 ăn Mã. Với thế cờ này bên Đỏ chiến ưu thế.

(2) Nếu bên Đỏ đi Binh 3 tấn 1, bên Đen đi Tượn thất tấn ngũ, Xa 9 bình 8, Xa nhứt tấn nhị; với thế c này 2 bên ngang nhau.

(3) Nếu bên Đen đổi cách đi Pháo tam bình thất, Đỏ đi Binh 3 tấn 1 Pháo thất tấn tam, Mã 3 tấn 2, thì bên Đỏ thắng nước.

(4) Nếu bên Đỏ đổi cách Xa 7 bình 3 ăn Tốt, thì bên Đen ắt phải đi Xe bát tấn nhị, thế cờ lại bằng ngang nhau.

(5) Nếu bên Đỏ đi Xa 7 bình 3 ăn Tốt; Đen đi Xa nhứt bình tam ăn Pháo; Xa 3 tấn 3 ăn Mã; cuộc cờ cũng ngang nhau.

(6) Nếu Đen đổi cách đi Mã tứ tấn ngũ Đỏ đi Xa 7 tấn 4, Pháo bát bình thất, Pháo 5 thối 1, (Đen đi Xa bát tấn bát, Đỏ đi Tượng 7 tấn 5, Mã ngũ tấn thất, Pháo 5 bình 8, Xa nhứt bình nhị, Sĩ 6 tấn 5, bên Đỏ chiếm ưu thế) Pháo tứ tấn thất đuổi Mã, Pháo 7 bình 8, Pháo tứ bình cửu ăn Mã, Tượng 7 tấn 5, Mã thất tấn lục, Xa 8 tấn 8, tức là bên Đỏ cũng chiếm ưu thế.

III Bên Đen đi lối Pháo tam tấn lục thì cuộc cờ sẽ như sau :

Pháo tam tấn lục	Mã 8 tấn 7
(1) Pháo bát bình cửu	(2) Xa 2 tấn 5
Mã thất thối bát	Xa 9 tấn 1
Pháo cửu bình lục	Xa 9 bình 2
Mã bát tấn cửu	Xa 2 tấn 6
Sĩ tứ tấn ngũ	Binh 3 tấn 1
(3) Xa nhứt bình nhị	Mã 3 tấn 4
Pháo lục bình tứ	Mã 4 tấn 5
Tượng tam tấn ngũ	(4) Xa 2 thối 2

Với trường hợp này, bên Đỏ thắng thế

Chú ý : (1) Nếu với ván cờ trên, bên Đen đổi cách đi Tốt thất tấn nhứt, thì bên Đỏ phải đi Binh 3 tấn 1, Tốt thất tấn nhứt, Xa 2 bình 3, Mã thất tấn bát, Xa 9 bình 8, Tượng tam tấn ngũ, Mã 7 tấn 6, Sĩ tứ tấn ngũ, Mã 6 tấn 5 ăn Tốt, Xa nhứt bình tứ, Xa 8 tấn 6, thì bên Đỏ cũng hơn nước.

(2) Nếu bên Đỏ đi Xa 2 bình 3, Đen đi xa bát tấn tam, Xa 9 bình 8, Tượng tam tấn ngũ, Xa 3 bình 7 đuổi Mã, Mã tam tấn tứ, Xa 8 tấn 5, Xa bát tấn nhứt (Đỏ đi Binh 3 tấn 1, Đen đi Mã tứ tấn ngũ, tức là thay đổi cuộc cờ) Xa 7 bình 6, Mã tứ tấn lục. Xa 8 bình 2 ăn xe, Mã lục tấn bát ăn xe, Xa 6 bình 2 đuổi Mã, Tốt thất tấn nhứt, Mã 7 tấn 6, Pháo cửu bình bát, Xa 2 bình 4, tức là 2 bên ngang nhau.

3) Nếu Đen đổi thế đi Tượng tam tấn ngũ, Đỏ đi Mã 3 tấn 2, Tốt thất tấn nhứt, Binh 3 tấn 1 ăn Tốt, Tượng ngũ tấn thất ăn Binh, Mã 7 tấn 6, Tượng thất thối ngũ, Mã 6 tấn 5 ăn Tốt, thì bên Đỏ lấn nước. Nếu đổi lại Đen đi Tượng tam tấn ngũ, Đỏ đi Mã 3 tấn 2, Xa nhứt bình tứ, Pháo 5 bình 3, Xa tứ tấn lục, Mã 2 tấn 3 ăn Tốt, Xa tứ bình tam đuổi Mã, Mã 3 tấn 4 che mắt Tượng, thì bên Đỏ chiếm ưu thế.

(4) Nếu bên Đỏ đi Mã 5 tấn 7 ăn Mã, tất nhiên bên Đen đi Xa nhị tấn nhị, tức là bên Đen lấn 1 nước cờ, thì 2 bên lại bằng nhau.

CHƯƠNG IV

ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO TUẦN HÀ XA CHỒNG VỚI BÌNH PHONG MÃ

PHẦN 2
THẾ CỜ BỎ MÃ HÃM XE

Tác giả Vương Tái Việt đời Thanh nói tiếp ở phần trước về Cờ Tướng: Nếu ta dùng thế cờ "Pháo giữa tuần hà xa chống Bình Phong Mã", thì ván cờ trở nên phức tạp, phải khéo léo về chiến lược mới được. Thế cờ này cũng đã gây lên nhiều cuộc tranh luận lý thú giữa các ông Trạng Cờ.

Nhiều tay cao Cờ đã lập luận :

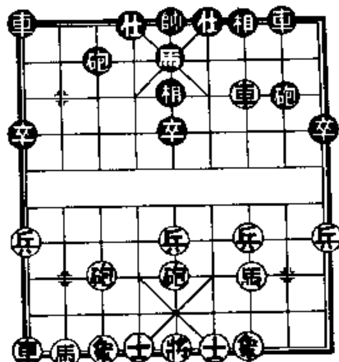
Nếu như bên Đỏ ăn được con Mã của bên Đen chịu thí bỏ rồi, dù bên Đỏ có biến chế thế cờ như thế nào, bên Đỏ cũng ở dưới tay. Bởi vì tuy ăn Mã. Bên Đỏ lại vì vào thế hiểm yếu, luôn luôn bị chèn, chống đỡ rất khó nhọc. Đi sai một nước, rốt lại tàn cuộc Đỏ cũng bị hại. Vì thế ta phải nghiên cứu thật tường tận các thế biến hóa.

Biến I — Đỏ đi trước :

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 2	Tốt tam tấn nhứt

Xa 2 bình 4	Mã nhị tấn tam
Binh 7 tấn 1	Tốt tam tấn nhứt
Xa 2 bình 7	Pháo nhị thối nhứt
Pháo 8 bình 7	Pháo nhị bình tam
Xa 7 tấn 3	Tốt thất tấn nhứt
Xa 3 tấn 1	Tượng tam tấn ngũ
Xa 3 tấn 2	Mã tam thối ngũ

(xem hình 34)

Hình 34

Pháo 5 tấn 4	(1) Pháo tam tấn bát
Súy 5 tấn 1	Pháo tam bình nhứt
Pháo 7 tấn 2	Xa nhứt bình tam
Pháo 7 bình 5	(4) Xa tam tấn bát
Súy 5 thối 1	Xa tam thối tam
Binh 3 tấn 1	

Biến II

	Pháo bát tấn thất
(7) Mã 3 tấn 4	Xa tam bình tứ
Xa 3 bình 5	Xa tứ bình ngũ

Binh 5 tấn 1	Tượng thất ngũ
Binh 5 tấn 1	Xa bát tấn tam
Binh 3 tấn 1	Xa bát bình ngũ
Binh 5 tấn 1	Mã ngũ tấn tam
Binh 5 tấn 1	Mã tam tấn nhị

Tức là bên Đen thắng thế

Chú ý : (1) Nếu đổ lại Đen đi Pháo tam tấn nhất, bên Đỏ phải đi Xa 3 tấn 1, Pháo tam tấn thất (chiếu Tướng), Súy 5 tấn 1, Pháo tam bình nhứt (ăn Xe) Xa 3 bình 2, Xa nhất bình tam, Binh 3 tấn 1, Xa bát tấn nhất, Mã 3 tấn 4, Xa bát bình lục, Mã 4 tấn 6, Xa lục tấn tam, Pháo 7 bình 3, Pháo bát bình thất, Mã 6 tấn 5 (ăn Tượng), Tượng thất tấn ngũ (ăn Mã), Pháo 3 tấn 5 (ăn Pháo).

Bên Đỏ thắng

(2) Nếu đổi lại Đỏ đi Pháo 7 tấn 3, Đen đi Xa nhứt bình tam; Pháo 7 bình 5, Xa tam tấn bát (chiếu Tướng). Súy 5 thối 1, Xa tam thối tứ (đuổi Pháo), Binh 5 tấn 1, Pháo bát tấn thất [bên Đỏ đi Mã 3 tấn 5, Đen đi Xa bát tấn tam (đuổi Pháo), Xa 3 bình 5 (ăn Tượng), Xa tam bình ngũ (ăn Pháo), Binh 5 tấn 1 (ăn Xe) Tượng thất tấn ngũ (ăn Xe) (thì bên Đen thắng]. Xa 3 thối 1, Xa bát tấn bát [Đỏ đi Mã 3 tấn 5, Đen đi Xa tam bình tứ Mã 5 thối 7, Xa bát bình tam, thì bên Đen thắng]. Mã 3 thối 2 (ăn Pháo), Xa tam tấn ngũ, Sĩ 4 tấn 5, Xa tam bình nhị (ăn mã), Pháo sau bình 7, Xa nhị bình tam, Pháo 7 bình 8, Pháo nhứt bình nhị, Sĩ 5 tấn 6, Xa bát tấn nhứt, thì nhất định bên Đen thắng.

(3) Nếu đổi lại Đỏ đi Pháo 7 chạy bình 2, thì bên Đen đi Pháo bát bình cửu Pháo 2 bình 3, Xa tam tấn tam, Xa 3 thối 1, Xa tam bình ngũ (ăn Pháo), Xa 3 bình 5 (ăn Xe), Xa bát tấn bát (chiếu Tướng) [Súy Đỏ 5 tấn 1, Mã Đen ngũ tấn tam, Xa 5 bình 6, Mã tam tấn nhị, Xa 6 tấn 3, Xa bát bình nhị (đuổi Mã), Mã 8 tấn 6, Pháo nhứt thối nhứt thì bên Đen tất thắng] Súy 5 thối 1 Xa bát bình nhị, Pháo 3 bình 5, Xa nhị tấn nhứt (ăn Mã) [nếu Đỏ đi Xa 5 bình 7, Đen đi Pháo cửu bình thất (đuổi mã) Mã 3 thối 5, Xa nhị thối tam (trừ Tướng) Xa 7, thối 6, Xa tam bình ngũ (ăn Binh) thì bên Đen cũng thắng], Súy 5 tấn 1, Xa nhị thối nhất (chiếu Tướng), Súy 5 tấn 1, Xa nhị thối nhất, Súy 5 thối 1, Xa nhị bình thất (ăn Mã), Súy 5 bình 6, Xa thất bình nhị, Xa 5 bình 6, Xa nhị tấn nhứt (chiếu Tướng), Súy 6 tấn 1, Xa nhị thối bát, Binh 3 tấn 1, Pháo nhất bình nhị, Binh 3 tấn 1, Pháo nhị thối thất, Binh 3 tấn 1, Pháo nhị bình tứ (chiếu Tướng), Súy 6 bình 5, Xa nhị tấn lục (đuổi Bính giữa) thì bên Đen cũng thắng.

(4) Nếu, đổi lại Đen chạy Xa Tam tấn nhị, tất nhiên Đỏ phải đi Binh 3 tấn 1, Pháo bát bình cửu, Mã 3 tấn 2, Xa bát tấn tam, Pháo 5 bình 3, thì bên Đỏ hoàn toàn ưu thế.

(5) A Nếu Đỏ lại chạy Súy 5 tấn 1, Đen phải đi Pháo bát tấn nhị để chiếu Tướng, Mã 3 thối 5, (giữ Tướng), Pháp nhứt thối nhị [Súy 5 bình 4, Xa tam thối nhứt, Súy 4 thối, 1 Pháo bát bình lục thì thế Đen thắng]. Súy 5 bình 6, Pháo bát tấn nhứt [Mã 5 tấn 6, Pháo bát bình lục, thì Đen cũng thắng], Mã 5 tấn 4, Xa bát tấn thất. (chiếu

Tướng). Tượng 3 tấn 5, giữ Tướng, Xa tam thối ngũ; tới đây bên Đen thắng.

B. Hoặc bên Đỏ đi Mã 8 tấn 6, Đen đi Pháo bát bình cửu, Súy 5 bình 4, Xa tam thối nhứt, bên Đen cũng thắng.

(6) A Nếu đổi lại Đỏ chạy Súy 5 tấn 1, Đen đi Pháo bát tấn thất, Súy 5 bình 4, Xa bát tấn bát (chiếu Tướng), Súy 4 tấn 1, Xa bát hình thất, Mã 3 thối 1, Pháo nhứt thối nhị, Mã 8 tấn 9 (ăn Pháo), Xa tam tấn nhị, Tượng 3 tấn 5, Pháo bát bình tứ, Mã 9 thối 8, Xa tam tấn nhứt, Tượng 5 thối 3, Xa thất bình lục (chiếu Tướng), Súy 4 bình 5, Xa tam bình nhị, Pháo hậu bình 7, Xa lục bình tam, Pháo 7 bình 6, Xa nhị tấn nhứt (ăn Mã), Xa 3 bình 4, Pháo tứ thối tam, Sĩ 4 tấn 5, Xa tam thối nhứt (chiếu Tướng), Sĩ 5 tấn 6 (đỡ Tướng), Xa nhị bình ngũ, Súy 5 bình 4, Xa ngũ bình lục, Súy 4 bình 5, Xa lục thối thất.

Bên Đen thắng cuộc

B. Nếu, đổi lại, Đỏ chạy Tượng 3 tấn 5, Đen đi Xa tam bình nhị, Pháo hậu bình 7, Xa nhị thối ngũ, Binh 3 tấn 1, Pháo bát tấn thất, Mã 3 thối 2 (ăn Pháo) Xa bát tấn tam, Pháo 5 thối 2, Xa bát bình ngũ, Xa 3 bình 4, Mã ngũ tấn tam.

Bên Đen cũng thắng chắc

7. A Nếu Đỏ chạy Mã 3 thối 2 (ăn Pháo) tất nhiên Đen Xa tam bình nhị đuổi Mã, Xa 3 tấn 2 ăn Tượng, Xa nhị bình ngũ (ăn Pháo), Xa 3 bình 2 (ăn Xe) Xa ngũ tấn nhất (chiếu Tướng), Sĩ 4 tấn 5, Xa ngũ thối tam (ăn Pháo).

Bên Đen chiếm ưu thế.

B. Nếu đổi lại Đỏ đi Binh 3 tấn 1. Đen đi Xa tam bình nhị, Xa 3 bình 5, Xa nhị bình ngũ, Binh 5 tấn 1, Tượng thất tấn ngũ, Binh 5 tấn 1, Xa bát tấn lục, Mã 3 tấn 4, Xa bát bình thất, Binh 3 bình 2, Pháo bát thối tứ, Súy 5 tấn 1, Xa thất bình lục, [Mã 4 tấn 6, Pháo bát bình ngũ, Binh 5 bình 4, Pháo nhất bình tứ, thì bên Đen thắng thế chắc ăn]. Mã 4 tấn 3, Pháo bát bình ngũ, Binh 5 bình 6, Xa lục thối tam, Mã 3 tấn 1, Pháo ngũ bình nhị, Binh 6 tấn 1, Pháo nhị thối tam, Mã 1 tấn 3, Xa lục thối nhị, Mã 3 thối 2, Pháo nhị tấn nhứt.

Bên Đen cũng chiếm ưu thế

* Tác giả Vương Tái Việt lại nói tiếp :

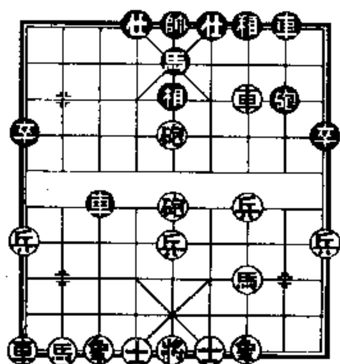
Nếu như, theo thế Biến II (xem hình 34).

Bên Đen không chạy Pháo bát tấn thất, lại đổi nước đi Pháo bát tấn tứ, thì bên Đen cũng chiếm ưu thế, và nước cờ sẽ là :

Biến II Đỏ đi trước :	(xem hình 35 trang 61)
Binh 3 tấn 1	Pháo bát tấn tứ
(1) Tượng 3 tấn 5	(2) Xa tam bình nhị
Pháo hậu bình 7	Xa nhị thối ngũ
(3) Mã 3 tấn 4	(4) Pháo bát tấn nhị
(5) Tượng 5 thối 3	Pháo bát thối tứ
Xa 3 tấn 2	(6) Xa bát tấn tứ
(7) Mã 4 tấn 3	Pháo bát bình tam
Mã 3 tấn 5	Pháo tam tấn tứ

Sĩ 6 tấn 5	Pháo tam thối ngũ
Mã 8 tấn 7	Xa nhị tấn cửu
Sĩ 5 thối 6	Pháo tam bình ngũ
Tượng 3 tấn 5	Xa nhị thối lục
Sĩ 6 tấn 5	Pháo ngũ thối nhị

Bên Đen thắng cuộc.

Hình 35

Chú ý : (1) A - Trong thế cờ nầy, nếu đổi lại bên Đỏ đi Mã 3 tấn 4, tất nhiên bên Đen phải đi Xa tam bình ngũ (ăn Pháo), Binh 5 tấn 1 (ăn Xe), Pháo bát bình ngũ, Xa 3 thối 1, Xa bát tấn lục, thì bên Đen đặng ưu thế.

Bên Đỏ lại tiếp đi : Mã 3 tấn 4, bên Đen chạy Pháo bát thối nhứt, tất nhiên bên Đen đi Pháo 5 tấn 3 đánh Tượng và chiếu Tướng, Đen đi Tượng thất tấn ngũ ăn Pháo, Mã 4 tấn 6 đuổi Tượng, [nếu Đen đi Xa bát tấn tam, tất nhiên bên Đỏ lấy Mã ăn Tượng và thắng cuộc cờ]. Lại tiếp đi : Pháo bát thối nhứt, Mã 6 tấn 5 (ăn Tượng), Pháo bát bình ngũ (chiếu Tướng), Tượng 3 tấn 5, Pháo ngũ thối nhị (ăn Mã), Tượng 5 tấn 7 (ăn Xe), Xa bát tấn lục, Xa 3 bình 5 (ăn Pháo), Xa bát bình ngũ (chiếu Tướng), Sĩ 4 tấn 5. Xa

ngũ thối nhị, Binh 3 tấn 1, Xa ngũ bình thất (ăn Binh) Pháo 5 thối 4, Xa thất bình nhị, Xa 5 thối 4, đến đây bên Đỏ chiếm hoàn toàn ưu thế.

B- Nếu Đỏ đi Sĩ 4 tấn 5, Đen đi Xa bát tấn tam đuổi Pháo, Pháo 5 thối 1 (chạy đở), Xa tam bình nhị, Xa 3 tấn 2 (ăn tượng), Xa bát thối nhứt. [Đỏ : tướng 3 tấn 5, Đen : Xa nhị tấn tứ (ăn Mã) Xa 3 thối 4, Pháo bát thối nhị đi như thế bên đen thắng sĩ 5 tấn 4, Pháo bát tấn tam, Mã 3 thối 2 (ăn Pháo) xa nhị tấn tứ (ăn Mã) xa 3 thối 4 Xa nhị thối thất, Sĩ 6 tấn 5, Xa bát tấn thất (ăn Mã), Súy 5 bình 6, Xa bát bình thất, Súy 6 tấn 1, Xa thất bình tam, Pháo tiền (trước) bình 8, Xa nhị bình tứ, Sĩ 5 tấn 6, Xa tam thối nhất, Súy 6 thối 1, Xa tứ tấn ngũ (giết Sĩ), Súy 6 bình 5, Xa tứ bình nhị : bên Đen thắng cuộc.

(2) Nếu, đổi lại, Đen chạy Xa tam bình tứ, Đỏ phải đi Sĩ 4 tấn 5, [Đen : Xa bát tấn tam, Đỏ : Pháo 5 thối 1, Xa bát tấn nhứt, Binh 3 tấn 1, như thế nầy bên Đỏ thắng một nước cờ.] Pháo bát bình nhứt (ăn Binh), Xa 3 bình 4, Xa bát tấn lục, Xa 4 tấn 1, Xa tứ thối tam, Binh 3 tấn 1, Pháo nhứt bình tam, Sĩ 5 tấn 6, đến nước cờ nầy, cả hai bên đều chèn, ép nhau, quanh quẩn yểm chế nhau, cho nên nước cờ nầy tối kỵ.

(3) Nếu đổi lại, Đỏ chạy Mã 3 tấn 2, Đen đi Xa bát tấn ngũ (ăn Mã), Pháo 7 bình 2 (ăn Xe), Xa nhị tấn cửu, Xa 3 thối 1, Pháo nhị thối ngũ (trù Tướng), Tượng 5 thối 7 (đỡ Tướng), Xa nhị bình bát, Pháo 5 thối 2, Pháo bát bình nhứt : tức là bên Đen ưu thế.

(4) Nếu Đen đổi nước đi Pháo bát thối nhứt. Đỏ đi Xa 3 tấn 2 (ăn Tượng), Xa bát tấn nhị, Pháo 7 tấn 3 (đuổi Xe); tức là bên Đỏ chiếm ưu thế.

(5) Nếu Đỏ đổi nước cờ chạy Sĩ 4 tấn 5, Đen cũng chạy Pháo bát thối tứ, thì Đen cũng chiếm ưu thế hoàn toàn.

(6) Nếu đổi lại, Đen ruổi Xa bát bình thất (ăn Xe), Đỏ đi Mã 4 tấn 6 đuổi Tượng, Xa thất tấn nhị, Mã 6 tấn 8, tức là bên Đỏ thắng.

(7) Nếu, đổi lại, Đỏ ruổi binh 3 tấn 1 (qua sông), thì lập tức Đen thúc Pháo bát bình tam (ăn Pháo), Binh 3 bình 2 (ăn Xe), Xa nhị tấn cửu, thì bên Đen dù mới mất Xe, vẫn ăn chắc đối phương.

CHƯƠNG NĂM

THẾ NGŨ LỤC PHÁO CHỐNG BÌNH PHONG MÃ

PHẦN I

Thế cờ "Ngũ lục Pháo chống Bình Phong Mã" mới được phát triển từ mười lăm năm nay, cũng là một thế cờ khá bén nhọn trong phần khai cuộc. Bên Đương đầu Pháo sau khi cho Pháo nhị bình ngũ, Pháo bát bình lục xong, tức là 2 nước cờ nầy đã đặt thế cờ vào "Ngũ lục Pháo" (vì một con Pháo ở hàng 5, một con Pháo ở hàng (6) thì phần tác dụng sẽ là :

Sau khi đã đặt thế cờ vào góc sừng hai Pháo Sĩ xong, bấy giờ mời tùy cơ mà thủ thế, hay công thế. Thế ngũ lục Pháo phải tấn 3 đường Binh hay không tấn Binh, cả 2 thế đều là thế chủ yếu : tấn 5, 7 đường Binh thì tỉ hiệu kém. Cho nên thế "ngũ lục Pháo" đều thích ứng cho các nước cờ, nhưng nếu đem ra chống với thế bình Phong Mã thì tỉ hiệu sẽ rất biến hóa.

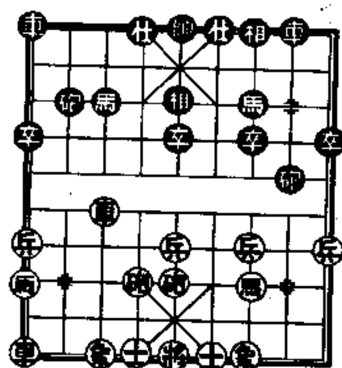
Trong lúc cần hoạch định loại bố cuộc nầy, xin quí bạn chú ý đến cặp "Song trực Xa (2 Xa thẳng hàng) lúc tác dụng tấn công.

THẾ CỜ BÊN ĐỎ ĐI TRƯỚC

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Mã 8 tấn 9	Tốt tam tấn nhứt
Pháo 8 bình 6	Pháo bát tấn nhị
Binh 7 tấn 1	Tốt tam tấn nhứt
Xa 2 tấn 4	Tượng tam tấn ngũ

Xa 2 bình 7 (xin xem hình số 36)

Hình 36

Với nước cờ trên, ta nhận thấy : Cả Đỏ và Đen đều thi Binh và Tốt (Tốt tam ăn Binh 7, Xa 2 ăn Tốt tam). Như vậy 2 bên đều đông quân và rộng nước cờ cho chiến pháp sau nầy.

Nay cứ theo nước cờ như trên (xem hình 36) bên Đen đi tiếp một trong các thế biến hóa sau đây :

I là Đen đi Mã tam tấn nhị;

II là Đen đi Mã tam tấn tứ.

III là Đen đi Pháo bát bình tam.

Ba thế biến hóa nầy muốn chiếu tướng hay không, ta sẽ tiếp đi như sau :

I- THẾ ĐI MÃ TAM TẤN NHỊ :

Mã tam tấn nhị	Xa 7 tấn 2
(1) Mã nhị tấn tứ	(2) Xa 7 thối 2
Mã tứ tấn ngũ	Tượng 7 tấn 5
(3) Pháo bát bình tam	Pháo 6 tấn 4
Xa bát tấn tứ	Pháo 6 bình 3
(4) Tốt nhứt tấn nhứt	Xa 9 bình 8
Pháo nhị bình nhứt	(5) Xa 8 tấn 2

Ván cờ nầy được ngang nhau

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Tốt thất tấn nhứt, Đỏ đi Mã 9 tấn 7. [Đen : Mã nhị tấn tứ, Đỏ đi Xa 7 thối 2, Mã thất tấn lục, Xa 9 bình 8. Pháo nhị tấn tứ, Mã 7 tấn 5, Mã tứ tấn ngũ (ăn Pháo), Tượng 7 tấn 5 (ăn Mã). Pháo nhị bình thất (ăn Binh), Mã 5 thối 3 (ăn Pháo, Mã lục tấn thất (ăn Mã) Xa 7 bình 2; tức bên Đỏ hơn nước), Xa nhứt bình tam, Xa 7 tấn 3 (ăn Xe), Tượng ngũ thối tam (ăn Xe), Mã 7 tấn 8 (ăn Mã), Pháo bát bình nhị (ăn Mã). Với thế có nầy hai bên ngang nhau.

(2) Nếu bên Đỏ đi Xa 7 bình 6 (đuổi Mã), Đen đi Mã tứ tấn nhị, Binh 3 tấn 1, Xa nhứt bình tam. Với thế cờ nầy bên Đen ưu thế.

(3) Nếu bên Đen đi theo lố "Tuần hà Xa" (xem chương 1 và 2), dụng nước cờ Xa, Thì 2 bên sẽ ngang nhau.

(4) Nếu bên Đen đi Xa bát bình thất (đuổi Mã), Đỏ đi Xa 7 bình 3 (đấu Xe), tức bên Đỏ hơn nước cờ.

(5) Nếu Đỏ đi Xa 8 tấn 7, Đen đi Tốt nhứt tấn nhứt (qua sông [Đỏ Pháo 3 tấn 3, Đen Tượng ngũ thối thất, Xa 8 bình 3 (ăn Mã), Tốt nhứt bình nhị (đuổi Xe), Xa 7 thối 2, các thế nầy không nên đi], Mã 9 thối 8, Pháo nhứt tấn (đánh Binh), Pháo 3 tấn 3 (chiếu Tướng), Tượng ngũ thối thất, Xa 8 bình 3 (ăn Mã), (Pháo 1 tấn 3), Xa tam bình bát; Ván cờ đến thế nầy, Pháo Đen phải nằm chìm dưới chiến tuyến, kềm chế tả dực của bên Đỏ, nên bên Đen được hơn nước, nhưng trái lại vì Đen khuyết Tượng nên sự phòng thủ bị yếu lực lượng, bởi vậy thế cờ nầy kỵ cho bên Đen.

II- THẾ ĐI MÃ TAM TẤN TỨ

Mã tam tấn tứ	Xa 9 bình 8
(1) Pháo nhị bình nhứt	Xa 7 bình 6
(2) Mã tứ thối lục	Xa 6 bình 4
Mã lục tấn thất	Xa 4 tấn 4
Mã thất tấn cửu	Xa 8 tấn 7
(3) Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 8 bình 5
Pháo nhất thối nhất	Pháo 6 tấn 6
Xa nhứt bình tứ	Pháo 6 bình 8
(4) Xa tứ tấn nhị	Xa 5 bình 6
Sĩ ngũ tấn tứ	Pháo 8 tấn 1

Bên Đỏ hơn nước cờ.

Chú ý : (1) Đổi lại, nếu Đen đi Pháo bát bình thất, Đỏ đi Xa 8 tấn 7, Pháo thất tấn tam (ăn Mã), Pháo lục bình 3 ăn Pháo, Mã tứ tấn ngũ ăn Binh, Xa 7 bình 4, Xa ngũ tấn thất (ăn Pháo) Xa 4 tấn 4 (kềm Tượng, tức là Đỏ đang đại cử tấn công mạnh mẽ. Nếu Đen lại đi Pháo bát bình thất, Đỏ đi Xa 7 bình 6, Pháo nhị bình tứ, Xa 6 tấn 1 (ăn Mã) Pháo tứ tấn ngũ (ăn Pháo), Mã 3 thối 5, thì bên Đỏ được ưu thế.

(2). Đổi lại, Đen ruổi Mã tứ tấn tam, Đỏ sẽ đi Xa 8 tấn 7, Mã tam thối ngũ, Mã 9 tấn 7, thì bên Đỏ hơn nước cờ.

(3) Nếu Đen đi Pháo bát thối nhị (giữ Tượng), Đỏ đi Mã 9 tấn 7, Tốt thất tấn nhứt, Mã 7 tấn 8, Mã thất tấn lục, Mã 8 tấn 6, nhứt bình tam, Xa 8 tấn 2, thì bên Đỏ thắng cuộc.

(4) Nếu Đen Xa bát tấn nhị (giữ Mã), Đỏ đi Binh 3 tấn 1, tức bên Đỏ chiếm ưu thế.

(5) Nếu đổi lại Đỏ đi Xa 4 thối 1, Đen đi Sĩ lục tấn ngũ. Xa 4 bình 3 (ăn Mã) Pháo bát bình thất (đuổi giết Xe). Tức bên Đen chiếm ưu thế.

III.- THẾ PHÁO BÁT BÌNH TAM :

Pháo bát bình tam	(1) Pháo 6 tấn 4
Xa bát tấn tứ	Mã 9 tấn 7
(2) Pháo nhị tấn ngũ	Mã 7 tấn 5
Pháo nhị bình thất	Mã 5 tấn 7

Sĩ tứ tấn ngũ — Mã 7 tấn 8

Xa nhứt bình tứ — Xa 7 tấn 3

Xa tứ tấn tam...

Lực lượng 2 bên bằng nhau.

Chú ý : (1) Nếu, đổi lại Đỏ đi Mã 9 tấn 7, Đen đi Mã tam tấn nhị, Mã 7 tấn 5, Pháo tam bình ngũ [Đỏ đi Xa 7 tấn 2, Đen đi Mã nhị tấn tứ, thì hai bên ngang nhau], Mã 5 tấn 7, Tượng ngũ tấn tam (ăn Mã), Xa 7 tấn 1, (ăn Tượng), Mã nhị thối nhứt, Xa 7 tấn 2, Pháo nhị tấn tứ, Xa 7 bình 3 (ăn Mã), Pháo nhị bình thất ăn Binh, Xa 3 bình 4, Pháo Thất Tấn Tam (chiếu Tướng), Sĩ 4 tấn 5, Pháo thất bình cửu, Súy 5 bình 4; thế cờ nầy đều tối ky cho cả hai bên.

(2) Nếu Đen đi Pháo tam tấn nhị, Đỏ đi Xa 7 tấn 3 (ăn Mã), Pháo tam bình thất (ăn Binh) (Đỏ đi Xa 7 bình 8, Đen đi Pháo thất tấn tam (chiếu Tướng) thì bên Đen thắng nước), Pháo 6 bình 3 (ăn Tốt) Xa bát bình thất, Pháo 3 thối 3 (ăn Pháo) Xa thất tấn nhị (ăn Pháo), Xa 4 bình 8 (ăn Pháo) Xa thất tấn nhứt (ăn Mã) Xa 9 tấn 1; Ván cờ nầy hai bên ngang sức.

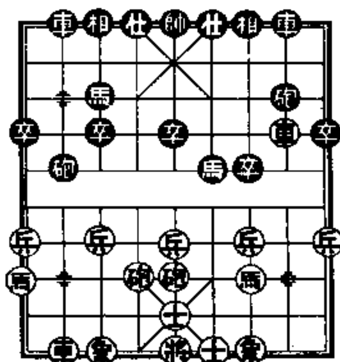
CHƯƠNG SÁU

NGŨ LỤC PHÁO CHỐNG BÌNH PHONG MÃ

PHẦN II

THẾ CỜ BÊN ĐỎ ĐI TRƯỚC

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Mã 8 tấn 9	Tốt thất tấn nhứt
Pháo 8 bình 6	Pháo nhị tấn nhị
Xa 2 tấn 6	Mã thất tấn lục
Xa 9 bình 8	Xa nhứt bình nhị
Sĩ 6 tấn 5	(xin xem hình 37)

Hình 37

Xem hình 36 trên đây, bên Đen có thể đi 2 cách :

I Sĩ tứ tấn ngũ

II Tốt thất tấn nhất.

Các thế cờ sẽ diễn biến như sau :

I- THẾ CỜ SĨ TỨ TẤN NGŨ

Sĩ tứ tấn ngũ	Pháo 5 tấn 4
(1) Tượng tam tấn ngũ	(2) Pháo 6 tấn 1
(3) Tốt thất tấn nhứt	Xa 2 tấn 4
Xa bát tấn nhị	Pháo 6 bình 2
Mã tam tấn ngũ	Binh 3 tấn 1
Pháo nhị tấn tứ	Pháo 2 thối 6
Pháo nhị thối nhứt	Pháo 2 tấn 1
Pháo nhị tấn nhứt	Binh 5 tấn 1

Với chiến pháp nầy, bên Đỏ đang thắng thế.

Chú ý : (1) Nếu bên Đen ruổi Mã tam tấn ngũ (ăn Pháo), bên Đỏ đi liền Xa 2 bình 5 (ăn Mã), Pháo nhị tấn tam, Xa 5 thối 1 (đuổi Mã) : Bên đỏ chiếm ưu thế.

(2) Khi bên Đỏ đi trước, nếu như cho ruổi Pháo 5 thối 2, Đen sẽ đi Tốt thất tấn nhứt thành ra mất cái thế tấn công, hai đàng đều kị.

(3) Nếu Đen đi Pháo bát thối nhứt, ắt Đỏ phải đi Pháo 5 thối 1, (Đen đi Tốt thất tấn nhứt, Đỏ đi Xa 2 bình 7, thì bên Đỏ thắng nước), Tốt tam tấn nhứt, Pháo 5 bình 8 (ăn Pháo), Xa nhị tấn tứ, Xa 8 tấn 5, Mã tam tấn nhị, Pháo 6 tấn 1, Pháo bát tấn nhứt, Xa 2 bình 8, như vậy, bên Đỏ đang chiếm ưu thế. Đen tiếp đi Pháo bát bình tứ,

Đỏ tiếp Xa 2 tấn 3, Mã lục thối thất, Xa 2 thối 2, Mã thất tấn ngũ (ăn Pháo), Xa 2 bình 5 (ăn Mã), Pháo tứ tấn thất (đuổi song Xa), Xa 8 tấn 5 (ăn Pháo), Xa nhị tấn tứ (ăn Xa) (nếu Đỏ đi Xa 5 bình 7) Đen đi Pháo tứ thối nhứt thì bên Đen thắng thế), Xa 5 bình 6, Pháo tứ thối ngũ, Binh 5 tấn 1 : Tới đây bên Đỏ thắng nước.

II- THẾ CỜ TỐT THẤT TẤN NHỨT

Tốt thất tấn nhứt	Xa 2 bình 4
Mã lục tấn thất	Pháo 5 tấn 4
(1) Mã tam tấn ngũ	Xa 4 bình 5
Pháo bát bình ngũ	Xa 3 tấn 4
(2) Xa bát tấn tứ	(3) Mã 9 thối 7
Tốt thất bình lục	Tượng 7 tấn 5
Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 5 bình 7
Bên Đỏ chiếm ưu thế.	

Chú ý : (1) Nếu Đen đi Tốt tấn nhứt, Đỏ đi Xa 8 tấn 4, thì bên Đỏ vẫn thắng nước.

(2) Nếu, đổi lại, Đen đi Xa bát tấn ngũ, Đỏ đi Xa 5 thối 1, Pháo nhị thối tam. Xa 5 bình 6, bên Đỏ vẫn hơn nước cờ.

(3) Đổi lại, nếu Đỏ đi Xa 8 bình 3 ăn Tốt, Đen đi Pháo nhị bình tam (đuổi Tượng), Tượng 3 tấn 5, Mã thất tấn ngũ (ăn Tượng), Tượng 7 tấn 5 (ăn Mã), Xa nhị tấn thất, Tượng 5 tấn 7, Pháo tam tấn nhị (ăn Binh), với thế cờ nầy, tuy bên Đỏ ăn hơn 1 con cờ, nhưng bị lỗi nặng về khuyết Tượng, nên chỉ còn 9 nước cờ nữa là con Mã bị mất, bên Đen sẽ ưu thế.

CHƯƠNG BẢY

NGŨ THẤT PHÁO CHỐNG BÌNH PHONG MÃ

PHẦN I

"Ngũ thất Pháo chống Bình Phong Mã" là một thế cờ khai cuộc thường được các Ông Tiên Cờ chơi đến từ cận đại đến nay. Nó có các đặc điểm: với thế Đương đầu Pháo, lấy 7 đường Pháo đi mà uy hiếp con Mã phía tay mặt đối phương cho nên người ta gọi thế này là "Thất bộ an lôi" (Bảy bước yên sấm sét); nó lại thọc thẳng trung tuyến phòng thủ đối phương, nhất là đập mạnh vào các nhược điểm, khiến cho con Pháo giữa có cơ hội vận dụng hết khả năng tấn công và con Mã hoành hành 7 hay 9 đường đâm ngay vào thế hiểm của đối phương. (Vì thế, nó có cái tên "Biên Mã thắng không)". Ngoài ra, nó còn yểm trợ cho thế công, dùng cặp Xe chế ngự, đợi thời cơ thuận tiện mà xung kích đối phương.

Ở chương 8 sau đây, chúng ta sẽ bàn đến thế cờ "thí Xe" cho con Pháo thọc bên để đột nhiên cho con "biên Mã" [1] ra thí Xe mà khởi thế công, thế này rất mãnh liệt, tuy có mạo hiểm.

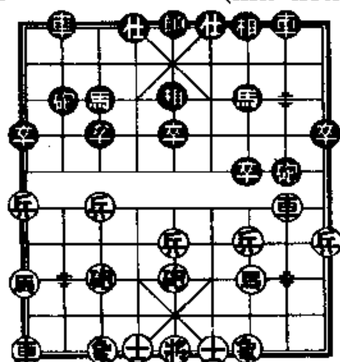
---

1 Biên Mã: con Mã ở bên mép, phía ngoài biên.

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 1 tấn 1	Tốt thất tấn nhứt
Mã 8 tấn 9	Pháo bát tấn nhị
Pháo 8 bình 7	Xa nhất bình nhị
Xa 2 tấn 4	Tượng tam tấn ngũ
Binh 9 tấn 1	(xin xem hình 38)

Hình 38

Theo thế cờ trong hình 38 trên đây, bên Đen có thể đi như sau:

I Pháo nhị bình nhứt

II Pháo nhị thối nhứt

Thế 1 : Pháo nhị bình nhất sẽ diễn biến như sau (Đen đi trước):

Pháo nhị bình nhất	Xa 9 bình 8
Xa nhị tấn cửu	Mã 9 thối 8

(1) Pháo nhất thối nhất	(2) **Xa 2 bình 4**
(3) **Xa bát tấn tam**	**Mã 8 tấn 9**
Sĩ tứ tấn ngũ	(4) **Pháo 7 tấn 1**
Tốt nhất tấn nhất	Pháo 5 tấn 7

Tức là Bên Đỏ ưu thế.

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen ruổi Tốt nhất tấn nhứt, Đỏ đi Binh 9 tấn 1, Pháo bát bình nhất (ăn Binh), Xa 2 tấn 5 (ăn Xe), Mã thất thối bát (ăn Xe), Pháo 7 tấn 4 (ăn Tốt), Mã bát tấn thất, Mã 8 tấn 7.

Tức là bên Đỏ hơn nước.

(2) Nếu Đỏ đi Mã 8 tấn 9, Đen đi Mã thất tấn lục, Binh 7 tấn 1 (qua sông), Tốt thất tấn nhất (sang sông), Xa 2 bình 3 (ăn Tốt), Pháo bát bình tam (ăn Binh), tức là bên Đỏ mất thế công, bên Đen lại chủ động.

(3) Nếu đổi lại, Đen ruổi Mã thất tấn lục, Đỏ đi binh 7 tấn 1 (qua sông), Tượng ngũ tấn tam (ăn Binh), Mã 8 tấn 9, tức là bên Đỏ hơn nước, Lại như nếu Đen đi Xa bát tấn nhứt, Đỏ đi Xa 4 tấn 3 đuổi Mã thì Đỏ cũng lấn nước.

(4) Nếu Đỏ đi Binh 3 tấn 1, Đen đi Xa bát bình thất, thì Đen lại lấn nước hơn.

Thế II : Pháo nhị thối nhất sẽ diễn biên như sau: (Đen đi trước):

Pháo nhị thối nhất	Xa 9 bình 8
(1) Pháo nhị bình bát	Xa 8 tấn 9

(2) Mã tam thối nhị	**Xa 2 bình 4**
Pháo bát bình tứ	**(3) Mã 9 tấn 8**
(4) **Mã** nhị tấn nhất	Xa 4 tấn 2
Sĩ tứ tấn ngũ	Pháo 5 tấn 4
Mã thất tấn ngũ	Xa 4 bình 5

Tức là bên Đỏ hơn nước.

Chú ý : (1) Nếu Đen đi Pháo nhị tấn ngũ, Đỏ đi Binh 3 tấn 1, Tốt thất tấn nhất (ăn Binh), Xa 2 bình 3 (ăn Tốt), Mã thất tấn lục, Xa 3 bình 4 (đuổi Mã), Pháo bát bình thất (đuổi Tượng), Mã 3 tấn 2, Mã lục thối thất, Binh 7 tấn 1 (qua sông), Tượng ngũ tấn tam (ăn Binh) Pháo 5 bình 2 (đuổi Xe) Xa bát bình cửu, Xa 4 tấn 3, tức là bên Đỏ ưu thế hoàn toàn.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Pháo bát tấn tứ (ăn Xe), bên Đỏ đi Xa 8 thối 2 (đuổi Mã), Mã tam thối ngũ, Xa 8 bình 6, thì bên Đỏ cũng hơn nước.

(3) Nếu Đỏ đi Xa 4 tấn 3 (đuổi Mã), Đen đi Pháo tứ tấn nhứt, Pháo 5 tấn 4 (chiếu Tướng), Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 4 thối 1, Pháo bát tấn tam (đấu Pháo); thế cờ này cố kỵ, không nên đi:

(4) Nếu Đen đi Tốt tam tấn nhứt, Đỏ đi Mã 8 tấn 9 (ăn Tốt, Tốt tam tấn nhứt, Xa 4 bình 7, thì bên Đỏ hơn nước.

CHƯƠNG TÁM

NGŨ THẤT PHÁO CHỐNG BÌNH PHONG MÃ

PHẦN II

VÁN CỜ THÍ XE

Tác giả Vương Tái Việt lại nói: "Trong cuốn sách Dịch Lâm Tinh Hoa (Sách dạy Cờ Tướng) của Dương Quan Lân có nghiên cứu kỹ về thế "Thí Xe" này. Nay xin giải rõ ra đây đây để quí bạn đem ra tác dụng:

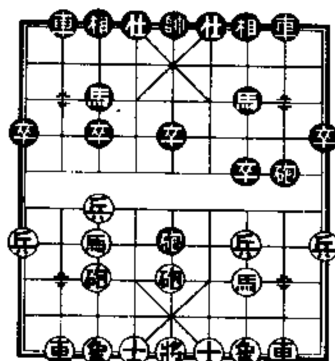
Biến I – Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 7 tấn 1	Tốt thất tấn nhứt
Pháo 8 bình 7	Pháo bát tấn nhị
Mã 8 tấn 9	Xa nhất bình nhị
Xa 9 bình 8	Pháo nhị tấn tứ
Mã 9 tấn 7	Pháo nhị bình ngũ

(xem hình 39)

Mã 3 tấn 5 — Sĩ tứ tấn ngũ

Mã 5 tấn 4

Hình 39

(Biến II - III)

(1) Mã 4 tấn 3 — Xa bát tấn nhị

(2) Mã 7 tấn 5 — Xa bát bình thất

Xa 2 tấn 5 — Xa nhị bình tam

Mã 5 thối 6 — Xa tam bình nhứt

Pháo 7 tấn 4 — Xa nhất thối tam

Pháo 7 tấn 3 — (3) Xa nhất bình tứ

Sĩ 6 tấn 5 — (Bên Đen chiếm ưu thế).

Chú ý : (1) Nếu Đỏ đi Mã 4 tấn 6, Đen đi Xa nhị thối bát thì bên Đen cũng ưu thế. Nếu Đen thay vì đi Mã tứ tấn lục, lại đi Xa nhị bình tam (ăn Tượng). Đỏ đi Pháo 7 bình 6, Pháo bát thối tam, Xa 2 tấn 7, Xa tam thối tam (ăn Mã), Xa 2 bình 3 (ăn Mã) Xa tam bình tứ, Mã 6 thối 5, Tượng thất tấn ngũ; Bên Đen chiếm ưu thế.

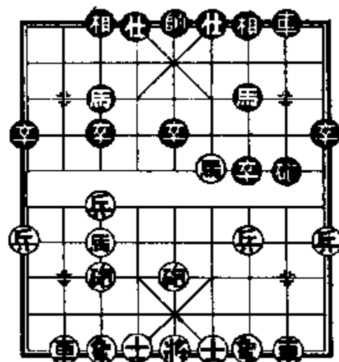
(2) Nếu Đỏ đi Mã 3 thối 2 (ăn Pháo), Đen đi Xa nhị bình tam (ăn Tượng), Mã 7 tấn 5, Xa tam thối nhị (ăn Pháo), Mã 5 tấn 3 (ăn Tốt), Xa bát thối nhứt, giữa tình thế này, ắt bên Đỏ phải chạy Mã 3 thối 5, thì Đen đi Tượng Tam tấn ngũ, Đen cũng chiếm ưu thế. Lại nếu bên Đỏ không đi Mã 3 thối 5, lại đi Mã 3 tấn 4 (chiếu Tướng). Đen đi Xa bát bình lục (cản Mã), để sau này cho con Xa rộng đường thì Đen cũng chiếm ưu thế).

(3) Nếu Đen đi Xa nhất bình thất thì Đen cũng ưu thế.

Biến II – Bên Đỏ đi trước (xem hình 40)

Mã 5 tấn 4	Mã thất thối ngũ
Mã 7 tấn 5	(1) Tượng tam tấn ngũ
Mã 5 tấn 4	(2) Mã ngũ thối tam
Mã tiền tấn 3 (1)	Tướng ngũ tấn nhất [1]

Hình 40

1 Xin nhớ chữ **Tiền** con cờ trước, chữ **Hậu**, con cờ sau: Mã tiền, Xa tiền, Pháo hậu, Xa hậu v.v...

Mã 4 tấn 3	(3) Tướng ngũ bình tứ
Mã tiền thối 5	Xa bát tấn nhị
Mã 5 tấn 4	Tướng tứ tấn nhứt
Xa 2 tấn 1	Xa nhị thối ngũ
Xa 2 bình 6	Xa nhị bình tứ
Pháo 7 bình 6	Xa tứ bình ngũ
Pháo 6 tấn 7	Xa ngũ bình tứ
Pháo 6 tấn 4 (Bên Đỏ thắng).	

Chú ý : (1) Nếu Đen đi Pháo bát bình lục (ăn Mã), Đỏ đi Xa 2 tấn 9, Pháo lục bình ngũ, Pháo 5 tấn 3 (ăn Pháo), Tốt ngũ tấn nhất (ăn Pháo), Mã 5 tấn 3 (ăn Tốt), Mã ngũ tấn tứ, Xa 2 tấn 3, Mã tứ tấn tam (ăn Binh), Mã 3 tấn 4 (chiếu Tướng), Tướng ngũ tấn nhứt, Sĩ 4 tấn 5, bên Đỏ cũng hoàn toàn chiếm ưu thế.

(2) Nếu Đen đi Pháo bát bình lục (ăn mã), Đỏ đi Mã 4 tấn 3 (chiếu Tướng), Pháo lục thối tam, Xa 2 tấn 9, Mã ngũ thối tam, Xa 2 tấn 2, Sĩ lục tấn ngũ, Xa 2 bình 5 (ăn Tượng), Mã hậu tấn nhứt, Xa 5 bình 2: Bên Đỏ phải thắng.

(3) Nếu Đen đi Tướng ngũ bình lục, Đỏ đi Xa 2 tấn 4, Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 5 bình 4: Bên Đỏ cũng thắng.

Biến III – Bên đỏ đi trước
(xin xem hình 40)

Mã 5 tấn 4	Tượng tam tấn ngũ
Mã 4 tấn 3	Xa bát tấn nhị
(1) Mã 7 tấn 5	Xa bát bình thất

Xa 2 tấn 5
Binh 7 tấn 1
Mã 5 tấn 4
Pháo 7 tấn 4
Xa 2 bình 3
Xa 3 bình 5
(4) Xa 5 bình 6
Pháo 5 tấn 6
Binh 3 tấn 1

(2) Xa thất thối nhứt
Xa nhị thối tứ
Xa thất bình tứ
Xa nhị bình lục
(3) Tốt ngũ tấn nhứt
Xa lục thối nhị
Xa tứ bình ngũ
Sĩ tứ tấn ngũ

Đỏ chiếm ưu thế.

Chú ý : (1) Nếu Đỏ đi Mã 3 thối 2 (ăn Pháo), Đen đi Xa nhị bình tam (ăn Tượng). Mã 7 tấn 5, Xa tam thối nhị (ăn Pháo) Mã 5 tấn 3 (ăn Tốt), Xa bát thối nhứt, Mã 3 thối 5, Xa tam thối nhị (ăn Binh), Mã 5 tấn 4, Tốt tam tấn nhứt: Đen hoàn toàn chiếm ưu thế.

(2) Nếu Đen đi Xa nhị bình tam, Đỏ đi Mã 5 thối 6 (đuổi Xe), Xa tam bình nhứt, Binh 7 tấn 1 (qua sông), Xa nhất thối tam (ăn Binh), Binh 7 tấn 1 (ăn Tốt), Mã tam tấn nhị, Xa 2 tấn 1 (đuổi Tốt giữa): Bên Đỏ chiếm ưu thế.

Nếu đổi lại Đen đi Tốt ngũ tấn nhứt, Đỏ đi Pháo 5 tấn 3 (chiếu Tướng) Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 2 tấn 1, Xa nhị bình tam (ăn Tượng), Xa 2 bình 7 (ăn Tốt), Xa tam thối nhị (ăn Pháo), Xa 7 tấn 1 (ăn Mã), Tướng ngũ bình tứ, Pháo 5 bình 6, Bên Đỏ hoàn toàn mạnh thế công.

(3) Nếu Đen đi Sĩ tứ tấn ngũ, Đỏ đi Sĩ 4 tấn 5, Bên Đỏ vẫn hơn nước.

(4) Nếu Đỏ đi Xa 5 tấn 2 (chiếu Tướng), Đen đi Sĩ lục tấn ngũ; Xa 5 bình 7 (ăn Mã), Tướng ngũ bình lục, Sĩ 4 tấn 5, Xa tứ tấn nhất (đấu Xe): cả hai bên đều thiệt.

Tác giả nói tiếp: "Thế cờ ngũ thất Pháo chống Bình Phong Mã" diễn biến rất linh hoạt, sau khi đã lấy Pháo thí Xa rồi thì thế công trở nên dũng mạnh; tuy bên Bình Phong Mã các nước cờ gặp nguy hiểm thật nhưng cũng chế ngự được bên ngũ thất Pháo, và do diễn biến thế nào, bên Bình Phong Mã cũng được rộng cẳng chạy hơn.

CHƯƠNG CHÍN

NGŨ BÁT PHÁO CHỐNG BÌNH PHONG MÃ

PHẦN I

Thế cờ "Ngũ bát Pháo chống Bình Phong Mã" trên đây là một thế cờ rất mới, sáng khởi do danh thủ Hương Cảng Nghị Tái Trung đấu với danh thủ Quảng châu vào mùa Đông năm 1955, đem ra ứng dụng thường thường trong các trận đấu cờ. Lối bố cuộc này rất mới mẻ, có lắm ưu điểm, biến hóa linh hoạt nên giới tiên cờ rất ưa chuộng.

Bên Đương đầu Pháo, sau khi bố cuộc, cho đi Pháo 8 tấn 4, rồi bình 7 để yểm Mã trấn Tượng, đồng thời lại cho con Binh 3 sang sông, thế cờ này chống với Bình Phong Mã rất lợi hại, bén nhọn. Vì thế, bên Bình Phong Mã phải tích cực phản công khắp nơi và lo che đỡ liên miên, vì thế công của con Pháo.

Chúng ta nên đặc biệt chú ý thế cờ "Ngũ Bát Pháo" mới mẻ này:

Bên Đỏ đi trước:

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát

Binh 3 tấn 1 — Tốt tam tấn nhứt

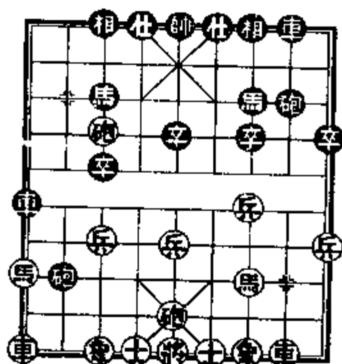
Mã 8 tấn 9 — Tốt nhất tấn nhứt

Pháo 8 tấn 4 — Tốt nhất tấn nhựt

Binh 9 tấn 1 — Xa nhất tấn ngũ

Pháo 8 bình 7 — Pháo nhị tấn ngũ

Pháo 5 thối 1 (xem hình 41)

Hình 41

Theo như hình 41 trên đây, bên Đen có thể đi:

I Tượng thất tấn ngũ.

II Xa nhất bình thất.

Các thế cờ này diễn biến như sau:

I Tượng thất tấn ngũ :

Tượng thất tấn ngũ — Xa 9 bình 8

Pháo bát tấn ngũ — Binh 7 tấn 1

(1) Xa nhất thối nhị — (2) Binh 7 tấn 1

Xa nhất tấn nhất	(3) Mã 3 tấn 2
(4) Pháo bát bình nhất	Xa 8 tấn 2
Xa nhất bình tam	Pháo 7 tấn 3
Tượng ngũ thối tam	Tượng 7 tấn 9

Bên đỏ thắng thế.

Chú ý : (1) Nếu Đen đi Tốt tam tấn nhất (ăn Binh), Pháo 5 bình 9 (đuổi chết Xe) thì bên Đỏ thắng. Lại nếu Đen đổi nước đi Xa nhất thối nhứt, Đỏ đi Mã 3 tấn 4, Xa nhất bình nhị, Mã 4 thối 6 đuổi Pháo, Pháo bát bình ngũ. (chiếu Tướng), Pháo 5 bình 2, Pháo ngũ bình nhất (ăn Mã), Tượng 7 tấn 9 (ăn Pháo), Pháo nhị tấn nhứt, Binh 7 tấn 1 (ăn Tốt), Xa nhị tấn nhị, Mã 6 thôi 7 (đuổi Xe): Bên Đỏ chiếm ưu thế.

(2) Nếu Đỏ cho ruổi Pháo 7 bình 3 (đánh Tốt), Đen đi Tốt ngũ tấn nhứt, thì hai bên lại dằng co, nước cờ này tối kỵ.

(3) Nếu Đỏ đi Mã 3 tấn 4, Đen đi Xa nhất bình tam (ăn Binh), Xa 8 tấn 2 (ăn Pháo), Pháo bát bình ngũ (chiếu Tướng), Pháo 5 bình 2, Pháo ngũ bình nhất (ăn Mã) nếu Đỏ đi Pháo 7 tấn 3 (chiếu Tướng) Đen đi Tượng ngũ thối tam (ăn Pháo), Tượng 7 tấn 9 (ăn Pháo), Tốt thất tấn nhứt, thì hai bên đồng sức nhau). Tượng 7 tấn 9 (ăn Pháo), Xa tam thối nhất (ăn Pháo), Pháo 2 tấn 5: Bên Đỏ hơn nước.

(4) Nếu đổi lại Đen đi Xa bát tấn ngũ (ăn Mã), Đỏ đi Xa 8 tấn 2 (ăn Pháo), Pháo bát bình ngũ (chiếu Tướng), Pháo 5 bình 9 (đuổi Xe), Xa bát tấn tứ (ăn Xe), Pháo 9 tấn 4 (ăn Xe). Pháo ngũ bình nhất (ăn Mã), Tượng 7 tấn 9 (ăn Pháo). Bên Đỏ chiếm ưu thế.

II Xa nhất bình thất :

Xa nhất bình thất	Xa 9 bình 8
Xa thất tấn nhị	Pháo 7 tấn 3
Sĩ tứ tấn ngũ	Mã 9 tấn 8
(1) Xa thất bình tứ	(2) Pháo 5 bình 9
Mã tam thối nhất	Pháo 7 bình 9
(3) Pháo bát bình cửu	Xa 2 tấn 9
Mã thất thối bát	Sĩ 6 tấn 5
(4) Xa tứ thối tứ	Xa 8 tấn 2

(Bên Đỏ chiếm ưu thế)

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Tướng thất tấn ngũ, Đỏ đi Pháo 7 bình 9, Xa thất bình tứ, Pháo 9 thối 7. Pháo nhị thối nhứt, Xa 8 tấn 3 (ăn Pháo) Pháo bát tấn tứ: tức là làm cho nước cờ xáo trộn mất thế, như thế là tối kỵ cho 2 bên.

(2) Nếu Đỏ đi Pháo 5 bình 3 (đuổi Mã), Đen đi Pháo bát tấn nhị, Tượng 3 tấn 5, Pháo nhị bình ngũ (đập Tượng): nước cờ này cũng biến cải thế cờ, nên tối kỵ.

(3) Thế cờ này bén nhọn vì nó có tác dụng làm cho đối phương phải yếu thế và mất cả thế công, để luôn luôn bị động. Nếu đổi lại Đen đi Xa tứ thối tứ, Đỏ đi Xa 8 tấn 2 (ăn Pháo), Xa tứ bình nhị, Xa 2 tấn 2, thì 2 Xa cùng một hàng, khiến bên Đỏ phải lấy Xa 8 tấn 2 mà đấu Xe, như thế bên Đỏ phải thắng cuộc.

(4) Nếu Đen đi Xa tứ bình bát, Đỏ đi Pháo 9 tấn 1 (đuổi xe) thì bên Đỏ cũng chiếm ưu thế.

CHƯƠNG MƯỜI

NGŨ BÁT PHÁO CHỐNG BÌNH PHONG MÃ

PHẦN II

Bên Đỏ đi trước :

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 3 tấn 1	Tốt tam tấn nhứt
Mã 8 tấn 9	Tốt nhất tấn nhứt
Pháo 8 tấn 4	Tượng thất tấn ngũ
Pháo 8 bình 7	Xa nhất tấn tam
Xa 9 bình 8	Xa nhất bình tam

Xa 8 tấn 7 (xin xem hình 42).

Theo hình 42 nầy, bên Đen có thể đi:

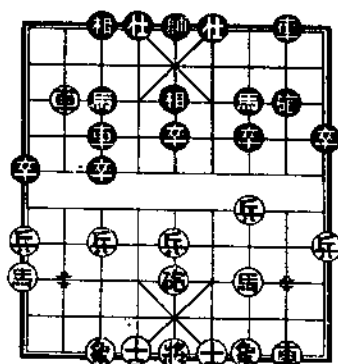
I- Pháo bát bình cửu

II- Tốt thất tấn nhứt

Hai thế cờ trên đây sẽ diễn biến như sau:

I- THẾ PHÁO BÁT BÌNH CỬU

Pháo bát bình cửu	Xa 2 tấn 9
Mã thất thối bát	Xa 8 thối 6

Hình 42

(1) Xa tam bình tứ	Xa 8 bình 2
Mã bát tấn lục	(2) Xa 2 tấn 7
Mã lục tấn tứ	(3) Mã 3 tấn 4
Tốt ngũ tấn nhất	Pháo 5 tấn 3
Sĩ tứ tấn ngũ	Pháo 5 bình 2
(4) Tượng ngũ thối thất	Xa 2 bình 3
Tượng tam tấn ngũ	Xa 3 thối 2

(Bên Đỏ ưu thế).

Chú ý : (1) Nếu đổi lại bên Đen đi Mã bát tấn lục, Đỏ đi Xa 8 bình 4 (đuổi Mã), Mã lục tấn tứ, Xa 4 tấn 5, tức là bên Đỏ đang đại cử tấn công; nếu đổi lại Đen đi Tốt tam tấn nhứt, Đỏ đi Xa 8 bình 2 (đuổi Mã), Tốt tam tấn nhất (ăn Binh), Xa 2 tấn 8 (ăn Mã), Tốt tam tấn nhất, Mã 3 tấn 4: Bên Đỏ hơn trước.

(2) Nếu Đỏ đi Xa 2 bình 4, Đen đi Mã lục tấn bát: 2 bên ngang nhau.

(3) Nếu Đỏ đi Xa 2 bình 1 (đuổi Pháo), Đen đi Pháo cửu bình lục, Xa 1 thối 2 (ăn Tốt), Xa tứ tấn nhị, Xa 1 bình 3 (ăn Tốt), Mã tứ tấn ngũ, Pháo 5 tấn 3 (ăn Mã), Tốt ngũ tấn nhất (ăn Pháo): Hai bên đồng sức nhau.

(4) Nếu Đen đi Mã tam tấn tứ (đấu Mã), Đỏ đi Xa 2 bình 3, Pháo cửu bình bát (cản Pháo), Pháo 2 tấn 1 (đuổi Xa), Tốt thất tấn nhứt, Mã 4 tấn 3 : thì bên Đỏ hoàn toàn chiếm ưu thế.

II- THẾ TỐT THẤT TẤN NHỨT

Tốt thất tấn nhứt	Binh 3 tấn 1
Tướng ngũ tấn thất	Xa 8 thối 3
(1) Tướng tam tấn ngũ	Xa 2 tấn 6
(2) Pháo bát bình cửu	Xa 2 bình 3
Mã thất thối ngũ	(3) Xa 8 bình 1
Mã ngũ thối tam	Xa 4 tấn 2
(4) Xa bát bình thất	Xa 3 bình 1
Sĩ tứ tấn ngũ	Binh 5 tấn 1
Pháo cửu bình thất	Xa 1 bình 3
Tượng thất thối cửu	(5) Mã 3 tấn 4

Bên Đỏ hơn nước.

Chú ý : (1) Đó là thế giữ sức ngang nhau và đề phòng đối phương đi Xa 8 Bình 3 để uy hiếp. Nếu đổi lại Đen đi Tượng thất thối ngũ, Đỏ đi Xa 8 bình 3, Mã thất tấn lục, Xa 2 tấn 5, thì bên Đỏ hoàn toàn thắng được.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Đỏ đi Xa 2 bình 3 (đuổi Mã), Pháo bát tấn tứ, Xa 8 bình 3, Mã thất thối lục, Xa trước bình 4 (cản Tượng), tức bên Đỏ đang có thế công mãnh liệt.

(3) Nếu Đỏ đi Binh 5 tấn 1, bên Đỏ vẫn hơn nước.

(4) Nếu Đen đem thí Xa, có thể làm yếu công của đối phương và nếu đi Xa bát tấn tứ để giữ Tượng, Tất nhiên Đỏ đi Xa 3 tấn 1 đuổi tượng giữa, bên Đỏ lại chiếm ưu thế.

(5) Đỏ phải biết tùy thời cơ, chuẩn bị tung Binh giữa ra để phát động thế công, nếu chạy Mã 3 thối 1 để giữ Tượng, tức là Đỏ đã chịu lép nước cờ đang thắng thế, thành ra 2 bên lại ngang nhau.

CHƯƠNG MƯỜI MỘT

ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO BINH 7 CHỐNG BÌNH PHONG MÃ VỚI PHÁO QUA SÔNG

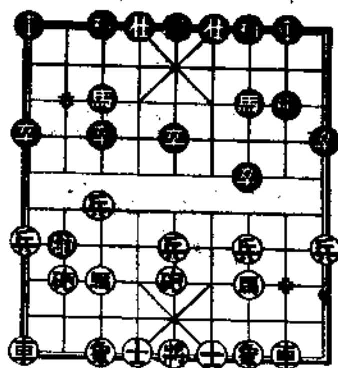
Trong cái thế nầy lấy bình Phong Mã chống Đương đầu Pháo phần nhiều người ta dùng Pháo làm thế công và dùng Mã làm thế thủ, rồi sau đó mới tùy cơ mà thủ hay phản công.

Gần đây, người ta lại sáng tạo một lối bình Phong Mã với con Pháo đã qua sông (bình Phong Mã quá Hà Pháo) là một lối mưu thủ để chống với mọi cuộc tấn công của đối phương đang dùng thế Đương đầu Pháo với con Binh 7 (Đương đấu Pháo đĩnh thất Binh). Thế nầy có sức uy hiếp mãnh liệt và sức chống của bình Phong Mã với Pháo qua sông cũng rất hiệu lực, tạo nên một trận tuyến công thủ ngoan mục.

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 7 tấn 1	Tốt thất tấn nhất
Mã 8 tấn 7	Pháo nhị tấn tứ

(xin xem hình 43)

Hình 43

Biến I

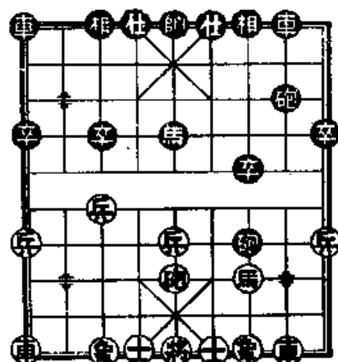
Mã 7 tấn 6	Pháo nhị bình thất (Biến 7)
Mã 6 tấn 5	Mã tám tấn ngũ
Pháo 5 tấn 4	(1) Mã thất tấn ngũ
Pháo 8 bình 5 (Biến 5, 6)	Pháo bát tấn ngũ (Biến 2)
Pháo 5 tấn 4	Xa bát tấn tam
Pháo 3 thối 1	Tốt thất tấn nhất (Biến 3)
Xa 9 bình 8	Xa nhất tấn nhị (Biến 4)
Xa 8 tấn 6	Xa nhất bình tứ
(2) Binh 7 tấn 1	Xa bát tấn nhất
Tượng 3 tấn 5	Xa bát bình ngũ
Xa 2 tấn 3	Xa ngũ bình tam.

Bên Đen thắng

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Xa nhị bình nhị, Đỏ đi Pháo 8 bình 5, Mã thất tấn ngũ, Xa 2 tấn 6, Pháo thất tấn tam, Sĩ 4 tấn 5, Tượng tam tấn ngũ, Pháo 5 tấn 4, Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 9 tấn 2, thì bên Đỏ ưu thế.

(2) Nếu Đỏ đi Tượng 3 tấn 5, Đen đi Xa tứ tấn 1, Binh 5 tấn 1, Pháo bát thối nhị, Sĩ 4 tấn 5, Xa bát bìn lục: bên Đen ưu thế.

Biến II - Bên Đen đi trước (xem hình 44)

Hình 44

Pháo bát tấn ngũ	**Binh 5 tấn 1**
Xa nhất bình nhị	**Binh 5 tấn 1**
Pháo bát bình ngũ	**Xa 2 tấn 9**
Pháo ngũ thối nhị	(1) **Súy 5 tấn 1**
Xa nhị tấn bát	Súy 5 tấn 1
Xa nhị thối tứ	Xa 2 thối 5
Xa nhị bình ngũ	Xa 2 bình 1
Tốt thất tấn nhứt	(2) Xa 4 bình 3
Pháo ngũ bình lục	Súy 5 bình 4
Xa ngũ bình thất	Xa 3 bình 2
Pháo lục thối tứ	

Bên Đen thắng cuộc

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đỏ đi Xa 2 thối 5. Đen đi Tốt thất tấn nhứt, thì Đỏ phải mất Xa.

(2) Nếu Đỏ đi Xa 4 thối 1, Đen đi Xa ngũ bình nhị, Xa 9 tấn 2, Mã ngũ tấn lục Súy 5 thối 1, Xa nhị tấn tứ, Súy 5 thối 1 (hoặc Súy 5 tấn 1) thì Đen đi Xa nhị thối nhị (đuổi giết xe Đỏ), Xa nhị thối nhị đuổi Xa; Bên Đen thắng.

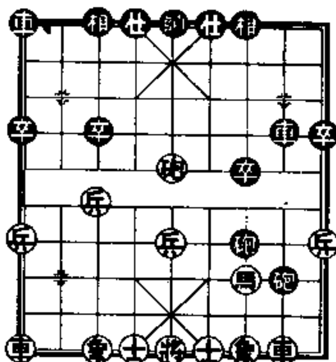
Biến III - Bên Đen đi trước (xem hình 45)

Tốt thất tấn nhất	Xa 9 tấn 1
Xa nhất bình nhị	Xa 9 bình 1
Xa nhị tấn tứ	(1) Xa 4 tấn 4
Pháo thất bình nhất	bình 5 tấn 1
Tốt thất tấn nhất	Mã 3 tấn 5
Xa bát tấn nhị	Tượng 3 tấn 5
Tốt thất bình lục	(2) Binh 7 tấn 1
Xa nhị bình tam	Mã 5 tấn 7
Pháo nhất thối nhị	Xa 4 thối 2
Xa bát bình ngũ : **Hai bên ngang nhau**	

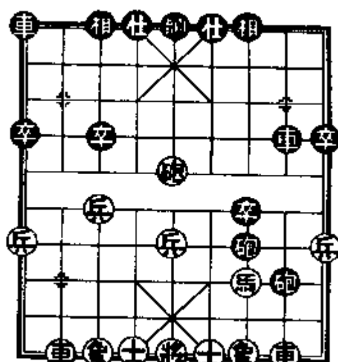
Chú ý : (1) Nếu Đỏ lại đi Binh 5 tấn 1, Đen đi Pháo bát thối nhị, Xa 4 tấn 2, Xa nhị bình tứ thì Đen hơn nước.

(2) Nếu Đỏ đi Mã 5 thối 7, Đen đi Pháo nhất thối nhị, Xa 4 thối 2, Xa bát bình ngũ, Pháo 5 bình 9, Pháo bát bình tam, Pháo 9 thối 2, thì hai bên HUỀ.

Biến IV- Đen đi trước (xem hình 46)

Hình 45

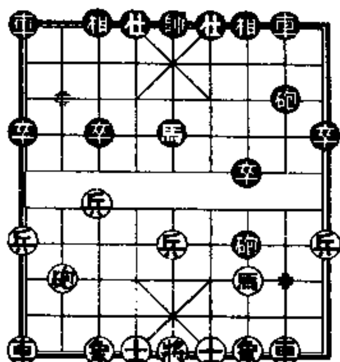
Hình 46

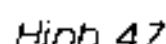
Xa nhất tấn nhị	Xa 8 tấn 5
Xa nhất bình tứ	(1) Tượng 3 tấn 5
Tốt thất bình lục	(2) Sĩ 4 tấn 5
Xa bát tấn nhất	Xa 2 bình 4
Xa bát bình lục	Bình 5 tấn 1
Pháo bát thối nhị	Xa 5 thối 2
Xa tứ bình thất :	**Đen chiếm ưu thế.**

Chú ý : (1) Nếu đổi thế, Đỏ đi Pháo 5 thối 1, Đen đi Pháo bát thối nhị, Sĩ 4 tấn 5, Xa tứ bình bát, Pháo 5 bình 2, Xa bát tấn nhị, Xa 2 tấn 4, Xa bát tấn tam: Đen hơn nước.

(2) Nếu đổi nước cờ, Đỏ đi Pháo 5 bình 2, Đen đi Pháo bát bình cửu, Xa 8 bình 4, Xa tứ tấn lục, Xa 2 tấn 2, Pháo cửu bình thất, Xa 2 bình 3, Pháo thất bình nhứt, Xa 3 tấn 7, Sĩ tứ tấn ngũ; như vậy bên Đen đã có 1 con Tốt quá sông, lại nhờ sức khiển chế của Xa và Pháo, nên Đen lợi thế hơn.

Biến V - Đỏ đi trước (xem hình 47).

Hinh 47

Pháo 4 bình 5	Pháo bát tấn tứ
Binh 5 tấn 1	(1) Tượng tam tấn ngũ
Pháo 5 tấn 1	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 9 tấn 2	Xa bát tấn tam
Binh 5 tấn 1	Xa nhất bình nhị
Xa 9 bình 5	Xa nhị tấn tứ
Sĩ 4 tấn 5	(2) Tốt nhất tấn nhất
Xa 5 tấn 2	Pháo bát thối nhị
Tượng 3 tấn 5 :	**(Đỏ chiếm ưu thế)**

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Xa nhất bình nhị, Đ đi Binh 5 tấn 1, Xa nhị tấn lục, Pháo 5 tấn 4, Xa nh thối nhị, Binh 5 bình 6, Xa nhị bình tứ, Pháo 5 thối 4 Kết quả nầy về Đỏ chiếm ưu thế.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Pháo bát thối nhị, Đỏ đi Phá 5 bình 9, Xa bát thối nhứt, Binh 5 tấn 1, bên Đỏ cũng chiếm ưu thế.

Biến VI - Đỏ đi trước (xem hình 47)

Pháo 8 bình 5	Pháo bát tấn tam
Pháo 5 tấn 4	Xa bát tấn tam
Pháo 5 thối 1	Xa nhất bình nhị
Tượng 3 tấn 5	Xa nhị tấn tứ
(1) Pháo 5 thối 1	Tốt thất tấn nhứt
(2) Sĩ 4 tấn 5	Xa nhị bình bát
(3) Tượng 5 tấn 3	Pháo nhị bình ngũ
Xa 2 tấn 5	Xa bát tấn nhứt

Binh 5 tấn 1 : **Hai bên ngang nhau :**

Chú ý : (1) - Nếu đổi lại Đỏ đi Binh 5 tấn 1, Đen đi Tốt thất tấn nhứt, Sĩ 4 tấn 5, tốt thất bình lục; Bên đỏ được ăn non.

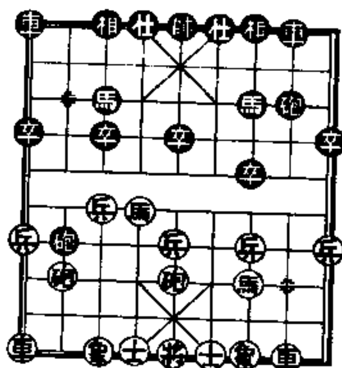
(2) Nếu đổi lại Đỏ đi Tượng 5 tấn 3, Đen đi Pháo bát bình ngũ, Binh 5 tấn 1, Xa bát tấn lục, Mã 3 thối 2, Pháo thất tấn tam, Sĩ 4 tấn 5 Xa nhị bình bát, Tượng 3 thối 5; Ván cờ huề nhau.

(3) Nếu Đỏ không lo lượt Tốt mà cứ đi Xa 2 bình 4, Pháo bát bình giữ, Binh 5 tấn 1, Tốt thất bình bát: như thế, để con tốt sau đây lọt qua sông, sẽ là mối hậu hoạn đáng lo cho bên Đỏ.

Biến VII - Đen đi trước (xem hình 48)

Pháo nhị bình thất	Pháo 8 tấn 4
Xa nhất bình nhị	Xa 9 bình 8
Tốt thất tấn nhất	(1) Xa 2 tấn 6

Pháo thất tấn tam	Sĩ 4 tấn 5
Tốt nhất tấn nhất	Mã 3 thối 1
Pháo thất bình cửu	Mã 6 tấn 5
Mã tam tấn ngũ	Binh 5 tấn 1
Mã thất tấn lục	(2) Xa 3 bình 5
Pháo bát bình ngũ :	**Bên Đen thắng thế.**

Hình 48

Chú ý : (1) Thế cờ trên đây có thể đi bằng 2 cách thích đáng: (1) Đỏ đi Tượng 3 tấn 1, Đen đi Pháo bát tấn tứ, Sĩ 4 tấn 5, Xa bát tấn tứ Mã 6 tấn 7, Pháo thất bình lục, binh 5 tấn 1, Tốt thất tấn nhứt, Mã 3 tấn 5, Tốt thất tấn nhất, Binh 5 tấn 7, Pháo lục bình tam: Bên Đen ăn một nước cờ. (2) Pháo 3 bình 7, Pháo bát tấn tam, Mã 6 tấn 7, Xa bát tấn tứ, Tượng 3 tấn 5, Tốt thất bình lục, Pháo 8 thối 2, Xa nhị tấn tam, Sĩ 4 tấn 5, Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 2 bình 4, Xa bát bình lục: Bên Đen ưu thế.

(2) Nếu Đỏ ruổi Pháo 8 bình 5, Đen đi Mã lục thối bát, Xa 8 tấn 9, Mã bát tấn thất: Bên Đen cũng thắng thế.

CHƯƠNG MƯỜI HAI

THUẬN PHÁO TRỰC XA CHỐNG HOÀNH XA

PHẦN I

Thuận Pháo, tức là con Pháo thuận tay hay Pháo xuôi, sự bố cuộc có thể phân làm. Trực Xa (Xa thẳng) hoặc hoành Xa (Xa ngang). Thuận Pháo Trực Xa chống với thế hoành Xa của đối phương là sự bố cuộc khai cờ của đôi bên. Một bên đi Pháo nhị bình ngũ, một bên đi Pháo 8 bình 5, tạo thành cái thế hai Pháo chống nhau. Bên đi trước rưởi Xa nhất bình nhị, rồi sử dụng tiếp con Xa bên hữu theo đường thẳng (trực Xa) mà tấn công chống với đối phương dùng Xa 9 tấn 1, thế ấy tạo thành cái thế Thuận Pháo trực Xa chống Hoành Xa vậy.

Ưu điểm của thế cờ nầy là, lúc khai cuộc, dùng Pháo đi với con trực Xa bên hữu để công kích đối phương, thì dù đi trước nước cờ hay đi sau cũng ứng dụng ván cờ theo chiến lược của mình được cả. Vì thế, thế cờ nầy được gọi tên là "chống thế công" (Đối công cuộc). Đó là phần nhất của cơ bản khai cuộc.

Tuy vậy, thế cờ bố cuộc nầy đối với kẻ đi trước cũng có một vài khuyết điểm, như là gây cơ hội cho con Xa bên tả mất sự lưu động, phải tri hoãn nằm ụ mất một thời gian, bởi vì, trong một cuộc cờ, bên tả dực và hữu dực của

trận tuyến đều trực tiếp liên quan ảnh hưởng của nhau, cùng một lúc hai bên trận tuyến phải phát triển đồng đều thế cờ. Nếu không, đối phương tác dụng chiến pháp áp đảo, ta khó mà xoay trở cái ưu thế mình đang có.

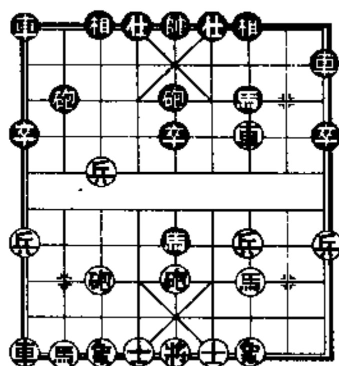
Một khi kẻ đi trước nước cờ điều động thế nào, kẻ đi đi sau có thể tùy nghi ứng dụng sự đối phó được. Nhờ đó, họ quân bình được ưu thế với mình. Nếu ta tấn công quá gấp, đối phương có thể có cơ hội đổi yếu ra mạnh, rồi nhờ đó lần lần mà tiến tới sự thắng bại. Vì vậy mà cái thế cờ "Thuận Pháo trực Xa" với sự điều động biến hóa của nó mà cùng một lượt vừa tấn công vừa thủ thành. Cái lợi của thế cờ là ở đó.

Thế cờ nầy mới được tác dụng gần đây, biến hóa theo thế "Mai Hoa Phổ" và "Quất trung bí" mà thành, do Danh thủ cờ Dương Quan Lân đã nghiên cứu cái thế "đấu Pháo" của 2 thế cờ xưa nói trên, tạo thành thế cờ "thuận Pháo trực Xa" nầy vậy.

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Pháo bát bình ngũ
Mã 2 tấn 3	Mã bát tấn thất
Xa 1 bình 2	Xa cửu tấn nhứt
Xa 2 tấn 6	Tốt tam tấn nhứt
Pháo 8 bình 7	Mã nhị tấn tam
Binh 7 tấn 1	Mã tam tấn tứ
Binh 7 tấn 1	Mã tứ tấn ngũ

Xa 2 bình 3 (xin xem hình 49).

Hình 49

Xem theo hình 49 trên đây, bên Đen có thể đi :

I- Mã ngũ thối lục

II- Pháo nhị tấn lục

III- Xa cửu bình tứ

IV- Mã ngũ tấn thất

Bốn thế chiếu Tướng nầy sẽ diễn biến như sau :

I- THẾ MÃ NGŨ THỐI LỤC :

Mã ngũ thối lục	Binh 3 tấn 1
(1) Pháo nhị thối nhất	(2) Xa 9 tấn 1
Pháo nhị bình thất	Xa 3 bình 4
Xa nhất bình nhị	Mã 8 tấn 9
(3) Pháo thất tấn tứ	(4) Mã 3 tấn 2
Mã lục tấn tứ	Pháo 7 tấn 1
Mã thất tấn bát	Xa 4 bình 3

Mã bát tấn lục	Xa 3 thối 2
Mã tứ tấn ngũ	Tượng 3 tấn 5
Xa cửu bình lục	Xa 3 tấn 5

Bên Đỏ ưu thế.

Chú ý : (1) Bên Đen lui Pháo là chuẩn bị cho 7 đường đuổi xe sau nầy và cũng để củng cố lực lượng phía tả biên. Nếu Đen đi Mã lục tấn tứ, Đỏ đi Xa 9 tấn 1, Mã tứ tấn nhị. Xa 9 bình 6, Mã nhị thối tam (ăn Binh), Mã 8 tấn 9; như vậy tuy Đen đoạt được một con Binh, nhưng bên Đỏ lại khai xuất được cả hai Xa ra trận tuyến, cho nên Đỏ vẫn hơn nước.

(2) Nếu Đỏ ruổi Xa 3 bình 4, Đen đi Pháo nhị bình thất, Pháo 5 tấn 5 (ăn Pháo), Tượng tam tấn ngũ (ăn Pháo), Tượng 7 tấn 5, Xa nhất bình nhị, Mã 8 tấn 6, Pháo thất bình tứ, Binh 7 tấn 1, Mã lục tấn tứ, Xa 9 bình 8, Xa nhị tấn cửu (ăn Xa), Mã 6 thối 8 (ăn Xa) Mã tứ thối tam (ăn Binh); Thế cờ Bằng ngang nhau.

(3) Nếu đổi lại Đen đi Mã lục tấn tứ, Đỏ đi Pháo 7 tấn 1, Mã thất tấn lục, Binh 3 tấn 1 (qua sông), Pháo thất tấn lục (ăn Mã), Pháo 5 tấn 5 (ăn Pháo) Tượng tam tấn ngũ (ăn Pháo), Binh 3 bình 4 (ăn Mã) : Bên Đỏ nhờ có con Binh qua được sông mà hơn nước.

(4) Nếu đổi lại Đỏ đi Tượng 3 tấn 1 (đuổi Pháo), Đen đi Pháo thất bình ngũ (chiếu Tướng), Sĩ 4 tấn 5, Xa cửu bình tứ, Mã 9 tấn 7, Xa tứ tấn ngũ, Hậu Pháo ngũ bình tứ : Bên Đen ưu thế.

II- THẾ PHÁO NHỊ TẤN LỤC :

Pháo nhị tấn lục	(1) Xa 9 tấn 2
Mã ngũ thối lục	Xa 9 bình 8
(2) Pháo nhị bình thất	Binh 3 tấn 1
Xa cửu bình tứ	Pháo 5 tấn 5
Tượng thất tấn ngũ	Tượng 7 tấn 5

Bên Đỏ chiếm ưu

Chú ý : (1) Đỏ đem Xa ra gửi Pháo đỏ là một nước cờ hơn chưn. Đỏ đi Mã 3 tấn 5 (ăn Mã), Đen đi Pháo ngũ tấn tứ (chiếu Tướng), Sĩ 4 tấn 5, Xa nhất tấn nhị, Pháo 7 tấn 7 (đánh Tượng) Sĩ tứ tấn ngũ; với thế ấy, tuy Đỏ ăn được Tượng, Mã, nhưng lại bị cái thế đinh trụ của Đương đầu Pháo mà chịu lắm nguy hiểm do đó Đen được ưu thế.

(2) Nếu Đen đi Pháo nhị bình tứ, Đỏ đi Pháo 7 bình 6, thì ưu thế vẫn ở bên Đỏ.

(3) Nếu quả được Pháo giữa rồi, Đỏ đi Xa 8 thối 1 (đuổi Pháo). Đen đi Pháo thất bình tứ, Binh 7 tấn 1, Pháo tứ thối nhị, tức là Đỏ nắm được thế công.

III- THẾ XA CỬU BÌNH TỨ

Xa cửu bình tứ	(1) Sĩ 4 tấn 5
Mã ngũ thối lục	Mã 8 tấn 9
(2) Xa tứ tấn ngũ	Xa 9 bình 8
Pháo nhị tấn tứ	Pháo 7 bình 6
Pháo nhị bình thất	Xa 8 tấn 4
Xa tứ bình lục	Tượng 3 tấn 1

Bên Đỏ ưu thế.

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đỏ đi Mã 3 tấn 5, Đen đi Pháo ngũ tấn tứ (ăn Mã), Sĩ 4 tấn 5, Tượng thất tấn ngũ; thế cờ này tối kỵ, vì rối răm thế cờ và sự biến hóa rất phức tạp.

(2) Nếu Đen Mã lục tấn tứ, Đỏ đi Xa 9 bình 8; bên đỏ ưu thế.

IV- THẾ MÃ NGŨ TẤN THẤT :

Mã ngũ tấn thất	Pháo 7 bình 3
Xa cửu bình tam	(1) Xa 3 thối 1
Tượng tam tấn nhất	Mã 8 tấn 7
(2) Xa tam tấn tam	Xa 9 bình 8
(3) Pháo nhị bình tam	Xa 3 bình 7
Tượng nhất tấn tam	Mã 7 tấn 6
Xa nhất tấn nhất	Xa 8 tấn 6

Bên Đỏ ưu thế

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đỏ đi Xa 9 tấn 2, Đen đi Xa tam tấn tam (ăn Binh), Xa 9 bình 7, Xa tam tấn tam (ăn Xa), Mã 8 tấn 7 (ăn Xa) tức là con Mã Đen bên tả bị khốn, bên Đỏ được ưu thế. Nếu đổi lại Đỏ đi Binh 7 bình 6, Đen đi Xa tam tấn bát (ăn Tượng), Binh 6 tấn 1, Xa nhất bình nhị, Binh 6 tấn 1, Pháo nhị bình nhất, thì cả hai bên đều lấn lướt nhau.

(2) Nếu Đen đi Tượng nhất tấn tam (ăn Binh). Đỏ đi Xa 9 bình 8 (đuổi Pháo), Pháo nhị bình tứ, Mã 7 tấn 6 : Bên Đỏ ưu thế.

(3) Nếu đổi lại Đen đi Pháo nhị bình tứ, Đỏ đi Xa 3 bình 7, Tượng nhất tấn tam (ăn Xa), Bính 3 tấn 1. Đỏ vẫn hơn nước.

CHƯƠNG MƯỜI BA

THUẬN PHÁO TRỰC XA CHỐNG HOÀNH XA

PHẦN II

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Pháo bát bình ngũ
Mã 2 tấn 3	Mã bát tấn thất
Xa 1 bình 2	Xa cửu tấn nhất
Xa 2 tấn 6	Xa cửu bình tứ
Xa 2 bình 3	Xa tứ tấn thất

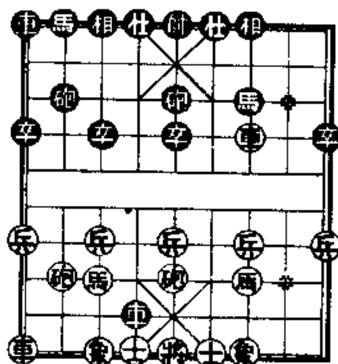
Mã 8 tấn 7 (xin xem hình 50).

Theo như thế cờ của hình 50 dưới đây, bên Đen có thể đi 3 cách :

I- Xa tứ thối nhị

II- Xa tứ bình tam

III- Mã nhị tấn nhất

Hình 50

Ba thế đi ấy diễn biến như sau :

I- XA TỨ THỐI NHỊ

Xa tứ thối nhị	Binh 5 tấn 1
(1) Xa tứ bình tam	Mã 7 tấn 5
(2) Pháo nhị tấn tứ	(3) Xa 3 tấn 1
Pháo nhị bình ngũ	Mã 3 tấn 5
Xa tam bình ngũ	Pháo 8 thối 1
Mã nhị tấn tam	Xa 3 tấn 2

Bên Đỏ hơn nước

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Sĩ tứ tấn ngũ, Đỏ đi Mã 7 tấn 5, Pháo ngũ bình tứ, Binh 5 tấn 1, Tốt ngũ tấn nhất (ăn Binh) Xa 3 bình 7 ăn Tốt. Mã nhị tấn nhứt, Sĩ 6 tấn 5 : bên Đỏ cũng hơn nước.

(2) Nên Đen đi Mã nhị tấn nhứt, Đỏ đi Binh 5 tấn 1. Tốt ngũ tấn nhất (ăn Binh), Pháo 5 tấn 3 (chiếu Tướng), Pháo ngũ tấn tứ (ăn Mã), Mã 3 tấn 5 (ăn Pháo), Xa tam bình ngũ (ăn Mã), Pháo 8 bình 5; bên Đỏ hoàn toàn chiếm ưu thế.

(3) Nếu đỏ đi Mã 5 tấn 3, Đen đi Pháo nhị bình thất (đập Binh) thì bên Đen lợi thế.

II- XA TỨ BÌNH TAM :

Xa tứ bình tam	Pháo 8 tấn 2
(1) Mã nhị tấn nhất	Mã 3 thối 5
(2) Pháo nhị bình tứ	Pháo 8 bình 3

Mã thất thối cửu	Pháo 5 tấn 4
Sĩ tứ tấn ngũ	(3) Xa 3 tấn 2
(4) Pháo tứ tấn lục	Xa 9 tấn 2
Tướng ngũ bình tứ	Xa 3 bình 1

Bên Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu Đen ruổi Xa tam thối nhất (ăn Mã), Đỏ đi Pháo 8 bình 7, Xa tam bình ngũ (ăn Pháo), Tượng 3 tấn 5 (ăn Xa), Mã nhị tấn nhứt, Xa 9 bình 8, Pháo nhị bình tứ, Pháo 7 bình 3 : Đỏ hoàn toàn ưu thế.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Pháo nhị bình tam, Đỏ đi Pháo 8 bình 3, Mã thất thối cửu, Pháo 5 bình 2, Xa tam bình tứ, Pháo 2 tấn 6, (cản Mã và kềm tướng) : Bên Đỏ phải thắng ván cờ.

(3) Nếu đổi thế, Đỏ đi Xa 1 tấn 1 (đổi Xa) : Đỏ cũng chiếm ưu thế.

(4) Nếu Đen đi Pháo tứ thối nhất (đuổi Xa), Đỏ đi Pháo 5 bình 3, Tướng thất tấn cửu, Xa 3 bình 2, Bên Đỏ cũng thắng ván cờ.

III- MÃ NHỊ TẤN NHẤT :

Mã nhị tấn nhất	Binh 5 tấn 1
Pháo nhị bình tứ	Xa 9 bình 8
Xa nhất bình nhị	(1) Pháo 8 tấn 6
(2) Xa tứ thối nhị	Sĩ 4 tấn 5
Xa tứ bình tam	Mã 7 tấn 5

Tốt tam tấn nhất	Binh 5 tấn 1
(3) Tốt ngũ tấn nhất	Pháo 5 tấn 3
Sĩ tứ tấn ngũ	Tượng 6 tấn 5

Bên Đỏ vẫn trên tay.

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đỏ đi Pháo 8 theo ví con đường Xa của đối phương mà không tấn 6 như trên, lại đi Pháo 8 tấn 4 thì nước cờ ấy cũng hay.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Pháo ngũ tấn tam (đập Binh), Đỏ đi Mã 3 tấn 5, Pháo ngũ tấn nhị (ăn Pháo), Tượng 3 tấn 5 (ăn Pháo), Tượng thất tấn ngũ, Mã 5 tấn 4. Bên Đỏ chiếm ưu thế.

(3) Nếu Đen đi Mã nhất tấn tam, Đỏ đi Binh 5 tấn 1 (ăn Tốt), Pháo ngũ tấn tứ (ăn Mã), Binh 5 bình 6 (trừ Tướng), Tượng tam tấn ngũ, Binh 6 bình 7, (ăn Mã) : Bên Đỏ chiếm ưu thế.

CHƯƠNG MƯỜI BỐN

THUẬN PHÁO HOÀNH XA CHỐNG TRỰC XA

PHẦN I

Bố cuộc cho "thuận Pháo Hoành Xa" đó là thế cờ của kẻ đi trước muốn đổi con Pháo giữa bằng cách dùng con trực Xa làm chủ động cho thế công. Lấy "Hoành Xa" để chiếm lấy con đường hàng 4 hoặc hàng 6 của đối phương để hy vọng biến thành ra thế cờ "Đơn biên Phụng" (con Phượng ở biên lẻ), tức là thế dùng một số quân cờ phong tỏa một mặt nào của đối phương cùng một lúc với cặp song Xa uy hiếp hàng Sĩ. Do đó, thế công nảy nở rất mãnh liệt, bén nhọn. Ưu điểm của "thuận Pháo trực Xa" là : Đôi xe rất linh hoạt, yểm trợ cho nước tiến các quân cờ, đồng thời lại phối hiệp được với nước Mã và Pháo để phong tỏa các ven biên đối thủ.

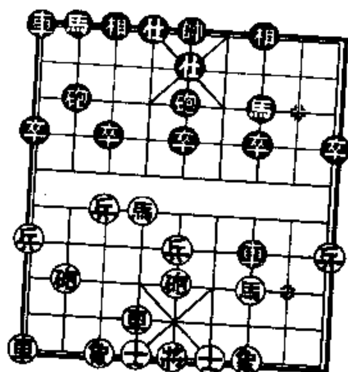
Nhưng nó cũng có một khuyết điểm là làm cho một con Mã mất sự điều hòa, tiến nhịp với các quân cờ để nhất loạt điều động, thành ra cái khí thế liên hoàn của Xa Pháo Mã bị giảm bớt. Vì thế sau nầy có thể bị thí một vài con cờ để cho được thuận thế.

Với thế nầy, xin quí bạn chú ý về cái phong tỏa và tấn công hiệu lực của nó.

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Pháo bát bình ngũ
Xa 1 tấn 1	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 6	Xa bát tấn lục
Binh 7 tấn 1	Xa bát bình thất
Mã 8 tấn 7	Sĩ lục tấn ngũ
Mã 7 tấn 6	

(xin xem hình 51)

Hình 51

Xem hình 51 trên đây, bên Đen có thể đi 3 cách :

I- Pháo nhị bình tứ

II- Tốt thất tấn nhứt

III- Pháo ngũ tấn tứ

Ba thế cờ nầy sẽ diễn biến như sau :

I- PHÁO NHỊ BÌNH TỨ

Pháo nhị bình tứ	(1) Xa 6 bình 4
Mã nhị tấn nhất	Mã 6 tấn 4

Xa thất thối nhị	Mã 3 tấn 2
Xa nhất bình nhị	Pháo 8 bình 7
(2) Xa nhị tấn lục	(3) Xa 9 tấn 2
(4) Xa nhị bình tam	Binh 7 tấn 1
Xa tam thối nhị	Pháo 7 thối 1

Bên Đỏ chiếm ưu thế.

Chú ý : (1) Con Xa đi ngang nầy có tác dụng chế ngự sự sinh hoạt của con Tướng Đen và yểm hộ cho con Mã Đỏ lấn lên, để tranh hơn thua nước cờ. Nếu Đỏ đi Mã 6 tấn 7, Đen phải đi Mã nhị tấn nhất để đổi quân, 2 bên lại ngang nhau.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Xa thất bình bát, Đỏ đi Pháo 5 bình 2, Xa bát bình thất, Binh 7 tấn 1 (qua sông). Xa nhị tấn ngũ, Binh 7 tấn 1 (ăn Tốt). Xa nhị bình tam, Tượng 7 tấn 5, Xa tam thối nhị (ăn Binh) Xa 9 bình 7, Xa tam bình nhị, Pháo 7 tấn 3 (đuổi Xa), Xa thất tấn ngũ (ăn Tượng) Xa 4 bình 2, Xa thất bình cửu, Mã 4 tấn 2 : Bên Đỏ đang lên thế công

(3) Nếu đổi lại Đỏ đi Mã 4 tấn 3 (ăn Mã). Đen đi Pháo tứ bình thất (ăn Mã), Mã 2 tấn 1 (đuổi song Xa), Xa thất tấn tứ (thì đổi Xa) (sau khi đổi thí Xa, Đen hơn nước, Xa 4 tấn 7, Pháo ngũ tấn tứ (chiếu Tướng) (nếu đi Pháo 5 tấn 4 (ăn Tốt), Sĩ ngũ tấn lục : Đen thắng cuộc), Sĩ 4 tấn 5, Xa thất tấn nhất (ăn Tượng), Xa 4 thối 8, Xa thất bình lục (ăn Xa), Súy 5 bình 4 (ăn Xa), Pháo ngũ bình thất.

Bên Đen chiếm đại ưu thế. Đối lại Đỏ đi Binh 7 tấn 1, Đen đi Pháo ngũ tấn tứ (chiếu Tướng), Mã 4 tấn 5 (ăn Pháo), Xa nhị bình ngũ (ăn Mã), Mã 2 tấn 4, Xa ngũ bình tam, Mã 4 tấn 3 (ăn Mã), Tượng thất tấn ngũ : Hai đàng đều chật vật.

(4) Nếu Đen đi Xa thất bình bát Đỏ đi Binh 7 tấn 1, Tốt thất tấn nhứt, bình 7 tấn 1 (ăn Tốt), Xa nhị bình tam Pháo 7 thối 1, Sĩ ngũ thối lục. Binh 7 bình 6, Xa bát tấn nhất (ăn Mã) Binh 6 tấn 1 (ăn Pháo), Xa thất tấn lục (ăn Mã) Xa 4 tấn 4 (ăn Mã), Pháo ngũ tấn tứ (ăn Binh), Pháo 5 tấn 4 (ăn Tốt), Xa bát bình ngũ, Pháo 5 thối 3 (ăn Pháo), Xa ngũ tấn nhất (ăn Pháo), Pháo 7 bình 5 : bên Đỏ chiếm ưu thế.

II- TỐT NHẤT TẤN NHẤT

Tốt thất tấn nhất	Xa 6 bình 4
(1) Pháo ngũ tấn tứ	Mã 3 tấn 5
Xa thất bình ngũ	Xa 9 tấn 1
(2) Tượng thất tấn ngũ	Xa 4 tấn 7
Mã nhị tấn nhất	Xa 9 bình 2
Pháo nhị bình tam	Pháo 8 thối 1
Xa ngũ thối nhất	(3) Pháo 8 bình 3
Mã thất thối lục	Xa 2 tấn 8
Xa ngũ bình tứ	Pháo 3 bình 4

Bên Đỏ đại ưu thế

Chú ý : (1) Nếu đối lại Đen đi Mã nhị tấn nhứt, Đỏ

đi Xa 9 tấn 1, Pháo nhị bình tam, Mã 6 tấn 4, Xa thất bình bát Mã 3 tấn 4, Xa bát bình ngũ (ăn Binh), Mã hậu tấn 6, Xa ngũ bình nhị, Mã 6 tấn 7 (ăn Pháo) Mã thất tấn lục (ăn Mã), Xa 4 tấn 4 (ăn Mã), Xa nhị tấn nhất (ăn Pháo), Xa 9 bình 2; Bên Đỏ đại chiếm ưu thế. Lại nếu Đen tiếp đi Tốt thất tấn nhất (qua sông), Đỏ đi Pháo 8 bình 7, Mã nhị tấn nhứt, Xa 9 bình 8, Pháo nhị bình tam, Mã 6 tấn 5 (ăn Tốt), Mã thất tấn ngũ (ăn Mã) Pháo 5 tấn 4 (ăn Mã), Xa nhất bình nhị, Xa 8 tấn 9 (ăn Xa) Mã nhất thối nhị (ăn Xa), Tượng 7 tấn 5 : Đỏ chiếm ưu thế.

(2) Nếu Đen đi Xa ngũ thối nhứt, Đỏ đi Pháo 8 tấn 2, Tốt tam tấn nhứt, Mã 6 tấn 7, Xa ngũ bình tam (ăn Binh), Pháo 8 bình 9, Pháo nhị bình nhứt, Xa 4 tấn 6, Mã thất thối lục, Xa 4 tấn 1; Đỏ chiếm ưu thế.

(3) Nếu đổi lại Đỏ đi Pháo 8 bình 5. Đen đi Xa ngũ bình tứ (ăn Mã), Pháo 5 tấn 5 (ăn Tượng) Tượng tam tấn ngũ (ăn Pháo), Pháo 5 tấn 6 (ăn Tượng), Sĩ ngũ tấn tứ, Pháo 5 bình 7 (ăn Pháo), Mã thất tấn lục : Hai bên đều chật vật, nhưng Đỏ ưu thế.

III- PHÁO NGŨ TẤN TỨ :

Pháo ngũ tấn tứ	Mã 3 tấn 5
Xa thất bình ngũ	(1) Pháo 8 tấn 7
Xa nhất bình nhị	Mã 6 tấn 4
(2) Xa ngũ bình cửu	Mã 4 tấn 3
Tốt ngũ tấn nhất	Xa 6 bình 3

Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu Đỏ đi Mã 6 tấn 4, Đen đi Xa ngũ bình nhị, Mã 4 tấn 3 (ăn Mã), Xa nhị tấn nhất (ăn Pháo), Xa 6 bình 2, Tượng tam tấn ngũ, Mã 3 thối 5 (ăn Tốt) : Bên Đỏ vẫn hơn nước.

Nếu Đen đi Xa ngũ bình tam, Đỏ đi Xa 9 bình 8, Mã thất thối cửu, Xa 8 tấn 6 : Bên Đỏ cũng ưu thế.

CHƯƠNG MƯỜI LĂM

THUẬN PHÁO HOÀNH XA CHỐNG TRỰC XA

PHẦN II

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Pháo bát bình ngũ
Xa 1 tấn 1	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 8	Xa bát bình lục
Xa 6 tấn 7	Mã nhị tấn nhứt
Xa 9 tấn 1	Pháo nhị tấn thất
Pháo 8 tấn 5	(xin xem hình 52)

Với ván cờ này, chủ yếu là tác dụng chiến lược "Quật trung bí" của thế "thuận pháo hoành Xa phá trực Xa thí Mã". Đó là ý kiến của tác giả Vương Tái Việt đã nói trong cuốn "Dịch Lâm Tinh Hoa" (sách dạy đánh cờ của V. Tái Việt). Trong khi bên Đen đi Mã nhị tấn nhất là đem cơ hội cho bên Đỏ thí Mã. Nếu Đen đi Mã nhị tấn tam, tất nhiên bên Đỏ không thể đem Mã ra thí được như vậy hai bên đều khởi thế công cả.

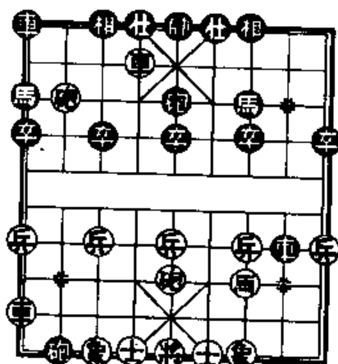
Theo như hình 52 dưới đây, bên Đen có thể đi 3 cách :

I Xa bát thối tứ.

II Mã thất thối bát

III Sĩ lục tấn ngũ

Ba thế cờ này diễn biến như sau :

Hình 52

I XA BÁT THỐI TỨ :

Xa bát thối tứ	Xa 6 bình 3
Xa nhất bình nhị	Pháo 8 bình 3
(1) Tượng thất tấn cửu	Pháo 5 tấn 4
(2) Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 9 bình 6
Xa nhị tấn tứ	Xa 6 tấn 7
Xa nhị bình ngũ	(3) Pháo 3 bình 1
(4) Xa bát thối nhị	Xa 3 thối 1
Xa ngũ thối nhất	Pháo 1 bình 5
Sĩ ngũ thối tứ	Pháo 5 bình 8

Bên Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, Đen đi Xa bát thối nhị, thì Đỏ ắt phải chống đỡ bằng Pháo 5 tấn 4 (chiếu tướng), Sĩ lục tấn ngũ, Xa 9 bình 2 (đuổi Xe) : Bên Đỏ chiếm ưu thế hoàn toàn.

(2) Nếu Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Đỏ đi Pháo 3 bình 1 (ăn Tượng) Xa bát tấu nhị, Xa 9 bình 2, Xa bát bình cửu, Xa 3 bình 1, Xa cửu bình lục, Xa 1 bình 2, Xa nhị tấn tứ, Pháo 1, tấn 2, Xa lục bình cửu (ăn Pháo), Xa tiền tấn 1 (chiếu Tướng) : Bên Đỏ thắng cuộc.

(3) Bình Pháo đập Tượng, âm thầm với một chiến lược bén nhọn, lợi cho cả công và thủ. Nếu đổi lại nước cờ, đỏ đi Xa 6 bình 8, ắt Đen chụp cơ hội đi Xa ngũ thối nhất (ăn Pháo), Pháo 3 bình 9 (ăn Mã), Xa ngũ bình tứ (trả Tướng), Tượng 3 tấn 5, Xa tứ tấn lục (ăn Sĩ) Súy 5 tấn 1, Xa bát tấn lục như thế, bên Đen phải thắng.

(4) Nếu Đen đi Xa ngũ thối nhất (ăn Pháo), Đỏ đi Pháo 1 tấn 2 (chiếu Tướng), Xa bát thối nhị, Xa 3 bình 5 (ăn Sĩ) : Bên Đỏ thắng. Nếu đổi lại Đen đi Xa bát bình cửu (ăn Pháo), Đỏ đi Xa 6 bình 5 (ăn Sĩ), Sĩ lục tấn ngũ (ăn Xe), Xa 3 tấn 1 : Đỏ cũng thắng cuộc.

II. THẾ MÃ THẤT THỐI BÁT

Mã thất thối bát	Pháo 5 tấn 4
Sĩ lục tấn ngũ	Xa 9 bình 6
Tướng ngũ bình lục	Xa tiền tấn 1
(1) Tướng lục tấn nhứt	Xa tiền thối 1
(2) Pháo ngũ bình tam	Xa hậu bình 4

Pháo tam bình lục	Pháo 8 bình 5
Pháo nhị thối thất	Xa 6 bình 5
Tướng lục thối nhất	Pháo 5 bình 4
Pháo lục tấn lục	Pháo 5 bình 4

Bên Đỏ thắng

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Sĩ ngũ tấn tứ (ăn Xe), Đỏ đi Xa 6 bình 4, Pháo ngũ bình lục, Xa 4 tấn 6 (ăn Pháo), Tướng lục bình ngũ, Pháo 8 bình 5 : Bên Đỏ thắng.

(2) Nếu Đen đi Pháo ngũ bình lục, Đỏ đi Pháo 8 bình 5 : Bên Đỏ cũng thắng

III THẾ SĨ LỤC TẤN NGŨ

Sĩ lục tấn ngũ	(1) Pháo 8 bình 3
Xa nhất bình nhị	Xa 9 bình 6
Xa bát thối tứ	Pháo 5 tấn 1
Tướng ngũ bình lục	Xa 6 bình 4
(2) Pháo ngũ bình lục	(3) Pháo 3 bình 9
Tượng tam tấn nhất	Binh 5 tấn 1

Bên Đỏ chiếm ưu thế.

Chú ý : (1) Nếu Đỏ đi Xa 9 bình 4, Đen phải đi Xa bát thối tứ, Xa 4 tấn 7, Xa nhất bình nhị, Pháo 8 bình 3 (ăn Mã), Xa bát bình thất (ăn Pháo), Pháo 5 tấn 4 (ăn Tốt), Xa nhị tấn tứ, Sĩ 4 tấn 5, Xa nhị bình ngũ Xa 4

thối 2, Tượng thất tấn cửu, Súy 5 bình 4, Xa thất thối nhị, Xa 6 thối 4, Pháo nhị thối lục, Pháo 5 bình 8 (ăn Pháo) Xa ngũ bình nhị (đuổi Pháo) : **Bên Đen hoàn toàn thắng thế.**

(2) Nếu Đen đi Tướng lục bình ngũ, Đỏ đi Sĩ 4 tấn 5; **Đỏ hoàn toàn thắng thế.**

(3) Nếu Đỏ đi Pháo 3 tấn 1, Đen đi Xa nhị tấn thất (đuổi Mã) : Bên Đen hơn nước.

CHƯƠNG MƯỜI SÁU

LIỆT THỦ PHÁO

PHẦN I

Liệt thủ Pháo là một thế công rất dũng mãnh, cả hai bên đấu thủ đều dàn Pháo ra, với nước cờ "Pháo nhị bình ngũ", cho con Pháo vào trấn ngay giữa trận tuyến : Vì thế mới có cái tên "Liệt thủ Pháo".

Trong thế cờ "Quật trung bí" và "Mai Hoa Phổ" đều có chia ra làm "đại và tiểu liệt thủ pháo" (đại : lớn, tiểu : nhỏ).

Với thế "liệt thủ Pháo" sự tấn công rất mãnh liệt, hung hãn, vì vậy mà có phần nguy hiểm cho nhiều nước cờ.

Lúc khai cuộc với thế Liệt thủ Pháo, tức là hai bên đều khởi thế công, nhắm vào trung tuyến (đường giữa) làm cứu cánh và thế cờ mạnh hơn "thuận thủ Pháo" rất nhiều. Dưới đây, một trận kỳ thuộc "Liệt thủ Pháo" :

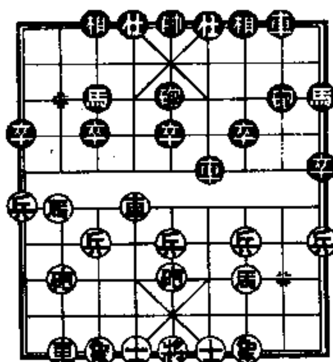
Bên Đỏ đi trước :

Pháo 2 bình 5 — Pháo nhị bình ngũ

(Quí bạn hẳn chú ý điểm khai cuộc 2 bên đều truy con Pháo 2 vào cung 5 cả : Pháo 2 bình 5 : Pháo nhị bình ngũ, do đó có cái tên Liệt thủ Pháo).

Mã 2 tấn 3	Mã bát tấn cửu
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Mã 8 tấn 9	Mã nhị tấn tam
Xa 9 bình 8	Xa nhất bình nhị
Binh 9 tấn 1	Tốt cửu tấn nhứt
Xa 2 tấn 4	Xa nhị tấn tứ
Mã 9 tấn 8	Xa nhị bình lục

Xa 2 bình 6 (xin xem hình 53).

Hình 53

Theo như hình 53 trên đây, quí bạn thấy 2 đối phương đều tung nước cờ như nhau để ghìm nhau từng nước. Ví dụ : Pháo 2 bình 5, Pháo nhị bình ngũ - Mã 2 tấn 3, Mã nhị tấn tam - Xa 1 bình 2, Xa nhất bình nhị - Mã 8 tấn 9, Mã bát tấn cửu - Xa 2 bình 6, Xa nhị bình lục - Binh 9 tấn 1, Tốt cửu tấn nhất v.v... Đó là cái thế "cài răng lược" san sát với nhau.

Theo thế cờ khai cuộc hình 53 này, bên Đen có thể đi 3 cách :

I. Tốt tam tấn nhứt

II. Mã cửu tấn bát

III. Xa bát tấn nhứt

I THẾ TỐT TAM TẤN NHỨT

Tốt tam tấn nhất	Mã 8 tấn 7
(1) Sĩ lục tấn ngũ	(2) Pháo 8 tấn 7
Pháo ngũ bình lục	(3) Pháo 8 bình 9
Pháo lục tấn nhất	Pháo 5 tấn 4
(5) Mã tam tấn ngũ	Xa 8 tấn 9
Tướng ngũ bình lục	Pháo 9 bình 7
Tướng lục tấn nhất	Pháo 7 thối 1
(6) Tướng lục tấn nhất	Xa 6 bình 5
(7) Pháo lục bình tam	Xa 5 tấn 2
Pháo tam thối nhất	Binh 5 tấn 1

Tuy bên Đen ăn được quân cờ, nhưng bên Đỏ đang nắm mạnh thế công.

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Pháo bát tấn nhất, Đỏ đi Pháo 8 tấn 7, Pháo ngũ tấn tứ (ăn Binh), Sĩ 6 tấn 5, Pháo ngũ thối nhị, Mã 3 thối 2 (ăn Pháo), Xa bát tấn cửu (ăn Mã), Mã 7 thối 5 (ăn Pháo), Xa lục bình ngũ (ăn Mã). Pháo 8 bình 9, Xa bát thối thất, Xa 8 tấn 8 : Bên Đỏ chiếm ưu thế hoàn toàn. Nếu Đen đi tiếp Mã cửu tấn bát,

Đỏ đi Pháo 8 tấn 7, Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 8 bình 9, Tướng ngũ bình lục, Sĩ 6 tấn 5 : Bên Đỏ chiếm ưu thế.

(2) Cái khí thế tấn công này rất mãnh liệt, toàn quân đều đem ứng dụng cho cuộc tấn công, cho nên thế phòng thủ có bề yếu kém, sơ hở (bên Đỏ); vì vậy nước cờ này có thể rất kỵ không nên đi. Nếu đi là mạo hiểm vì đối phương đổi chiến lược, thọc vào yếu điểm của mình thì nguy hiểm, sự chống đỡ làm loạn đã nước cờ đang thuận thế công. Muốn quân bình, Đỏ phải đi Sĩ 6 tấn 5 mới được.

(3) Nếu Đỏ đi Xa 8 tấn 8, Đen đi Pháo lục thối nhất (đuổi Xe), Xa 8 thối 4, Pháo lục tấn nhị (đuổi Mã) : Bên Đen chiếm ưu thế.

(4) Nếu Đỏ đi Mã 7 tấn 9, Pháo bát bình nhất (ăn Mã), Xa 8 tấn 7, Xa bát tấn nhị, Xa 8 bình 9 (ăn Pháo), Xa lục tấn tam (đuổi Mã) : Bên Đen hơn nước.

(5) Nếu Đen đi Tướng ngũ bình lục, Đỏ đi Pháo 5 thối 2, về sau Đỏ đi Xa 8 tấn 8 mà khởi thế công với các nước tiến của con Binh giữa, rốt cuộc Đỏ chiếm ưu thế.

(6) Nếu Đen đi Tướng lục thối nhứt, Đỏ đi Xa 6 tấn 5 (ăn Sĩ), Sĩ ngũ tấn tứ (ăn Xe), Xa 8 bình 6 (ăn Sĩ), Tướng lục tấn nhứt. Mã 7 tấn 6 : bên Đỏ thắng cuộc.

(7) Nếu đổi lại Đen đi Mã ngũ tấn lục, Đỏ đi Mã 3 thối 1, Mã cửu tấn bát, Xa 8 bình 6 (ăn Sĩ), Sĩ ngũ thối tứ (ăn Xe), Mã 7 tấn 6 (chiếu Tướng), Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 5 tấn 4 (ăn Sĩ), Xa lục bình tứ, Xa 5 bình 4, Tướng lục bình ngũ, Xa 4 thối 1; bên Đỏ thắng cuộc.

II. THẾ MÃ CỬU TẤN BÁT

Mã cửu tấn bát	Mã 8 tấn 6
(1) Sĩ lục tấn ngũ	Pháo 8 tấn 3
Xa lục tấn tam	Pháo 8 bình 2
Pháo bát bình lục	Mã 6 thối 4
Tốt thất tấn nhất	(2) Xa 8 tấn 5
(3) Tốt tam tấn nhất	Xa 8 bình 7
Pháo ngũ tấn tứ	Sĩ 6 tấn 5
Tượng thất tấn ngũ	Súy 5 bình 6
(4) Xa lục thối nhất	(5) Pháo 2 thối 2
Xa bát tấn lục	Xa 7 tấn 2
Pháo lục bình tam	Mã 4 thối 2
Pháo ngũ bình thất	Tượng 3 tấn 1
Xa lục bình tam	Tượng 7 tấn 9

Bên Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Con Sĩ thượng (trên) rất có tác dụng, vừa củng cố trận địa, vừa chống đỡ mọi biến cố, rồi sau đó tùy cơ ứng phó. Với thế cờ này bên Đen có thể đi nhiều cách. Hoặc là;

A. Đen đi Tốt tam tấn nhứt, đỏ đi Mã 6 tấn 7 (ăn mã), Pháo bát bình tam (ăn Mã), Pháo 8 tấn 7, Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 5 tấn 4 (ăn Tốt) Tướng ngũ bình lục, Xa 8 tấn 8, Xa bát tấn nhứt, Xa 8 bình 5, (ăn Sĩ) Xa bát bình ngũ (ăn Xe), Xa 6 tấn 5 (ăn Sĩ) Xa ngũ thối nhứt. Xa 6 bình 5 (ăn Xe), Tướng lục tấn nhứt, Xa 5 bình 4 : **Bên Đỏ thắng.**

B. Nếu Đên đi Mã bát tấn thất (ăn Binh), Đỏ đi Mã 6 tấn 7 (ăn Mã). Pháo bát bình tam (ăn Mã), Pháo 8 tấn 7, Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 5 bình 6, Xa bát tấn tứ, Xa 8, tấn 8, về sau bên Đỏ có Xa 6 tấn 4, 2 Xa trấn áp Sĩ và Pháo đối phương, tấn công liên miên, bên Đỏ hoàn toàn chiếm ưu thế với sự tấn công ồ ạt, bén nhọn.

(2) Nếu đổi lại Đỏ đi Sĩ 6 tấn 5, Đen đi Xa lục thối nhứt, Xa 8 tấn 5, Xa lục bình thất (ăn Binh), Tượng 3 tấn 1, Tốt tam tấn nhứt, Xa 8 bình 7 (ăn Tốt), Tượng tam tấn nhất (đuổi Xe), Xa 7 tấn 1, Tốt thất tấn nhất (qua sông), Mã 4 tấn 6, Xa bát tấn tứ (ăn Pháo), Mã 6 tấn 7 (ăn Mã) Pháo lục bình tam (ăn Mã), Xa 6 bình 3 (ăn Tốt) : Bên Đỏ hơn nước.

(3) Nếu Đen đi Pháo ngũ tấn tứ (chiếu Tướng), Đỏ đi Sĩ 6 tấn 5, Tượng thất tấn ngũ, Súy 5 bình 6 : Bên Đỏ chiếm ưu thế hoàn toàn.

(4) Nếu Đen đi Xa lục bình ngũ (ăn Pháo), Đỏ đi Tượng 7 tấn 5 (ăn Xe), Tượng ngũ tấn tam (ăn Xe), Pháo 2 bình 7 (ăn Tượng). Tượng tam tấn ngũ, Pháo 7 bình 1 (ăn Tốt), Pháo ngũ thối nhị, Pháo 1 thối 1 : bên Đỏ ưu thế.

(5) Nếu Đỏ đi Xa 7 tấn 1, Đen đi Tốt thất tấn nhứt, Binh 3 tấn 1 (ăn Tốt), Xa bát tấn tứ (ăn Pháo), Xa 6 thối 1, Xa bát bình lục, Binh 3 tấn 1 : Đỏ hoàn toàn ưu thế.

III. THẾ XA BÁT TẤN NHẤT

Xa bát tấn nhất	(1) Xa 8 tấn 1
(2) Tốt tam tấn nhất	Xa 8 bình 6
Mã cửu tấn bát	(3) Mã 8 tấn 6

Mã tam tấn tứ	Xa tiền tấn 1
Xa lục bình tứ	Xa 6 tấn 4
Mã bát tấn lục	(4) Xa 6 bình 4
(5) Mã lục tấn tứ	Pháo 8 bình 3
Pháo ngũ tấn tứ	Pháo 5 tấn 4
Xa bát bình tứ	Pháo 3 tấn 4

Bên Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, Đỏ đi Mã 8 tấn 7 (ăn Tốt), Đen đi Mã cửu tấn bát, Binh 3 tấn 1, Xa lục bình tam, Xa 6 bình 7, Xa tam tấn nhất (ăn Xe), Binh 7 tấn 1 (ăn Xe) : Bên Đỏ lên chưn thắng thế.

(2) Với sự tác dụng của chiến pháp ấy, bên Đen dụng thế Mã đầu, kềm chế sự tung hoành của con Mã đối phương, khiến cho hai bên được ngang sức nhau. Nếu Đen đổi nước, đi Pháo bát bình thất, Đỏ đi Mã 8 tấn 6, Xa bát bình tứ, Xa 8 bình 5 Xa tứ tấn nhị, Mã 6 tấn 8, Xa tứ tấn nhị (ăn Xe), Mã 8 tấn 7 (chiếu Tướng) Xa tứ thối tứ, Xa 6 tấn 7 (ăn Xe) : Bên Đỏ thắng.

(3) Nếu Đỏ đi Pháo 5 tấn 4 (chiếu Tướng), Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 5 tấn 2, Mã bát tấn lục (đuổi Mã) : như vậy, bên Đỏ tuy đập được nhiều nước hay và tấn con Binh giữa qua sông được, nhưng thế cờ bị thiếu mạch lạc, hàng ngũ tuy mạnh mẽ nhưng không tiếp ứng nhau đều đặn, thành ra dễ gây ra nguy hiểm nếu đối phương quá bén nhọn thọc vào yếu điểm mình.

(4) Nếu đổi lại, Đỏ đi Xa 6 bình 7 (ăn Tốt). Đen đi Pháo bát tấn ngũ, (nước cờ hay) Xa 7 bình 4, Mã lục tấn thất (ăn Mã), Pháo 8 bình 3 (ăn Mã), Pháo bát bình ngũ (ăn Pháo), Tượng 7 tấn 5 (ăn Pháo) : Hai bên ngang sức đồng quân và đồng thế.

(5) Nếu Đen đi Mã lục tấn ngũ (ăn Pháo), Đỏ đi Tượng 7 tấn 5 (ăn Mã) : Về sau, nhờ vào sự tấn quân mạch lạc chặt chẽ của Xe, Pháo, Mã, nên Bên Đỏ được trên tay.

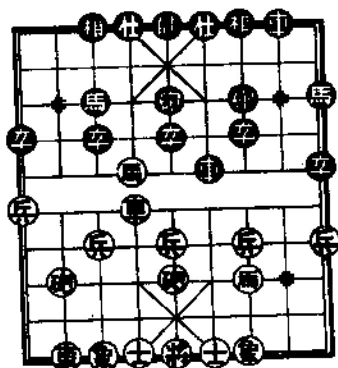
CHƯƠNG MƯỜI BẢY

LIỆT THỦ PHÁO

PHẦN II

Bên Đỏ đi trước :

Pháo 2 bình 5	Pháo nhị bình ngũ
Mã 2 tấn 3	Mã bát tấn cửu
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Mã 8 tấn 9	Mã nhị tấn tam
Xa 9 bình 8	Xa nhất bình nhị
Binh 9 tấn 1	Tốt cửu tấn nhứt
Xa 2 tấn 4	Pháo bát bình thất
Xa 2 bình 6	Xa nhị tấn tứ
Mã 9 tấn 8	Xa nhị bình lục
Mã 8 tấn 6	(xin xem hình 54)

Hình 54

Xem theo thế cờ hình 54 trên đây, bên Đen có thể đi 3 cách :

I Xa bát tấn bát

II Sĩ lục tấn ngũ

III Xa bát tấn tứ

I. THẾ XA BÁT TẤN BÁT

Xa bát tấn bát	Mã 6 tấn 7
(1) Pháo thất bình tam	Pháo 8 tấn 7
Sĩ lục tấn ngũ	Pháo 5 tấn 4
Tướng ngũ bình lục	(2) Sĩ 6 tấn 5
(3) Xa bát thối tứ	(4) Xa 8 tấn 8
Xa lục bình tứ	Xa 6 bình 8
(5) Pháo ngũ bình thất	Xa tiền bình 5
Xa tứ bình nhị	Xa 8 bình 4
Xa bát bình lục	Xa 4 tấn 1
Xa nhị bình lục	Xa 5 bình 6

Bên đỏ hoàn toàn ưu thế

Chú ý : (1) nếu đổi lại, Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Đỏ đi Pháo 5 tấn 4 (ăn Tốt), Tướng ngũ bình lục, Sĩ 6 tấn 5, Pháo thất bình tam (ăn Mã,) Pháo 8 tấn 7 : Bên Đỏ hoàn toàn nắm trọn ưu thế.

(2) Trận địa bên Đỏ rất kiên cố, khiến cho Pháo giữa lại uy hiếp mạnh hàng Sĩ bên Đen. Đã thế, công hay thủ

đều được mạch lạc, hung hãn. Nhưng nếu Đỏ đi Xa 8 tấn 8, để cho Đen đi Pháo ngũ tấn tứ (ăn Binh), tức là mở đường cho thế cờ "Không tâm Pháo" thì lại bất lợi cho bên Đỏ.

(3) Nếu Đen đi Pháo ngũ bình tứ, Đỏ đi Xa 8 tấn 8, Xa lục thối tam (giữ Sĩ), Xa 8 bình 7, Pháo tam tấn tứ (ăn Binh), Xa 7 thối 2 (ăn Tốt), Pháo tam bình thất (ăn Binh), Tượng 3 tấn 5; Đỏ hoàn toàn thắng thế.

(4) Nếu Đỏ đi Pháo 5 tấn 2 (ăn Sĩ), Đen đi Xa lục bình tứ, Xa 6 tấn 1 (ăn Xe), Xa bát bình tứ (ăn Xe), Pháo 5 bình 9 : Đỏ cũng nắm ưu thế.

(5) Nếu đổi lại, Đen đi Tướng lục tấn nhứt, Đỏ đi Pháo 8 bình 6 (ăn Sĩ), Pháo ngũ bình thất, Pháo 6 thối 1 (chiếu Tướng), Tướng lục thối nhứt, Pháo 5 bình 9 (ăn Tốt) : Bên Đỏ đang lên chưn thế công.

II. THẾ SĨ LỤC TẤN NGŨ

Sĩ lục tấn ngũ	Mã 6 tấn 7
Pháo thất bình tam	Pháo 8 tấn 7
(1) Xa bát tấn tứ	Xa 8 tấn 8
Xa lục bình tứ	(2) Xa 6 bình 8
(3) Xa tứ thối nhất	Xa tiền bình 7
Pháo tam tấn tứ	Xa 8 bình 7
Xa tứ tấn tam	Xa tiền tấn 1
Xa bát bình nhị	Pháo 8 bình 9

(4) Tốt tam tấn nhất	Xa hậu thối 1
Xa tứ bình tam	Xa 7 tấn 4
Xa nhị thối tứ	Xa 7 tấn 2
Xa nhị bình nhất	Xa 7 tấn 2

Bên Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, Đen đi Xa lục tấn tam, Đỏ đi Pháo 5 tấn 4 (ăn Binh), Tướng ngũ bình lục, Sĩ 6 tấn 5, Xa lục bình thất (ăn Mã), Pháo 5 tấn 2 (ăn Sĩ), Xa thất tấn nhị (ăn Tượng), Xa 6 tấn 5 (ăn Sĩ), Tướng lục tấn nhứt, Xa 6 bình 4, Tướng lục bình ngũ (ăn Pháo), Xa 8 tấn 8 (chiếu Tướng) : Bên Đỏ thắng.

(2) Đổi lại, Đỏ đi Xa 6 tấn 1 (ăn Xe), Xa bát bình tứ (ăn Xe), Xa 8 bình 7 (đuổi Pháo) : Bên Đỏ vẫn hơn nước.

(3) Nếu Đen đi Xa bát bình lục, Đỏ đi Pháo 5 tấn 4 (ăn Tốt), Tướng ngũ bình lục, Sĩ 6 tấn 5 : Bên Đỏ ưu thế.

(4) Đổi lại, Đen đi Pháo tam bình ngũ (ăn Binh), Đỏ đi Mã 3 tấn 5 (ăn Pháo), Pháo ngũ tấn tứ (ăn Mã), Pháo 5 tấn 4 (chiếu Tướng), Sĩ ngũ tấn lục, Xa hậu bình ngũ đuổi Pháo : Bên Đỏ thắng.

III THẾ XA BÁT TẤN TỨ

Xa bát tấn tứ	(1) Mã 6 tấn 7
Pháo thất bình tam	Pháo 5 tấn 1
Sĩ lục tấn ngũ	(2) Pháo 8 tấn 7
Xa lục bình tứ	Xa 8 tấn 4

Pháo tam tấn tứ	Binh 3 tấn 1
Xa bát bình ngũ	Xa 6 tấn 1
Xa ngũ bình tứ	(3) Sĩ 4 tấn 5
Xa tứ bình ngũ	Xa 8 bình 5
Xa ngũ tấn nhất	Binh 5 tấn 1

Bên Đỏ hơi ưu thế

Chú ý : (1) Nếu, đổi lại, Đỏ đi Pháo 5 bình 6, Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 8 tấn 3 (đuổi Xe), Pháo ngũ bình tứ (cũng đuổi Xe), Pháo 8 bình 4 (ăn Xe), Pháo tứ tấn tam (ăn Xe), Mã 6 tấn 7 (ăn Mã), Xa bát bình lục (ăn Pháo), Mã 7 thối 5 (ăn Tốt), Pháo thất bình ngũ, Sĩ 6 tấn 5 : Bên Đỏ hơi lên chân.

(2) Đổi lại, Đỏ đi Pháo 8 bình 6, Đen đi Xa lục bình nhị, Xa 8 tấn 5 (ăn Xe), Xa bát bình nhị, (ăn Xe), Sĩ 4 tấn 5 : Bên Đỏ trội hơn Đen.

(3) Nếu Đỏ đi Xa 8 tấn 4, Đen đi Xa tứ bình ngũ, Xa 8 bình 5 (chiếu Tướng), Tướng ngũ bình lục, Mã 3 tấn 4, Xa ngũ tấn nhị (chiếu Tướng), Sĩ 6 tấn 5, Xa ngũ bình lục, Xa 5 bình 6, Pháo tam bình ngũ, (chiếu Tướng), Súy 5 bình 6, Xa lục thối nhất (ăn Mã), Xa 6 tấn 1 (ăn Sĩ), Pháo hậu thối nhị, Pháo 5 bình 9 (ăn Tốt), Tượng thất tấn ngũ : Bên Đen thắng thế.

CHƯƠNG MƯỜI TÁM

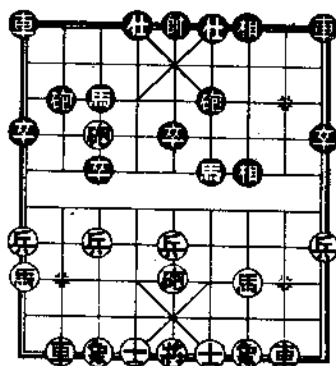
NGŨ BÁT PHÁO CHỐNG PHẢN CUNG MÃ

Thế "Phản cung Mã" (Mã về cung) cũng còn gọi là "Bán bích hà Sơn" hoặc "Hiếp Pháo Bình Phong" là một thế cờ mới lưu hành gần đây rất thịnh hành và được mọi giới hoan nghinh trong sự bố cuộc để đối phó với thế "Đương đầu Pháo". Thế này có tác dụng phản công rất bén nhọn, cho nên thế Đương đầu Pháo phải biến hóa hết sức linh hoạt mới chống trả được. Biến hóa hay thế cờ trở nên sôi nổi, hào hứng :

Bên Đỏ đi trước :

Pháo 2 bình 5	Mã nhị tấn tam
Mã 2 tấn 3	Pháo bát bình lục
Xa 1 bình 2	(1) Mã bát tấn thất
(2) Binh 3 tấn 1	(3) Tốt tam tấn nhứt
Mã 8 tấn 9	Tượng tam tấn ngũ
(4) Pháo 8 tấn 1	Tốt thất tấn nhứt
Binh 3 tấn 1	Tượng ngũ tấn thất
Pháo 8 bình 7	Mã thất tấn lục

Xa 9 bình 8 (xin xem hình 55)

Hình 55

Chú ý : (1) Thế cờ trên đây là thế "Phản cung Mã" chống "Đương đầu Pháo" lúc khai cuộc. Nếu đổi con Mã này mà đi theo Tốt thất tấn nhứt, tất nhiên phải khéo biến hóa lắm mới được.

(2) Tấn con Binh lên để đối phó với con Mã phía tả của đối phương, cái thế công phải hòa hoãn từng nước mới được.

(3) Nếu đổi lại đi Tượng tam tấn ngũ, hay Tốt cửu tấn nhứt, ắt phải biến hóa nhiều.

(4) Nếu dùng "ngũ bát Pháo" để tấn công, hẳn phải dụng thế "tâm tài" cái tác dụng là phải dập Tốt, yểm Mã con Xa phía tả.

Theo Hình 55 trên đây, bên Đen có thể đi 2 cách :

I. Mã lục tấn tứ.

II. Xa nhất bình nhị.

Hai thế này diễn biến như sau :

I. THẾ MÃ LỤC TẤN TỨ :

Mã lục tấn tứ	Xa 8 tấn 6
Tốt nhất tấn nhất	Xa 2 tấn 4
(1) Mã tứ thối tam	Xa 8 bình 7
Tượng thất thối ngũ	Binh 5 tấn 1
Pháo nhị thối nhất	Binh 5 tấn 1
Tốt ngũ tấn nhất	Mã 3 tấn 5
(2) Tốt ngũ tấn nhất	Pháo 5 tấn 2
Pháo nhị bình ngũ	(3) Mã 5 tấn 3
(4) Xa cửu tấn nhị	Mã 3 tấn 2
Pháo lục thối nhất	Xa 7 tấn 1

Bên Đỏ thắng cuộc

Chú ý : (1) Nếu Đen đi Mã tứ tấn ngũ (ăn Pháo giữa), ắt Đỏ đi Tượng 3 tấn 5 (ăn Mã), với nước cớ này Bên Đỏ được hơn nước cờ.

(2) Nếu Đen đi Pháo nhị bình ngũ để giữ Tốt giữa, Đỏ phải đi Mã 5 tấn 3, đến khi đi tiếp Mã 3 tấn 2 thì bên Đen rất khó đối phó.

(3) Phải thí quân cờ này, đó là chiến thuật thắng lợi cuối cùng.

(4) Đây là nước cờ bắt buộc phải đi, vì nếu đi Pháo ngũ tấn tứ để đập Pháo đối phương, tất nhiên Đỏ phải đi Mã 3 tấn 2, Xa nhất tấn nhứt, Mã 2 tấn 4, Xa nhất bình lục, Xa 2 bình 5, Xa lục tấn nhứt, Xa 7 tấn 1, thì bên Đỏ ăn quân cờ, chiếm ưu thế.

II. THẾ XA nhất BÌNH NHỊ :

Xa nhất bình nhị	(1) Xa 8 tấn 6
Xa cửa tấn nhất	Xa 2 tấn 6
(2) Xa cửu bình tứ	(3) Pháo 7 bình 9
Mã lục tấn tứ	Mã 3 tấn 4
Sĩ tứ tấn ngũ	Mã 4 tấn 5
Mã lục thối ngũ	Pháo 9 bình 5
Mã tam tấn ngũ	Pháo 5 tấn 4
Tượng thất thối ngũ	Pháo 5 bình 1

Bên Đỏ nhiều quân hơn chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu Đỏ đổi lại đi Xa 8 tấn 4, Đen đi Xa cửu tấn nhứt, Mã 3 tấn 4, Xa cửu bình tứ, Xa 2 tấn 6, Sĩ tứ tấn ngũ : **Bên Đỏ hoàn toàn kém nước.**

(2) Nếu Đen đi Tốt nhất tấn nhứt, Đỏ đi Xa 2 bình 3 (đuổi Tượng), Tượng thất thối cửu : Bên Đỏ hơn nước.

(3) Lúc này, đận Tốt chính là đúng lúc tấn công mạnh. Nếu đổi lại mà đi Xa 2 bình 3 (đuổi Tượng), bên Đen phải đi Mã lục tấn tứ, Xa 3 thối 1, Xa lục tấn nhị Xa 3 bình 7, Pháo lục tấn nhứt, Mã 3 tấn 4 thì rất tối ky cho cả hai bên.

CHƯƠNG MƯỜI CHÍN

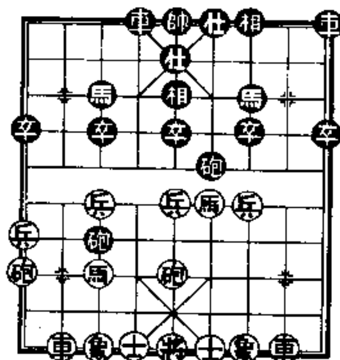
NGŨ CỬU PHÁO CHỐNG PHẢN CUNG MÃ

Bên Đỏ đi trước

Pháo 2 bình 5	Mã nhị tấn tam
Mã 2 tấn 3	Pháo bát bình lục
Xa 1 bình 2	Mã bát tấn thất
Binh 3 tấn 1	Tượng tam tấn ngũ
Binh 7 tấn 1	Sĩ tứ tấn ngũ
(1) Pháo 8 bình 9	Xa nhất bình tứ
Mã 8 tấn 7	Pháo nhị tấn tứ
Xa 9 bình 8	Pháo nhị bình tam
Mã 3 tấn 4	Pháo lục tấn nhị

Binh 5 tấn 1 (xin xem hình 56)

Hình 56

Chú ý : (1) Vì sự bố cuộc có con Pháo này mới gọi là "ngũ cửu Pháo" (con Pháo hàng 5 và hàng 9).

Theo hình trên đây bên Đen có thể đi 2 cách :

I. Xa cửu bình bát

II. Xa tứ tấn ngũ

I. THẾ XA CỬU BÌNH BÁT :

Xa cửu bình bát	Xa 2 tấn 9
Mã thất thối bát	Sĩ 6 tấn 5
(1) Xa tứ tấn cửu	(2) Xa 8 tấn 7
(3) Xa tứ bình tam	(4) Pháo 9 tấn 4
(5) Xa tam bình ngũ	Pháo 9 tấn 3
Tướng ngũ bình tứ	Mã 4 thối 3
Pháo lục bình ngũ	Xa 8 tấn 2
Tướng tứ tấn nhất	Xa 8 thối 6
(6) Pháo ngũ tấn tam	Tượng 7 tấn 5
Pháo tam thối nhị	Xa 8 bình 6
Sĩ ngũ tấn tứ	Xa 6 tấn 3

Bên Đỏ ưu thế

Chú ý : (1) Nếu, đổi lại, Đen đi Mã bát tấn thất, Đỏ đi Xa 8 tấn 3, Pháo tam tấn tam, Mã 7 tấn 5, Pháo lục tấn nhị, Binh 5 tấn 1, Tốt ngũ tấn nhứt, Pháo 5 tấn 3, Xa tứ tấn ngũ, Mã 4 tấn 6 : Bên Đỏ hơn nước.

(2) Nếu Đỏ lại đi Xa 8 tấn 3 (đuổi Pháo), Đen đi Xa

tứ bình ngũ, Mã 4 thối 3, Xa ngũ bình tam, Mã 7 tấn 5, Pháo lục tấn nhị, với thế cờ trên, bên Đỏ gặp lắm chật vật.

(3) Bên Đen có 2 cách biến hóa thế cờ để cứu vãn.

A. Xa tứ bình ngũ, Mã 4 thối 3, Pháo lục thối nhị, Pháo 9 tấn 4, tiếp theo bên Đỏ cho con Pháo chìm đi, đến giai đoạn gần tàn cuộc mới cho Pháo ra tấn công ào ạt Đỏ ưu thế.

B. Pháo lục thối nhị, Mã 4 tấn 5, Mã tam tấn ngũ, Xa 8 tấn 2, Xa tứ thối ngũ, Xa 8 bình 6, Tướng ngũ bình tứ, Pháo 5 tấn 4 : Bên Đỏ còn nhiều quân hơn chiếm ưu thế.

(4) Nếu Đỏ lại đi Xa 8 bình 7 (ăn Mã), Đen đi Xa tam bình ngũ, Xa 7 thối 1, Pháo lục bình tam, Xa 7 bình 5, Xa ngũ thối nhị, Mã 4 tấn 5, Pháo hậu tấn tam, Pháo 9 tấn 4, Mã bát tấn cửu : bên Đỏ trội hơn Đen.

(5) Nếu Đen đi Tướng ngũ bình tứ, Pháo 5 bình 6, Xa tam tấn nhị, Binh 5 tấn 1 (đuổi Pháo) tiếp sau đi Mã chiếu Tướng, thì bên Đỏ thắng thế.

(6) Đen đi, Pháo ngũ tấn tam, Đỏ đi Tượng 7 tấn 5, Xa tam thối nhứt, Pháo 9 thối 5, Tướng tứ thối nhứt, Pháo 9 bình 7, Pháo tam tấn nhị, Pháo 7 tấn 2, Pháo tam bình nhứt, Xa 8 tấn 4, (đuổi giết Mã) : Bên Đỏ ăn được con Mã là thắng ván cờ.

II. THẾ XA TỨ TẤN NGŨ :

Xa tứ tấn ngũ	Sĩ 6 tấn 5
(1) Xa tứ bình tam	Mã 7 tấn 5

(2) Xa tam bình tứ	Xa 8 tấn 3
Xa tứ tấn nhất	Mã 5 thối 3
(3) Xa tứ bình lục	Pháo 5 tấn 1
Pháo tam thối nhất	(4) Binh 5 tấn 1
Tốt ngũ tấn nhất	(5) Mã 4 tấn 6
Mã tam tấn ngũ	Xa 8 tấn 6
Sĩ ngũ thối tứ	Mã 6 tấn 8
Pháo tam tấn nhị	Xa 2 tấn 8
Tốt ngũ tấn nhất	Pháo 5 tấn 3
Mã thất tấn ngũ	Pháo 9 tấn 4
(6) Pháo lục thối tam	Pháo 9 tấn 3
Tượng ngũ thối tam	Mã 8 thối 7
Tướng ngũ tấn nhất	Pháo 9 bình 7

Tiếp tới, Đỏ đi Pháo 9 bình 4 đập luôn 2 xe đối phương, nên bên Đen khó đường đối phó.

Chú ý : (1) Nếu đổi lại Đen đi Xa tứ bình ngũ (đập chết Binh giữa). Đỏ phải đi Mã 4 thối 3 Pháo lục bình ngũ, Pháo 5 tấn 3, Tốt ngũ tấn nhứt, Tượng 7 tấn 5, Pháo tam bình lục, Xa 2 tấn 3, Pháo lục thối tứ. Xa 9 bình 8, sau đi thêm Pháo 8 tấn 2 thì Đỏ giết được Xa đối phương.

(2) Nếu Đen đi Pháo tam bình tứ, Đỏ đi Xa 2 tấn 7, Xa cửu tấn nhị, Xa 2 bình 1, Tượng thất tấn cửu, Binh 5 tấn 1, Xa tam bình lục, Mã 5 tấn 4, rồi đuổi được con mã, con Tượng, Đỏ sẽ chiếm ưu thế.

(3) Nếu, đổi lại, Đen đi Xa tứ bình thất, Đỏ đi Pháo

5 tấn 1, Pháo tam thối nhứt; Binh 5 tấn 1, Tốt ngũ tấn nhứt, Pháo 5 tấn 4, đập được Tượng, chiếu Tướng, trù, xe, Đỏ sẽ thắng.

(4) Tấn được con Binh là diệu kế, để cho con Mã nhảy lên, bên Đỏ hơn nước cờ.

(5) Tấn con Mã lên cũng là diệu kế của bên Đỏ ở thế dụ địch. Nếu Đen đập con mã, Đỏ sẽ đi Pháo 5 tấn 4, thì Đỏ đập được Tượng, chiếu Tướng trù xe, ba thế lợi.

(6) Nếu, đổi lại, Đen đi Xa lục bình nhứt, Đỏ đi Mã 8 tấn 7 (chiếu Tướng), Pháo tam thối lục, Xa 2 bình 6, Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 9 bình 5, Tướng ngũ bình lục, Pháo 5 tấn 2, Pháo tam bình ngũ, Xa 6 tấn 1, Tướng lục tấn nhứt, Mã 3 tấn 2, Xa cửu tấn nhị, Xa 6 bình 3, lại đi tiếp Mã 2 tấn 3 chiếu Tướng là Đỏ thắng cuộc.

CHƯƠNG HAI MƯƠI

ĐƯƠNG ĐẦU PHÁO TẤN TRUNG BINH CHỐNG PHẢN CUNG MÃ TIÊN ĐỈNH THẤT LỘ TỐT

Đây là một thế cờ, lấy "Đương đầu pháo" bố cuộc rồi tấn con Binh giữa (trung Binh), lên, chống lại thế Phản cung Mã có con Tốt ở hàng 7 yểm trợ, thế ấy diễn biến như sau :

Bên Đỏ đi trước :

Pháo 2 bình 5	Mã nhị tấn tam
Mã 2 tấn 3	(1) Tốt thất tấn 1
Xa 1 bình 2	Pháo bát bình lục
(2) Binh 5 tấn 1	(3) Sĩ tứ tấn ngũ
Binh 5 tấn 1	Tốt ngũ tấn nhứt
Xa 2 tấn 6	Xa bát tấn thất
Xa 2 bình 7	Tượng tam tấn ngũ
Mã 3 tấn 5	Xa nhất bình tứ
Mã 5 tấn 7	Xa tứ tấn tứ
(4) Mã 7 tấn 6	(5) Mã tam thối tứ
Mã 8 tấn 7	(6) Pháo lục tấn tam

Xa 9 tấn 1	(7) Pháo lục bình ngũ
Pháo 5 tấn 3	(8) Mã thất tấn lục
Mã 6 tấn 7	Xa tứ thối tam
Xa 9 bình 6	Mã lục tấn ngũ
Tượng 3 tấn 5	Mã ngũ tấn tam
Sĩ 6 tấn 5	Xa tứ bình tam

(9) Xa 7 tấn 2 (Bên Đỏ thắng).

Chú ý : (1) Với thế "Phản cung mã" trước hết đi con Tốt hàng 7, rồi huy động con Mã bên Tả để liệt đường tấn binh của con Binh 3 đang dụng thế "Ngũ bát pháo" tấn công mạnh mẽ.

(2) Do đường giữa (binh 5) mà tấn công liên tiếp, đó là mũi dùi bén nhọn.

(3) Phải lo thủ thế trước, đó là tiên liệu đề phòng đối thủ, rồi cho Pháo lục bình ngũ (vào giữa), thế cờ nầy phải diễn biến chặt chẽ mới được.

(4) Thế hay, chặt chẽ, nếu đổi lại mà đi Mã 8 tấn 7, thì Đen ắt đi Xa tứ bình tam, Xa 7 thối 1, Tượng ngũ tấn tam, Mã tiền tấn 5, Pháo lục bình ngũ đổi Pháo mà mở trung lộ (đường giữa) tránh sự uy hiếp thì hai bên ngang nhau.

(5) Nếu đổi lại, Đen đi Tướng ngũ bình tứ, Đỏ đi Sĩ 6 tấn 5, Mã tam tấn ngũ, Xa 7 bình 9, Pháo nhị thối nhị, Pháo 8 bình 6, Pháo lục tấn nhứt, Xa 9 tấn 3, Pháo lục bình tứ, Xa 9 bình 8, Tướng tứ tấn nhứt, Pháo 6 tấn 4, Xa tứ thối nhứt, Mã 8 tấn 9, về sau Đỏ tiếp đi Xa 9 bình 8, thì bên Đỏ thắng cuộc.

(6) Nếu Đen đi Pháo lục tấn nhứt, hoặc tấn ngũ, mọi thế phải biến hóa theo lối bố cuộc thứ ba (xem chương 2).

(7) Nếu đổi lại đi Xa cửu tấn nhứt, Xa 9 bình 4, Pháo lục bình ngũ, Pháo 5 tấn 3, Pháo ngũ bình tứ, Mã 6 tấn 7, Xa tứ thối tam, Xa 4 bình 6, đuổi Pháo xong, bên Đỏ thắng.

(8) Nếu đi Pháo ngũ bình tam, đập Mã đổi pháo, Binh 7 tấn 1, Xa tứ bình ngũ, Xa 9 bình 5, Xa ngũ tấn tứ, Sĩ 6 tấn 5, bên Đỏ ưu thế.

Nếu Đen lại đi Pháo nhị bình tứ, Đỏ đi Pháo 8 tấn 7 chiếu Tướng, thì bên Đen khó mà đối phó lại được.

(9) Nếu Đỏ đi Xa 7 tấn 1, cuối cùng cũng thắng.

CHƯƠNG HAI MƯƠI MỐT

TIÊN NHÂN CHỈ LỘ CHỐNG MÃ ĐẦU PHÁO

Cái tên "Tiên nhân chỉ lộ" (Ông Tiên Cờ chỉ đường) mới nghe ra thì có vẻ huyền diệu, kỳ bí, người ta liên tưởng tới một nước cờ của Tiên dạy. Song le, thực ra, chỉ là cái tên của một thế cờ rất tầm thường, nhưng biến hóa khéo léo, sâu rộng và thế công dũng mãnh, tùy nơi tay cờ giỏi biến hóa hay không mà thôi.

Thế "Tiên nhân chỉ lộ" chỉ dùng con Binh 3 tấn 1 hay Binh 7 tấn 1, nên cũng có tên là "Thế tiến Binh" hoặc "Thế khởi binh".

Thế cờ "Tiên binh chỉ lộ" chống được nhiều thế cờ như "Mã đầu Pháo", "Kim Câu Pháo" "Trung Pháo", hoặc chống thế "tấn binh lên Tượng" v.v... Sự hiệu lực tấn công rất bén nhọn và sâu rộng : Tuy nhiên, từ trước đến nay, các tay giỏi cờ thường dùng thế "Tiên nhơn chỉ lộ" chóng với "Mã đầu Pháo" (Pháo 3 và 7), và nhờ thế nầy mà tranh được nước cờ trước, vì nó còn biến hóa, hòa hợp với các thế cờ "Xuyên cung Mã" "Đơn đề Mã", Liệt Thủ Pháo", "Thuận thủ Pháo" v.v, hoặc có khi chống lại các thế cờ nay đều rất đắc lực.

Với thế "Tiên nhơn chỉ lộ", các tay đánh cờ luôn luôn dẫn đầu nước cờ, với các thế uy hiếp rất chặt chẽ.

Bên Đỏ đi trước :

(1) Binh 3 tấn 1	(2) Pháo bát bình thất
(3) Mã 8 tấn 7	(4) Tốt tam tấn nhứt
(5) Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Mã 3 tấn 4	Tượng thất tấn ngũ
Pháo 2 bình 5	(6) Mã bát tấn lục
Xa 1 bình 2	

Chú ý : (1) Thế "Tiên nhơn chỉ lộ" vừa là thế công vừa là thế thủ.

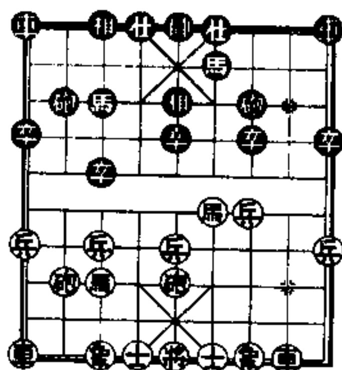
(2) Người ta gọi là "Mã đầu Pháo", cũng có tên là "nhất thanh lôi" (một tiếng sấm), có chủ đích tung Binh đập Tượng, nắm thế chủ động.

(3) "Tiên nhơn chỉ lộ" có đặc điểm chống "Mã đầu Pháo", tức là thế dùng Pháo giữa tấn công, biến hóa phải chặt chẽ.

(4) Điểm Tốt đi kèm với con Mã, có thể chọc chủng trận tuyến đối phương hoặc uy hiếp mạnh mẽ.

(5) Trước hết, tấn Mã lên để làm giảm uy thế tấn công và biến hóa nước cờ của đối phương. Nếu trước hết cho Pháo 2 bình 5, thì Đen đi Mã nhị tấn tam, Mã 2 tấn 3, Tốt thất tấn nhứt, Mã 3 tấn 4, Tốt thất tấn nhứt, Mã 4 tấn 5, Tượng thất tấn ngũ, cho nên tuy Đỏ ăn được Tốt giữa, nhưng bên Đen được lợi Tốt thất qua sông, nên nước cờ ấy tối kỵ cho bên Đỏ.

(6) Bên Đen đã dàn thành trận thế "Xuyên cun mã" chống với "Trung Pháo" bên Đỏ.

Hình 57

Theo hình 57 trên đây, bên Đen có thể đi 3 cách :

I- Xa nhất tấn nhứt

II- Xa cửu tấn nhứt

III- Pháo nhị tấn tam.

Ba thế cờ nầy diễn biến như sau :

I- THẾ XA nhứt TẤN NHỨT

Xa nhứt tấn nhứt	Xa 9 tấn 1
Xa nhứt bình tứ	Xa 2 tấn 8
Xa cửu bình bát	Xa 9 bình 2
Xa tứ tấn tứ	Xa tiền tấn 1
Mã lục thối bát	Mã 4 tấn 5

Xa tứ thối nhị	(1) Binh 5 tấn 1
(2) Mã tam tấn ngũ	Binh 5 tấn 1
Mã bát tấn lục	Xa 2 bình 4
(3) Pháo nhị tấn nhị	Binh 5 tấn 1
Mã lục tấn ngũ	Xa 4 tấn 5

Chú ý : (1) Thế cờ nầy rất trọng yếu, nếu đi Xa 2 tấn 8, ắt Đen đi Mã tâm tấn ngũ; lại nữa, nếu đi Mã 5 tấn 3, ắt Đen đi Mã bát tấn thất; nếu đi Mã 5 thối 4, Đen sẽ đi Mã bát tấn lục, cả ba thế nầy đều bất lợi cho bên Đỏ; chỉ có đi Binh 5 tấn 1 là hay nhứt.

(2) Nếu Đen đi Pháo nhị tấn nhị, Đỏ đi Binh 7 tấn 1, Mã tam tấn ngũ, bình 7 tấn 1, Pháo nhị tấn nhị, Binh 5 tấn 1 : Bên Đỏ rất ưu thế.

(3) Nếu Đen đi Mã lục tấn tứ, Đỏ đi Xa 4 tấn 5, Pháo nhị tấn nhứt, Binh 5 tấn 1, Pháo nhị bình ngũ, Mã 7 tấn 5 : Bên Đen mất quân cờ.

II- THẾ XA CỬU TẤN NHỨT

Xa cửu tấn nhất	Xa 9 tấn 1
(1) Pháo nhị tấn nhị	Xa 9 bình 6
Xa nhất tấn nhất	Xa 6 tấn 5
Tốt thất tấn nhất	Binh 3 tấn 1
Pháo nhị bình thất	Pháo 8 tấn 4
Sĩ tứ tấn ngũ	Mã 4 tấn 5
Mã lục tấn ngũ	Pháo 8 bình 5

Chú ý : (1) Nếu, đổi lại, Đen đi Pháo nhị tấn tam, Đỏ đi Xa 9 bình 6, Tốt tam tấn nhứt, Binh 7 tấn 1, Pháo nhị bình lục, Xa 6 bình 4, Mã tam tấn tứ, Pháo 8 tấn 6, Xa cửu tấn nhứt, Binh 7 tấn 1, Pháo thất bình lục, Xa 4 bình 6, Mã lục tấn tứ, Pháo 8 bình 3, Mã tư thối lục, Pháo 5 tấn 4, Sĩ lục tấn ngũ, Xa 6 tấn 6 : Bên Đỏ duổi được một con cờ đối phương trở về nên chiếm ưu thế.

III- THẾ PHÁO NHỊ TẤN TAM :

Pháo nhị tấn tam	Xa 2 tấn 8
Xa nhất tấn nhất	Xa 9 tấn 1
(1) Xa cửu bình bát	Xa 2 tấn 1
Mã lục thối bát	Mã 4 tấn 5
Mã tam tấn ngũ	Pháo 5 tấn 1
(2) Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 9 bình 6
Mã bát tấn lục	Pháo 5 thối 1
(3) Xa nhất bình tam	Xa 6 tấn 5
Tốt tam tấn nhất	Binh 7 tấn 1
Xa tam tấn tứ	Mã 7 tấn 8
Xa tam bình nhị	Pháo 8 bình 2
(4) Xa nhị bình thất	Pháo 2 tấn 6
(5) Mã lục tấn bát	Tượng 3 tấn 5
Xa thất bình nhị	Sĩ 6 tấn 5
(6) Tượng tam tấn nhất	Súy 5 bình 6
Xa nhị thối ngũ	Pháo 2 tấn 1

Pháo thất thối nhị	Xa 6 tấn 2
Mã bát tấn lục	Pháo 5 tấn 1

Bên Đỏ chiếm ưu thế

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, Đen đi Tốt tam tấn nhứt, Đỏ đi Binh 7 tấn 1, Pháo nhị bình lục, Xa 9 bình 1, Mã tam tấn tứ, Pháo 5 tấn 4 : Bên Đen đối phó khó khăn.

(2) Nếu Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Đỏ đi Xa 9 bình 2, Mã bát tấn lục, Pháo 5 bình 1, Pháo thất bình cửu, Xa 2 tấn 7, Pháo nhị thối tứ Pháo 8 tấn 2 : Bên Đỏ ưu thế.

(3) Nếu Đen đi Tốt thất tấn nhứt, Đỏ đi Binh 3 tấn 1, Pháo thất tấn thất, Súy 5 tấn 1, Mã lục tấn ngũ, Xa 6 tấn 5, Mã ngũ tấn thất, Súy 5 bình 6, Pháo nhị thối ngũ, Binh 7 tấn 1; Mã thất tấn lục, Pháo 5 tấn 1, Mã lục thối thất, Mã 7 tấn 8, Mã thất thối ngũ, Pháo 8 tấn 7, Sĩ ngũ thối tứ, Mã 8 tấn 7, Mã ngũ tấn thất Xa 6 tấn 3, Tướng ngũ tấn nhứt, Xa 9 bình 5, Tướng ngũ bình lục, Xa 5 bình 4, Tướng lục bình ngũ, Xa 4 bình 5, Tướng ngũ bình lục, Xa 5 bình 1 : Đỏ thắng.

(4) Nếu Đen đi Xa nhị tấn nhứt, Đỏ đi Binh 5 tấn 1, Xa nhị thối nhứt, Pháo 2 tấn 2 : Đỏ thắng thế.

(5) Nếu Đen đi Xa thất tấn nhứt, Đỏ đi Pháo 2 bình 3, Xa thất bình ngũ, Tượng 3 tấn : Đỏ thắng.

(6) Nếu Đen đi Xa nhị thối tam, Đỏ đi Pháo 2 tấn 1, Mã bát thối thất (nếu thối Pháo ắt bị con Súy giết chết) Xa 6 bình 3 : Bên Đỏ ăn được quân cờ sẽ thắng.

CHƯƠNG HAI MƯƠI HAI

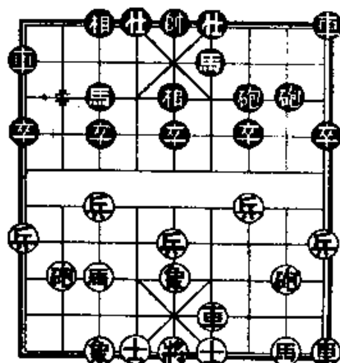
TIÊN NHÂN CHỈ LỘ CHỐNG KIM CÂU PHÁO

"Kim câu Pháo là một thế cờ chống lại Tiên nhơn chỉ lộ". Ưu điểm của thế cờ nầy là uy hiếp được bước tiến cà con Mã đối phương, mở rộng con đường hữu dực phá vỡ mọi cuộc truy cản và Đương đầu với hai con Pháo lợi hại.

Bên Đỏ đi trước

Binh 3 tấn 1	(1) Pháo nhị bình thất
Tượng 3 tấn 5	Mã nhị tấn tam
(2) Xa 9 tấn 1	Tượng thất tấn ngũ
Xa 9 bình 4	Xa nhất tấn nhứt
(3) Binh 7 tấn 1	(4) Mã bát tấn lục

Mã 8 tấn 7 (xin xem hình 58)

Hình 58

Chú ý : (1) Nhờ thế "Kim câu Pháo" bên Đen có thể chống lại thế "Tiên nhơn chỉ lộ" rất hiệu nghiệm, uy hiếp được con Mã hữu dực và khai thông được trận địa tả dực.

(2) Cho Xa đi ngang để băm cánh tả của bên Đen.

(3) Áp đảo nước đi của con Mã đối phương để tạo ưu thế.

(4) Bên Đen không thể cho Xa nhất bình lục để đổi Xa được, vì bên Đỏ đã cho Pháo 2 tấn 7 đập Tượng, chiếu Tướng yểm trợ cho trận thế.

Theo hình 58 trên đây, bên Đen có thể đi 3 cách :

I- Pháo bát tấn thất

II- Pháo bát bình cửu

III- Mã lục tấn tứ

3 thế trận nầy sẽ diễn biến như sau :

I- THẾ PHÁO BÁT TẤN THẤT

(1) Pháo bát tấn thất	Xa 1 bình 2
Xa cửu bình bát	(2) Xa 4 tấn 6
Xa bát tấn nhị	Xa 7 tấn 6
Pháo thất thối nhị	Xa 4 bình 2
Mã lục tấn bát	Pháo 2 bình 1
(3) Mã bát thối lục	Pháo 8 bình 6
(4) Tốt tam tấn nhất	Binh 7 tấn 1
Tượng ngũ tấn tam	Xa 2 tấn 8

Bên Đen thọ khổn, bên Đỏ nhất định thắng.

Chú ý : (1) Muốn thoát khỏi bí lối, phải lấy Pháo đổi Mã rồi mới cho Xa ra chế ngự Pháo, Xe đối phương.

(2) Bên Đen không thể cho Sĩ lên gánh được mũi nhọn và cũng chưa thể cho Xa tung hoành được.

(3) Nếu Đen cho Xa nhất bình tứ (đuổi mã), Đỏ sẽ đi Mã 6 tấn 7, Xa tứ tấn nhị, Xa 2 tấn 7, Xa tứ bình tam, Pháo 8 bình 7 (đập xe, ăn Mã), bên Đỏ thắng cuộc. (4) Nếu đổi nước, Đen đi Mã lục tấn tứ, Đỏ đi Pháo 1 tấn 1, (nếu đi Pháo 6 tấn 5 đập Mã, Đen đi Xa nhất bình tứ đuổi Song Xa), bên Đen khó bề đối phó.

II. THẾ PHÁO BÁT BÌNH CỬU

Pháo bát bình cửu	Mã 7 tấn 6
Xa cửu bình bát	Xa 4 tấn 3
Xa bát tấn lục	Mã 2 tấn 4
(1) Mã lục tấn bát	(2) Pháo 2 tấn 5
Xa bát thối tứ	Mã 6 tấn 7
(3) Xa bát tấn tứ	Pháo 8 tấn 1
Xa bát thối nhị	Xa 1 bình 2
Xa nhất bình bát	Xa 2 tấn 5
Xa bát tấn tam	Xa 4 tấn 2
Tốt thất tấn nhất	Xa 4 bình 1
Pháo cửu bình bát	Xa 1 bình 3
(4) Pháo thất bình lục	Binh 3 tấn 1
Xa bát bình thất	Xa 3 thối 1
Tượng ngũ tấn thất	Mã 4 tấn 2

Bên Đỏ ăn được nhiều quân thắng thế.

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, Đen đi Pháo cửu tấn tứ, Đỏ đi Sĩ 4 tấn 5, Pháo ngũ thối nhị, Pháo 8 tấn 1, Xa bát thối nhị, Xa 1 tấn 3, Xa nhất bình nhị, Xa 1 bình 2 : Bên Đen bị núng thế nhiều.

(2) Nếu Đỏ đi Xa 1 bình 2, Đen đi Mã bát thối thất; quân 2 bên sẽ ngang sức nhau.

(3) Nếu Đen đi Xa bát tấn nhị Đỏ di Xa 4 tấn 2 : Bên Đỏ còn được nhiều quân hơn, nên ưu thế.

(4) Nếu Đen đi Pháo thất thối nhị, Đỏ đi Binh 3 tấn 1, Pháo thất tấn tứ, Mã 4 tấn 3, Xa bát bình cửu, Xa 3 bình 2, Pháo bát bình thất. Binh 1 tấn 1, Xa cửu thối nhị, Mã 3 tấn 4 : Bên Đỏ nhiều quân hơn, chiếm ưu thế.

III. THẾ MÃ LỤC TẤN TỨ

Mã lục tấn tứ	Xa 7 tấn 6
Mã tứ tấn ngũ	(1) Mã 2 tấn 3
Mã ngũ tấn tứ	Pháo 8 bình 6
Xa cửu tấn nhất	Pháo 2 bình 1
Xa cửu bình lục	Xa 4 tấn 7
Xa nhất bình lục	Xa 1 bình 2
Pháo bát thối nhất	Pháo 1 tấn 4
Pháo bát bình cửu	Mã 6 tấn 5
Mã tam tấn ngũ	Pháo 1 bình 5
(2) Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 2 tấn 5
Xa lục tấn nhị	Pháo 5 bình 9

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, Đỏ đi Binh 5 tấn 1, Đen đi Pháo bát tấn tam, Binh 5 tấn 1, Pháo bát bình tứ, Xa 4 tấn 3, Pháo lục tấn nhứt, Xa 4 thối 1, Pháo lục thối nhứt, Binh 5 bình 4; kết quả : Tuy Đỏ có bề ưu thế nhưng quân cờ bên Đen linh hoạt hơn nên đồng sức nhau.

(2) Nếu đổi lại Đen đi Sĩ lục tấn ngũ, Đỏ đi Xa 2 tấn 9, Xa tứ thối nhứt, Xa 2 bình 4, Tướng ngũ bình lục, Mã 3 tấn 4, Mã tứ tấn nhị, Mã 4 tấn 3 : Bên đỏ tranh hơn được 3 con binh nên sẽ thắng cuộc.

CHƯƠNG HAI MƯƠI BA

TIÊN NHÂN CHỈ LỘ CHỐNG HOÀN TRUNG PHÁO

Thế cờ "Hoàn Trung Pháo" là một thế chống với "Tiên nhơn chỉ lộ" rất mãnh liệt, sau khi đã khai cuộc bằng thế Bình Phong Mã. Đành rằng người ta thường lấy thế Đương đầu Pháo chống với Bình Phong Mã, nhưng người ta thường quên rằng Bình Phong Mã không những là một thế thủ công hiệu, mà còn là một thế công rất mạnh mẽ, chặt chịa, nếu ta biết biến hóa thế cờ ấy. Cho nên ở đây, sau khi dàn Binh theo Bình Phong Mã để dự bị cả công thủ, ta tiếp theo thế Hoàn Trung Pháo mà chống lại "Tiên nhơn Chỉ Lộ", sẽ là một chiến thuật quật cường cừ khôi, nếu không thắng cũng thủ huề được dễ dàng. Với thế Hoàn Trung Pháo, nếu được đi trước, ván cờ sẽ có ưu thắng hơn cho sự bắt đầu đổi thủ ra công trong những nước cờ gần như tuyệt diệu.

Bên Đỏ đi trước :

Binh 3 tấn 1	(1) Pháo nhị bình ngũ
Mã 8 tấn 7	Mã nhị tấn tam
Mã 2 tấn 3	Xa nhất bình nhị

Xa 9 bình 8

Sĩ 4 tấn 5

Binh 7 tấn 1

Pháo 8 thối 1

(4) Tượng 3 tấn 1

Xa 1 bình 4 (xin xem hình 59)

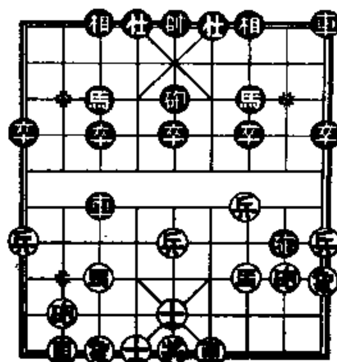
(2) Xa nhị tấn lục

Mã bát tấn thất

(3) Xa nhị bình tam

Xa tam thối nhứt

Pháo bát tấn tứ

Hình 59

Chú ý : (1) hãy nhận xét kỹ thế Hoàn Trung Pháo có những nước đi có thể nói là rất "cường ngạnh" xông xáo.

(2) Khai cuộc đến đây, bắt đầu bố trí thành trận thế "Trung Pháo quá Hà Xa" chống lại Bình Phong Mã. Dù bên Đỏ đi trước, nhưng rốt hại Đen sẽ lội nước.

(3) Nếu đổi lại Đen đi Tốt ngũ tấn nhứt, Đỏ đi Pháo 2 tấn 1, Xa nhị thối nhị, Pháo 8 tấn 2 : Bên Đỏ nước cờ được thông suốt, tấn thối đều thuận tiện.

(4) Một nước cờ rất bí hiểm; vừa khai thông con đường cho con Xe, vừa âm thầm ám trợ cho nước Pháo 8 bình 7 đập chết con Xa sau này.

Theo như hình 50 trên đây, bên Đen có thể đi 2 cách :

I. Xa tam tấn nhứt

II. Tốt ngũ tấn nhứt

Hai thế cờ này sẽ diễn biến như sau :

I. THẾ XA TAM TẤN nhất :

(1) Xa tam tấn nhất	Xa 4 tấn 7
Xa cửu tấn nhị	Pháo 8 bình 7
Xa tam bình nhị	Xa 8 tấn 3
Pháo bát bình nhị	Mã 7 tấn 6
Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 4 thối 2
Pháo nhị bình tam	Pháo 7 tấn 5
Xa cửu bình bát	Pháo 7 bình 3
Tượng thất tấn cửu	Xa 4 bình 7
(2) Xa bát tấn ngũ	Xa 7 tấn 2
Pháo tam bình cửu	Xa 7 tấn 2
Sĩ ngũ tấn tứ	Xa 7 thối 2

Bên Đỏ ăn được quân cờ, thắng cuộc.

Chú ý : (1) Nếu, đổi lại, Đen đi Xa tam bình thất, Đỏ đi Mã 3 tấn 4, Tốt ngũ tấn nhứt, Tượng 7 tấn 5, Xa thất tấn nhất Pháo 8 tấn 2 : bên Đen tất nhiên phải mất một con cờ. Hoặc nếu đổi lại mà đi Xa cửu tấn nhứt, Xa 4 tấn

3, Xa tam bình thất (cho chạy Pháo để đập chết Xe), Mã 3 thối 4 : Bên Đen khó bề đối phó.

(2) Nếu, đổi lại, Đen đi Sĩ ngũ tấn tứ, Đỏ đi Xa 7 thối 2, Xa bát tấn ngũ, Mã 6 tấn 4 : Bên Đỏ vẫn ưu thế.

II. THẾ TỐT NGŨ TẤN nhất :

Tốt ngũ tấn nhất	Xa 4 tấn 3
(1) Tốt ngũ tấn nhất	(2) Xa 4 bình 2
Tốt ngũ tấn nhất	Mã 7 tấn 5
Xa tam bình nhị	Pháo 8 bình 2
(3) Sĩ lục tấn ngũ	Tượng 7 tấn 5
Pháo ngũ tấn tam	Mã 5 thối 7
(4) Xa nhị bình tam	Xa 2 bình 5

Bên Đỏ nhiều quân hơn, ưu thế

Chú ý : (1) Nếu bèn Đen đổi cách đi :

A. Một là Xa tam bình thất, Đỏ đi Mã 3 thối 4, Xa thất bình tam, Tượng 7 tấn 5 : Bên Đỏ ăn quân.

B. Hai là Pháo bát thối nhị. Đỏ đi Pháo 8 bình 7 đập chết Xe.

(2) Nếu Đỏ lại đi Binh 5 tấn 1 ăn Tốt, Đen sẽ đi Pháo bát thối nhị thì Đen sẽ nắm ưu thế.

(3) Nếu Đen đổi nước đi Mã thất tấn ngũ, Đỏ sẽ đi Mã 5 tấn 6 đuổi Xa nuốt Pháo, bên Đỏ thắng cuộc ngay.

(4) Nếu Đen đổi nước đi Xa nhị thối nhứt, Đỏ sẽ đi Pháo 8 bình 5, thì Đỏ sẽ hơn quân chiếm ưu thế.

CHƯƠNG HAI MƯƠI BỐN

ĐỐI BINH CUỘC

"Đối Binh cuộc" là một thế cờ có tác dụng trung thực lúc chiến đấu ra trận tuyến, có tác động rất mạnh mẽ, vững chắc. Tuy nhiên, sự thắng bại là do nơi sự biến hóa của thế cờ vào lúc tàn cuộc mà sự cao thấp sẽ quyết định.

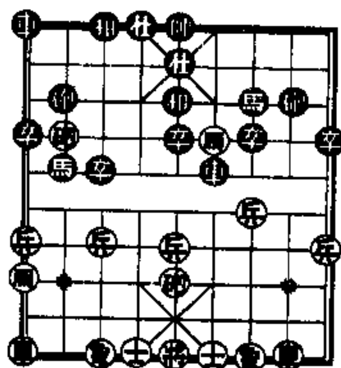
Chiến thuật của đối Binh cuộc là cả hai đối phương lúc khai cuộc đều tung hai con Binh, Tốt (Binh 3, Tốt tam) (xem hình 60); đến trung và tàn cuộc những con Binh, Tốt còn lại mới có tác dụng quyết liệt trong trận tuyến.

Bên Đỏ đi trước :

Binh 3 tấn 1	(1) Tốt tam tấn nhứt
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
(2) Mã 3 tấn 4	(3) Mã bát tấn thất
Pháo 8 tấn 4	Mã tam tấn nhị
(4) Mã 8 tấn 9	Tượng thất tấn ngũ
Pháo 2 bình 5	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 1 bình 2	(5) Xa cửu bình lục

(6) Mã 4 tấn 6 Xa lục tấn tứ

Mã 6 tấn 4 (xin xem hình 60)

Hình 60

Chú ý : (1) Cả hai bên đều tung Binh, Tốt ra, vì the mới có cái tên "Đối Binh cuộc" và dụng ý của đôi bên là khai thông lối đi cho các con cờ ở hậu tuyến phóng lên.

(2) Nước cờ này ở thế "Tiên Phong Mã", tức là cho Mã phóng đi làm Tiên phong, vượt qua sông vào trấn cứ trận tuyến địch rồi chờ cơ hội công kích.

(3) Đây là một chiến pháp có tánh cách hòa hoãn. Nếu đi Pháo bát bình ngũ, hoặc Xa nhất tấn nhất cũng sẽ rất mạnh và phải biến hóa khéo.

(4) Nếu Đỏ lại đi Pháo 2 bình 5, Đen đi Mã nhị tấn tam để sau này đổi lấy con Pháo giữa của đối phương thì ván cờ chỉ hòa hoãn mà thôi.

(5) Nếu Đen lại đi Xa cửu bình bát, Đỏ đi Mã 4 tấn 5, Xa thất tấn ngũ, Pháo 5 tấn 4, và nếu Đen lại đi Xa bát bình lục thì lại mất nước cờ đi trước tay.

(6) Nếu, đổi lại, Đỏ đi Mã 4 tấn 5, Đen đi Mã thất tấn ngũ, Pháo 5 tấn 4, thì bên Đỏ mất những cơ hội tốt.

Theo hình 60 trên đây, bên Đen có hai cách đi :

I. Tốt ngũ tấn nhứt

II. Mã thất thối bát

Hai thế ấy diễn biến như sau :

I. THẾ TỐT NGŨ TẤN NHỨT

(1) Tốt ngũ tấn nhất	Mã 4 tấn 3
(2) Xa lục thối tam	Xa 2 tấn 7
Xa lục bình thất	Pháo 5 tấn 3
(3) Mã thất tấn ngũ	Xa 2 tấn 2
Xa thất thối nhất	Xa 2 bình 3
Tượng ngũ thối nhất	Tương 3 tấn 5
Tượng tam tấn ngũ	Xa 9 tấn 1
Xa nhất bình tam	Xa 9 bình 4
(4) Mã ngũ thốt thất	(5) Xa 4 tấn 5

Bên Đỏ ưu thế

Chú ý : (1) Nếu Đen đổi thế đi :

A. Tướng ngũ bình lục, Đỏ đi Binh 3 tấn 1, (nếu đi xa

2 tấn 7 ăn Pháo, Tốt ngũ tấn nhứt), Mã 4 tấn 3, Xa lục tấn ngũ giữ Sĩ hậu, thì nước cờ này cũng tối kỵ cho bên Đỏ.

B. Mã thất thối lục, Binh 3 tấn 1, Xa lục tấn nhứt, Binh 3 tấn 1 : Bên Đen khó mà đối phó được.

(2) Nếu Đen lại đi Tướng ngũ bình lục Đỏ đi Sĩ 6 tấn 5 : Bên Đen bị khổn nan.

(3) Nếu Đen đi xa thất thối nhứt, Đỏ đi Pháo 5 bình 8, Pháo nhị tấn nhị, Xa 9 bình 8, Pháo nhị bình nhứt, Mã 9 thối 7, Tốt tam tấn nhứt, Xa 8 tấn 5 : Bên Đỏ ăn quân.

(4) Nếu Pháo đi Xa tam tấn tam, Đỏ đi Pháo 8 bình 5 Xa tam tấn ngũ, Pháo 5 bình 8 : Bên Đỏ ăn quân.

(5) Nếu Đỏ đi Pháo 5 bình 8, Đen đi Pháo nhị tấn nhị, Xa 4 bình 8, Pháo nhị bình nhứt, Mã 9 thối 7, Tốt tam tấn nhứt, Xa 8 tấn 4, Tốt tam tấn nhứt, Tượng 5 thối 3, Mã thất tấn ngũ, Binh 9 tấn 1, Tốt tam tấn nhứt, Mã 7 tấn 5, Mã ngũ tấn tứ, xa 8 bình 6, Mã tứ tấn ngũ, Tượng 3 tấn 5, Pháo nhất bình tam : Bên Đỏ khó mà ăn được quân.

II. THẾ MÃ THẤT THỐI BÁT

Mã thất thối bát	(1) Binh 3 tấn 1
(2) Xa lục bình thất	Mã 4 tấn 3
Mã bát tấn lục	Xa 9 tấn 1
Xa thất bình lục	Xa 9 bình 3
Tốt thất tấn nhất	Pháo 5 tấn 4

(3) Tốt tam tấn nhất	Xa 2 tấn 6
Mã nhị tấn tứ	Pháo 5 thối 2
(4) Tướng ngũ bình lục	Xa 2 bình 4
Xa lục thối nhất	Mã 3 thối 4
Mã lục tấn ngũ	Xa 3 tấn 4
Pháo bát bình lục	binh 7 tấn 1

Bên Đỏ hoàn toàn chiếm ưu thế.

Chú ý : (1) Một thế tranh nước trước.

(2) Nếu Đen đi xa lục tấn nhứt, Đỏ đi Binh 3 tấn 1, Mã bát tấn lục, bình 3 tấn 1 : Bên Đỏ hoàn toàn chiếm ưu thế.

(3) Nếu đen đi :

A. Xa lục bình ngũ, Đỏ đi Xa 3 bình 4, Tướng ngũ bình lục, Pháo 5 bình 4, Tướng lục bình ngũ, Pháo 4 bình 7, Tướng ngũ bình lục, Pháo 7 tấn 2 : Bên Đỏ thắng.

B. Tướng ngũ bình lục, Pháo 5 bình 4, Tướng lục bình ngũ, Xa 2 tấn 6 : Đỏ chiếm ưu thế.

(4) Đây là một nước cờ cấp bách, vì Đỏ đi đến Xa 2 bình 1, thì Đỏ thắng cuộc.

CHƯƠNG HAI MƯƠI LĂM

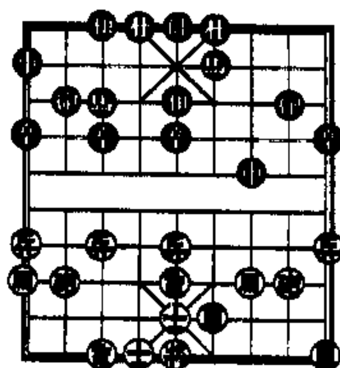
TIÊN NHÂN CHỈ LỘ CHỐNG THƯỚNG TƯỢNG CUỘC

Thướng Tượng cuộc là một thế lên Tượng, có tác dụng chống lại thế tiên nhơn chỉ lộ, hay ngược lại, rất có hiệu lực trong thế thủ để đợi giai đoạn tấn công ở trung cuộc và tàn cuộc.

Bên Đỏ đi trước :

Bình 3 tấn 1	(1) Tượng thất tấn ngũ
(2) Mã 2 tấn 3	Mã bát tấn lục
Tượng 3 tấn 5	Xa cửu bình thất
(3) Mã 8 tấn 9	Tốt thất tấn nhứt
Bình 3 tấn 1	Xa thất tấn tứ
Xa 9 tấn 1	(4) Mã nhị tấn tam
Xa 9 bình 4	Xa nhứt tấn nhứt

Sĩ 4 tấn 5 (xin xem hình 61)

Hình 61

Chú ý : (1) Thế "Thướng Tượng" (lên Tượng) là một thế thủ kiên cố, phòng bị sẵn đất nhà để chờ mọi biến chuyển về sau. Đó là một thế sẵn đất nhà để chờ mọi biến chuyển về sau. Đó là một thế chuẩn bị thủ để tấn công.

(2) Nếu đi Binh 7 tấn 1, Mã bát tấn lục, Mã 8 tấn 7, Mã lục tấn tứ, Mã 7 tấn 6, Tốt tam tấn nhứt : Bên Đỏ khó mà ra tay trước.

(3) Đây là một thế khá kỳ diệu : chuẩn bị để cho Xa đi ngang (hoành Xa) uy hiếp tả dực của đối phương. Nên đối lại mà đi Mã 3 tấn 4, Đen đi Tốt thất tấn nhứt, Pháo 2 bình 3, Pháo bát bình thất : Hai bên ngang nhau.

(4) Nếu Đen đi Mã lục tấn tứ, Đỏ đi Mã 3 tấn 2 : Tả dực bên Đen bị trống.

Theo hình 61 trên đây, bên Đen có 2 cách đi :

I- Mã lục tấn tứ

II- Mã lục tấn thất

Hai thế ấy, diễn biến như sau :

I- THẾ MÃ LỤC TẤN TỨ

(1) Mã lục tấn tứ	Xa 1 bình 4
(2) Xa thất thối tứ	Xa tiền tấn 6
Pháo bát tấn nhị	Xa tiền thối 2
Pháo bát bình thất	Mã 3 tấn 2
Tốt tam tấn nhứt	(3) Pháo 8 tấn 4
(4) Mã tam tấn nhị	Pháo 8 bình 1
Tốt tam tấn nhứt	(5) Mã 2 tấn 3

Bên Đỏ ưu thế

Chú ý : (1) Bên Đen bị mất Mã 4 lạc xuống hàng ngũ :

(2) Nếu Đen đi Sĩ tứ tấn ngũ hoặc Sĩ lục tấn ngũ, Đỏ đi Xa tiền tấn 4, thì Đỏ tranh được nước trước. Bên Đen hữu dực kém thế nên bất lợi.

(3) Thế cờ rất bén nhọn, khép cứng quân bên Đen khó bề hoạt động.

(4) Nếu Đen đi Mã tam tấn tứ, Đỏ đi Xa tiền bình 6, Mã tứ tấn nhị, Xa 6 tấn 1 đuổi chết Xa Đen.

(5) Bị chẹn khắp nơi, quân bên Đen hoàn toàn bị gây hãm.

II- THẾ MÃ LỤC TẤN THẤT

Mã lục tấn thất	Xa 1 bình 4
Sĩ tứ tấn ngũ	(1) Pháo 2 thối 1
(2) Xa thất bình bát	Pháo 2 tấn 6

Xa bát thối nhị	**Xa tiền tấn 5**
Mã thất thối bát	**binh 7 tấn 1**
Xa nhứt bình tứ	(3) **Hậu xa tấn 5**
Xa bát bình lục	**Xa tiền tấn 1**
Xa bát tấn lục	**Pháo 8 bình 7**

Bên Đỏ vững thế hơn

Chú ý : (1) Nếu đi Xa tiền tấn 4, Đen đi Xa thất tấn nhị, Xa hậu tấn 3. Mã thất tấn bát : Bên Đỏ kém thuận tiện.

(2) Nếu đổi lại thế đi Pháo bát bình lục, Xa hậu bình 2, Xa thất bình bát, Xa 4 tấn 5 : Bên Đỏ hơn nước.

(3) Một thế hay : nếu đổi lại mà đi Pháo 8 bình 7, Đen đi Xa tứ tấn tam thì ván cờ đôi bên ngang nhau.

CHƯƠNG HAI MƯƠI SÁU

PHẦN TRUNG CUỘC

Ở đoạn trước, chúng tôi có nói về tiến triển của một ván cờ và các sự kiện của ba giai đoạn : Khai cuộc, Trung cuộc và Tàn cuộc. Đó là 3 giai đoạn chánh của một ván cờ và mỗi giai đoạn có một chiến pháp, chiến thuật riêng biệt.

Phần khai cuộc là giai đoạn đầu của sự bày binh bố trận, dàn quân cờ theo một trận thế chủ đích của mình sẽ áp dụng sắp tới.

Đến giai đoạn Trung cuộc, được coi là giai đoạn quan trọng nhất, bởi vì đó là thời kỳ đem chiến thuật ra tác dụng một cách quyết liệt với đối phương để quyết định cái giai đoạn chót tức giai đoạn Tàn cuộc; Thắng, Bại hay Hòa.

Bởi vậy vai tuồng của Trung cuộc được coi là tối quan trọng.

Với giai đoạn trung cuộc, nhiều vai tuồng tối yếu được làm chuẩn đích cho cuộc tranh thủ Tượng kỳ :

I- Giai đoạn tranh thủ về chiến thuật, tức là sự áp dụng các thế cờ hiệu lực.

II- Giai đoạn tiêu diệt các quân cờ, phá các thế cờ lợi hại của đối phương.

III- Giai đoạn thọc sâu, đánh mạnh vào các thế công, thủ của đối phương để luôn luôn hoặc áp đảo hoặc vây hãm để tiêu diệt, tranh thủ phân ưu thắng cho mình.

IV- Diệt được một quân cờ, phá được một thế cờ, chọc thủng mọi trận tuyến vững chãi của đối phương, tức là tiến gần đến sự khuynh đảo tiêu diệt con Tướng của đối phương quyết thắng ván cờ.

V- Sự Thắng. Bại hay Hòa của một ván cờ đã được quyết định trước ở trung cuộc, vì tàn cuộc chỉ là giai đoạn liễu kết về hậu quả của trung cuộc mà thôi. Do đó, một trung cuộc bị gãy đổ, ít khi hy vọng chuyển bại thành thắng ở cuộc được, trừ phi đối phương vì một lý do nào đã bị đặt vào tình trạng vô ý thức trong chiến thuật. Tuy nhiên đối với một lối phương sành sỏi dày kinh nghiệm, ít khi trường hợp ấy được xẩy ra, vì thế cái hi vọng về phương diện ấy rất mỏng manh mà không một tay cao cờ nào vọng tưởng.

Sự quan trọng ở Trung cuộc có hai yếu tố :

- Luôn luôn ta phải hơn một hai nước cờ.

- Hơn nước cờ, tức là tạo ưu thế và có ưu thế chiến thuật mới áp dụng được như một ý muốn ở chiến pháp.

- Hơn nước cờ là nắm chủ động ưu thế và kẻ sau nước cơ là bị động trước một thế cờ bén nhọn ở hiệu lực của ta.

Do đó, ở Trung cuộc, điều tối ky là đang hơn nước để bị thua nước. Vả lại, nếu khi hơn khi thua, thay đổi luôn luôn, đó cũng là sự kiện ở cái thế bị động và là điều lo ngại cho tàn cuộc.

Ở một trận túc cầu, thành trì luôn luôn bị đối phương công hãm, thì cái lưới banh rất dễ bị thọc lọt banh và các cầu thủ vừa bị mệt nhọc, vừa bị náo loạn hàng ngũ, dù dũng mãnh thế nào tinh thần cũng bị giao động, sự mạch lạc cũng bị mất thăng bằng và các nhược điểm thường tạo ra những mũi dùi nhọn cho đối phương thọc vào.

Tren trận tuyến của mỗi ván cờ cũng vậy, ta phải ý thức sự kiện nói trên dễ diễn biến chiến thuật từ bố cuộc đến trung cuộc được mạch lạc, dũng mãnh thì ở tàn cuộc sự quyết thắng được định đoạt. Ta nên để tâm chú ý :

I- Nếu gặp một đối thủ quá lợi hại, ta điều động chiến pháp được qui củ, vững vàng, các thế cờ khá chặt chẽ, thì đối thủ dù cao tay cờ, ta có thể thủ HUỀ được, cũng là một vinh dự gần như đắc thắng. Kết quả đó, nhờ ở một giai đoạn trung cuộc cầm cự ngang nhau nếu không tranh được ưu thế.

II- Cố diệt quân cờ đối phương là tạo ưu thế và thắng thế. Nhưng diệt quân cờ phải theo chiến thuật công, thủ hẳn hoi với những chiến lược chắc chắn và tùy thuận tiện của ta, bi lối của đối phương mà diệt quân cờ. Ta đừng nên bị cái bịnh "ham ăn quân" ở trung cuộc. Vì ham ăn quân phải rượt đuổi. Sự rượt đuổi thường làm xáo trộn chiến lược, sai mất mạch lạc của thế cờ, sự sơ hở đó tạo cho đối phương những cơ hội phản công thuận tiện. Có

những đối phương, nhìn thấy ta bị cái bịnh ham ăn quân, thường họ thả cái chiến thuật bén nhọn "nhử mồi" cho ta rượt theo ăn quân, khi đến cái thế hiểm yếu, ta ăn có một quân mà đối phương ăn lại mất 2, 3 hay 4 quân cờ lợi hại.

Vì thế ta nên nhớ :

Ăn được một quân cờ là tiến tới gần chủ tướng đối phương một bước, nhưng phải ăn quân cờ, diệt quân cờ theo đúng chiến lược, dù bên cạnh có 2, 3 quân cờ dễ ăn nhưng không đúng chiến lược thì đừng bao giờ tham lam động tới.

Phần đông, các tay chơi cờ bị cái bịnh "ham ăn quân" mà chẳng bao giờ trở nên tay cao cờ được.

Cổ nhơn có câu "Tham hất khứ tử trúng kế giả", nghĩa là "tham ăn quân thí nhử mồi hay bị trúng kế".

Có khi tham một quân cờ, mà hơn nước thành thua nước, ưu thế thành yếu thế.

III- Ta cũng không nên ham đuổi quân, đối phương thường dẫn dắt đến "tử địa", biết ra đã quá trớn khó lùi lại. Nhiều khi ham đuổi một nước cờ, lúc đến "tử địa" rồi, đối phương chỉ cần đi một nước cờ là ba, bốn quân cờ thế công dũng mãnh của ta bị vây hãm cầm châm tại đó : bấy giờ đối phương mặc sức tung hoành bên trận địa của ta. Lo đỡ "Tướng" là cần, nhưng khi che cho Tướng phải xem chiến lược đối phương, vì nhiều khi ta lại tạo cho đối phương lợi được một nước "chiếu" con đường chạy của Tướng bị kẹt vào một góc!

IV- Khi đáng thí quân thì thí, đáng đổi thì đổi phải

theo chiến lược, đừng ham thấy dễ ăn mà đập liều. Nhiều người thấy ăn quân tướng là hay, tới nước bí rồi mới hoảng lên, xin "hoàn" lại nước cờ.

V- Coi chừng, đừng để vì một nước cờ vô ý thức, miễn cưỡng mà tự tạo sự vây hãm cho mình ở một "tuyệt địa".

VI- Đừng khinh địch. Phải tùy giai đoạn mà công hay thủ. Nếu thế trận chưa phòng thủ chặt chẽ, khoan khởi thế công. Khi khởi thế công, nên suy đoán sự phản công của đối phương xét qua chiến lược và trận thế hiện hữu của họ trên ván cờ.

VII- Đáng tiến quân thì tiến, đáng lui thì lui, theo đúng chiến lược, đừng thụt lui thụt tới, đối phương biết được mình đánh lối "cù rờ" họ tung chiến lược, tấn công như bão táp, mình sẽ thua ngay.

VIII- Những quân cờ nào thủ thành hãy đi yên, những quân cờ dùng tấn công mới đáng cho tung ra, đừng mượn quân thủ đem ra công dễ tạo sơ hở cho đối phương chọc thủng trận tuyến. Quân chủ lực luôn luôn phải được mạnh mẽ đã, khi đến tuyệt địa. Không vô cờ mà lui bước.

IX- Hai cánh tả dực, hữu dực luôn luôn vững chắc, kiểm soát xem có bị sơ hở, thiếu mạch lạc không. Kiểm soát trung tuyến (đường giữa) có chặt chẽ khi phòng thủ, và có bén nhọn khi tấn công không.

X- Toàn thể trận tuyến xem có bị đối phương cắt đoạn ra không. Luôn luôn nhận xét sự tấn công đối phương yếu, mạnh, khuyết, ưu ở chỗ nào.

XI- Nếu họ ở thế thủ, nhận xét các sơ hở của họ ở đâu, chủ lực họ có gì bí hiểm, kỳ diệu để tung ra đã phá trận tuyến ta không. Nếu ta khởi thế công, sẽ nhắm vào đâu công phá họ hiệu quả được.

XII- Vào cuộc một ván cờ phải tính chiến lược từ bố cuộc, đến Trung cuộc và Tàn cuộc, chiến pháp phải có qui củ, mạch lạc, và tuần tự tiến triển. Đừng thay đổi chiến lược nếu xét thấy sự thay đổi ấy tạo sơ hở, kém thế. Một ván cờ cũng như một bài toán đố; Áp dụng đúng công thức, lời giải sẽ kết quả.

XIII- Ở Trung cuộc, chiến lược phải tùy cơ ứng biến theo thế cờ của đối phương.

XIV- Đừng ham ăn gây ra con cờ đã bị "Tử hình treo" tức là con cờ kể như chết không chạy được. Để nó đó mà đi thêm nước khác lợi hơn rồi sau quày lại ăn no chưa muộn.

XV- Khi đối phương cho Mã, Pháo qua sông, phải lấy Xe truy cản ngay trước. Để họ qua sông là một mối hại sau nầy. Sau đó, sẽ cho Xe, Pháo, Mã khu diệt hay đuổi lui ngay. Khi họ lui, nếu thuận tiện, khống chế ngay đường rút về mà diệt đi.

XVI- Xem xét, đường tiến thủ trung lộ (đường giữa) của đối phương, tùy cơ hội mà khống chế ngay lúc họ khởi đầu.

XVII- Nhận xét xem đối phương huy động cách nào, tả hữu hay xung lô để biết mũi nhọn của họ mà ngăn đón.

XVIII- Quân cờ họ mạnh thì kiếm cách thí đổi. Quân cờ họ yếu thì diệt ngay.

XIX- Nhận xét xem chủ lực họ điều động về mặt nào mà đối phó ngay. Trễ một bước là tạo yếu thế cho ta và gây thực lực cho họ.

XX- Nhận xét kỹ nên khởi thế công với chiến lược nào, thế cờ nào, bấy giờ ta áp dụng đi cho bén nhọn, sẽ quyết thắng ngay.

CHƯƠNG HAI MƯƠI BẢY

KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

PHẦN I

Thế cờ "Khí tử nhập cuộc Pháp" là một thế cờ thí quân lúc cần để dọn đường cho trận tuyến tác dụng theo chiến lược.

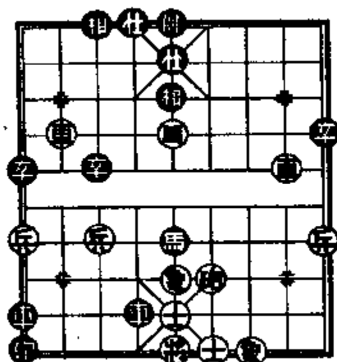
Thí cờ phải có một bản lĩnh khá già dặn về kinh nghiệm, bén nhọn về chiến lược và nhứt là được dấu kín mọi ý định không cho đối phương hiểu rõ chiến pháp của ta. Đối phương thường xem xét ta thí con cờ nào là sẽ dùng thế cờ nào. Chiến lược nào, nên hay đặt tay ngăn đón trước, vì thế, thí cờ phải kín đáo ở ý định, có khi lại "phản gián" quan niệm của đối phương trong chiến lược, nhờ đó sự thủ thắng cầm chắc được.

Nhìn vào đồ trận ở hình 62, bên Đen thấy rõ nước thí cờ của bên Đỏ là bén nhọn, nhưng chưa lượng sự tấn triển của chiến lược bên Đỏ như thế nào. Nhờ đó bên Đỏ mới quyết thắng dễ dàng. Để thấy rõ thế cờ "Khí tử nhập cuộc Pháp" ta hãy chiêm nghiệm ván cờ dưới đây :

Bên Đỏ đi trước :

Xa 2 tấn 4	Sĩ ngũ thối lục
Xa 2 bình 4	Tướng ngũ bình lục

Mã 5 tấn 3	Tướng lục bình ngũ
Xa 8 bình 2	Tượng ngũ thối thất
Xa 2 tấn 3	Tượng tam tấn ngũ
Pháo 4 tấn 6	**Cản được mất Tượng, bên Đỏ quyết thắng.**

Hình 62

Xem nước cờ trên đây, tuy bên Đỏ thí quân mà thế lại thắng. Nếu Đỏ đi Mã 5 tấn 3, hoặc Pháo 4 tấn 1 để đập chết Song Xa đối phương thì Đỏ sẽ thua ngay, thất bại cầm chắc. Thắng cờ, Đỏ đã nhờ thí Xa đổi Sĩ, khiến cho trận tuyến bên Đen bị lộ Tướng, tạo nên thế cờ "Câu Ngư Mã" cho bên Đỏ quyết thắng, và đó là kết quả sự khống chế trận tuyến bên Đen nhờ sự thí quân nói trên.

Sự lợi hại của chiến lược "Khí tử nhập cuộc" chính ở đó.

CHƯƠNG HAI MƯƠI TÁM

KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

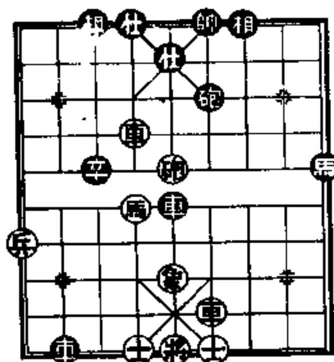
PHẦN II

Theo hình 63 dưới đây, ta thấy bên Đen lấy Xa giữa (trung Xa) đuổi Pháo giữa (trung Pháo) của Đỏ. Nếu Đỏ cho Pháo 5 bình 2 để chạy trốn, tất nhiên Đen sẽ cho Xa nhị tấn tứ đuổi Mã Đỏ và Đỏ lại đi Pháo 2 tấn 4 chiếu Tướng. Đen đi Tượng thất tấn cửu, giữ Tướng, Xa 4 bình 6 giữ Mã, Mã cửu tấn bát : Bên Đen chiếm ưu thế và bên Đỏ có vẻ tấn thối lưỡng nan. Tuy nhiên, bên Đỏ dùng chiến lược "Khí tử nhập cuộc", thí quân Xa, rồi giải được sự bao vây, phục hồi được khí thế. Đỏ lại nắm ưu thế : Kết quả nhờ thế "thí quân".

Chiến pháp thí quân ấy như sau :

(Đỏ đi trước)

Xa 4 tấn 6	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 6 tấn 3	Tướng lục tấn nhứt
(1) Xa 6 thối 1	(2) Sĩ lục thối ngũ
Mã 6 tấn 5	Tướng lục tấn nhứt

Hình 63

Mã 5 thối 3	Mã cửu thối thất
Mã 3 thối 5	(3) Xa nhị thối tứ
Mã 5 tấn 3	Xa nhị bình lục
Xa 6 tấn 2	**(Bên Đỏ hơn quân, thắng cuộc)**

Chú ý : (1) Nếu Đỏ lầm nước mà đi Mã 6 tấn 5 chiếu Tướng, Đen sẽ đi Tượng tam tấn ngũ thì Đen nắm ưu thế.

(2) Nếu Đen lại đi Tướng lục thối nhứt, Đỏ đi Mã 6 tấn 5 thì càng mau thắng.

(3) Nếu Đen đi Mã thất tấn ngũ ăn Pháo, Đỏ đi Xa 6 thối 3 đuổi Mã thì quân bên Đen hết đường trốn thoát và Đỏ cũng thắng cuộc.

CHƯƠNG HAI MƯƠI CHÍN

KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁO

PHẦN III

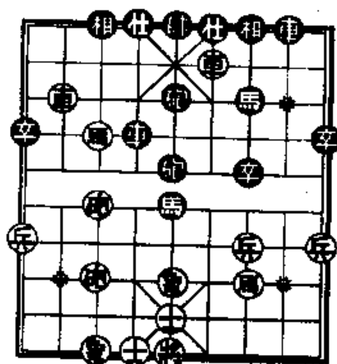
Theo hình 64 dưới đây, ta nhận thấy đó là trận thế "Đương đầu Pháo qua Hà Xa" chống "Bình Phong Mã" đã biến hóa ra. Hai bên đều ở "thế công". Sau phần khai cuộc, và cùng tích cực chiến đấu, Bên đỏ dồn chủ lực vào tả dực đối phương mà công phá vào phía hữu dực, thọc thành một mũi nhọn. Sau khi cho trọng Pháo nã vào quân Tượng để chiếu Tướng Đen, nên trận tuyến Đen bị yếu kém về tả dực. Đòn này rất bén nhọn và nguy hiểm, có thể làm rối hàng ngũ đối phương. Đồng thời, bên Đỏ dời áp lực vào trung lộ (đường giữa) rồi khiển chế luôn tả dực của đối phương. Vì vậy bên Đen bị cài vào cái thế "lưỡng đầu thọ địch", rất khó giải cứu cho nhau.

Nhìn vào trận tuyến, ta nhận thấy bên Đen phải cố thủ chặt chẽ và cửa Tướng đã hoàn toàn bị vây hãm vì con Xa của "Đệ tứ lộ quân" (Xe hàng 4) của bên Đỏ. Vì thế, tuy Đen dư lực lượng tấn công, nhưng con Xa Đỏ kia lại là một trở ngại lớn phải luôn luôn lo lắng, con Tướng

Đen gần như bị chẹn cứng, lên xuống, thoát ra đều khó. và lực lượng hai con Xa Đen dù gần đó cũng thành bất lực.

Giữa tình thế nguy nan đó, bên Đen phải nhờ "viện Binh". Sự viện Binh đây chính là nhờ chiến lược "Khí tử nhập cuộc", phải thí quân để giải cứu và sau đó chuyển bại thành thắng bên Đen được quyết thắng oanh liệt! Cái "chưởng" thí quân vì đó mà rất lợi hại. Ta xem diễn biến của thế trận dưới đây :

Hình 64

Bên Đen đi trước :

(1) Xa bát tấn nhất
Mã ngũ tấn tứ
Pháo tiền bình lục

(4) Mã thất tấn ngũ
Mã ngũ tấn lục
Mã lục tấn thất
Pháo lục bình ngũ

(4) Xa 4 thối 4
Súy 5 bình 4

(3) Xa 4 bình 6

(5) Xa 6 thối 2
Súy 4 bình 5

(6) Pháo tiền bình 5

(7) Xa 8 bình 5

Tượng tam tấn ngũ	Tượng 5 tấn 3
(8) Xa tứ bình tam	Pháo 7 bình 3
Xa tam tấn nhị	(9) Pháo 5 thối 2
Xa tam bình lục	Xa 6 tấn 3
Xa lục thối nhất	Pháo 5 tấn 1
Xa bát tấn bát	Tượng 7 tấn 5

(10) Sĩ lục tấn ngũ **(Bên Đen thắng)**

Chú ý : (1) Một nước cờ hay, kềm được Xe Đỏ phải thối lui.

(2) Thối lui Xe là nước hay. Nếu đổi lại đi Xa 4 thối 1, Đen sẽ đi Sĩ tứ tấn ngũ thì bên Đỏ phải chạy Xa trốn.

(3) Bên Đỏ có 2 thế đi lợi và hại :

A. Sĩ 5 tấn 4, Đen đi Mã tứ thối tam : bên Đen sẽ ăn quân và thắng cuộc.

B. Xa 4 tấn 1. Mã thất tấn lục, Sĩ 5 tấn 6, Mã lục tấn tứ v.v... Đen sẽ ăn quân và thắng cuộc.

(4) Nếu đổi lại mà đi Xa tứ tấn nhị ăn Xe, Mã 7 tấn 6, Pháo lục thối nhị, Pháo hậu tấn 7, Sĩ tứ tấn ngũ, Pháo tiền thối 1, Mã thất tấn lục, Mã lục thối tứ, thì thế cờ sẽ lệch lạc, nên thế cờ này tối kỵ.

(5) Nếu đổi lại Xa 6 tấn 2 ăn Xe, Mã ngũ tấn lục, Sĩ 5 tấn 4, thì con Mã Đen sẽ chiếu cả 2 mà giết chết luôn.

(6) Nếu đổi lại đi Xa 8 bình 5 ốp Pháo chiếu Tướng, Tượng tam tấn ngũ, Pháo tiền bình 5, Sĩ tứ tấn ngũ, Tượng

5 thối 3, Xa tứ tấn tứ, Sĩ 5 tấn 6, Mã thất thối ngũ : Bên Đen sẽ ăn hơn quân, thắng cuộc.

(7) Đến nước cờ này, bên Đỏ chỉ mới được lấy Xa đổi Pháo, nếu đổi lại, Đỏ thối Tượng hoặc thối Sĩ, thì con Pháo hậu bên Đen sẽ tấn tam mà thắng cuộc.

(8) Đúng nước cờ. Nếu đổi lại mà đi Xa tứ tấn tứ để tham ăn con Xa đỏ thì bên Đỏ sẽ đi Mã 7 thối 5, Sĩ tứ tấn ngũ, Sĩ 5 tấn 6 ăn Xa thì quân thế hai bên sẽ ngang bằng nhau, bên Đen khó mà làm nên chuyện! Đen mà tham ăn quân sẽ tai hại như vậy. Trái lại, theo thế "thí quân" nói trên. Đen sẽ quyết thắng.

(9) Nếu đỏ đổi nước, đi Pháo 5 thối 1, Xa tam tấn nhứt, Pháo 5 tấn 1, Xa tam bình ngũ, Xa 6 tấn 2, Xa bát tấn bát (hậu), Pháo 3 tấn 3, Xa ngũ bình thất : Chiến lược sẽ hỏng.

(10) Đến nước cờ này, bên Đỏ ất mất Tượng, hết thế chống đỡ và bên Đen thắng cuộc.

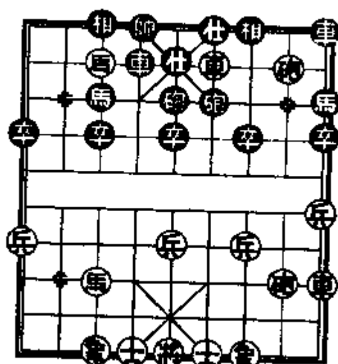
CHƯƠNG BA MƯƠI

KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

PHẦN IV

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Xem vào hình 65, chúng ta thấy hai đối thủ đang dụng thế "Thuận thủ Pháo" trục Xa "chống với thế Hoành Xa."

Hình 65

Sự nhận xét tỉ mỉ cho chúng ta thấy rõ sự lợi hại của nước cờ thí quân. Ở lời chú thích ở dưới, chúng ta cũng sẽ thấy sự phân tách phần lợi, phần bại về sự thí quân cùng các kế dụ địch nếu tham ăn quân mà bị gài vào chiến lược bí hiểm.

Trong thế cờ ở hình 65, chúng ta thấy bên Đen đã dụng thế dồn ép con Mã Đỏ để sau đó thối Xa, đuổi chết Mã. Như vậy bên Đen đã tham ăn quân, cuối cùng kết quả hai con Xa bị vây hãm tấn không đường, lui không thoát, để sự quyết thắng cho bên Đỏ. Đang hơn nước, tham một quân cờ mà sau đó bị thua nước, đang ưu thế thành ra thất thế, rồi tả dực, hữu dực, trung lộ đều bị bên Đỏ áp đảo, chặt tỉa.

Ta nhận thấy : Con Mã Đỏ tuyệt đường đi, con Xa Đen thấy rõ tình thế, thèm khát tham ăn, vô tình mở rộng đường cho con Pháo 2 bên Đỏ uy hiếp con Xa đen bên hữu và dễ dàng thao túng khắp trận tuyến.

Thế cờ thí quân diễn biến như sau

(1) Pháo 2 bình 6	(2) Xa tứ bình tam
(3) Xa 1 bình 4	(4) Pháo lục bình bát
Xa tiền thối 4	(5) Sĩ ngũ tấn lục
Xa tiền tấn 3	Xa tam bình bát
Xa tiền tấn 2	(6) Tướng tứ tấn nhứt
Xa tiền bình 7	Xa cửu bình bát
Xa 7 thối 1	Tướng tứ thối nhứt
Xa 4 tấn 7	Pháo ngũ thối nhị
Xa 7 tấn 1	Tướng tứ tấn nhứt
Xa 4 bình 5 **(Bên Đỏ thắng cuộc).**	

Chú ý : (1) Vô đầu đã thí Mã, khai thông lộ cho con Xa rồi.

(2) Nếu đổi lại đi Tướng tứ bình ngũ thì sự diễn biến sẽ như sau : Xa 4 bình 5, Tướng ngũ tấn nhứt, Pháo 2

bình 6, Tướng ngũ bình tứ, Xa 1 bình 4, Sĩ lục tấn ngũ, Mã 7 tấn 6, Pháo ngũ bình tứ, Pháo 6 bình 5, Sĩ ngũ tấn tứ, Xa 4 tấn 5, Tướng tứ bình ngũ, Mã 6 tấn 5, Tượng thất tấn ngũ. Mã 5 tấn 7 : Bên đỏ ăn nhiều quân, chiếm ưu thế.

(3) Thế cờ này rất trọng yếu : Bên Đỏ nhắm vào vị trí con Xa đường ba bên Đen làm chủ địch tấn công rồi thừa cơ đuổi Pháo mà làm chủ tình thế.

(4) Nếu đổi nước đi Pháo lục bình thất, cuộc cờ sẽ diễn biến như sau : Xa tiền tấn 1, Sĩ ngũ thối lục, Xa 4 tấn 7, Tướng tứ tấn nhứt. Mã 7 tấn 6, Tướng tứ bình ngũ, Mã 6 tấn 4, Pháo thất bình bát, Mã 4 tấn 3, Tướng ngũ bình tứ, Xa 4 thối 1, Tướng tứ thối nhứt, Xa 4 bình 7, Pháo ngũ tấn tứ, Pháo 2 bình 6, Tướng tứ bình ngũ, Xa 7 tấn 1 (giết chết).

(5) Nếu đổi nước, đi Pháo bát bình lục, trận thế sẽ diễn biến như sau : Xa tiền bình 6, Sĩ ngũ tấn tứ, Xa 4 tấn 5, Xa tam bình bát, Xa 4 tấn 2. Tướng ngũ tấn nhứt, Xa 6 tấn 3... Tướng tứ tấn ngũ, Mã 7 tấn 6, Pháo ngũ tấn tứ, Xa 6 tấn 1, Tượng ngũ tấn nhứt, Mã 6 tấn 4 (giết chết).

(6) Nếu đổi thế, đi Pháo ngũ thối nhi, Mã 7 tấn 6, Pháo bát bình tứ, Mã 6 tấn 8, Pháo tứ bình ngũ, Mã 8 tấn 7, Xa bát bình tam, Xa hậu tấn 2, Tướng tứ tấn nhứt, Xa tiền thối 1, Pháo hậu tấn nhứt, Xa tiền bình 5 (giết chết).

(7) Nếu lại đi Pháo ngũ thối nhất Xa 7 thối 2, Pháo ngũ bình lục. Xa 7 bình 5, Pháo bát tấn ngũ, Xa 4 tấn 6; Thắng

CHƯƠNG BA MƯƠI MỐT

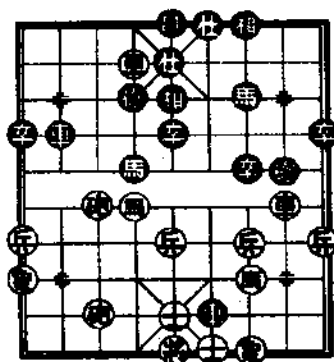
KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

PHẦN V

Bên Đỏ đi trước

Theo hình 66 dưới đây, chúng ta nhận thấy hai đối thủ đang áp dụng chiến thuật "Trung Pháo tuần Hà Pháo "chống Bình Phong Mã đổi Tốt Ba" mà diễn biến ra. Tuy rằng bên Đỏ đi trước, nhưng sau phần khai cuộc, chính bên Đen mở chiến thuật nói trên ra trước, quật lại bên Đỏ đang hơn nước để rốt lại thảm bại :

Hình 66

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam

Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 7 tấn 1	Tốt thất tấn nhứt
Mã 8 tấn 7	Tượng tam tấn ngũ
Pháo 8 tấn 2	Tốt tam tấn nhứt
Binh 7 tấn 1	Tượng ngũ tấn tam
Xa 9 tấn 1	Sĩ tứ tấn ngũ
Pháo 8 bình 7	Mã tam tấn tứ
Xa 2 tấn 4	Tượng tam thối ngũ
Xa 9 bình 6	Pháo bát tấn nhị
Xa 6 bình 8	Pháo nhị bình tứ
Xa 8 tấn 7	Xa bát tấn tam
Tượng 7 tấn 9	Xa tam tấn tam
Xa 8 bình 6	. . . .
Sĩ 6 tấn 5	. . . .
Mã 7 tấn 6	Xa nhất bình tam
Pháo 5 tấn 7	Xa tam bình nhị
Pháo hậu thối 1	Xa lục tấn ngũ

Xem thế cờ này (hình 66), Xe Đen bị mũi nhọn của cặp Pháo Đỏ, nhưng rốt lại bên Đen đem chủ lực mạnh mẽ vào hữu dực uy hiếp tả dực bên Đỏ đang yếu nhược, Xa, Pháo, Mã, hữu dực bên Đen rất dũng mãnh, tả dực lại được linh hoạt cũng với Xa, Pháo, Mã. Bởi vậy một khi bên Đen đem toàn lực tấn công cả hai mặt, bên Đỏ đành chiến bại.

Sau đây, một thế cờ bên Đen đi trước diễn biến sự quyết thắng như sau :

(1) Xa nhị tấn lục
(2) Tượng 9 thối 7
(3) Mã tứ tấn lục
(4) Pháo hậu bình 4
Xa nhị bình tam
Sĩ 5 tấn 6
Xa tam bình tứ
Súy 5 tấn 1
Tốt thất tấn nhất
(5) Xa 2 bình 3
Mã lục tấn tứ
Súy 5 tấn 1
Mã tứ tấn tam
Pháo 4 bình 6
Xa tứ thối nhất
(6) Súy 5 bình 4
Pháo bát thối tam
Xa 6 thối 1
Sĩ ngũ tấn tứ
Mã 6 thối 7
Xa tứ bình thất
Mã 3 thối 1
Mã tam tấn tứ
Súy 4 bình 5
Mã thất tấn bát **(Đen chiếm tuyệt đối ưu thế).**

(1) Mới vào đã lấy Xa chiếu Tướng, áp đảo đối phương ngay phút đầu.

(2) Nếu Đỏ đi Pháo 7 thối 1, Xa lục bình thất đuổi Mã : Đen chiếm ưu thế hoàn toàn.

(3) Không đem Xa trốn thoát mà tấn Mã lên, thế cờ ấy mới kỳ diệu.

(4) Nếu bên Đỏ không ăn Xa mà lại đi Xa 6 thối 1, Sĩ ngũ tấn tứ, Pháo hậu bình 4, Xa nhị bình tam, Sĩ 5 thối 6 Mã lục tấn thất : thì Đen chiếm mất ưu thế.

(5) Nếu Đỏ đi Pháo 7 bình 4, Tốt thất bình bát, Mã 6 tấn 7, Pháo bát thối tam, Pháo tiền tấn 4, Sĩ ngũ tấn lục : **bên Đen ăn Xe, xong quyết thắng !**

(6) Nếu Đỏ lại đi Mã 6 thối 7, Xa tứ bình thất, Súy 5 bình 6. Xa thất thối nhứt, Xa 6 thối 1, Xa thất bình tam : **Bên Đen hoàn toàn ưu thế.**

CHƯƠNG BA MƯƠI HAI

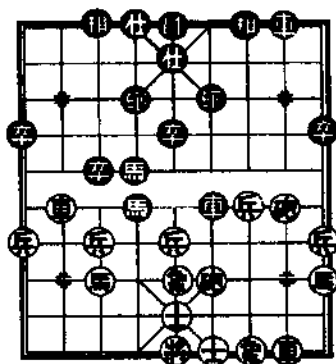
KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

PHẦN VI

Thế cờ bên Đen đi trước

Thí quân có hai thế : Thế thí quân để tranh nước trước, gọi lạ "Khí tử tranh tiên"; một thế khác, thí quân để thi hành chiến lược, gọi là "Khi tử nhập cuộc".

Hình 67 dưới đây là một điển hình của hai thế cờ nói trên. Thí quân là một chiến lược tùy cơ hội thích ứng để bức bách đối phương phải ứng phó. Sự thí quân có một giá trị tâm lý thực tiễn :

Hình 67

- Đo lường chiến lược và trí thông minh của đối phương.

- Dọ xét tài cao thấp tượng kỳ, dự tham lam, mù quáng hay không của đối phương.

- Đặt đối phương vào những trường hợp nan giải với mục đích làm đảo lộn chiến pháp thuần lý, hoặc một chiến lược cổ điển những "thế cờ tử" của đối phương.

Với các sự kiện nói trên, những đối thủ "cao tay ấn", cao cờ, cao mưu trí rất thành công trong thế "khí tử nhập cuộc" này.

Chúng ta hãy nhận xét ván cờ kiểu mẫu dưới đây :

(1) Xa bát tấn ngũ	(2) Xa 2 tấn 4
Mã tứ tấn ngũ	(3) Xa 8 thối 3
Xa bát bình nhị	Xa 8 bình 9
(4) Mã ngũ tấn tam	Xa 9 bình 7
Xa nhị tấn tứ	Sĩ 5 thối 6
Xa nhị bình tứ	Súy 5 tấn 1
Xa tứ bình lục	(5) Pháo 4 bình 6
(6) Mã tứ tấn lục	Mã 1 tấn 3
Mã lục tấn thất	Súy 5 tấn 1
Xa lục bình ngũ	Súy 5 bình 4
Xa ngũ thối tam	Súy 4 thối 1
Xa ngũ bình lục	Pháo 6 bình 4
Pháo lục tấn ngũ	(Đi tiếp Pháo lục bình tứ thì **bên Đen thắng cuộc**).

Chú ý : (1) Mới thoạt vào bên Đen đã dụng nước thí quân, đem Xa đổi Pháo. Nếu đối phương kém tay cờ hơn sẽ ngạc nhiên đến rối trí và suốt cuộc cờ phải phập phồng.

Nhưng với kẻ già dặn, hoặc họ biết nước cờ, sẽ dè dặt, theo dõi và thận trọng. Nên đề phòng những tay cờ, lúc khai cuộc đi vu vơ một nước nép xó, đến tàn cuộc mới ứng dụng đắc lực, khiến đối phương bí lối và thua cuộc! Lấy Xa đổi Pháo trên đây là của thế "Khí tử tranh tiên" tức là thí quân tranh nước trước vậy. Một diệu kế!

(2) Nếu đối nước đi Xa 8 bình 6, Pháo từ tấn tam, Xa 2 tấn 4, Xa lục tấn nhị ăn Pháo : Bên Đen hơn quân cờ.

(3) Nếu không lui Xe, lại đi Tượng 3 tấn 5 ăn Mã thí Xe, thì bên Đen tranh được một Tượng, lại khiến cho các nước cờ sau được linh hoạt, nhờ đó Đen hoàn toàn ưu thế.

(4) Tống con Mã đi để lợi nước, tạo thành cái thế "Khí tử nhập cuộc".

(5) Nếu đổi lại đi nước Xa 2 thối 3 thì bên Đỏ cũng khó lui tới.

(6) Thế cờ này rất chặt chẽ! Vì nếu đi Pháo tứ tấn ngũ ăn Pháo thì đối phương sẽ thở phào nhẹ lên được!

CHƯƠNG BA MƯƠI BA

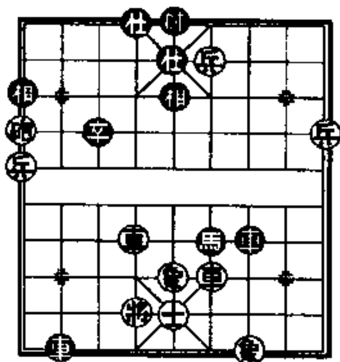
KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

PHẦN VII

Thế cờ Bên Đen đi trước

Nhìn vào trận thế trong hình 68 dưới đây, ta thấy sau khi con Mã Đen bị cặp Song Xa Đỏ chận cứng đập chết, rồi cho các con Binh qua sông, phá vào trận tuyến thì tình thế bên Đen rõ ràng muốn phần nguy kịch. Song le, bên Đen lại tác dụng chiến lược "Câu ngư Mã" (câu con cá Ngựa) trở lại uy hiếp bên Đỏ và tranh lại nước trước nhờ sự thí Mã ruổi Xa áp đảo đối phương. Đen đã chuyển bại thành thắng oanh liệt là nhờ sự "thí quân" vậy.

Hình 68

Xa nhị thối nhất

(1) Mã lục thối tứ

Xa nhị tấn nhất

Xa thất bình tam

Xa tam bình tứ

Xa tứ tấn nhất

Xa tứ tấn nhị

Xa nhị thối nhất

Xa tứ bình ngũ

Xa ngũ thối nhất

Súy 6 thối 1

(2) Xa 6 tấn 1

(3) Súy 6 tấn 1

Xa 6 bình 7

Sĩ 5 tấn 6

Súy 6 bình 5

(4) Tượng 5 thối 7

Súy 5 tấn 1

Súy 5 bình 6

(cho con Xe nhị tung hoành. **Bên Đen thắng cuộc**).

Chú ý : (1) Đi Mã là để thủ thắng, cho con Xa thất tiến lên mở đường, uy hiếp vào tả dực đối phương. Nếu đối lại mà đi Xa thất tấn nhị, hoặc thối nhị, tuy thí con Mã và dùng Xa, nhưng bên Đỏ lại đi Xa 6 bình 4 ăn Mã rồi dụng thế, **bên Đỏ sẽ chuyển lại thành thắng ngay.**

(2) Chạy là hay. nếu lại đi Xa 6 bình 3 ăn Xa, **ăn Mã rồi lại bị Đen giết.**

(3) Nếu lại đi Tượng 5 thối 7, Đen đi Xa nhị bình tam ăn Tượng, chiếu Tướng, Súy 6 tấn 1, Xa thất bình nhị, Xa 4 bình 9, Xa nhị tấn nhị. Súy 6 tấn 1, Xa nhị bình ngũ ăn Sĩ : Đen thắng.

(4) Nếu đi Xa 7 thối 3, Xa tứ bình ngũ, Súy 5 bình 4, Xa ngũ bình lục chiếu Tướng trù **Xa bên Đen cũng thắng.**

CHƯƠNG BA MƯƠI BỐN

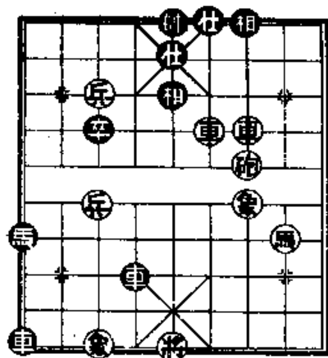
KHÍ TỬ NHẬP CUỘC PHÁP

PHẦN VIII

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Xem hình 69 dưới đây, chúng ta thấy bên Đen đã lấy hai Xa một Mã uy hiếp Tướng Đỏ đang trơ trọi, gảy cặp Sĩ; vả lại, hàng ngũ lại vượt sông qua bên kia trận tuyến nên đường xa, khó lui về yểm trợ đất nhà được. Giữa tình thế nguy biến đó, nên Đỏ phải "cầu viện" đến chiến thuật "Khí tử nhập cuộc" mà tạo cơ hội ưu thế để quyết thắng. Chiến thuật rất hay.

Hình 69

Pháo 3 tấn 4
(1) Xa 4 tấn 3
Xa 3 tấn 3
(2) Mã 2 tấn 1
Súy 5 tấn 1
(4) Súy 5 bình 6
Súy 6 bình 5
Súy 5 tấn 1
Súy 5 bình 6
Binh 7 tấn 6
Súy 6 bình 5
Súy 5 tấn 1
Súy 5 bình 4
Xa 3 thối 1
Binh 6 bình 5
Xa 3 bình 2
Xa 2 tấn 1
Xa 2 thối 3
Mã 1 tấn 2
Mã 2 tấn 4
(6) Binh 5 tấn 1
(7 bis) Súy 4 bình 5
Súy 5 bình 4
Súy 4 bình 5
Súy 5 tấn 1
Súy 5 bình 4
Mã 4 thối 5
Xa 2 tấn 3
Xa 2 bình 5

Tượng ngũ thối thất
Tướng ngũ bình lục
Tướng lục tấn nhất
Xa nhất bình tam
(3) Xa tứ bình ngũ
Xa ngũ tấn nhất
Mã nhất tấn tam
Xa tam bình ngũ
Sĩ ngũ tấn lục
Xa ngũ bình tứ
Mã tam thối tứ
Mã tứ tấn lục
Tướng lục bình ngũ
Tướng ngũ thối nhất
(5) Tướng ngũ bình tứ
Xa tứ thối ngũ
Tướng tứ tấn nhất
Tướng tứ thối nhất
Xa tứ bình lục
Sĩ lục thối ngũ
(7) Mã lục thối bát
Xa lục bình ngũ
(8) Xa ngũ bình lục
Mã bát tấn thất
(9) Xa lục bình ngũ
Xa ngũ thối tam
Xa ngũ tấn nhất
Tướng tứ tấn nhất

(**Bên Đỏ diệt được con Xa "tai hại" kia xong là thắng cuộc**).

Chú ý : (1) : Đỏ ruổi Xa 3 tấn 3 đuổi giết Tượng là một thế hay (nếu Đen đi Tượng ngũ bình tứ, tức là thế Xa để giết Sĩ thì Đỏ tấn Binh 7 chiếu Tướng sẽ thắng cuộc ngay, nhưng nước cờ của bên Đen cũng quá bén nhọn khiến suốt ván cờ Đỏ phải chật vật, sau nhờ "Khí tử nhập cuộc" mới thắng) Nhưng về thực tế, thì Đỏ tiến lên một bước là nguy vong sớm một bước vì Đen là tay cừ khôi, ngang ngạnh, trong lúc Xe Đỏ lên ăn Tượng thì Đen đã kịp thời cho Xa nhất bình tam chiếu Tướng, Đỏ phải chạy Súy 5 tấn 1. Xa tam thối nhất , Súy 5 thối 1, Xa tứ tấn nhị thí Xa (tức là thế giải sát hoàn sát : Chịu chết để giải cứu" súy 5 bình 6, Xa tam bình ngũ : Đến đây Đen quyết thắng rồi.

(2) Nước cờ này là thế "Trắc diện Hổ", chịu chết để giải cứu, cho tiếp đi Mã 1 tấn 3. Tướng lục tấn nhất , Xa 3 thối 2, Tướng lục thối nhất , Xa 3 tấn 1, Tướng lục tấn nhất , Xa 3 bình 4.

(3) nếu Đen lại đi Xa tứ thối tứ, Đỏ đi Mã 1 tấn 2, Tướng lục tấn nhất , Xa 3 thối 2, Tướng lục thối nhất , Xa 3 tấn 1 : Đỏ thắng ngay chặng này rồi. Nhưng Đen lại không đi Xa tứ thối tứ đó, mà lại bình ngũ mới nguy cho Đỏ, khiến về sau ông Súy Đỏ phải thất điên bát đảo chạy dài như Tào Tháo mấy lần cắt râu, vất mũ, đổi ngựa vậy !

(4) Nếu Đỏ đi lầm Tượng 3 thối 5, Đen đi Mã nhất tấn tam, Đen đã thắng ngay lúc ấy rồi. Nếu Đỏ đi Súy 5 tấn 1, cũng bị thua ngay sau mấy nước cờ.

(5) Nếu, đối lại, Đen đi Mã lục tấn bát, Súy 4 bình 5 Tướng ngũ bình tứ, Tượng 3 tấn 5, Mã bát thối lục, Súy

5 bình 4, Xa tứ thối ngũ, Xa 3 tấn 1, Tướng tứ tấn nhất, Xa 3 thối 3, Tướng tứ thối nhất , Mã 1 tấn 2, Xa tứ bình lục, Xa 3 tấn 3, Tướng tứ tấn nhất, Xa 3 thối 1, Tướng tứ thối nhất, Mã 2 tấn 4, Mã 4 thối 6, Tướng tứ thối nhất, Mã 6 tấn 8, Tướng tứ bình ngũ, Xa 3 thối 1 : Bên Đỏ thắng.

(6) Nếu Đỏ đi Mã 4 thối 5, Đen đi Mã lục thối thất, Súy 4 bình 5, Xa lục bình ngũ, Súy 5 bình 4, Xa ngũ thối nhất, Xa 2 bình 5, Mã thất thối ngũ, Binh 5 tấn 1, Mã ngũ thối thất, Binh 5 bình 4, Mã thất tấn lục, Tượng 3 thối 5 : Đến đây ắt bên Đỏ được cầu Hòa là may!

(7) Nếu Đen lại đi Mã lục thối thất, Súy 4 bình 5, Xa lục bình ngũ, Tượng 3 thối 5, Xa ngũ thối tam, Xa 2 bình 7 : Bên Đỏ thắng.

(7 bis) Vì 2 nước Xa nhất bình tam và Xa tứ bình ngũ mà ông Súy Đỏ phải thất điên bát đảo (xem hình 69). Nếu Đỏ không áp dụng chiến lược "Khí tử nhập cuộc" thì đã thua ngay giữa cuộc cờ rồi!

(8) Nếu Đen đi Mã ngũ tối tam, Đỏ đi Mã 4 thối 5, Xa ngũ tấn nhất, Xa 2 tấn 3, Tướng tứ tấn nhất, Xa 2 bình 5, Mã bát thối thất, Súy 4 thối 1 : Bên Đỏ thắng.

(9) Nếu Đen đi Mã thất thối lục, Súy 5 thối 1, Xa lục bình ngũ, Súy 5 bình 4, Xa ngũ thối tam, Xa 2 bình 7 : **Đỏ thắng.**

Trên đây sự giải thích cho ta thấy rõ chiến lược "khí tử nhập cuộc" áp dụng cho bên Đỏ hay Đen đều được. Đó là một "chưởng lực" tự giải cứu! Bên Đỏ cứu ván cờ để thắng oanh liệt!

CHƯƠNG BA MƯƠI LĂM

VẬN TỬ THỦ THẾ PHÁP

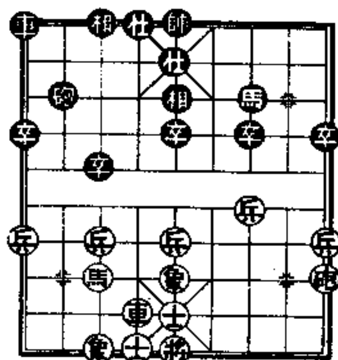
PHẦN I

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Xem trận thế trong hình 70, chúng ta thấy quân lực đôi bên ngang nhau : Đồng quân, đồng sức, chiến điểm ứng đối vững chắc. vì thế, trong sự chiến đấu, lấy sức chọi sức, đôi bên khó mà biết ai vật ai ngã.

Muốn chiến thắng, một đối phương phải dùng chiến lược "Vận chuyển quân Binh nắm chắc căn cứ địa" rồi khởi cuộc tấn công, đối phương ấy sẽ thắng. Đó là chiến lược "Vận tử thủ thế" tức là vận chuyển quân nắm vững căn cứ địa để

Hình 70

thủ thế trận tuyến mình cho vững chắc đã, bây giờ giai đoạn tấn công mới tung ra với chiến lược quyết thắng.

Với trận tuyến xem hình 70, bên Đỏ muốn tấn công bên Đen không phải dễ gì, trừ phi phải cầu viện thế "Vận tử thủ thế pháp".

Để nhận xét, trước hết chúng ta hãy duyệt qua vài thế cờ thông thường phải ứng chiến với trận thế hình 70 mà đôi bên cứ dằng co không làm gì nhau được.

I. Nếu đi Binh 7 tấn 1, Tốt tam tấn nhất, Tượng 5 tấn 7, Pháo nhị bình tam, Tượng 7 thối 9, Xa nhất bình nhị, đến đây Xa Đen tấn lên, **bên Đỏ không làm sao khỏi thế công được.**

II. Nếu đi Xa 6 tấn 3, Pháo nhị bình tứ, Binh 7 tấn 1, Tốt tam tấn nhất, Xa 6 bình 7, Xa nhất bình nhị : **Hai bên lại ngang nhau.**

III. Xa 6 tấn 4, Pháo nhị bình tam, Xa 6 bình 2, Tốt thất tấn nhất : Đến đây Xa đỏ tấn 2 hoặc tấn 1, bên Đen lại đi Tốt thất tấn nhất ăn Binh rồi về sau lại cho trực Xa đi, **bên Đỏ mà thi thố bản lĩnh.**

IV. Nếu đi Xa 6 tấn 5, tốt nhất tấn nhất, Binh 7 tấn 1, Tốt tam tấn nhất, Tượng 5 tấn 7, tốt nhất tấn nhất, Mã 7 tấn 6, Tốt nhất tấn nhất, Mã 6 tấn 5, Mã thất tấn ngũ, Xa 6 bình 5, Xa nhất tấn tứ : Đến đây tuy bên Đỏ hơn được một quân binh, nhưng không làm lớn chuyện, thành ra ván cờ đến **HUỀ.**

Xem bốn thế cờ trên đây, chúng ta thấy bên Đỏ tuy ra sức nhưng vẫn không nắm được cơ hội chiến thắng. Do đó, thế cờ "Vận tử thủ thế" Xen vào mới làm nên chuyện lớn như sau đây :

(1) Sĩ 5 thối 1	(2) Pháo nhị bình tam
Xa 6 bình 2	Xa nhất bình nhị
Xa 2 tấn 6	Xa nhị tấn lục
(3) Mã 7 thối 5	Xa nhị bình tam
Mã 5 tấn 3	Xa tam bình tứ
Pháo 1 tấn 4	Xa tứ thối nhị
Binh 1 tấn 1	Xa tứ bình lục
Pháo 1 tấn 1 :	(Đến đây bên Đỏ bắt đầu có cơ hội thắng thế tấn công lên).

Chú ý : (1) Với thế cờ này, bên Đỏ dùng kế hư hư thực thực (Tỵ thực tựu hư) đi nước Sĩ chuẩn bị cho con Xe tiến qua lộ 2 (Xa 6 bình 2) và cũng lấy đường cho con Mã (Mã 7 thối 5) rút về nhập cung thủ thế và giúp con Pháo ăn Tốt sau này, đó là sự vận chuyển ven biên trận thế, tạo thành căn cứ địa cho 3 quân cờ trấn cứ yếu điểm trước khi khởi cuộc tấn công.

(2) Nếu đổi lại đi Pháo nhị bình tứ thì lợi hơn phòng thủ, nhưng ở đây Đen lại cho Pháo bình tam là ý muốn tấn công ngay vào quân Binh bên Đỏ.

(3) Đi Mã là hay, vừa vận chuyển thủ thế, giữ được

con Binh giữa và phòng ngự Xe Đen tấn lên, đó là thế cờ "Vận tử thủ thế" vậy.

Đến đây, bên Đỏ đã hoàn toàn nắm ưu thế mà tấn công theo ý muốn, vì bên Đen chỉ còn cho Tốt qua sông, chớ như tấn công vào cung Súy thì Đỏ đã thủ thế vững chắc rồi. Bấy giờ Đỏ chỉ còn biến hóa thế cờ là quyết thắng.

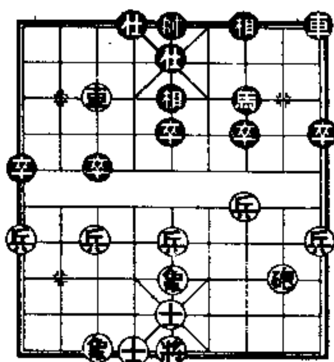
CHƯƠNG BA MƯƠI SÁU

VẬN TỬ THỦ THẾ PHÁP

PHẦN II

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Xem trậu thế trong hình 71 dưới đây, chúng ta thấy quân đôi bên Đen Đỏ bằng ngang nhau, có khác hơn là một bên Mã một bên Pháo. Bên Đen bị con Mã còn dưới tuyến và bên Đỏ tuy quân Pháo rộng chân, quân Xa đã vượt vào căn cứ địch, nhưng quân có thế yếu, khó mà làm nên chiến thắng.

Hình 71

Giữa tình thế đó, bên Đỏ phải áp dụng chiến thuật

"Vận tử thủ thế" để chiếm ưu thế, rồi mới bắt đầu tấn công được. Chúng ta hãy xem trận chiến diễn ra như sau :

(1) Tượng 5 thối 3	(2) Sĩ ngũ thối lục
Pháo 2 bình 8	(3) Sĩ tứ tấn ngũ
Pháo 8 tấn 7	(4) Tướng ngũ bình tứ
Xa 7 tấn 2	Tướng tứ tấn nhứt
Pháo 8 thối 2	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 8 thối 1	Xa cửu bình bát
Pháo 8 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 7 thối 4	Xa bát tấn lục
Xa 7 bình 9	Xa bát bình ngũ
Binh 7 tấn 1 **(Bên Đỏ chiếm ưu thế)**	

Chú ý : (1) Hạ ngay Tượng xuống chuẩn bị cho Pháo tiến vào tả dực trận tuyến đối phương rồi tập trung Xe, Pháo hướng vào hữu dực đối phương mà tấn công sau này, bắt đầu thế "chuyển vận quân cờ" để thủ trước công sau, đó là thế "Vận tử thủ thế" vậy. Ưu thế ngả về bên áp dụng chiến lược "Vận tử" trong khi đôi bên đồng quân, đồng lực.

(2) Nếu Đen lại đi Xa cửu bình bát, Đỏ đi Pháo 2 bình 8 (Tướng ngũ bình lục, Pháo 8 tấn 7, Tướng lục tấn nhất, Xa 7 bình 5 : bên Đỏ ưu thế hoàn toàn). Sĩ ngũ thối lục, Pháo 8 tấn 7, Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 7 tấn 2, Sĩ ngũ thối tứ, Xa 7 thối 4, Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 7 bình 9, Tướng ngũ bình tứ, Xa 9 tấn 4, Tướng tứ tấn nhất, Pháo 8 thối 2 : Đến đây nếu Đen cho Mã chạy trốn, tất nhiên Đỏ sẽ thối Xa

đuổi Tốt giữa, nếu đưa Sĩ ngũ tấn tứ, Đỏ sẽ cho Xa 9 thối 1 chiếu Tướng, lại cho bình 3 đuổi Mã thì Bên Đỏ hoàn toàn ưu thế, nắm trọn chủ động.

(3) Nếu Đen cho đi Mã thất thối ngũ, Đỏ đi Xa 7 tấn 1, Mã ngũ thối tam, Pháo 8 bình 5, Sĩ lục tấn ngũ, Pháo 5 tấn 4 ăn Tốt, Tướng ngũ bình lục, Pháo 5 bình 6 rồi tấn 2, cản Tượng đuổi chết Mã : Đỏ nắm trọn ưu thế.

(4) Nếu Đen lại đi Sĩ ngũ tấn tứ, Đỏ đi Xa 7 bình 6 ăn Sĩ, Xa cửu bình bát, Xa 6 bình 9 : Bên Đỏ ưu thế. Hoặc nếu Đen đi Sĩ ngũ tấn lục Đỏ đi Xa 7 tấn 1 đuổi Tốt giữa, Đỏ cũng chiếm ưu thế.

CHƯƠNG BA MƯƠI BẢY

VẬN TỬ THỦ THẾ PHÁP

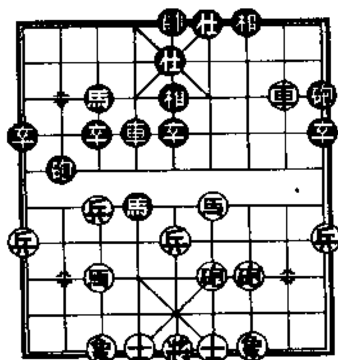
PHẦN III

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Xem hình 72 dưới đây, chúng ta nhận thấy hai đối phương Đỏ Đen đều đồng quân, đồng sức, mỗi bên với một Xe, hai Pháo, hai Mã, bốn quân, và Tượng Sĩ đầy đủ bên chủ tướng.

Về trận thế, chúng ta thấy, hai bên áp dụng chiến thuật "Trung Pháo tuần Hà Pháo" chống với "Bình Phong

Hình 72

Mã" biến hóa ra. Bên Đỏ tập trung Xe, Song Pháo, Mã vào một bên, nhắm vào tả dực bên Đen mà xung kích. Tuy nhiên, bên Đen phòng thủ khá chặt chẽ, nên Đỏ dù tranh được nước trước vẫn không làm nên chiến thắng được nếu không tăng viện vào trận thế chiến thuật "Vận tử thủ thế".

Chiến thuật diễn biến như sau :

(1) Tượng 3 tấn 5 — (2) Pháo nhị bình lục

(3) Mã 4 tấn 2 — (4) Mã tứ tấn tam

Pháo 4 bình 7 — (5) Pháo lục thối nhị

(6) Xa 2 tấn 1 — Pháo cửu thối nhị

Mã 2 tấn 1 — (7) Tốt ngũ tấn nhứt

Mã 1 tấn 3 — Tướng ngũ bình tứ

(8) Xa 2 thối 4 **(Bên Đỏ nắm trọn ưu thế).**

Chú ý : (1) Đỏ trước hết tung quân Tượng ra với hai tác dụng : củng cố lộ trận tuyến và chuẩn bị sau này ăn quân Mã đối phương, lại trấn Pháo ở góc tam giác Sĩ là để uy hiếp bước tiến của con Mã tam đối phương sau này. Đỏ đã đón trước để phòng thủ chặt chẽ trận tuyến mình Nếu đỏ lầm nước lại tham ăn quân Mã Đen (vì dễ ăn quá), nó đã nằm sẵn sờ sờ là nước du lịch của bên Đen) mà đi Mã 7 tấn 6 thì con Xa Đen sẽ rộng đường vượt qua sông, tuốt xuống trọng địa cửa Đỏ mà uy hiếp mạnh mẽ thì Đỏ lâm nguy ngay. Thế cờ khá cao với nước tấn Tượng 3.

(2) Nếu Đen lại đi Pháo cửu tấn tứ ăn Binh, Đỏ đi Mã 7 tấn 6 ăn Mã, Xa tứ tấn nhị ăn Mã, Mã 4 tấn 3, rồi sau tấn Pháo cản Tượng thì Đỏ cũng chiếm ưu thế.

(3) Không ruổi Pháo để giữ quân Binh ven biên, mà cho Mã 4 tấn 2, (giữ Binh 1) là nước cờ chặt chẽ thủ thế để công thế sau nầy cho bên Đỏ. Nếu lại đi Pháo 4 tấn 3, đổi Pháo, Đen đi Mã tứ tấn lục ăn Pháo, Pháo 3 bình 4, Mã lục tấn tứ. Mã 7 tấn 6, ăn Mã, Xa tứ tấn nhị ăn Mã, Mã 4 tấn 3, Pháo cửu tấn tứ ăn Binh, Pháo 4 tấn 6, Mã tam thối tứ giữ Tượng : Như thế bên **Đỏ khó mà nắm được thế công.**

(4) Nếu Đen lại đi Tướng ngũ bình tứ, Đỏ đi Sĩ 4 tấn 5, Pháo lục thối nhị, Pháo 4 tấn 7, ăn Sĩ, Sĩ ngũ thối lục ăn Pháo, Xa 2 bình 4 ăn Pháo, Sĩ lục tấn ngũ, Xa 4 bình 3 : **Bên Đỏ cũng nắm ưu thế.**

(5) Nếu lại đi Pháo cửu thối nhị, Binh 7 tấn 1 qua sông, Mã tam thối nhất, Mã 2 tấn 4, Sĩ ngũ tấn lục! Xa 2 thối 2 đuổi Pháo : **Đỏ ưu thế.**

(6) Cản Tượng để rượt Pháo chuẩn bị chuyển quân Mã tấn xuống thả chài sau này, đó là một thế công kín đáo và bén nhọn!

(7) Nếu đi Pháo cửu tấn nhất, đổi được quân cờ mà mất Tượng để rồi bên Đỏ cũng chiếm ưu thế, cũng chẳng lợi gì. Tấn Tốt ngũ là phải hơn.

(8) Cho ruổi Xa đuổi Pháo là nước hay. Nếu đổi lại mà đi Pháo 7 bình 6 hoặc Sĩ 4 tấn 5, Đen sẽ đi Xa tứ bình thất kềm Mã, thì sau này bên Đỏ khó tấn công được. Nếu đi Xa Tứ tấn lục chiếu Tướng, Súy 5 tấn 1, Pháo cửu tấn lực ăn Binh, Pháo 7 bình 6, Mã tam thối nhị, Xa 2 bình 6, Mã nhị tấn tứ, Pháo 3 thối 2 đuổi Xa : **Đỏ sẽ thắng.**

CHƯƠNG BA MƯƠI TÁM

ĐOÁI TỬ SANH TIÊN PHÁP

PHẦN II

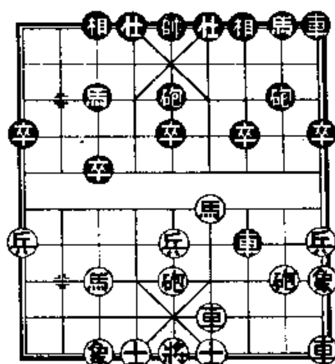
Thế cờ bên Đỏ đi trước

"Đoái tử sanh tiên" là một thế cờ đấu trí, đổi con cờ để đoạt nước trước. Nhờ tranh được nước trước mà thế cờ đang yếu trở nên mạnh, đang thất thế thành ngang nhau hay đoạt ưu thế. Vì vậy, thế cờ "đoái tử sanh tiên" (đổi quân tranh trước) là một thế biến hóa theo trận tuyến để được hơn nước và đoạt ưu thế.

Xem hình 73 dưới đây, chúng ta nhận thấy sau giai đoạn khai cuộc đến trung cuộc, bên Đen dồi dào quân Tốt hơn, còn bên Đỏ đường Mã như bị chặn đứng bên này sông, cho nên hai đối phương gần như trái ngược. Vì thế, muốn thoát lối, bên Đỏ phải dụng thế "Đoái tử sanh tiên" để tạo điều kiện thuận tiện.

Chiến lược ấy diễn biến như sau :

Hình 73

Pháo 2 tấn 7	(1) Xa cửu bình bát
Mã 4 tấn 2	Xa thất thối nhị
Mã 2 tấn 3	(Bắt được Xa xong, bên Đỏ chiếm ưu thế).

Chú ý : (1) Nếu đổi lại, đi Sĩ tứ tấn ngũ, Mã 4 tấn 2 bắt Xa thất thối nhị, Mã 2 tấn 3 giữ Pháo, Sĩ ngũ tấn lục, Xa 1 bình 2 : Bên đỏ ưu thế.

Bên Đỏ đi Pháo 2 tấn 7 đổi được Mã, tuy nước cờ không có gì sâu sắc lắm, nhưng tác dụng là đủ thi hành được chiến thuật "Đoái tử sanh tiên" để tranh ưu thế. Tự bấy giờ, bên Đỏ chỉ còn nổ lực tấn công là thắng.

CHƯƠNG BA MƯƠI CHÍN

ĐOÁI TỬ SANH TIÊN PHÁP

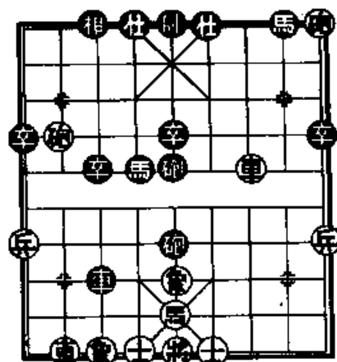
PHẦN II

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Nhìn vào trận tuyến hình 74 dưới đây, quí bạn thấy hai đối phương đang áp dụng chiến thuật “Đương đầu Pháo” chống “Bình Phong Mã” thí Mã hãm Xe và cuộc tranh thủ đang ở giai đoạn Trung cuộc.

Quân hai bên hơi chênh lệch, nhưng tổng quát có thể tương đương về sức lực, Bên Đỏ còn hai Xa, hai Pháo, hai Binh và một Mã trước lực lượng chỉ huy Tướng Sĩ Tượng đầy đủ. Bên Đen hơn về số quân với Bốn Tốt, hai Pháo, hai Mã và một Xa trước Tướng Sĩ Tượng đầy đủ. Bên Đen chỉ thua một Xa nhưng đã hơn hai Tốt, một Mã và cặp Pháo trùng trùng đã chĩa ngay nũi vào Đại bản doanh Đỏ, kềm chặt con Mã và uy hiếp trung lộ. Trạng huống này bao hàm những lực lượng tiềm tàng mà Đen sẽ tung ra lúc cần thiết để tấn công dồn dập đối phương. Bởi vậy, nếu bên Đỏ mà bất cẩn trong một vài nước cờ, sự nguy cơ có thể rất gần và chiến bại cầm chắc.

Ví dụ như thế cờ : Đỏ đi Pháo 8 thối 1 bắt Mã Đen đi Pháo ngũ tấn tam chiếu Tướng, Tượng 7 tấn 5, ăn Pháo

Hình 74

Mã tứ tấn lục, Pháo 8 thối 1, Mã lục tấn ngũ ăn Tượng, Pháo 8 bình 5, Tượng tam tấn ngũ, Pháo 5 thối 2 ăn Mã Tượng ngũ tấn thất ăn Xe, Xa 8 tấn 6, Xa tam bình ngũ ăn Pháo, Xa 8 bình 5 chiếu Tướng. Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 5 thối 2, Tốt tam tấn nhứt. Xa 5 bình 7 ăn Tốt Pháo ngũ thối tứ : Đen hoàn toàn chiếm ưu thế.

Hoặc là Đỏ đi Xa 8 tấn 3, Đen đi Xa tam thối nhất, Xa 8 tấn 1, Xa tám thối nhất, Xa 8 bình 7 ăn Xa, Tốt tam tấn nhất ăn Xa, Xa 3 bình 2, Mã tứ tấn tam, Xa 2 tấn 4 ăn Mã, Mã tam tấn nhị : Bên Đen quyết thắng v.v...

Với các thế cờ thẳng thắn mà đếm như trên, bên Đỏ rõ rằng bị thất thế đến nguy hiểm. Để giải cứu, Đỏ phải nhờ một "chưởng lực" thần hiệu, đó là chiến lược "Đoái tử sanh tiên" bấy giờ Đỏ mới đoạt được tay trước mà tấn lên chiến thắng.

Thế "Đoái tử" ấy như sau :

(1) Xa 3 bình 5	Tốt ngũ tấn nhứt
Pháo 8 bình 5	Xa nhị thối nhứt
(2) Xa 8 tấn 6	(với 3 nước cờ, Đỏ phục hồi lực lượng).

Chú ý : (1) Đỏ phải thí nặng ngay con Xa lấy Pháo, để cho Tốt đập, như vậy chặt được một Pháo tức là giải cứu sự uy hiếp vào ông Súy và tranh được tay trước.

(2) Nếu Đỏ lại đi Pháo 5 thối 3 ăn Pháo, Đen đi Xa tam bình ngũ ăn Pháo, Xa 8 tấn 6, Xa ngũ bình bát thì tuy Đỏ lên chưn nhưng vẫn là nước cờ tối ky. Bây giờ Đỏ tấn Xa giữ Pháo thì đó là tạo ưu tiên nước cờ. Nếu sau đó Đen đi Pháo ngũ bình nhất ăn binh, Đỏ đi Xa 8 tấn 1, Tướng ngũ tấn nhất, Xa 8 tấn 1 chiếu Tướng. Tướng ngũ tấn nhất, Xa 8 bình 2, Xa tam bình lục, Xa 2 tấn 1 ăn Mã, Xa lục thối tam, Mã 5 tấn 7, Pháo nhất thối nhị, Xa 2 thối 2, Tướng ngũ thối nhất, Xa 2 tấn 1, Tướng ngũ tấn nhất, Xa 2 bình 7, Xa lục bình ngũ ăn Pháo, Xa 7 thối 3 ăn Tốt, Xa ngũ bình tứ, Xa 7 tấn 8 bắt chết Mã : Đỏ hoàn toàn chiếm ưu thế.

CHƯƠNG BỐN MƯƠI

ĐOÁI TỬ SANH TIÊN PHÁP

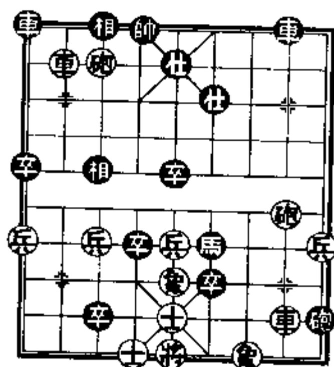
PHẦN III

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Quí bạn nhìn vào đồ trận hình 75 dưới đây, thấy bên Đen Đỏ xua 3 Tốt vượt qua sông tiến sâu vào nội tuyến đối Phương và tựa hồ như bên Đen hoàn toàn nắm trọn ưu thế của chiến cuộc. Bây giờ nếu Đỏ bình Xa 2 ăn Pháo, tất nhiên sau sự thí Pháo của nhau đó, bên Đen nắm chủ động tuyệt đối, và bên Đỏ bị nguy kịch nặng nề.

Trước tình thế đó, bên Đỏ phải giải cứu bằng chiến thuật "Đoái Tử Sanh Tiên", rồi sau đó với một Xe, một đôi Pháo bén nhọn đánh bại đối thủ.

Chiến pháp diễn biến như sau :

Hình 75

Pháo 2 bình 9	Xa bát tấn bát
Pháo 9 tấn 5	Tướng tứ tấn nhứt
Xa 8 tấn 1	Tượng tam tấn ngũ
Pháo 7 thối 1	(1) Tượng, ngũ tấn tam
Pháo 9 thối 1	(2) Tướng tứ tấn nhứt
Pháo 7 tấn 1	Tướng tứ bình ngũ
Xa 8 thối 2	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 7 thối 1	Sĩ tứ thối ngũ
Pháo 7 bình 1	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 4 bình 6	Tướng ngũ thối nhứt
Xa 8 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhứt
Pháo 6 tấn 1	(3) Tướng ngũ bình lục
Xa 8 thối 1	Tượng tam tấn tam
Xa 8 thối 1	Tượng ngũ tấn tam
(4) Xa 8 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 bình 7	Tướng ngũ bình lục
Xa 7 tấn 1	Tượng tam thối ngũ
Xa 7 tấn 2	Tượng ngũ tấn thất
Xa 7 thối 2	Tướng thất thối ngũ
Pháo 6 thối 1	(5) Tướng lục thối nhứt
Xa 7 tấn 1	Tướng lục thối nhứt
Pháo 6 tấn 1	

Chú ý : (1) Nếu Đen đi Tướng tứ tấn nhất, Đỏ đi Xa 8 thối 3, Tượng ngũ tấn tam, Xa 8 bình 6, chiếu Tướng. Tướng tứ bình ngũ, Pháo 9 bình 8, Sĩ ngũ thối lục Xa 6 tấn 2 : Đỏ thắng.

(2) Nếu Đen lại đi Tượng tam thối nhất, Đỏ đi Pháo 7 tấn 1, Tướng tứ thối nhất, Pháo 7 bình 8, cản mất Tượng, Tướng tứ bình ngũ, Xa 8 bình 7, ăn Tượng, Sĩ ngũ thối tứ Xa 7 thối 1, Tướng ngũ bình lục, Pháo 9 tấn 1, Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 7 tấn 1, Sĩ ngũ thối tứ, Xa 7 bình 6, ăn Sĩ, Tướng lục tấn nhất, Pháo 9 thối 1; Đỏ thắng.

(3) Nếu Đen đi Tướng ngũ thối nhất, Đỏ đi Pháo 6 bình 7, Tướng ngũ bình lục, Xa 8 thối 1, Tướng lục thối nhất Xa 8 tấn 2, Tượng tam thối ngũ, Pháo 7 bình 6 : Đỏ thắng.

(4) Nếu Đỏ đi Xa 8 bình 3, cũng thắng

(5) Nếu Đen đi Tượng ngũ tấn thất, Đỏ đi Xa 7 tấn 1, rồi đi Tượng ngũ tấn tam, Pháo 6 thối 1 : Đỏ cũng thắng.

CHƯƠNG BỐN MƯƠI MỐT

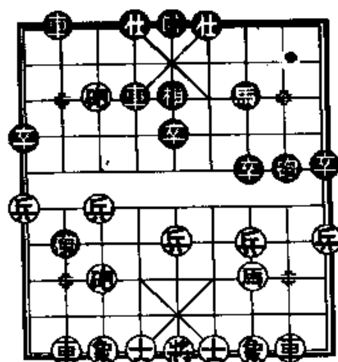
THỰC CHIẾN SÁT PHÁP CỬ NGUNG

PHẦN I

Thế cờ bên Đen đi trước

Theo như hình 76 dưới đây, bên Đỏ đi trước đã khai cuộc với con Pháo giữa và con Mã 7 và bên Đen đã đối phó lại bằng chiến thuật bình Phong Mã cho Pháo qua sông. Trận thế đang ở giai đoạn khẩn trương nhất.

Bên Đỏ nhiều quân hơn, còn 2 Xa, 2 Pháo , 1 Mã và nuốt được Tượng đối phương. Bên Đen còn 2 Xa, 2 Pháo, 1 Mã và 4 tốt, thay vì Đỏ còn đủ 5 Binh. Bên Đen đang

Hình 76

ra sức tấn công, nhưng 2 đối phương kềm nhau từng nước một. Bên Đỏ tuy trung lộ có sơ hở, nhưng nhờ đập được Tượng, nên thế cờ thuận tiện hơn.

Nhưng trận tuyến không thuận tiện cho bên Đỏ và tình thế lại khẩn trương thêm vì bên Đen rãnh tay hơn đang chuyển quân tấn công vào đối phương mặc dù bên Đỏ đang ra sức kềm chận chặt chẽ các mũi nhọn tấn công của Đen như sự kiên kềm chọn Pháo 2 Xa 4, Mã 7, Pháo 8 v.v... Vì phải huy động Binh ra các cứ điểm chận địch, trung lộ Đỏ bị yếu kém và đó là mục tiêu tấn công của quân Đen.

Để chiến lược tấn công trung lộ Đỏ được thực hiện, bên Đen phải tấn Tốt nhất để mở rộng đường cho Pháo bát chuẩn bị đập Xa, chiếu Tướng. Vì thế, con Binh 3 Đỏ phải tấn 1 hòng chẹm đường Pháo bát bình nhị, và Pháo ấy sẽ vào trung lộ chiếu Tướng, trù cho Xa Đỏ không còn cách nào đi hơn là cho Xa 8 bình 9. Nếu Đỏ đi Xa 8 tấn 3 ăn Pháo thì tức tốc Đen cho Pháo nhị bình ngũ chiếu Tướng, rồi sau đó cho Xa nhị tấn lục ăn Xa. Đỏ bị mất Xa ấy rồi. Trận tuyến bị lung lay ngay và khó tranh thủ công thế được. Đen cho Pháo tiền Tấn tam là để uy hiếp con Xa, chẹn chiều con Pháo Đỏ và cho Xa tứ tấn lên ăn Sĩ, chiếu Tướng.

Để chống đỡ. Đỏ phải cho Sĩ 4 tận 5, phòng trước. Nhưng Đen lại cho Pháo hậu bình ngũ thí Xa ăn ngay Sĩ được dễ dàng.

Đỏ cho Pháo hậu bình 5 thí Pháo. Nếu Đỏ đổi thế cờ mà đi Súy 5 bình 4, Đen sẽ đi Pháo ngũ tấn tứ đập Sĩ hậu bằng con Xa xứ tấn lên rồi chiếu Tướng luôn. Bên Đỏ

gãy cặp Sĩ rồi, sự nguy vong sẽ rất gần. Xa tứ bình tam của Đen tiếp lên làm tiêu tan thực lực của Đỏ, rồi do đó mà bất chiến nhị thành, thắng lợi không mệt nhọc. Đỏ đi Pháo 5 tấn 3 là để chạy thoát con Pháo, nếu không Đen sẽ cho Xa tam tấn tam ăn Binh hậu rồi con Tượng Đỏ cũng mất luôn.

Đen sẽ cho Tốt ngũ tấn nhất, một chiến lược hay. Và sau khi tấn Tốt nầy rồi, kế hoạch Đen sẽ tác chiến quyết liệt và hữu hiệu.

Chiến lược ấy tiếp diễn như sau :

Xa 2 tấn 6	Xa tam tấn tam
Tượng 3 tấn 5	Xa tam bình tứ
Xa 2 bình 3	Mã thất thối ngũ
Xa 3 bình 5	Mã ngũ thối tam
Xa 5 thối 1	Mã tam tấn tứ
Xa 5 bình 4	Mã tứ tấn tam
Xa 9 tấn 2	Xa nhị tấn bát
Xa 9 bình 7	Mã tam tấn nhị
Súy 5 bình 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Súy 4 tấn 1	Xa tứ tấn tứ
Xa 2 tấn 5	Tướng ngũ bình tứ

Bên Đen thắng

CHƯƠNG BỐN MƯƠI HAI

THỰC CHIẾN SÁT PHÁT CỬ NGUNG

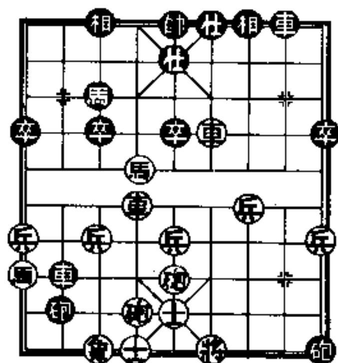
PHẦN II

Thế cờ bên Đen đi trước

Hình 77 dưới đây trình bày một thế cờ của một tay danh thủ cờ (Trung Hoa) nổi tiếng gần đây, nêu lên một kỷ lục thực tiễn. Bên Đỏ đã khai cuộc với chiến pháp "Ngũ Thất Pháo" và bên Đen đã đối phó bằng chiến Pháo "Bình Phong Mã" tả Pháo tuần Hà" và đến giai đoạn trung cuộc bên Đen đã thí Mã với thế cờ theo diễn biến của nó.

Trong ván cờ của hình 77 dưới đây, bên Đen thua 1 quân cờ và con Mã Đỏ đang đuổi bắt con Mã Đen. Nếu

Hình 77

bên Đen cho Mã chạy trốn, tức là mất nước cờ tay trước, và nếu để Pháo Đỏ bắt mất con Trung Tốt thì trận tuyến Đen trở nên phức tạp. Nhưng bên Đỏ trận thế cũng kém chặt chẽ, vì tuy Đen khuyết mất con Mã, cung Súy của Đỏ vẫn bị lung lay vì bị khuyết con Tượng hữu dực. Đồng thời, con Xa Đen đang đuổi bắt Mã và Pháo Đỏ, nhưng rất tiếc, thế công của Đen bị rời rạc vì tả dực hữu dực không được phối hợp chặt chẽ và gần như chia cách nhau về lực lượng chủ lực.

Muốn cho hai tả hữu dực được phối hiệp, Đen phải áp dụng hai phương pháp sau đây :

I- Phải dồn quân cờ về chủ lực một bên.

II- Phải thủ tiêu sự chia cách chủ lực của tả hữu dực.

Tuy nhiên vì tình thế cấp bách, phương pháp I khó mà thực hành kịp thời được, chỉ còn phương pháp II là thích ứng mà thôi.

Phương pháp II : Thực hiện ván cờ kịp thời như sau :

Pháo cửu bình tứ : Lợi dụng ngay sự có mặt con Xa bát cho tấn cửu (lên 9 bực). Thế cờ nầy rất lợi hại vì nó sẽ đập Sĩ bắt luôn Xa, lại làm tan rã lực lượng phòng thủ của Đỏ và dồn chủ lực tập hợp tại một chiến tuyến (tả dực) cho ba quân cờ then chốt.

Pháo 5 bình 6 : Nước cờ nầy cứu vãn được cơn nguy cấp bách. Vì nếu đổi lại mà Đỏ đi Pháo 6 bình 7, Đen sẽ vận dụng cho Xa bát tấn cửu, chạy Súy 4 tấn 1, Pháo tứ thối nhất, chiếu Tướng thì nguy cơ đến.

Pháo tứ thối nhị : Thế cờ nầy thì quân tranh tay trước. Nếu đổi lại mà đi Xa bát tấn cửu, Súy 4 tấn 1, Mã tam thối nhất, Xa 4 thối 4 thì chưa biết thỏ chết về tay ai!

Mã 6 tấn 7 : Ăn được Mã lại thực hiện thế mai phục (phục binh) khi đi tiếp Xa 6 tấn 5 hoặc Xa 4 tấn 3 : Một thế cờ "ác"!

Tượng thất tấn ngũ : Nước cờ nầy để giải cứu cái thế "ác" của Đỏ nói trên là một thế "sát" (giết). Nước cờ nầy gọi là nước cờ "giải sát".

Pháo 6 tấn 1 : Lui Pháo một bước là đề phòng ngự đối phương cho Xa tả xuống đáy để chụp Tướng. Để trừ nước cờ đó, bên Đỏ có thể đi 2 cách :

I- Xa 4 thối 4 : Đen sẽ cho Pháo tứ bình nhất đập Mã, Xa 4 bình 8 ăn Xa, Xa bát tấn cửu chiếu Tướng, Súy 4 tấn 1, Xa bát thối nhất, Súy 4 thối 1, Pháo nhất tấn nhị chiếu Tướng, Pháo 6 thối 1, Xa bát tấn nhất : Đen thắng.

II- Đỏ đi Mã 9 thối 8, Xa bát tấn cửu chiếu Tướng, Súy 4 tấn 1, Pháo tứ bình lục, đuổi quân cờ giải sát, Pháo 6 bình 7, Xa bát bình ngũ, Xa 4 thối 1, Xa ngũ thối nhất, Súy 4 thối 1, Xa ngũ bình bát, Pháo 7 tấn 5, Pháo nhị bình lục Chiếu Tướng. Đen thắng.

Pháo tứ bình nhất : Nước cờ nầy khai thông cho đường con Xa, chuẩn bị cho Pháo nhất tấn nhị : Giải sát.

Súy 4 bình 5 : bình tướng đề phòng bên Đen hạ Pháo nhất tấn nhị là thế cờ hung hãn bén nhọn. Nếu đổi lại mà đi Xa 4 tấn 1 Đen sẽ cho Pháo nhất tấn nhị, Súy 4

bình 5, Pháo nhị tấn nhất, Xa 6 thối 3, Pháo nhị bình tứ, Sĩ 5 thối 6, Xa nhị bình ngũ, Xa 6 bình 5, Xa bát tấn cửu, Xa 4 thối 5, Xa ngũ tấn nhất, ăn Xa rồi là Đen thắng.

Pháo nhị tấn nhất : Vì thế cấp bách phải đổi Pháo Đỏ, để phá tan lực lượng phòng thủ của đối phương.

Mã 7 thối 5 : Thối Mã để cố thủ. Nếu đổi nước đi Pháo 6 bình 8 ăn Pháo, Xa nhị tấn nhị, Sĩ 5 thối 6, Pháo nhất tấn nhị, Súy 5 bình 4, Xa nhị thối nhất, Súy 4 bình 5, Xa bát tấn cửu, Xa 4 thối 6, Xa bát thối nhứt. Đen thắng ngay.

Pháo nhất tấn nhị : Tăng cường lực lượng xung kích.

Pháo 6 bình 8 : Một nước cờ duy nhất, vì không còn cách nào khác. Nếu không, bên Đen sẽ ăn mất con Pháo ấy.

Xa nhị tấn nhị :

Súy 5 bình 6 : Nước cờ chạy. Nếu lại đi Súy 5 bình 4 thì Đen sẽ ruổi Xa bát tấn bát giết lại mình, Súy 4 bình 5, Xa nhị thối nhất lại bình ngũ tức đâm mũi nhọn "xuyên tâm sát" (giết giữa tim) thì nguy.

Xa nhị thối nhứt (tiếp diễn ván cờ).

Tượng 7 tấn 5, (tiếp diễn ván cờ)

Xa bát tấn cửu, (tiếp diễn ván cờ)

Sĩ 5 thối 4, (tiếp diễn ván cờ)

Pháo nhất bình lục : Bên Đen thắng cuộc.

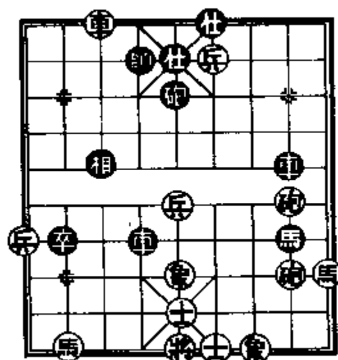
CHƯƠNG BỐN MƯƠI BA

THỰC-CHIẾN SÁT PHÁP CỬ NGUNG

PHẦN II

Thế cờ bên Đen đi trước

Xem hình 78 dưới đây, trình bày một thế cờ mà các danh thủ cờ Tướng hiện đại đang khai thác trong những đấu cờ nổi tiếng. Bên Đỏ đã vẫn dụng thế "Trung Pháo Hoành xa", trong khi bên Đen áp dụng thế cờ "Thuận thủ Pháo trực Xa", để đối phó. Đôi bên quân thế hơi chênh lệch : Đỏ còn 2 Mã, 2 Pháo nhưng gãy một Xa, có nhiều quân hơn. Bên Đen còn 2 Xa nhưng gãy 1 Pháo, 1 Mã, 1 Tượng. Chiến cuộc đang hồi trung cuộc quyết liệt. Bên Đỏ cho Xa,

Hình 78

Binh vượt sông vào nội địa địch, tấn công bọc hậu. Đen cũng chẳng kém, xua Xa, Mã, Tốt qua sông, dàn thế trận dũng mãnh trước đại bản doanh Đỏ để phản công, mặc dù tại đất nhà Tướng Đen đang bị vây. Con Pháo Đen cát cứ trước doanh Tướng khiến thế mạnh trung lộ đối phương bằng một mũi nhọn khá nguy hiểm với quân Mã tréo góc ở hữu dực trận tuyến Đỏ.

Tuy ít quân hơn, nhưng với chiến thuật" Thực chiến Pháp cử nguy", bên Đen đã biến chiến thuật ấy như sau :

(1) Xa bát bình thất	(2) Mã 8 tấn 7
(3) Xa thất tấn ngũ	(4) Pháo hậu thối 1
Pháo ngũ tấn tam	(5) Sĩ 5 tấn 6
Mã bát tấn lục	Pháo hậu bình 4
Pháo ngũ bình cửu	(6) Sĩ 6 tấn 5
Pháo cửu bình tam	Xa 7 thối 4
Tốt nhị bình tam	Xa 7 bình 8
Pháo tam tấn nhị	Sĩ 5 tấn 4
Xa thất bình lục	Súy 5 tấn 1
Xa tứ bình ngũ	(Đen thắng cuộc).

Chú ý : (1) Một nước cờ kín đáo. Và nguy hiểm.

(2) Cái thế phải chạy! Vì nếu đi Xa 7 tấn 1, Tướng tứ tấn nhất, Pháo tiền tấn 3, chiếu Tướng, Pháo ngũ tấn ngũ, giết Tượng giải cứu cho Tướng thì Đen quyết thắng sẽ nau hơn.

(3) Phá Tượng, tức là phá vỡ phòng tuyến ngự địch của

Đỏ vì nếu Đỏ xuống Tượng ăn Xa tức là tấn Mã, Sĩ vào góc Súy!

(4) Nếu đổi lại, Đỏ đi Mã 7 tấn 6, Đen đi Pháo ngũ tấn ngũ, ăn Tượng chiếu Tướng, Sĩ 5 tấn 6, Xa tứ thối nhất ăn Mã Pháo tứ bình 6, ăn Xa Mã bát tấn lục chiếu Tướng, Súy 5 tấn 1, Pháo ngũ bình bát, Súy 5 bình 4, Mã lục thối ngũ ăn Binh, Súy 5 thối 1, Mã ngũ tấn lục, Súy 5 bình 6, Xa thất bình nhị : **Tuyệt sát.**

(5) Nếu lại đi Sĩ 5 tấn 6, Mã bát tấn lục chiếu Tướng, Súy 5 tấn 1, Pháo ngũ bình cửu : **Cũng tuyệt sát.**

(6) Nếu lại đi Mã 7 tấn 6, Xa thất bình lục, Súy 5 tấn 1, Xa tứ bình ngũ : **Đen thắng cuộc.**

CHƯƠNG BỐN MƯƠI BỐN

THỰC CHIẾN SÁT PHÁP CỬ NGUNG

PHẦN IV

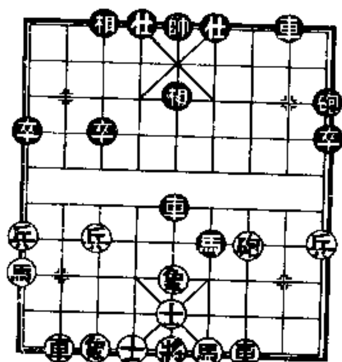
Thế cờ bên Đen đi trước

Théo hình 79 dưới đây, bên Đỏ nhiều quân (hơn 1 Mã), trận tuyến vững vàng, nhưng bên Đen được đi trước và chiến thuật xảo diệu nên đã nắm sự chiến thắng. Cuộc chiến diễn biến như sau :

(1) Pháo cửu bình thất	(2) Pháo 3 bình 2
Tượng ngũ tấn thất	Pháo 2 bình 3
(3) Xa bát tấn cửu	(4) Xa 3 tấn 2
(5) Xa ngũ bình lục	(6) Xa 8 tấn 2
(7) Pháo thất bình ngũ	Xa 3 bình 4
Sĩ lục tấn ngũ	Binh 9 tấn 1
Mã lục tấn tứ	Xa 8 bình 6
Xa lục tấn nhị	Pháo 3 bình 5
Xa lục thối nhất	Pháo 5 tấn 3
Tướng ngũ bình lục	Xa 6 tấn 2
Pháo ngũ bình lục	Xa 6 bình 3
Pháo lục tấn thất	Tượng 5 thối 3

Pháo lục thối nhị	Xa 3 tấn 2
Pháo lục bình tứ	Mã 9 tấn 8
Pháo tứ thối nhị	Pháo 5 thối 2
Xa lục thối nhất : **Đen thắng.**	

Chú ý : (1) Nước cờ có lợi ngay! Nếu đi Xa bát tấn bát cũng diệu chước !

Hình 79

(2) Nếu Đỏ Mã 4 tấn 3, Pháo thất tấn ngũ ăn Mã, và sau nếu Đỏ đi thế nào Đen cũng thắng lợi : Ví dụ :

Nếu đi Xa 3 tấn 2, Xa bát tấn cửu, Tượng 5 thối 3, Mã lục tấn tứ, Súy 5 bình 4, Xa ngũ bình lục, Sĩ 5 tấn 4, Xa lục tấn nhị, Xa 3 bình tứ, Xa bát bình thất : Sát!

(3) Một chước kinh nghiệm.

(4) Chỉ phải đi như thế mà thôi, vì bề vào Đen cũng ưu thế rồi khó quật lại.

(5) Một kế diệu sát, vì nếu chạy Pháo chỉ làm chậm nước cờ chiến thắng mà thôi.

(6) Nếu đi Tượng 5 thối 3 Đen sẽ đi Pháo thất bình ngũ là Đỏ thu ngay. Nếu Đỏ lại đi Xa 3 bình 4, Pháo thất tấn tứ, Xa 8 tấn 2, Pháo thất tấn nhị, Xa 4 bình 3, Pháo thất bình cửu, Tượng 5 thối 3, Pháo bát tấn nhất, Tượng 7 tấn 5, Mã lục thối bát, Xa 3 tấn 3, Xa lục tấn tam, Xa 8 tấn 2, Mã bát tấn lục, Xa 8 bình 4, Pháo cửu bình thất, Xa 3 thối 5, Xa bát bình thất, Xa 4 tấn 1, Xa thất bình lục. Sĩ 5 thối 4, Xa lục tấn nhị; bên Đỏ thắng.

(7) Đến đây, sự thắng lợi của bên Đen quá rõ ràng, bên Đỏ quả vô phương giải cứu !

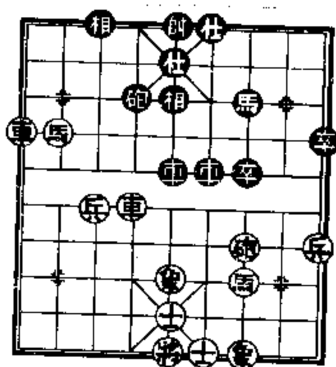
CHƯƠNG BỐN MƯƠI LĂM

THỰC CHIẾN SÁT PHÁP CỬ NGUNG

PHẦN V

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Theo trận chiến của hình 80 dưới đây, chúng ta nhận thấy bên Đỏ ít quân hơn (thiếu Pháo) Bên Đen hơn quân và thế công rất hung hãn, Xa lục tấn tứ sẽ nuốt trọn con Mã Đỏ đang vô phương đào thoát. Tuy nhiên, bên Đỏ đang có vài lợi thế, tỉ như quân Xa 6 có thể uy hiếp bản doanh đối phương nếu được đi trước tay và cặp Xa, Mã đã vượt vào tả dực chiếm được công sự vững chắc. Trong tình thế ấy, với chiến thuật "thực chiến sát", bên Đỏ sẽ lâm trận thắng lợi như sau :

Hình 80

Mã 8 tấn 7	Tướng ngũ bình tứ
(1) Xa 9 bình 6	(2) Tướng tứ tấn nhất
(3) Mã 3 tấn 5	(4) Xa ngũ tấn nhất
Súy 5 bình 6	Xa lục tấn nhị
Xa tiền tấn 1	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 6 tấn 8	Tướng tứ bình ngũ
Xa 8 tấn 1	Tướng ngũ thối nhất
Xa 6 bình 4	**(Bên Đỏ quyết thắng)**

Chú ý : (1) Mới vào đã có diệu chước : Với nước cờ ấy, ông Tướng Đen bị uy hiếp nặng nề rồi!

(2) Chỉ có nước chạy mà thôi, vì nếu đi Xa lục thối tam, Đỏ đi Súy 5 bình 6, Pháo thất bình tam, Xa tiền tấn 1; Đỏ ăn quân lại chiếm chọn ưu thắng mau hơn.

(3) Một nước cờ quyết thắng. Nếu không đi Mã 3 tấn 5 mà sợ bí lại đi Súy 5 bình 6, thì bên Đen cho Xa ngũ bình tứ, hai con Xa Đỏ lại bị hãm vào tử lộ, gây rối cho trận thế.

(4) Ăn Mã là non cờ. Hay nhất là nếu chạy thoát : Xa ngũ thối nhất, Mã 5 tấn 4, Xa ngũ bình tứ, Xa 6 tấn 2, Mã thất tấn lục, Xa 6 bình 1 : Tuy đỏ ưu thế, bên Đen cũng chưa phải thua ngay !

CHƯƠNG BỐN MƯƠI SÁU

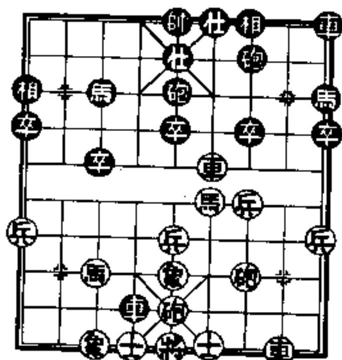
THỰC CHIẾN SÁT PHÁP TỬ NGUNG

PHẦN VI

Thế cờ bên Đỏ đi trước

Chúng ta nhận thấy hình 81 nêu lên một trận thế khai cuộc "Thuận Pháo trực Xa" chống "Hoành Xa", diễn biến đến giai đoạn trung cuộc và đến đây bên Đỏ bắt đầu đi trước.

Quân, Tướng bên Đen đều còn toàn vẹn, nhưng bên Đỏ đã khuyến mất một Binh 7. Binh lực Đen đã dồi dào Xa tứ lại xuống tận cấm địa đối phương trấn đóng ở một thế

Hình 81

cứng cáp : tuy vậy tả dực Đen lại rời rạc. Bên Đỏ, hữu dực tuy hung hãn ở thế công, chặt chẽ ở thế thủ, nhưng tả dực lại kém vững chải, tuyến 6 lại bị Xa tứ Đen thọc

xuống một mũi dùi rất nôm nốp cho ông Súy. Con Pháo Đỏ giữa trung tâm (Cung Súy) lại không lợi mấy cho thế thủ, mặc dù tại hữu dực khá linh động, trái với bên tả dực có thể bị uy hiếp nặng nền.

Đang ở tình huống ấy mà Đỏ quật lại, nhờ được cái chưởng "Thực chiến sát phát", nắm các yếu điểm rồi thừa cơ tiến tới chiến lược chính xác, thâu hoạch thắng lợi dễ dàng. Chiến lược ấy diễn biến như sau :

(1) Xa 4 tấn 3	(2) Mã tam tấn tứ
Mã 4 tấn 6	Xa tứ thối tứ
(3) Xa 2 tấn 7	Tượng nhất thối tam
(4) Pháo 5 bình 8	Pháo ngũ bình tứ
Pháo 8 tấn 8	Tượng tam tấn ngũ
Xa 2 bình 5	(5) Xa tứ bình lục
(6) Pháo 8 bình 4	Xa lục thối tam
Pháo 4 bình 1	Mã cửu thối bát
Xa 5 bình 2	Pháo thất bình bát
Pháo 1 thối 1	Sĩ ngũ tấn lục
(7) Xa 2 thối 1	Pháo bát tấn nhứt
Xa 2 bình 3	(8) Pháo bát bình thất
Pháo 1 tấn 1	Xa lục bình cửu
Xa 3 bình 5	Tướng ngũ bình lục
(9) Pháo 1 bình 3	

Chú ý : (1) Một thế cờ hay! kềm chặt được tả dực đối phương với bốn quân cờ Xa, Mã, Pháo, Tượng.

(2) Tấn Mã lên để dụ địch thí với tác dụng chuẩn bị thí Mã hậu, lui Xa ven sông và hướng mũi nhọn về tả dực. Nếu đổi nước cờ đi Pháo thất tấn nhất, thì Đỏ đi Binh 1 tấn 1, bên Đen phải bí lối :

(3) Nước cờ cấp kỳ, chận được xe, hai Pháo, Mã đối phương để cho quân Binh thọc lên.

(4) bình Pháo để tăng cường, chuẩn bị cho Pháo tung hoành cuộc tảo thanh. Nếu lại đi Xa 4 bình 3 ăn Pháo thì bên Đen sẽ đi Sĩ ngũ tấn lục đã đập được Xa lại hoàn một nước cờ.

(5) Đổi Xa. Không còn kế nào hơn nữa. Nếu trốn chạy thì Đỏ sẽ đi Pháo 8 bình 4 ăn Sĩ đập Xa tiến lên ưu thế tuyệt đối.

(6) Đổi Xa lại phá một Sĩ, khiến cho phòng tuyến bên Đen bị rời rạc.

(7) Bốn thế cờ trên đã tăng cường cuộc truy kích của bên Đỏ. Con Xa nầy đoạt Tốt mà tiến lên, chuẩn bị cuộc tiến Binh, quyết định thắng lợi.

(8) Nếu cho Xa lục bình cửu, Đỏ sẽ đi Xa 3 tấn 3 ăn mất Mã.

(9) Đến đây, Sĩ, Tượng bên Đen bị khuyết mất, sức lực bị phao tán, bên Đỏ hơn được hai Binh, hoàn toàn chiếm ưu thế, quyết định cuộc thắng lợi.

PHẦN BA

GIAI ĐOẠN QUYẾT ĐỊNH

TÀN CUỘC

CHƯƠNG BỐN MƯƠI TÁM

Tàn cuộc, giai đoạn quan trọng của ván cờ

Như chúng ta đã biết, một ván cờ từ khi bắt đầu khai cuộc đến khi vãn cuộc, chia làm ba giai đoạn : Khai cuộc (hay bố cuộc), Trung cuộc và Tàn cuộc.

Với ba giai đoạn nầy, ba chiến pháp đều khác nhau cả.

Khi khai cuộc, chúng ta đã hoạch định cho ván cờ một chiến lược. Sau cuộc bố trận, hai đối phương chiến đấu hăng say cho đến lúc trên ván cờ còn lại một số quân tối thiểu nào đó để quyết định sự thắng bại, đó là giai đoạn tàn cuộc.

Trong giai đoạn trung cuộc người ta thường hay mạo hiểm với chiến lược. Quân cờ rụng lần theo bàn tay cao thấp, đến tàn cuộc, còn lại một mớ quân Binh còn chịu đựng được, đều đó người ta mới bắt đầu giựt mình và thận trọng với số quân đã "xài lớn" còn lại trên trận tuyết.

Và sự thắng bại phải quyết định tài cao hạ!

Lúc nầy, các chiến lược tủ được đối phương tung ra, có khi họ gài trận tuyến vào một chiến pháp "cờ thế" để quyết thắng. Sự cao, thấp bấy giờ mới rõ rệt cụ thể cho tài năng và mưu trí! Bởi vì, thực lực của một ván cờ bấy giờ mới bộc lộ và tất cả quá trình của ván cờ về khai cuộc và trung cuộc dồn lại cái kết quả thực tiễn của hai đối phương bằng những quân cờ còn lại trên Bàn cờ.

Số quân còn lại ở tàn cuộc tùy sự cao, hạ của mỗi đối phương mà còn lại ít, nhiều số quân còn lại đó mạnh hay yếu càng mau định đoạt sự thắng bại. Ví dụ như ở hình 97 sau đây, với thế cờ tàn cuộc "Pháo sĩ nan thắng đơn Sĩ Tốt", bên Đen chỉ còn 3 quân cờ : 1 Tướng, 1 Sĩ, 1 Tốt và bên Đỏ còn 4 quân : 1 Súy, 2 Sĩ, 1 Pháo. Với trận thế ấy, vậy mà với 6 nước cờ bên Đỏ thắng cuộc! Thế mà con Pháo Đỏ tuy "Xôm" nhưng vô dụng, chẳng tác dụng được một nước nào và chỉ có Súy, Sĩ lui tới, xoay quanh mà thắng.

Nhiều khi, những con cờ trơ trọi còn lại ấy lại thành ra một môn "Cờ Thế" có công thức chiến thắng. Như một bài toán Đại số nhờ công thức mà có đáp số "trúng phóc" vậy!

Muốn được kết quả nầy, chúng ta phải tìm hiểu, nghiên cứu và dày kinh nghiệm về Cờ Tướng. Có khi phải học thuộc "Thế Cờ" như ta học một công thức Đại số, Hình học. Khi gặp trường hợp tàn cuộc y như thế, hay na ná, ta sẽ biến hóa lại thế cờ vị trí quân cờ có khắc biệt nhiều hay ít.

Tuy nhiên, một ván cờ tàn cuộc phải cần nhiều mưu trí và già kinh nghiệm là hai yếu tố quan yếu. Nhờ mưu trí, ta tính toán, suy nghiệm được nước cờ, thế cờ. Yếu tố nầy phân biệt cao, hạ giữa hai đối phương. Yếu tố kinh nghiệm càng quan yếu hơn, cũng như đối với những con đường, những cánh rừng rậm, những rạch ngòi chi chít mà ta đã đi qua nhiều lần, biết rõ từng cứ điểm dọc đường, ta sẽ không bị bối rối, bỡ ngỡ trước một thế cờ mà quân cờ thiếu mạch lạc, hậu thuẫn, vị trí kém thuận tiện hay rời rạc! Các kinh nghiệm giúp ta sự xét đoán, suy nghiệm tính toán hoặc biến hóa những trường hợp tương tự để áp dụng vào chiến thuật.

Có như thế, ta mới cao cờ được và giá trị của một đối thủ tượng kỳ chính ở quan điểm ấy. Bởi vậy, có những trận thế tàn cuộc mà quân cờ còn vài ba, bốn quân, một kẻ thấp cờ cho là đôi bên PHẢI HÒA (như ở những hình 96, 97, 98, v.v.. sau đây), những một kẻ cao cờ lại dư biết có thể QUYẾT THẮNG dễ dàng! kinh nghiệm quí hóa cho Tượng kỳ là như vậy.

Ta cũng nên chú ý về Bài cuộc, tức là những thế cờ đã lập sẵn (lập thành), như những công thức ở Toán học, những định luật ở khoa học (vật lý, hóa học y học). Trong Tượng kỳ, cũng có nhiều "Bài cuộc" cần phải biết thuộc lòng để được nhu yếu khi gặp trường hợp, chẳng hạn như những "Bài cuộc Sĩ tượng toàn, hòa Mã, Tốt" (1) "nhất Sĩ nhất Tượng bất tắc thắng!" "dĩ Binh đoái song Tượng tắc thắng", "Pháo Binh Sĩ, Sát Sĩ Tượng toàn" v.v... (1)

Khi ta thuộc lòng các công thức "Bài cuộc" nầy rồi, nhìn vào ván cờ tàn cuộc ta có thể biết rõ thế đi quân và biết trước sự thắng hay bại. Sau đây, 2 Sĩ, 2 Tượng còn lại có thể hòa ván cờ; 1 Sĩ 1 Tượng còn lại không thể thắng được; Với con con Binh đủ thắng được 2 Tượng; con Pháo, Binh Sĩ giết được 2 Tượng 2 Sĩ v.v...

Có ngót 180 bài cuộc lập thành đã được trình bày ở phần "Tàn cuộc" và phần "Trắc nghiệm Tượng kỳ" sẽ giúp ích quí bạn nhiều trong sự huấn luyện thành một đối thủ cờ Tướng hữu danh. Nếu quí bạn rãnh thì giờ, đọc thuộc lòng được càng mau giỏi cờ.

Bây giờ, chúng ta hãy cùng nhau bước vào sự nghiên cứu giai đoạn Tàn cuộc là giai đoạn then chốt của một ván cờ.

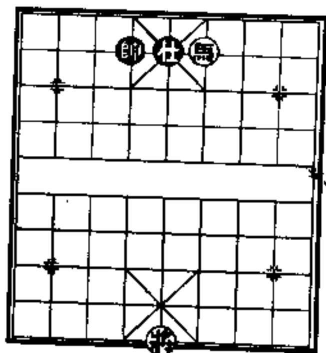
CHƯƠNG BỐN MƯƠI CHÍN

LOẠI ĐƠN GIÁ

1- Bài cuộc : "MÃ CẦM CÔ SĨ"

(Con Mã bắt tù con Sĩ lẽ)

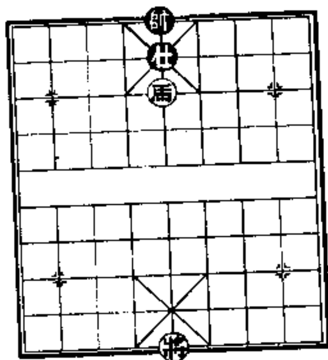
A Bên Đỏ đi trước : THẮNG CUỘC (Hình 82)

Hình 82

Mã 4 thối 5	Tướng tứ tấn nhứt
Mã 5 tấn 3	Sĩ ngũ tấn lục
Mã 3 thối 4	Sĩ lục thối ngũ
Mã 4 tấn 6	Sĩ ngũ thối lục
Mã 6 tấn 8	Sĩ lục tấn ngũ

Mã 8 tấn 7 : **(Bên Đỏ thắng)**

Hình 83

B- Bên Đỏ đi trước : THẮNG CUỘC (Hình 83).

Mã 5 thối 4	Tướng ngũ bình tứ
Mã 4 tấn 6	Sĩ ngũ thối lục
Mã 6 thối 8	Tướng tứ tấn nhứt
Mã 8 tấn 7	Tướng tứ tấn nhứt
Mã 7 tấn 6	Tướng tứ tấn nhứt

Mã 6 thối 4 : **Bên Đỏ thắng.**

Giải thích : Xem hình 82 : Để nhớ thế cờ tiêu chuẩn trên đây, chúng ta hãy thuộc lòng câu "thiệu" Đơn Mã tất thắng đơn Sĩ : Một con Mã lẻ ắt thắng con Sĩ lẻ.

Với trận thế tàn cuộc ấy, tay cao cờ chỉ đi có sáu nước cờ. Không biết thế, cứ đuổi nhào tới, địch thủ cứ chạy loanh quanh có khí hàng giờ vẫn không làm gì nhau được, rồi cứ nghĩ thầm, tiếc thiếu quân cờ nầy, mất quân cờ nọ. Óc toán học cũng giúp ta nhiều trong Tượng kỳ, vì một

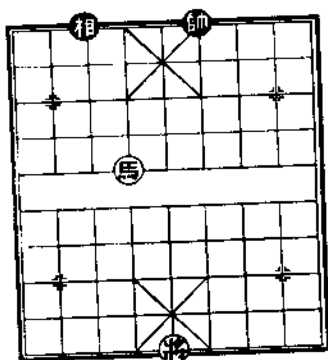
khi giỏi Hình học, chỉ thoáng trong óc đã tính ra nước vi chặt đối phương với thế ấy, hay thế kia.

Một ván cờ mà mỗi đối thủ còn có 2 quân cờ, kể ra cũng hi hữu và khó đánh thật! Nhưng biết bài cuộc (công thức) rồi, ta chỉ cần đi có 6 nước cờ là kết thúc thắng lợi!

2- Bài cuộc : MÃ NAN THẮNG TƯỢNG

(Mã khó thắng Tượng)

Bên Đỏ đi trước : HUỀ (Hình 84)

Hình 84

Mã 6 tấn 4	Tướng lục tấn nhứt
Mã 4 tấn 6	Tượng tam tấn ngũ
Mã 6 tấn 5	Tượng ngũ thối tam

Giải thích : Mới ngó qua trận thế, ai cũng nghĩ rằng bên Đỏ có Mã sẽ thắng, nhưng ta quên rằng có con Tượng trấn lộ 5 và Tượng rộng đường đi, Mã khó lòng bắt nó được như bắt Sĩ ở hình 82. Cái khó và phải HUỀ là ở đó.

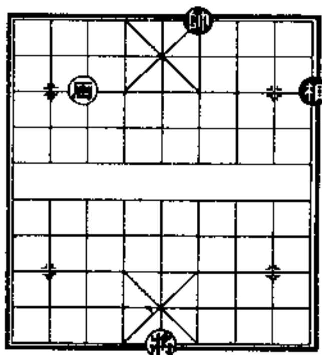
Nếu trận thế nầy diệt được Tượng rồi thì trường hợp quyết thắng y như ở hình 82. Song le, làm sao bắt Tượng được với con Mã "cu ky" ấy! Tuy nhiên, quí bạn xem tiếp hình và bài 85 sẽ thấy...

3- Bài cuộc : MÃ THỦ ĐƠN TƯỢNG

(Mã cầm chơn Tượng)

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 85)

Hình 85

Mã 7 thối 6	Tượng cửu thối thất
Súy 5 tấn 1	Tướng lục tấn nhứt
Mã 6 thối 4	Tướng lục thối nhứt
Mã 4 tấn 3	

Giải thích : Ván cờ nầy y số quân như ở hình 84 và cũng với con Tượng Đen, con Mã Đỏ ấy, nhưng tại sao ván cờ 84 HUỀ ván cờ 85 THẮNG?

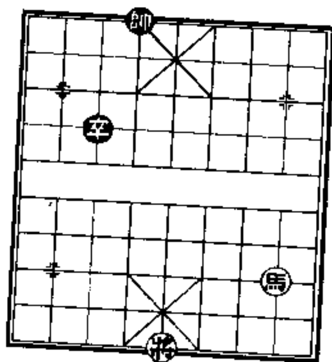
Các bí quyết là quí bạn hãy đọc kỹ bốn chữ "Mã thủ

đơn Tượng" (Mã cầm giữ Tượng), tức là phải bắt con Tượng cầm giữ lại trong cái thế tiếp ứng không kịp. Nghĩa là phải phân ly Tượng và Tướng vào hai phía, Tượng bên trái, Tướng bên mặt, hay ngược lại, thì thế cờ HÒA được. Nếu dồn lại kềm vào một phía như hình 85 thì không thể HÒA được : Tượng tấn ngũ hay thất đều chết với Mã!

4- Bài cuộc : ĐỘC MÃ THỦ ĐƠN TỐT

(Mã lẻ bắt Tốt lẻ)

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 86).

Hình 86

Mã 2 tấn 3	Tốt tam tấn nhứt
Mã 3 tấn 5	Tướng tứ bình ngũ
Súy 5 bình 4	Tướng ngũ tấn nhứt
Súy 4 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhứt
Mã 5 tấn 7	Tướng ngũ thối nhứt
Mã 7 thối 9	Tướng ngũ thối nhứt

Súy 4 tấn 1 — Tướng ngũ tấn nhưt

Mã 9 tấn tam — Tốt tam tất nhứt

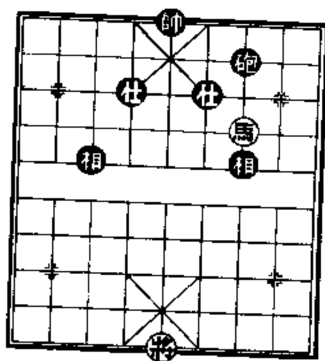
Mã 8 thối 6

Giải thích : Một mình con Mã không làm sao thắng con Tốt được. Nó rộng cẳng chạy, cho nên phải ra tay trước bắt nó lại khi còn bên nầy sông : Ấy cũng nhờ dựa vào cái thế chiếu Tướng, để cột chưn Tốt mà bắt nó. Với nước cờ Mã 8 thối 6, ông Tướng lo chạy thì bên nầy bắt ngay Tốt là thượng sách. Đỏ thắng nhờ vậy.

5- Bài cuộc : ĐƠN MÃ HÒA PHÁO SĨ THƯỢNG

Đỏ đi trước : HUỀ (Hình 87)

Hình 87

Súy 4 tấn 1 — Pháo thất thối nhứt

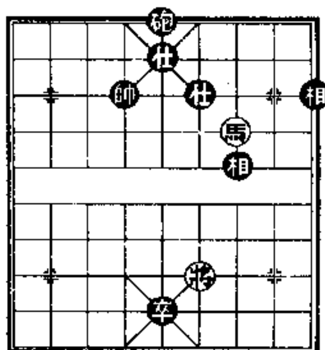
Mã 3 tấn 2

Giải thích : Đi Mã 3 lên 2, đập Sĩ chiếu Tướng, rồi ăn Pháo, cái thế trận phải Hòa. Bên Đen nhiều quân, nhưng lũ quân nầy gặp lúc giữ nhà không được, tấn công bất lực!

6- Bài cuộc : MÃ HÒA PHÁO ĐÊ TỐT SĨ TƯỢNG

(Mã hòa với Pháo đội Tốt Sĩ Tượng)

Bên Đỏ đi trước : HUỀ (Hình 88)

Hình 88

Mã 3 tấn 2	Tướng tứ bình ngũ
Mã 2 thối 3	Tướng ngũ bình tứ
Mã 3 tấn 2	Tốt ngũ bình tứ
Mã 2 thối 3	Pháo ngũ bình bát
Súy 4 bình 5	Pháo bát tấn tam
Súy 5 bình 4	Tướng tứ thối nhứt
Súy 4 bình 5	Tướng tứ thối nhứt
Súy 5 bình 4	Tướng tứ bình ngũ
Súy 4 bình 5	Pháo bát thối nhứt
Mã 3 thối 1	Pháo bát tấn nhị
Mã 1 thối 2	Tường ngũ bình tứ
Mã 2 tấn 4	Pháo bát thối tứ
Mã 4 tấn 3	Pháo bát tấn tứ

Súy 5 bình 4	Pháo bát thối nhất
Súy 4 bình 5	Tướng tứ bình ngũ
Mã 3 tấn 2	Tướng ngũ bình tứ
Mã 2 thối 3	Sĩ ngũ tấn tứ
Mã 3 tấn 2	Sĩ lục thối ngũ
Mã 2 thối 3	Sĩ ngũ thối lục
Mã 3 tấn 2	Pháo bát thối nhất
Mã 2 tấn 4	Sĩ tứ thối ngũ
Mã 4 thối 3	Sĩ ngũ tấn lục
Mã 3 thối 2	Tướng tứ tấn nhất
Mã 2 thối 3	Tướng tứ tấn nhất
Mã 3 thối 1	Pháo bát thối nhị
Mã 1 tấn 2	Pháo bát bình ngũ
Mã 2 tấn 3	Tướng tứ thối nhất
Mã 3 thối 1	Tượng thất thối ngũ
Súy 5 bình 4	Tướng tứ bình ngũ
Súy 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Súy 5 bình 4	Tượng ngũ tấn tam
Súy 4 bình 5	Sĩ lục thối ngũ
Súy 5 bình 4	Tướng tứ tấn nhất
Mã 1 tấn 3	Tượng cửu tấn thất
Mã 3 tấn 2	Pháo ngũ bình thất
Mã 2 thối 3	

Giải thích : Ván cờ nầy chỉ thủ huề được mà thôi. Điều chủ yếu là lấy Mã khống chế Tướng Đen không cho chiếm vào giữa cung (trung lộ). Đỏ thừa lúc Sĩ hay Pháo Đen đương rời Xa trung lộ thì bên Đỏ cho Suý lọt vào chiếm giữa cung để cho Tướng Đen không lọt vào giữa được, thế cờ mới HUỀ được.

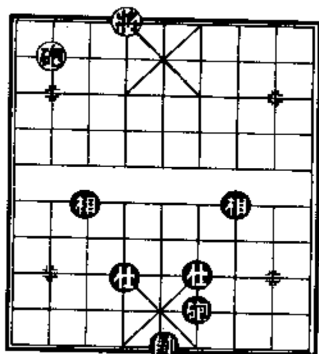
CHƯƠNG BỐN MƯƠI CHÍN

LOẠI ĐƠN PHÁO

1 A- Đơn Pháo hòa Pháo, Sĩ

Bên Đỏ đi trước : Hòa (Hình 89)

Pháo 2 bình 1 — Pháo tứ bình lục
Pháo 1 bình 4 — Pháo lục bình thất
Pháo 4 bình 2

Hình 89

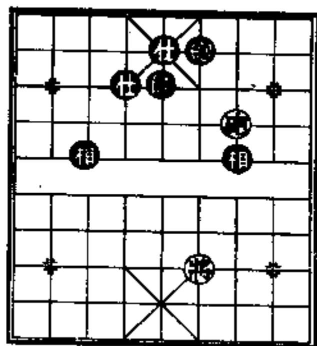
Giải thích : Một Pháo lẻ chống với Pháo, Sĩ mạnh thế hơn, chỉ cầu hòa được là hay rồi. Phương pháp cầu hòa là cứ BÌNH Pháo, chẳng bao giờ TIẾN lên hay sụt xuống. Cứ bình qua lại, vì đối phương muốn Chiếu Tướng thì bình Pháo đổi lấy là thế phải hòa. Súy phải nằm một chỗ.

1 B- Đơn Pháo Hòa Pháo, Sĩ

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 90)

Pháo 3 tấn 1	Sĩ ngũ thối tứ
Súy 4 thối 1	Tướng ngũ thối nhất
Súy 4 thối 1	Tướng ngũ thối nhất
Pháo 3 bình 2	Sĩ tứ tấn ngũ
Súy 4 bình 5	

Giải thích : Thế hòa ván cờ nầy chỉ có một chiến lược :

Hình 90

Lấy Pháo khống chế Tướng Đen, không để cho Sĩ tấn lên làm chưn Pháo chiếu Súy được. Nếu gặp trường hợp đối phương cho Sĩ đội đầu Tướng thì lập tức bình Súy vào giữa, cuối cùng thế phải HÒA.

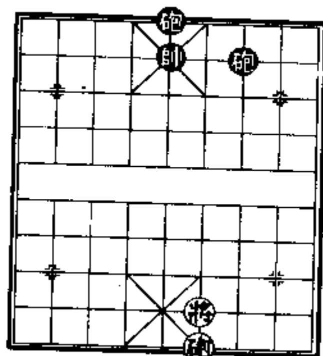
2- Bài cuộc : Đơn pháo hòa Song pháo

(Một pháo lẻ hòa với đôi Pháo)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 91)

Súy 4 tấn 1	Pháo thất tấn thất

Súy 4 thối 1	Pháo ngũ bình bát
Súy 4 tấn 1	Pháo bát tấn bát
Pháo 4 bình 5	

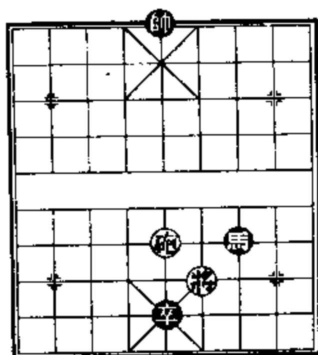
Hình 91

Giải thích : Ngó vào trận thế, ai cũng bảo là Đen có Song Pháo, nhắm mắt đánh cũng thắng. Nội cái thế cho Tướng vào giữa rồi cho Pháo trùng trùng nã qua Súy sao không thắng được ! Ấy thế mà chiến pháp bên Đỏ thật tuyệt diệu : cho Pháo đội đầu Súy để tránh làm ngòi Pháo cho đối phương, lại còn trí mũi vào đối phương lúc xê dịch Pháo ngay ngòi là nổ lên giết. Pháo. Pháo Đen biết vậy nên vô kế khả thi, rốt cuộc, có nhiều "súng đạn" mà thua kẻ cô ky, phải đến ký hòa! Ván cờ và chuyện đời đâu có khác. Ngày xưa, cổ nhơn luyện cho cao cờ để làm chính trị cũng là ý ấy.

3- Bài cuộc : Pháo hoa Mã đê Tốt

(Pháo hòa Mã đội Tốt)

Bên Đỏ đi trước HÒA : (Hình 92)

Hình 92

Pháo 5 tấn 2	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 5 thối 2	Mã thất tấn bát
Súy 4 bình 5	Mã bát tấn lục
Súy 5 bình 4	Mã lục thối tứ
Pháo 5 tấn 2	Mã tứ thối nhị
Pháo 5 thối 2	Mã nhị thối tứ
Súy 4 bình 5	Tướng ngũ tấn nhất
Súy 5 bình 4	

Giải thích : Một ván cờ có Mã Tốt thế rất mạnh chẳng khi nào lại bị huề với Pháo lẻ được. Tuy nhiên, với ván cờ nầy, Đỏ tranh thủ được huề nhờ hai yếu tố : 1) Súy đã được lên trên đỉnh cung Súy, né khỏi được sự hăm dọa của Tốt, cho nên có Tốt cũng như vô dụng. 2) Quân

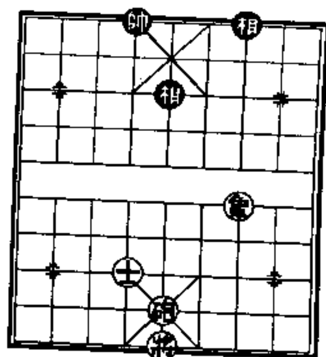
Pháo lẻ được nằm ngay trên tuyến cung Súy, nhờ đó Súy không bị lộ mặt với Tướng Đen và gặp trường hợp chiếu Tướng thì Pháo cản đầu được. Vì thế, vì dù bên Đen có tấn qua bốn năm Tốt mà bị đội đầu Súy thì thế trận cũng phải đến huề. Trái lại, nếu Tốt Mã được ở vị trí thuận tiện, bên Đỏ phải thua là dĩ nhiên! Khi gặp có áp lực Mã, Tốt như trên, ta phải khéo điều động gài Mã Tốt vào cái thế vô dụng của trường hợp nầy là cầu hòa được!

4- Bài cuộc : Pháo Sĩ bất thắng song Tượng

(Pháo Sĩ không thắng đôi Tượng)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 93)

Hình 93.

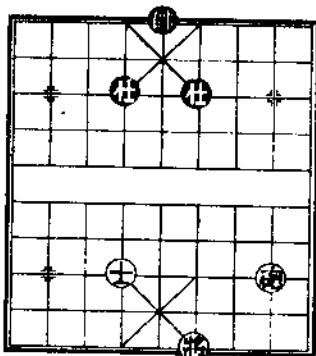
Pháo 5 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Pháo 6 bình 3	Tướng ngũ bình tứ

Giải thích : Một Pháo lẻ, dù có thêm đủ Sĩ, Tượng không thể nào thắng được một đôi Tượng, vì Tượng nằm đầu tuyến cung bao bọc chặt chẽ được Tướng. Trừ khi lúc đôi Tượng đang xê dịch ra ven biên tả, hữu không lùi kịp vào thì quả thật nguy hiểm!

5- Bài cuộc : Pháo Sĩ thắng song Sĩ

(Pháo, Sĩ lẻ thắng đôi Sĩ

A- Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 94)

Hình 94

Pháo 2 thối 1	Sĩ tứ thối ngũ
Súy 4 bình 5	Tướng ngu bình lục
Pháo 2 bình 6	Tướng lục bình ngũ
Pháo 6 bình 4	Tướng ngũ bình tứ
Pháo 4 bình 5	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 5 bình 6	Sĩ lục thối ngũ
Pháo 6 thối 1 (THẮNG).	

B- Hoặc một chiến lược khác :

Pháo 2 thối 1	Tướng ngũ bình lục
Pháo 2 bình 6	Sĩ tứ thối ngũ
Pháo 6 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Súy 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Pháo 4 bình 5	Tướng tứ tấn nhất
Pháo 5 bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 6 thối 1	

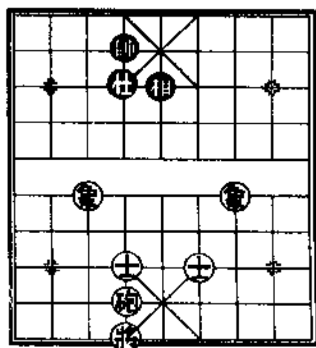
Giải thích : Dù ở trận thế như thế nào, một Pháo Sĩ lẽ cũng phải thắng lại Sĩ. Muốn thắng, dù Súy ở đâu cũng phải xê dịch và giữa cung đã. Lợi dụng lúc trì hoãn, áp đảo ngay Tướng Đen vào bên khuyết mặt Sĩ rồi mới kê mũi súng "Pháo" chĩa qua, khống chế liền trung lộ, khiến cho Sĩ trở nên ngòi Pháo hữu hiệu là mối nguy cho Tướng Đen là thế cờ sẽ thắng.

6- Bài cuộc : Pháo Sĩ nan thắng đơn Sĩ Tượng

(Pháo Sĩ khó thắng Sĩ Tượng lẻ)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 95).

Hình 95

Pháo 6 bình 5	Sĩ tứ thối ngũ
Pháo 5 bình 4	Tượng ngũ tấn tam
Pháo 4 bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 6 bình 7	Tượng tam thối nhất
Sĩ 6 thối 5	Tướng tứ bình ngũ
Sĩ 5 thối 4	Tướng ngũ thối nhất

Pháo 7 bình 4	Tượng nhất tấn tam
Súy 6 tấn 1	Tượng tam thối nhất
Sĩ 4 tấn 1	Tượng nhất tấn tam
Pháo 4 thối 1	Tượng tam thối nhất
Tượng 3 thối 5	Tượng nhất tấn tam
Sĩ 5 tấn 6	Tượng tam thối nhất
Pháo 4 bình 6	Sĩ tứ thối ngũ
Pháo 6 bình 5	Tượng nhất tấn tam
Súy 6 bình 5	Sĩ ngũ thối lục
Pháo 5 bình 4	Tượng tam thối nhất
Pháo 4 bình 7	Tướng ngũ tấn nhất

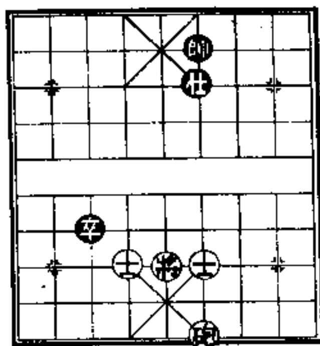
Giải thích : Với Sĩ, Tượng lẽ, theo nguyên tắc, có thể thủ huề với Pháo lẽ và toàn đôi Sĩ, Tượng. Tuy nhiên, sự phòng thủ thì rất phức tạp, cho nên, muốn chống với thế cờ ấy, điều cần nhất là phải thành thuộc chiến lược và ứng phó đúng chiến pháp trên đây mới thủ huề được.

7- Bài cuộc : Pháo Sĩ nan thắng đơn Sĩ Tốt

(Pháo, Sĩ khó thắng Sĩ, Tốt lẻ)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 96)

Súy 5 thối 1	Tốt tam bình tứ
Súy 5 bình 4 (nếu Đen đi Tốt tứ tấn nhất Đỏ đi Súy 4 bình 5 thì Đỏ thắng tại đây).	
	Sĩ lục tấn ngũ

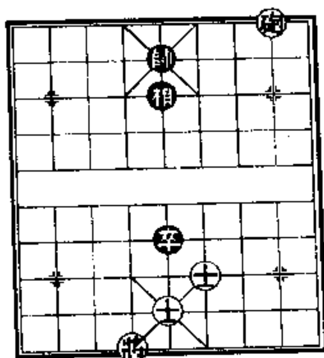
Hình 96

Giải thích : Với Tốt, Sĩ lẽ (Tốt ở trên cao) có thể huề với Pháo và đôi Sĩ được, bằng cách hoãn nước Tốt cho Sĩ yểm hộ đầu Tướng đã (cũng phải coi chừng đối phương dùng Súy khống chế) thì mới hòa được.

8- Bài cuộc : Pháo song Sĩ tất Thắng đơn Tốt Tượng

(Pháo lẻ và 2 Sĩ phải thắng Tốt, Tượng lẻ)

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 97).

Hình 97

Pháo 2 thối 9	Tốt ngũ bình tứ
Pháo 2 bình 5	Tốt tứ bình tam
Súy 6 tấn 1	Tốt tam bình tứ
Pháo 5 bình 6	Tốt tứ bình tam
Súy 6 tấn 1	Tượng ngũ tấn thất
Pháo 6 bình 5	Tướng thất tấn ngũ
Súy 6 bình 5	Tốt tam bình tứ
Sĩ 5 thối 6	Tốt tứ bình ngũ
Súy 6 tấn 1	Tướng ngũ thối nhất
Pháo 6 bình 5	Tốt ngũ bình tứ
Súy 6 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Sĩ 5 tấn 6	Tốt tứ tấn nhất
Súy 5 thối 1	Tướng tứ tấn nhất

Pháo 5 bình 2 (Đỏ bắt Tốt xong là thắng).

Giải thích : Pháo và hai Sĩ dù ở thế cờ nào đều thắng được Tốt và Tượng. Tuy nhiên nếu để cho một Sĩ nào bị Tốt chụp mất thì không thể nào Pháo Sĩ còn lại thắng được.

CHƯƠNG NĂM MƯƠI

LOẠI ĐƠN XA

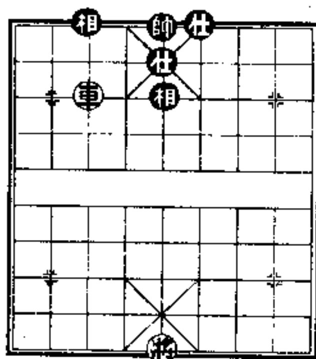
1- Bài cuộc : Đơn Xa bất sát Tượng Sĩ toàn

(Xe lẻ không giết được đôi Tượng đôi Sĩ)

Bên Đỏ đi trước HÒA (Hình 98)

Súy 5 tấn 1	Tướng ngũ bình tứ
Súy 5 thối 1	Tướng tứ bình ngũ
Súy 5 bình 6	Sĩ ngũ thối tứ

Giải thích : Đối với đôi Sĩ, Tượng còn toàn vẹn, một Xa khó mà thủ thắng được, vì một thế công mà thiếu yểm trợ, chỉ là một cẳng què. Hai Tượng hai Sĩ giữ vai tuồng thế thủ quá kín đáo và mạnh mẽ cho chủ Tướng, Với cái thế trận chặt chẽ của bên Đen trong hình 98, chỉ có nước Hòa mà

Hình 98

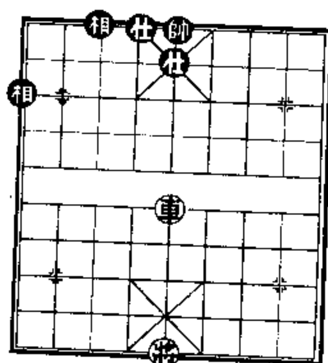
thôi. Tuy nhiên, nếu gặp trường hợp Sĩ, Tượng tẩu tán rời rạc xa Tướng, một Xe có thể chiến thắng được vào lúc Tượng xa không cứu được mối nguy gần.

2. Bài cuộc : Đơn Xa xảo thắng Tượng Sĩ toàn

(Xe lẻ khéo thằng đôi Tượng đôi Sĩ)

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 99)

Để tiện bề nghiên cứu phương tiện một Xa lẻ thắng được đôi Tượng đôi Sĩ, chúng tôi xin đan cử trường hợp dưới đây để quí bạn suy nghiệm về chiến pháp :

Hình 99

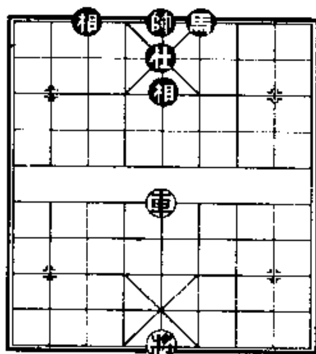
Xa 5 tấn 1	Tướng ngũ bình lục
Súy 5 tấn 1	Tướng lục tấn nhất
Xa 5 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Súy 5 bình 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 4 bình 2	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 2 tấn 2	Sĩ tứ thối ngũ
Xa 2 tấn 1	Tướng lục thối nhất

Xa 2 bình 5 : Ăn Sĩ xong là thắng cuộc.

3- Bài cuộc : Đơn Xa bất sát Chích Mã Đương Sĩ

(Xe lẻ không chống nổi Mã lẻ đỡ Sĩ)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 100).

Hình 100

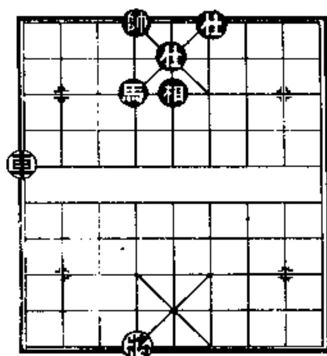
Xa 5 tấn 1	Mã lục tấn bát

Giải thích : Chỉ cần một nước cờ là Hòa được! Ván cờ còn lại một Mã một Sĩ một đôi Tượng gọi là "Chích Mã đương Sĩ". Con Mã nằm dưới hay ở trên theo góc mình Sĩ, hoặc ở chân Tượng, như vị trí trong hình trên, đều có thể Hòa được.

4- Bài cuộc : Đơn Xa bất sát Chích Mã đương Tượng

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 101)

Xa 9 tấn 4	Tướng tứ tấn nhất
Súy 6 tấn 1	Tượng ngũ thốt thất
Xa 9 thối 4	Tướng tứ thối nhất

Hình 101

Xa 9 bình 5	Tướng tứ bình ngũ
Xa 5 tấn 1	Tướng ngũ bình tứ
Xa 5 bình 3	Tượng thất tấn ngũ
Xa 3 tấn 1	Tượng ngũ thối tam

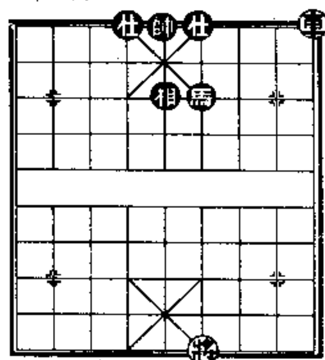
Giải thích : Một Mã, một Tượng, hai Sĩ, gọi là "Chích Mã dương Tượng". Với vị trí quân cờ như trên, trận thế phải hòa. Nếu các quân cờ nằm thế ngược lại, đơn Xa phá và thắng được (xem hình 102).

Dưới đây, một thế cờ cùng số quân như trên nhưng trận thế ngược lại, đơn Xa thắng được dễ dàng :

5- Bài cuộc : Đơn Xa thắng Chích Mã dương Tượng

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 102)

Súy 4 bình 5	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 1 thối 3	Tượng ngũ tấn thất

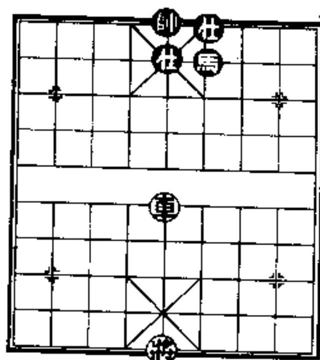

Hình 102

Xa 1 bình 9	Tướng ngũ bình tứ
Xa 9 tấn 3	Tướng tứ tấn nhất
Xa 9 thối 4	Tướng tứ thối nhất
Xa 9 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 6 tấn 2	Mã lục tấn ngũ
Xa 6 bình 8	Tướng ngũ bình tứ
Xa 8 tấn 2	Tướng tứ tấn nhất
Xa 8 thối 4	Mã ngũ thối lục
Xa 8 bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Súy 5 bình 6	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 6 bình 9	

6. Bài cuộc : Đơn Xa thắng song Sĩ Mã (I)

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 103)

Súy 5 bình 6	Mã lục thối bát
Xa 5 bình 8	Sĩ ngũ thối tứ

Hình 103

Xa 8 tấn 4	Mã bát tấn thất
Xa 8 tấn 1	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 8 thối 3	Sĩ ngũ thối lục
Xa 8 bình 3	Mã thất thối bát
Xa 3 tấn 2	Mã bát tấn cửu
Xa 8 bình 6	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 6 bình 8	Sĩ ngũ thối tứ
Xa 8 tấn 1	Sĩ lục tấn ngũ
Súy 6 bình 5	Mã cửu tấn thất
Xa 8 thối 2	Mã thất tấn ngũ
Xa 8 bình 3	Tướng ngũ bình lục
Xa 3 tấn 2	Tướng lục tấn nhất
Xa 3 thối 4	Mã ngũ tấn tam
Xa 3 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Súy 5 bình 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 4 bình 7	Mã tam tấn ngũ

Xa 7 bình 3	Mã ngũ tấn tứ
Súy 4 tấn 1	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 3 tấn 3	Tướng lục thối nhất
Xa 3 bình 6	Mã tứ thối ngũ

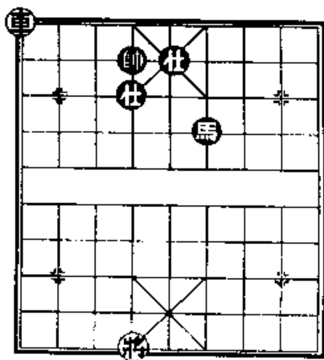
Súy 4 thối 1 (Đoạt được Sĩ là thắng cuộc).

Giải thích : Song Sĩ, Mã chống đơn Xa, (người ta thường gọi là Tứ Giảo Tử), mặc dù vị trí các quân cờ nằm ở đâu, đều không thể HÒA được. Chỉ có giết nhau mà thắng, và cố nhiên tuy Xa lẻ, "cô ky" chiến đấu, Xa sẽ nắm thắng lợi, ông Súy ở lộ 4 đã chiếu ngay Tướng ở lộ lục, cầm chân mất một Sĩ rồi, Xa chỉ còn đập Sĩ 2 xong là thắng cuộc. Con Mã có cũng vô dụng vì dưới chân Xe.

7. Bài cuộc : Đơn Xa thắng song Sĩ Mã (II)

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 104)

Xa 9 thối 3	Mã lục tấn tứ

Hình 104

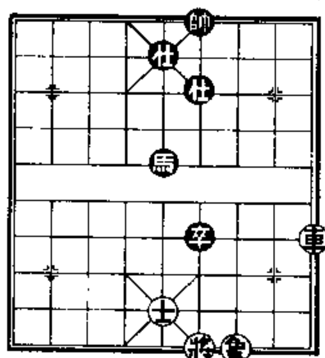
Xa 9 thối 1	Mã tứ thôi lục
Xa 9 bình 4	Mã lục thối bát
Xa 4 bình 5	Mã bát tấn lục
Xa 5 tấn 1	Mã bát tấn thất
Xa 5 bình 9	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 9 tấn 2	Tướng tứ thối nhất
Xa 9 thối 4	Mã thất tấn ngũ
Xa 9 tấn 3	Mã ngũ tấn tam
Súy 6 tấn 1	Sĩ lục thối ngũ
Xa 9 tấn 2	Tướng tứ tấn nhất
Xa 9 thối 1	Tướng tứ thối nhất

Xa 9 bình 5 (ăn Sĩ rồi thắng cuộc).

Giải thích : Muốn giết Song Sĩ Mã để thắng cuộc, trước hết cho bình Xa vào giữa, thì Tướng, Mã, Sĩ đều chạy dãn ra cả. Kế đến, kéo Xa về biên là giết Sĩ được.

8- Bài cuộc : Đơn Xa bất thắng Mã Tốt song Sĩ

Đỏ đi trước : HÒA (Hình 105)

Hình 105

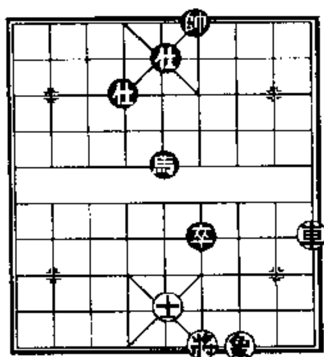
Súy 4 tấn 1	Tướng lục tấn nhất
Xa 1 tấn 2	Mã ngũ thối tứ
Xa 1 bình 4	Tốt lục bình ngũ
Tượng 3 tấn 1	Tướng lục thối nhất
Xa 4 bình 9	Tốt ngũ bình lục
Xa 9 thối 2	Mã tứ tấn ngũ

Giải thích : Mã, Tốt và Song Sĩ có thể chống hòa với Xa lẻ, nhưng con Tốt phải qua sông xong rồi và ván cờ tàn cuộc ấy không có ông Tượng nào mới được.

9- Bài cuộc : Đơn Xa sát Mã Tốt Song Sĩ

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 106)

Xa 1 tấn 6	Tướng lục tấn nhất
Xa 1 thối 4	Mã ngũ thối lục
Xa 1 bình 9	Tướng lục thối nhất
Xa 9 tấn 4	Tướng lục tấn nhất

Hình 106

Tượng 3 tấn 1	Mã lục tấn ngũ
Xa 9 thối 4	Mã ngũ thối lục
Xa 9 thối 2	Mã lục tấn thất

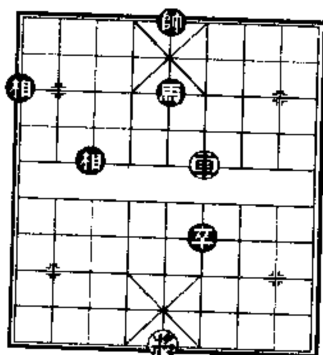
Tượng 1 tấn 3 (Đạp Tốt xong thắng cuộc).

Giải thích : Ván cờ HÒA là nhờ Tượng dẫn lên chẹn chân Mã ở bờ sông, vì nếu Mã Tốt cùng qua sông tấn công vào thì Tướng Đỏ phải mệt lắm.

10. Bài cuộc : Đơn Xa bất thắng Mã song Tượng

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 107).

Hình 107

Xa 4 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 4 tấn 3	Tướng ngũ bình tứ
Xa 4 bình 5	Mã ngũ tấn thất
Xa 5 thối 1	Tướng tứ thối nhất
Xa 5 thối 2	Mã thất thối ngũ
Súy 5 tấn 1	Tướng tứ bình ngũ

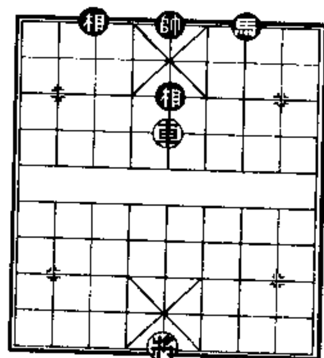
Giải thích : Đúng ra, Mã, Song Tượng không thể hòa đơn Xa được, tuy nhiên đây là trường hợp duy nhất, nhờ được thế Tượng trân bờ sông và Mã nằm chân Tượng khiến cho Xa bị đứng trước mũi kềm không dám cán lên, phải Hòa. Muốn thắng, Xa phải lanh chân lọt xuống dưới, đánh bọc hậu sẽ thắng như trường hợp dưới đây :

Súy 5 tấn 1	Tượng ngũ bình tứ
Xa 4 bình 1	Tướng tứ bình ngũ
Xa 1 tấn 4	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 1 bình 4	Tướng ngũ bình tứ
Xa 4 bình 5	Tướng tứ tấn nhất
Súy 5 tấn 1...	(Bên có Xa thắng)

Giải thích : Cho Xa bọc hậu dù Mã Tượng muốn huy động cũng không kịp. Để nghiên cứu thêm quí bạn hãy xem thế cờ dưới đây mà bên có Xa thắng :

10. Bài cuộc : A) Đơn Xa xảo thắng Mã song Tượng

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 108)

Hình 108

Xa 5 bình 4	Mã thất tấn ngũ
Súy 5 bình 4	Mã ngũ tấn tam
Xa 4 tấn 3	Tướng ngũ tấn nhất
Súy 4 bình 5	Mã tam tấn ngũ
Xa 4 bình 6	Tướng ngũ bình lục
Xa 6 thối 3	Mã ngũ tấn thất
Xa 6 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 thối 1	Mã thất tấn bát
Súy 5 tấn 1	Mã bát tấn cửu
Xa 4 bình 2	Mã cửu thối thất
Súy 5 thối 1	Tướng ngũ bình lục
Xa 2 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 bình 3	Mã thất thối ngũ
Xa 3 thối 2	

B. Một thế khác :

Xa 5 bình 4	Mã thất tấn ngũ
Súy 5 bình 4	Mã ngũ tấn tam
Xa 4 tấn 3	Tướng ngũ tấn nhất
Súy 4 bình 5	Tượng tam tấn nhất
Xa 4 bình 9	Mã tam tấn nhị
Xa 9 bình 6	Tướng ngũ bình lục
Xa 6 thối 4	Mã nhị tấn tam
Xa 6 bình 5	Tượng nhất thối tam
Súy 5 tấn 1	Mã tam tấn nhị

Xa 5 thối 2	Mã nhị thối tứ
Xa 5 bình 6	Mã tứ tấn tam
Súy 5 tấn 1	Mã tam thối nhị
Xa 6 bình 8	Mã nhị tấn tứ
Súy 5 thối 1	

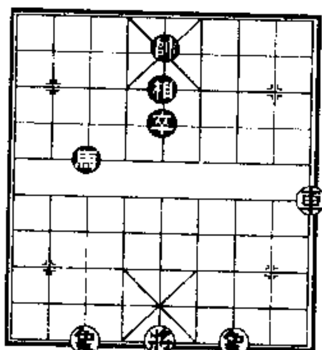
II. Bài cuộc : Đơn Xa nan thắng Mã Tốt Tượng

Đỏ đi trước : HÒA (Hình 109)

Xa 1 tấn 4	Tướng ngũ thối nhất
Xa 1 bình 2	Mã tam tấn tứ
Xa 2 thối 2	Mã tứ thối tam
Xa 2 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhất

Giải thích : Mã, Tốt, Tượng hòa với Xa là nhờ trường hợp Tướng giữ Tượng, Tượng giữ Mã, Mã giữ Tốt, liên kết ràng buộc chặt chẽ với nhau, không tách rời hàng ngũ. Sự đoàn kết quá kiên cố, địch thủ Xa phải hòa.

Hình 109

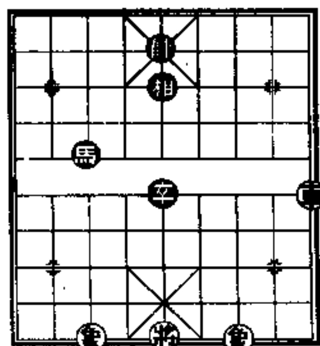

12- Bài cuộc : Xa thủ Mã Tốt Tượng

Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 110)

Tượng 7 tấn 9	Tướng ngũ thối nhất
Tượng 9 thối 7	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 1 tấn 4	Tướng ngũ thối nhất
Xa 1 thối 3	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 1 bình 5	

Giải thích : Ván cờ nầy Xa không có Sĩ Tượng nên phải hòa : có Tượng thì thắng ngay. Chiến lược của một thế cờ không có Tượng diễn biến như sau :

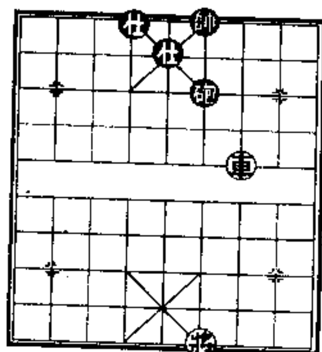
Hình 110

Xa không có Tượng :

Xa 1 tấn 1	Mã tam tấn tứ
Xa 1 bình 6	Mã tứ thối tam
Xa 6 bình 5	Mã tam tấn tứ
Xa 5 bình 6	Mã tứ thối tam
Súy 5 tấn 1	Tướng ngũ thối nhất
Súy 5 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 6 bình 5	Mã tam tấn nhất

13- Bài cuộc : Xa hòa Pháo Song Sĩ (I)

Đỏ đi trước HÒA (Hình 111).

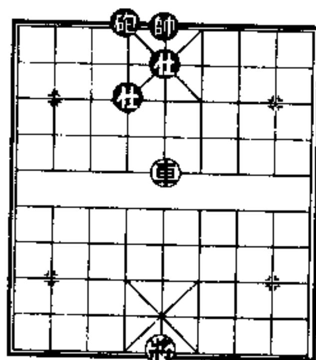

Hình 111

Xa 3 tấn 1	Tướng lục tấn nhất
Xa 3 tấn 3	Pháo lục tấn nhị

14- Bài cuộc : Xa hòa Pháo Song Sĩ (II)

Đỏ đi trước HÒA (Hình 112).

Hình 112

Xa 5 bình 4	Phảo tứ bình tam
Xa 4 tấn 3	Tướng ngũ bình tứ

Xa 4 thối 2	Pháo tam tấn ngũ
Xa 4 bình 7	Pháo tam bình tứ
Xa 7 tấn 4	Tướng tứ tấn nhất
Súy 5 bình 6	Pháo tứ tấn nhất
Xa 7 thối 3	Pháo tứ thối nhất
Xa 4 bình 6	Pháo tứ bình lục
Xa 6 bình 7	Pháo lục bình tứ

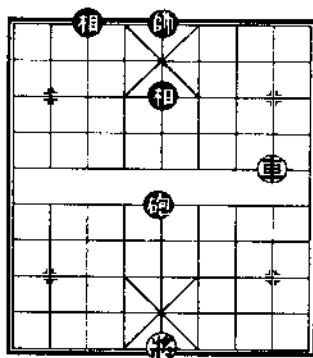
Giải thích : Một Pháo 2 Sĩ có thể hòa với đơn Xa như hai trận thế trên đây.

15- Bài cuộc : Pháo song Tượng hòa đơn Xa (I)

Đỏ đi trước : HÒA (Hình 113)

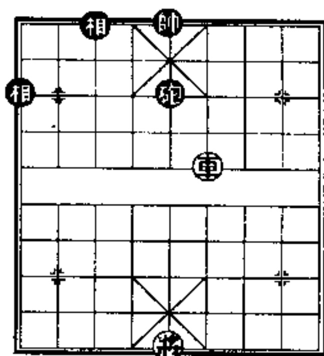
Xa 2 bình 5	Pháo ngũ bình lục
Xa 5 bình 7	Pháo lục bình ngũ

Hình 113

16- Bài cuộc : Pháo song Tượng hòa đơn Xa (II)

Đỏ đi trước : HÒA (Hình 114)

Hình 114

Súy 5 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 4 tấn 4	Pháo ngũ tấn nhất

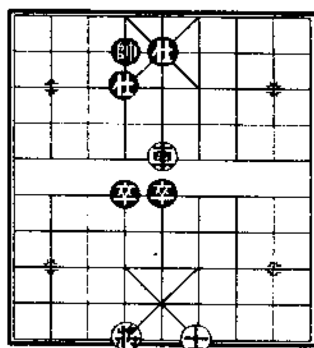
Lời giải : Một Pháo, Song Tượng đối với Đơn Xa rốt lại phải hòa nhau.

17- Bài cuộc : Song Tốt song Sĩ hòa đơn Xa (I)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 115)

Xa 5 bình 9	Tướng tứ thối nhất
Xa 9 tấn 4	Tướng tứ tấn nhất
Xa 9 thối 5	Tương tứ thối nhất

Giải thích : Song Tốt, Song Sĩ nếu liên kết chặt chẽ thì Hòa được với Xa. Hai Tốt đi đối Xa khó nuốt trôi, hai Sĩ kềm Tướng, Xa cũng khó nhào vào mần ăn gì được. Thế phải hòa.

Hình 115

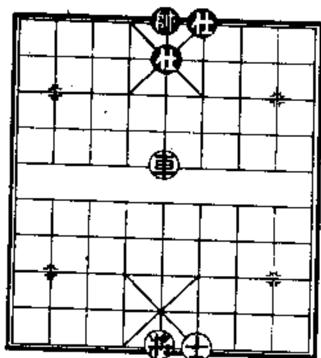
18- Bài cuộc : Song Tốt song Sĩ hòa đơn Xa (II)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 116)

Dưới đây một thế cờ khác, hai Tốt, hai Xa hòa được với Xa.

Xa 5 bình 6	Tốt tứ bình tam
Xa 6 bình 9	Tốt tam bình tứ
Xa 9 tấn 4	Sĩ ngũ thối tứ
Xa 9 thối 5	Sĩ tứ tấn ngũ
Súy 5 tấn 1	Tướng ngũ bình tứ
Xa 9 tấn 5	Tướng tứ tấn nhất
Xa 9 thối 4	Tướng tứ thối nhất
Xa 9 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Súy 5 thối 1	Tốt tứ bình tam

Giải thích : Hai Sĩ, hai Tốt hòa được với một Xa là nhờ chiến lược cố thủ. Chiến lược cố thủ diễn biến bằng

Hình 116

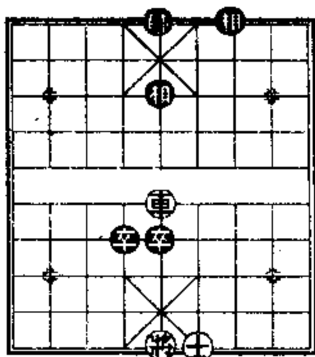
cách cho Tốt vào giữa đường 3, 4, dễ yểm trợ khỏi lộ Tướng, còn liên kết cho Xa không ăn được. Đường 3, 4 đổi lại bên trái 6, 7 cũng được và phải xê dịch vị trí Tướng Sĩ qua hướng kia, ngược lại trong hình Nếu Tốt không yểm trợ được Tướng thì bên Xa thắng ngay. Muốn cho phe Xa thắng, ta phải theo chiến lược sau đây :

Xa 5 bình 4	Tốt lục bình thất
Xa 4 bình 6	Tốt thất bình lục
Súy 5 bình 6	Tốt lục tấn nhất
Xa 6 bình 9	Tốt ngũ bình tứ

Xa 9 thối 2 (Bắt Tốt xong là thắng cuộc).

19- Bài cuộc : Song Tốt song Tượng hòa đơn Xa

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 117)

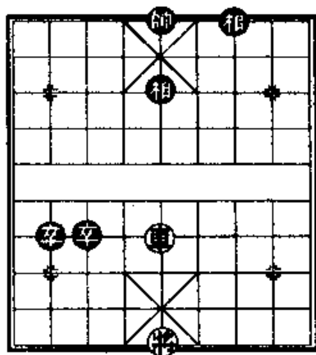
Hình 117

Xa 5 tấn 1 Tướng ngũ tấn nhất

Giải thích : Hai Tốt, hai Tượng, nếu che đỡ đầu Tướng kín trước con Xa thì thế cờ phải Hòa. Nếu hai Tốt không tới kịp che đầu Tướng thì thế phải thua ngay.

20- Bài cuộc : Xa thắng song Tốt song Tượng

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 118)

Hình 118

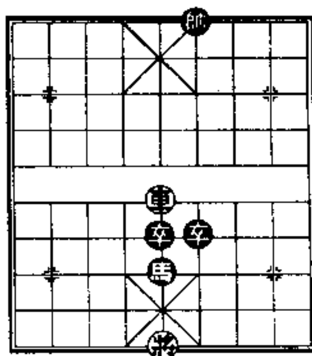
Xa 5 tấn 3	Tướng tứ bình ngũ
Xa 5 bình 6	Tượng thất tấn cửu
Súy 5 bình 6	Tướng ngã tấn nhất
Xa 6 tấn 2	Tướng ngũ thối nhất
Xa 6 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhất
Súy 6 bình 5	Tượng cửu tấn thất
Súy 5 tấn 1	Tượng thất thối cửu
Xa 6 bình 1	Tượng cửu tấn thất
Xa 1 thối 5	Tốt tam bình tứ
Xa 1 bình 5	Tốt nhị bình tam

Xa 5 tấn 1 (Diệt Tượng xong thắng cuộc).

21- Bài cuộc : Xa hòa Mã song Tốt

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 119)

Hình 119

Xa 5 tấn 2	Tướng ngũ tấn nhất
Súy 5 tấn 1	Mã ngũ tấn thất

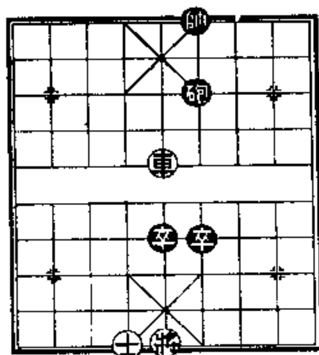
Xa 5 bình 3	Mã thất thối ngũ
Xa 3 bình 5	Mã ngũ tấn thất
Xa 5 bình 3	Mã thất thối ngũ
Xa 3 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Xa 5 thối 2	Mã ngũ tấn tam
Xa 5 bình 7	Mã tam thối ngũ
Xa 7 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 6 thối 2	Tướng ngũ thối nhất

Giải thích : Với thế cờ trên đây, nếu bên Xa còn Tượng, Sĩ thế Mã Tốt đã không thể huề được. Nếu theo nước cờ thứ 2, (Súy 5 tấn 1) trên đây, bên Mã không tấn thất mà đổi nước cờ khác thì bên Xa đã thắng rồi. Chiến lược Xa thắng như sau :

Xa 5 tấn 2	Tướng lục tấn nhất
Súy 5 tấn 1	Tướng lục thối nhất
Súy 5 bình 4	Mã ngũ tấn tứ
Súy 4 thối 1	Mã tứ thối tam
Xa 5 thối 2	Tướng lục tấn nhất
Súy 4 bình 5	Tốt lục bình thất
Xa 5 bình 7	Mã tam tấn nhị
Xa 7 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Xa 5 thối 1	

22- Bài cuộc : Pháo song Tốt hòa đơn Xa (I)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 120)

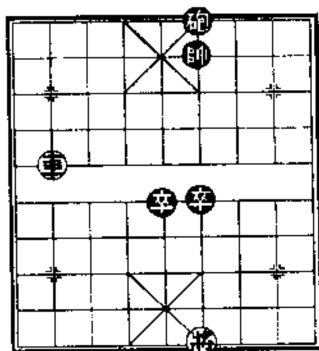

Hình 120

Xa 5 bình 4	Tướng lục tấn nhất
Súy 5 tấn 1	Tốt lục bình thất
Xa 4 bình 5	Tốt thất bình lục
Súy 5 thối 1	Tướng lục thối nhất

23- Bài cuộc : Pháo song Tốt hòa đơn Xa (II)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 121).

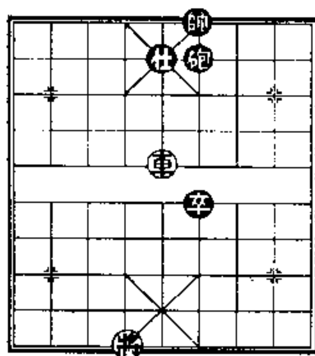

Hình 121

Xa 8 tấn 4	Tốt ngũ tấn nhất
Xa 8 bình 5	Tốt ngũ bình lục
Súy 4 tấn 1	Tốt lục bình thất
Xa 5 thối 4	Tốt thất bình lục

24- Bài cuộc : Xa thủ Pháo Sĩ Tốt

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 122)

Hình 122

Xa 5 bình 3	Sĩ ngũ thối tứ
Xa 3 tấn 3	Tướng lục tấn nhất
Xa 3 bình 6	Tốt lục bình ngũ
Xa 6 tấn 1	Tướng lục thối nhất
Súy 6 bình 5	Tốt ngũ bình lục
Súy 5 bình 4	Tốt lục tấn nhất
Súy 4 tấn 1	Tốt lục tấn nhất
Súy 4 thối 1	Tốt lục tấn nhất
Súy 4 bình 5	Tốt lục bình thất
Súy 6 thối 1	Tướng lục tấn nhất

Xa 6 bình 3	Tốt thất bình lục
Xa 3 thối 1	Tướng lục thối nhất
Xa 3 tấn 2	Tốt lục tấn nhất
Súy 5 tấn 1	

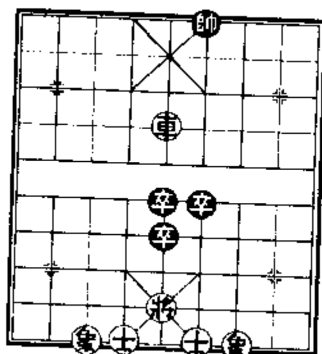
Giải thích : Lấy Xa tấn công Pháo Sĩ Tốt, dù bên Pháo áp dụng chiến lược nào cũng không thủ hòa được. Hơn nữa, nếu phòng thủ cũng không thế nào thủ được, phải thua.

25- Bài cuộc : Đơn Xa hòa tam Tốt (I)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 123).

Súy 5 bình 4	Tốt tiền bình lục
Xa 5 tấn 2	Tốt ngũ bình tứ
Xa 5 thối 2	Tốt tứ bình ngũ
Súy 4 bình 5	Tốt tiền bình ngũ
Xa 5 thối 1	Tướng lục tấn nhất

Hình 123

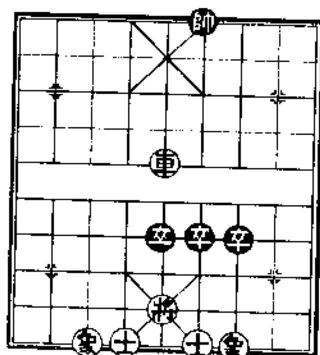

Giải thích : Ba Tốt hợp lại vẫn không có thực lực bằng đơn Xa. Vì thế, ván cờ phải hòa. Ba Tốt hợp tại trung lộ (giữa) như hình chữ phẩm, ▪▪▪ che đỡ được Tướng, nhưng tấn xuống bị Sĩ Tượng xơi mất, chỉ có hòa mà thôi.

26- Bài cuộc : Đơn Xa hòa tam Tốt (I)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 124).

Súy 5 bình 4	Tốt ngũ bình tứ
Xa 5 tấn 3	Tốt thất bình bát
Xa 5 thối 2	Tốt bát bình thất
Xa 5 thối 1	Tướng lục tấn nhất
Xa 5 bình 6	Tốt tứ bình ngũ
Xa 6 bình 3	Tướng lục bình ngũ
Súy 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Xa 3 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Súy 5 bình 6	Tướng ngũ thối nhất
Xa 6 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Súy 6 bình 5	Tướng lục tấn nhất
Súy 5 bình 4.	Tốt ngũ bình tứ

Hình 124

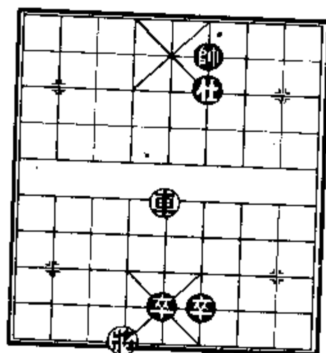
Giải thích : Ba Tốt chống với Xa theo thế trận trên đây phải HÒA. Tuy nhiên, nếu Tốt thất dời qua lộ tứ thì bên Xa thắng. Muốn Xa thắng, thế cờ sẽ diễn biến như sau : Bên (Đen đi trước).

Tốt lục bình tứ	Xa 5 bình 3
Tốt thất bình bát	Xa 3 bình 4
Tướng lục bình ngũ	Xa 4 thối 2

27- Bài cuộc : Song Tốt Sĩ xảo hòa đơn Xa

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 125).

Hình 125

Xa 5 tấn 3	Sĩ lục thối ngũ
Xa 5 thối 4	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 5 bình 4	Tốt lục bình thất
Xa 4 bình 3	Tốt thất bình lục
Xa 3 bình 5	Tướng lục thối nhất
Xa 5 tấn 4	Tướng lục tấn nhất

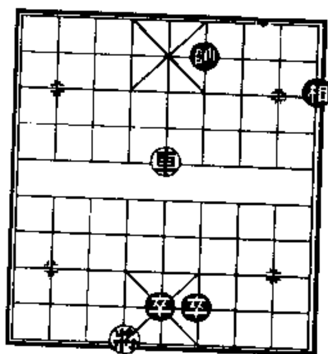
Xa 5 tấn 2	Sĩ lục thối ngũ
Xa 5 bình 1	Tốt lục tấn nhất
Xa 1 thối 9	Tốt lục bình ngũ
Xa 1 bình 5	Tốt ngũ tấn nhất
Súy 6 bình 5	

Giải thích : Hai Tốt một Sĩ ít khi hòa với đôi Xa và khó mà thắng được. Tuy nhiên ở đây, nhờ được 2 Tốt đã xuống tận trong cung Súy và áp lực mạnh.

28- Bài cuộc : Song Tốt Tướng xao hòa đơn Xa

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 126).

Hình 126

Xa 5 bình 1	Tượng cửu thối thất
Xa 1 bình 3	Tượng thất tấn cửu
Xa 3 tấn 3	Tướng lục thối nhất
Xa 3 thối 1	Tướng lục tấn nhất

Xa 3 thối 1	Tướng lục thối nhất
Xa 3 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Xa 5 tấn 1	Tướng lục tấn nhất
Xa 5 tấn 2	Tượng cửu thối thất
Xa 5 thối 2	Tượng thất tấn cửu
Xa 5 thối 2	Tượng cửu thối thất

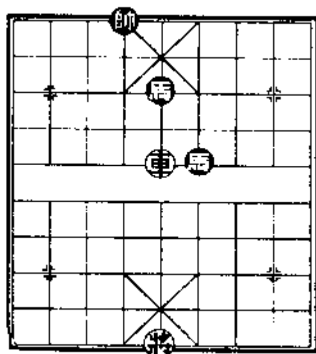
Giải thích : Hai Tốt một Tượng rất khó hòa với đơn Xa. Ván cờ nầy hòa được là nhờ hai Tốt đã lọt vào cung cấm áp đảo ông Súy mạnh mẽ, khiến cho Súy không được vào giữa cung được nên phải HÒA.

CHƯƠNG NĂM MƯƠI MỐT

LOẠI SONG MÃ

I- Bài cuộc : Song Mã hòa đơn Xa (I)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 127)

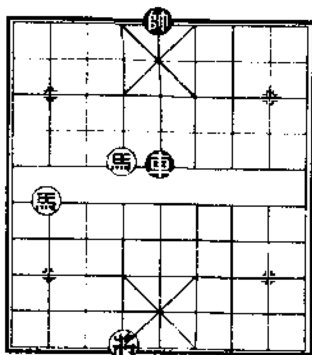

Hình 127

Súy 5 tấn 1 Tương tứ tấn nhất

2- Bài cuộc : Song Mã hòa đơn Xa (II)

Bên Đỏ đi trước : HÒA (Hình 128)

Hình 128

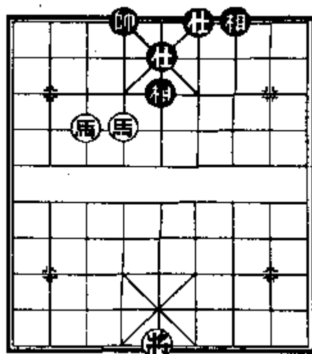
Súy 6 tấn 1	Xa ngũ tấn nhất
Mã 8 tấn 7	Xa ngũ bình tam
Mã 6 thối 8	Xa tam bình ngũ
Mã 8 tấn 6	Xa ngũ thối nhị
Mã 7 thối 8	

Giải thích : Trên đây là một thế Mã liên hườn. Bên Đỏ hay Đen trong thế cờ ấy đều phải hòa cả. Hai con Mã giao chân nhau thi "ăn kẹo" đơn Xa cũng chẳng dám nhảy vào !

3- Bài cuộc : Song Mã thắng Sĩ Tượng toàn

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 129)

Mã 7 tấn 8	Tướng tứ bình ngũ
Mã 6 tấn 7	Tướng ngũ bình tứ
Mã 7 thối 5	Tướng tứ bình ngũ
Mã 5 tấn 3	

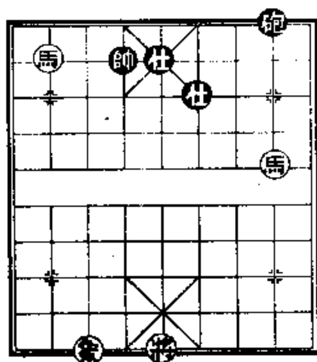

Hình 129

Giải thích : Bất cứ trên thế diễn biến trên vị trí nào của 2 Mã Tướng, Sĩ, Tượng, song Mã cũng thắng được 2 Sĩ, 2 Tượng. Dù bên Đen hay bên Đỏ, phần thắng vẫn nghiêng về bên có 2 Mã.

4- Bài cuộc : Song Mã thắng Pháo song Sĩ

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 130)

Hình 130

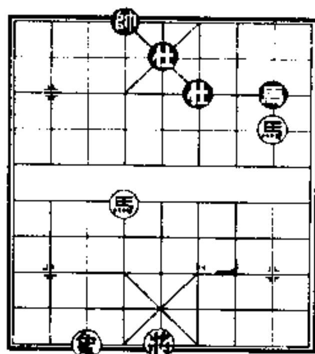
Mã 2 tấn 4	Pháo bát tấn nhất
Mã 4 thối 6	Sĩ ngũ thối lục
Mã 8 thội 7	Tướng tứ thối nhất
Mã 6 tấn 7	Tướng tứ tấn nhất
Mã 7 thối 9	Tướng tứ thối nhứ
Mã 9 tấn 8	Pháo bát bình tam
Mã 7 tấn 9	

Giải thích : Bất luận song Mã và đối phương đơn Pháo song Sĩ nằm ở vị trí nào, đôi Mã cũng đủ điều kiện quyết thắng, trừ khi gặp tay thấp cờ hơn đối phương mới phải gánh lấy thất bại mà thôi. Chiến pháp gồm có : Ông Súy của chúng ta phải trấn đóng ngay tại trung tâm doanh Tướng để giảm thiểu phạm vi hoạt động của đối phương đã. Sau đó phân 2 Mã làm hai nơi ví Tướng vào chân Mã, thì ông Tướng địch chỉ còn chạy lên đường trời!

5- Bài cuộc : Song Mã thắng Mã song Sĩ

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 131).

Mã 6 tấn 7	Mã bát tấn lục
Mã 7 tấn 8	Tướng tứ tấn nhất
Mã 2 thối 4	Mã lục thối tứ
Súy 5 bình 6	Sĩ ngũ thối lục
Mã 4 tấn 2	Sĩ lục thối ngũ
Súy 6 tấn 1	

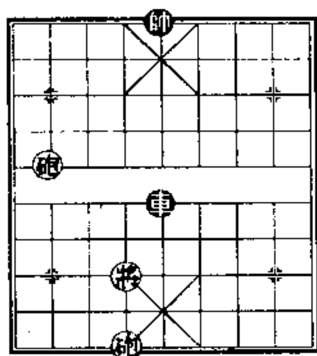
Giải thích : Bất cứ quân cờ nằm trên hình thế nào, 2 con Mã đủ sức tấn công dũng mãnh, 1 Mã 2 Sĩ đối phương để quyết thắng.

CHƯƠNG NĂM MƯƠI HAI

LOẠI SONG PHÁO

I- Bài cuộc : Song Phào hòa đơn Xa

Bên Đỏ đi trước HÒA : (Hình 132).

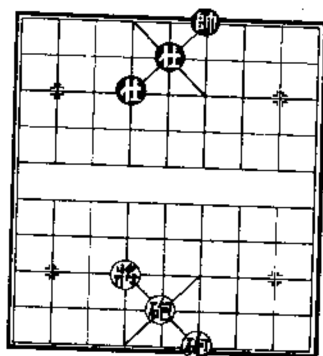
Pháo 8 bình 7	Xa ngũ tấn tứ
Súy 6 thối 1	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 7 bình 6	

Giải thích : Thực lực chiến đấu của 2 Pháo vừa bằng ngang một đơn Xa, nên 2 Pháo đủ sức huề một đơn Xa. Một Pháo nằm dưới chân Súy nên Xa sợ nổ "bất tử" đâu dám tới chiêu Súy!

2- Bài cuộc : Song Pháo thắng Song Sĩ

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 133)

Hình 133

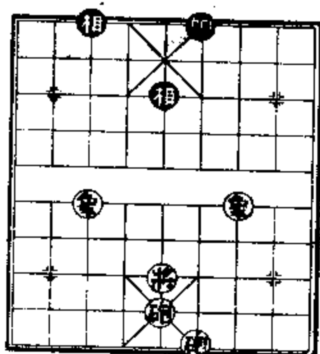

Pháo 5 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Súy 6 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Súy 5 bình 4	Tướng tứ bình ngũ
Pháo 4 bình 5	

Giải thích : Dù trận thế ra sao, 2 Pháo luôn luôn thắng 2 Sĩ. 2 Sĩ không thể nào chống lại 2 ngòi Pháo chĩa họng vào Tướng, cho nên gián tiếp Sĩ làm ngòi cho Pháo nã vào Tướng. Hai Sĩ kể như vô dụng, còn tai hại cho Tướng là khác !

3- Bài cuộc : Song Pháo Song Tượng thắng Song Tượng

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 134)

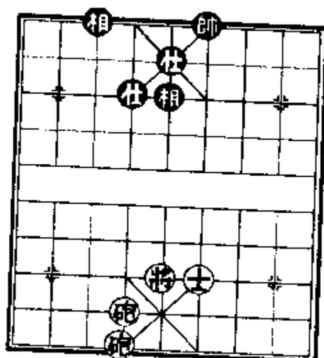
Hình 134

Pháo 5 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Súy 5 bình 4	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 4 bình 5	Tượng ngũ tấn thất
Pháo 4 bình 3	Tượng thất thối cửu
Pháo 3 bình 7	Tượng tam tấn nhất
Pháo 7 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Súy 4 bình 5	Tượng cửu thối thất
Pháo 5 bình 6	

Giải thích : 2 Pháo, 2 Tượng tất nhiên thắng bên đối phương có 2 Tượng vốn vẹn. Nhưng Song Pháo nếu thiếu đôi Tượng nhà thì chỉ HUỀ đôi Tượng đối phương mà thôi.

4- Bài cuộc : Song Pháo hữu Sĩ thắng Sĩ Tượng toàn

Bên Đỏ đi trước : THẮNG (Hình 135).

Hình 135

Pháo tiền 6 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Sĩ 4 thối 5	Sĩ ngũ tấn lục
Pháo 6 bình 4	Sĩ lục thối ngũ
Súy 5 bình 4	Tượng ngũ thối thất
Sĩ 5 tấn 6	Tượng tam tấn ngũ
Pháo hậu 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Pháo 4 bình 6	Tượng ngũ tấn thất

Pháo 5 tấn 3 (Đỏ Diệt Sĩ xong thắng cuộc).

Giải thích : Song Pháo có Sĩ ắt thắng 2 Sĩ 2 Tượng. Muốn thắng cần phải đưa ông Súy về một mé cung doanh để cấm ông Tướng kia lò ra chiếu. Bây giờ bắt đầu diệt 2 con Sĩ. Cuối cùng, đem một Pháo thí đổi Tượng, cỗ Pháo còn lại với Sĩ sẽ thắng con Tượng lẻ bên kia.

PHẦN BỐN

PHÊ BÌNH

NHỮNG TRẬN ĐẤU CỜ

LỊCH SỬ GIỮA NHỮNG NHÀ VÔ ĐỊCH CỜ TRUNG - HOA

CHƯƠNG NĂM MƯƠI BA

Danh thủ : HÀ-THUẬN-AN, Đỏ đi trước đấu.

Danh thủ : DƯƠNG QUAN-LÂN đại thắng trong một thế trận.

Dương đầu Pháo tuần hà Xa chống Bình Phong Mã.

Ngày 31-8-1955 tại Thượng-Hải

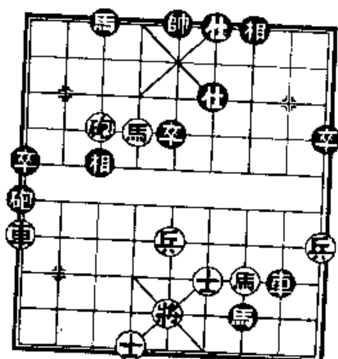
Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 2	Mã nhị tấn tam
Binh 7 tấn 1	Tốt thất tấn nhất
(1) Mã 8 tấn 9	Pháo bát tấn nhị
Xa 2 tấn 4	Tượng tam tấn ngũ
(2) Binh 9 tấn 1	Tốt nhất tấn nhất

Binh 3 tấn 1
Xa 2 bình 3
Mã 3 tấn 4
(3) Pháo 5 bình 3
Xa 8 bình 2
Sĩ 4 tấn 5
Tượng 7 tấn 5
Mã 4 tấn 6
(4) Pháo 8 bình 7
Pháo 3 tấn 2
Sĩ 5 tấn 4
Pháo 7 tấn 4
Binh7 tấn 1
Mã 9 tấn 8
Xa 9 tấn 1
(5) Pháo 3 tấn 2
Mã 6 tấn 4
Pháo 3 bình 2
Mã 8 tấn 6
Mã 4 thối 3
Mã 6 thối 7
Mã 3 tấn 4
Mã 7 thối 5
Mã 5 thối 4
Xa 9 tấn 2
Mã 4 thối 5

Tốt thất tấn nhất
Pháo bát bình thất
Mã thất tấn lục
Xa bát tấn ngũ
Pháo thất tấn ngũ
Mã lục tấn bát
Pháo thất bình bát
Xa nhất bình tam
Pháo nhị tấn ngũ
Pháo nhị bình ngũ
Xa tam tấn nhất
Mã tam thối nhất
Tượng ngũ tấn tam
Mã bát tấn cửu
Pháo bát thối tứ
Pháo bát bình nhất
Xa tam bình bát
(6) Sĩ tứ tấn ngũ
Sĩ ngũ tấn lục
Xa bát bình tứ
Xa tứ tấn tứ
Xa tứ bình bát
Xa bát thối nhị
Xa bát tấn tam
Mã nhất thối tam
Mã cửu tấn thất

Súy 5 tấn 1	Xa bát tấn tam
Mã 4 tấn 3	Xa bát thối nhị (xin xem hình 136)
Mã 5 tấn 6	Mã tam tấn tứ
Mã 3 tấn 4	Xa bát bình lục
Mã 4 tấn 3	Xa lục bình nhị

Hình 136

Súy 5 bình 4	Xa nhị thối tứ
Mã 3 tấn 4	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 7 bình 5	Pháo nhất bình lục

Phê bình : (1) Nếu bên Đỏ đổi thế, đi Pháo 8 bình 7, Đen đi Xa nhất bình nhị, Xa 9 bình 8, Pháo nhị tấn tứ : hai bên ngang nhau.

(2) Nêu Đỏ đổi lại đi Pháo 8 bình 7, Đen đi Xa nhất bình nhị. Binh 9 tấn 1, Pháo nhị bình nhất, Xa 9 bình 8, Xa nhị tấn cửu ăn Xa, Mã 9 thối 8 ăn Xa; thì bên Đỏ chiếm ưu thế rồi!

(3) Tấn công quá gấp! Khiến cho đối phương có cơ hội phản công, nên bên Đỏ đi Pháo 8 tấn 4 uy hiếp Tốt giữa thì đôi bên thế ngang nhau.

(4) Tính toán sai nước cờ! Vì lẽ đó mà sau nầy thất bại. Nếu bên Đỏ lại đi Binh 9 tấn 1 ăn Tốt thì hay quá mất!

(5) Nếu Đỏ đi Pháo 7 tấn 4 ăn Tốt, bên Đen đi Pháo nhị bình thất ăn Pháo, Pháo 7 tấn 3 chiếu Tướng, Tượng ngũ thối tam ăn Pháo, đến đây, mặc dù bên Đen mất một Xa, nhưng có 2 Pháo đang thế công mãnh liệt, ăn lại quân cờ khác, Đen vẫn chiếm ưu thế hoàn toàn.

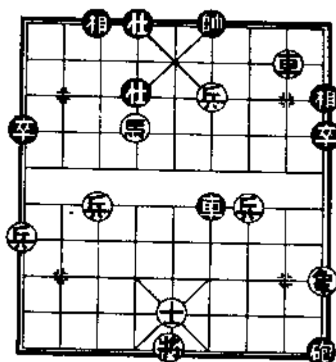
(6) Một nước cờ trì hoãn hay! Và vẫn nắm ưu thế đến lúc thắng !

CHƯƠNG NĂM MƯƠI BỐN

Danh thủ : HÀ THUẬN AN đi trước thắng
Danh thủ : LÝ NGHĨA ĐÌNH bị thua trong một thế trận
Dương đầu Pháo quá hà Xa chống Bình Phong Mã

Ngày 4-4-1955 tại Hán Khẩu

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 7 tấn 1	Tốt thất tấn nhất
(1) Xa 2 tấn 6	(2) Mã thất tấn lục
Mã 8 tấn 7	(3) Tốt thất tấn nhất
Xa 2 bình 4	(4) Mã lục tấn bát
(5) Binh 3 tấn 1	Mã bát tấn thất
Pháo 5 tấn 4	Mã tam tấn ngũ
Pháo 8 bình 3	Pháo bát tấn thất
Sĩ 6 tấn 5	Xa nhất tấn nhất
Tượng 7 tấn 5	Xa nhất bình lục
Pháo 3 bình 4	Xa bát tấn bát

Hình 137

Xa 9 bình 5	Xa lục tấn tam
Xa 6 tấn 8	Sĩ lục tấn ngũ
Binh 5 tấn 1	Pháo bát bình lục
Binh 5 tấn 1	Xa lục tấn nhị
(7) Xa 5 bình 3	Tượng thất tấn cửu
Binh 5 tấn 1	Pháo ngũ bình lục
Pháo 4 tấn 5	Pháo lục thối thất
(8) Xa 3 bình 4	Xa bát thối nhị
Xa 4 thối 3	Xa bát bình lục
Mã 7 tấn 6	Xa lục bình cửu
Xa 6 bình 7	Xa cửu bình ngũ
Binh 5 bình 4	Pháo lục bình bát
Xa 7 thối 2	Xa ngũ thối nhất
Xa 7 bình 6	Pháo bát tấn tam

Mã 6 tấn 7	Pháo bát tấn tứ
Tượng 3 tấn 1	Xa ngũ tấn nhị
Xa 6 thối 4	(9) Xa ngũ thối nhị
Xa 6 bình 2	Pháo bát bình cửu
Mã 7 tấn 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Mã 6 thối 4	Tướng ngũ bình lục
Mã 4 thối 6	Xa ngũ bình lục
Xa 2 tấn 7	Tướng lục tấn nhất
Xa 2 thối 1	Tướng lục thối nhất
Binh 4 tấn 1 (xem hình 137)	

Phê bình : (1) Đang ở thế trận "Đương đầu Pháo quá hà Xa chống Bình Phong mã" lúc khai cuộc.

(2) Nếu đối lại, bên Đen đi Pháo bát bình cửu, Đỏ đi Xa 2 bình 3, Pháo cửu thối nhất, Pháo 8 bình 7, Pháo cửu bình thất bắt Xa, Xa 3 bình 4, Tượng thất tấn ngũ, Binh 7 tấn 1, Tượng ngũ tấn tam ăn Binh, Mã 8 tấn 9 : Bên Đỏ vẫn hơn nước.

(3) Nếu đối lại đi Tượng tam tấn ngũ : Hai bên ngang nhau được.

(4) Mất nước cờ tay trước rồi! Đi Tốt thất tấn nhất ăn Binh, bắt đầu thế công.

(5) Nước cờ quá hay! Nhờ đó chiếm được ưu thế.

(6) Nếu đen đi Pháo bát bình ngũ. Đỏ đi Pháo 8 bình 3 ăn Mã, Xa bát tấn tam, Pháo 3 bình 5, Xa bát bình ngũ ăn Xa, Pháo 5 tấn 4 chiếu Tướng, Sĩ tứ tấn ngũ, Xa 9 bình 8 bắt Pháo : Bên Đỏ đại chiếm ưu thế.

(7) Bên Đỏ suýt nguy hiểm rồi!

(8) Vì mất Sĩ bên Đỏ bị yếu bớt lực lượng phòng thủ. Bên Đỏ vì thế mà phải đấu Xa, một thế cờ quá hay để chiếm lại ưu thế và nhờ đó sau này dồn được nhiều quân hơn ở Tàn cuộc!

(9) Nếu bên Đen đi Xa ngũ bình tứ đổi Xa tức là bên Đỏ được một Mã và ba quân, được cái thế thắng Pháo Tốt Tượng Sĩ toàn!

(10) Nếu Đen đi Tướng ngũ tấn nhất, thì bên Đỏ đi Xa 2 tấn 6 chiếu Tướng, tiếp theo Mã 4 tấn 3 đã quyết thắng rồi!

CHƯƠNG NĂM MƯƠI LĂM

Trận phục thù giữa

Danh thủ : LÝ NGHĨA ĐÌNH, đi trước, thắng.

Danh thủ : HÀ THUẬN AN bị thua trong một thế trận

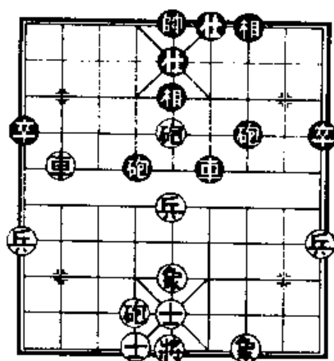
Đương đầu Pháo tuần hà Pháo chống Bình Phong Mã

Ngày 23-12-1956 tại Bắc Kinh.

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 2	Mã nhị tấn tam
Binh 7 tấn 1	Tốt thất tấn nhất
(1) Pháo 8 tấn 2	(2) Tượng tam tấn ngũ
Mã 8 tấn 7	(3) Pháo nhị thối nhất
Binh 3 tấn 1	(4) Pháo nhị bình thất
(5) Mã 3 tấn 4	(6) Tốt tam tấn nhất
Binh 3 tấn 1	Pháo thất tấn tam
Binh 7 tấn 1	Pháo thất bình bát
Xa 2 bình 1	Tượng ngũ tấn tam
(7) Xa 9 tấn 1	Tượng tam thối ngũ
Xa 9 bình 3	Pháo tiền bình thất

Mã 7 tấn 6	(8) Sĩ tứ tấn ngũ
Mã 6 tấn 5	Mã tam tấn ngũ
Mã 4 tấn 5	Mã thất tấn ngũ
Pháo 5 tấn 4	(9) Xa nhất bình nhị
Pháo 8 bình 5	Xa nhị tấn tứ
(10) Xa 3 bình 7	(11) Tướng ngũ bình tứ
Xa 1 tấn 1	Pháo bát bình thất
Xa 1 bình 6	Pháo tiền bình tứ
Xa 7 tấn 5	Xa bát tấn tứ
Xa 7 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa hậu bình 7	Xa nhị thối tứ
Tượng 7 tấn 5	Pháo tứ bình ngũ
Xa 6 bình 7	Xa nhị bình tứ

Hình 137 bis

Xa hậu tấn 4	Xa bát bình thất
Sĩ 4 tấn 5	Pháo thất tấn nhất

Xa tiền tấn 3	Pháo ngũ bình tứ
Xa tiền bình 6	Tướng ngũ bình tứ
Pháo hậu bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 7 bình 8	Xa thất bình ngũ
Pháo 5 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Binh 5 tấn 1	Xa ngũ bình lục
Pháo 6 bình 5	Sĩ tứ thối ngũ
Pháo 6 thối 3	(Đỏ thắng).

Phê bình : (1) Bên đi trước, đến đây với 2 nước cờ đã cho ta thấy rõ sự khai cuộc với chiến lược "Đương đầu Pháo tuần hà Pháo chống Bình Phong Mã" rồi.

(2) Địch thủ đã biết chiến lược và lo củng cố phòng thủ hậu tuyến trước rồi.

(3) Đoạn này, 2 đối phương có thể sát phạt nhau dữ dội. Nếu bên Đen đổi thế, lại đi Pháo nhị tấn nhị, Đỏ đi Xa 2 tấn 6, Pháo bát bình cửu, Xa 2 tấn 3 ăn Xa, Mã thất thối bát ăn Xa, Xa 9 tấn 1, thì bên Đỏ đã hơn nước cờ rồi.

(4) Có thể đổi lại mà đi Pháo bát tấn nhị cũng hay.

(5) Đỏ thí con Binh để khởi mạnh thế công là nước cờ hay và chiến lược mạnh mẽ. Nếu đi Binh 3 tấn 1 đổi con Tốt thì thường quá.

(6) Nước cờ này khai thông cho Mã tiến.

(7) Nước cờ hay ! Cho Xa ra ngay để tăng cường thế công là diệu kế !

(8) Lên Sĩ để củng cố trung lộ và thủ thế.

(9) Nước cờ khá bí hiểm!

(10) Hư hư thực thực để tranh thế công. Hay;

(11) Không để cho bên Đỏ lên chân và chiếm Xa, nước cờ thật tuyệt!

CHƯƠNG NĂM MƯƠI SÁU

Trận phục thù giữa.

Danh thủ : DƯƠNG QUAN LAN đi trước.

Danh thủ : HÀ THUẬN AN Huế
trong một thế trận : Ngũ lục Pháo chống Bình Phong Mã

Ngày 6-7-1955 tại Thượng Hải

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 2	Mã nhị tấn tam
Mã 8 tấn 9	Tốt tam tấn nhất
Xa 2 tấn 6	Tượng tam tấn ngũ
Pháo 8 bình 6	Pháo bát bình cửu
Xa 2 tấn 3	Mã thất thối bát
Xa 9 bình 8	Xa nhất bình nhị
Xa 8 tấn 6	Tốt thất tấn nhất
Binh 5 tấn 1	Pháo nhị thối nhất
Binh 5 tấn 1	Tốt ngũ tấn nhất
Xa 8 bình 2	Mã bát tấn thất
Xa 2 bình 3	Mã thất thối cửu
Mã 8 tấn 5	Sĩ tứ tấn ngũ

Pháo 5 tấn 3	Pháo nhị tấn ngũ
Binh 7 tấn 3	Pháo nhị thối nhị
Pháo 5 bình 8	Xa nhị tấn tứ

Hình 138

Pháo 6 tấn 6	Pháo cửu tấn tứ
Binh 3 tấn 1	Xa nhị thối tam
Xa 3 bình 1	Xa nhị bình tứ
Xa 1 thối 3	Mã cửu tấn thất
Binh 7 tấn 1	Tượng ngũ tấn tam
Binh 3 tấn 1	Xa tứ tấn ngũ
Binh 3 tấn 1	Mã thất tấn ngũ
Mã 5 tấn 3	Xa tứ bình cửu
Mã 3 thối 1	

Phê bình : (1) Nếu đi Tốt thất tấn nhất cũng được. (2) Nước cờ này không đặc sắc mấy.

(3) Nếu đi Pháo 8 bình 7 cũng được, và sau này lại thành ra thế trận "Ngũ thất Pháo".

(4) Đấu xe, thế cờ lại ngang nhau. Nếu đi Mã tam tấn nhị, Pháo 6 tấn 5, thì bên Đỏ chiếm ưu thế rồi.

(5) Nếu đi Xa 2 bình 3 cũng được.

(6) Nước cờ tuyệt hay! Chống chế được đấu Mã và mở rộng đường Mã.

(7) Nếu Pháo Đỏ ăn Tốt, Mã Đen ăn Pháo, Xa 8 lại ăn Mã v.v... thì chẳng mấy hay.

(8) Thối Pháo là hay, vừa khai thông trung lộ, vừa phòng thủ phòng tuyến, giữ được thế quân bình cả hai bên.

(9) Nếu cho Mã 3 tấn 5, Đen đi Pháo nhị bình ngũ đấu Xa thì bên Đen ưu thế mất!

(10) Nếu để mất Pháo, bên Đỏ sẽ hơn nước.

(11) Chỉ còn cách ấy thôi.

(12) Nếu để bên Đỏ lấy Pháo đổi mất Mã, Đỏ lại ăn luôn Tốt thì đỏ thắng thế rồi! Hai danh thủ thật cơ mưu cả hai trong trận đấu phục thù này, nhưng rồi cũng đến "Huề", vì tài sức tương đồng quá!

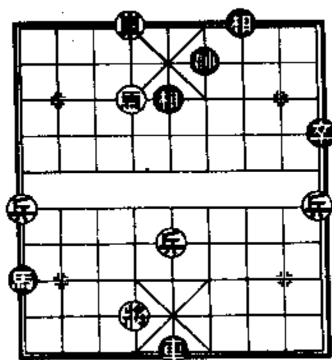
CHƯƠNG NĂM MƯƠI BẢY

Danh thủ : CHÂU KIẾM THU, đi trước, thua
Danh thủ : DƯƠNG QUAN LÂN thắng
Trong một thế trận : Ngũ thất Pháo chống Bình Phong Mã

Ngày 24-7-1955 tại Thượng Hải

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Xa cửu bình bát
Xa 1 bình 2	Mã nhị tấn tam
Mã 8 tấn 9	Tốt thất tấn nhất
Pháo 8 bình 7	(1) Pháo nhị tấn nhị
Xa 2 tấn 6	Mã thất tấn lục
Xa 2 thối 2	Tượng tam tấn ngũ
Binh 7 tấn 1	(2) Tốt thất tấn nhất
Xa 2 bình 3	(3) Pháo bát bình thất
Xa 9 bình 8	Xa nhất bình nhị
Binh 9 tấn 1	(4) Pháo nhị tấn nhị
(5) Tượng 3 tấn 1	(6) Xa bát tấn ngũ
Xa 3 bình 2	Mã lục tấn bát
Tượng 1 tấn 3	Pháo thất tấn tứ
Binh 1 tấn 1	Sĩ tứ tấn ngũ

Sĩ 4 tấn 5	(7) Mã bát thối thất

Pháo 7 tấn 1	Pháo thất bình tam
Mã 9 tấn 7	Mã thất tấn ngũ
Mã 3 tấn 4	Mã ngũ tấn thất
Mã 4 tấn 6	(9) Xa nhị tấn tứ
Mã 7 tấn 5	Xa nhị bình tứ
Mã 8 tấn 3	Xa tứ bình bát
10) Pháo 5 bình 4	Mã thất tấn lục
Sĩ 5 tấn 4	Xa bát tấn ngũ
Súy 5 tấn 1	Tốt ngũ tấn nhất
Mã 5 thối 3	Xa bát thối tam
Mã 3 tấn 4	Mã tam tấn ngũ
Xa 8 tấn 6	Sĩ ngũ thối tứ
Xa 8 thối 4	Tốt tam tấn nhất
Xa 8 tấn 1	Mã ngũ tấn thất
Binh 7 tấn 1	Xa bát bình lục
Xa 8 bình 4	Tượng ngũ tấn tam

Xa 4 bình 5	Tượng tam thối ngũ
Xa 5 thối 1	Xa lục tấn nhất
Xa 5 bình 6	Sĩ lục tấn ngũ
Mã 4 tấn 6	Xa lục bình tam
Tượng 7 tấn 5	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 6 bình 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 4 tấn 1	Xa tam bình nhất
Mã 6 thối 5	Mã thất tấn bát
Xa 4 bình 9	Xa nhất tấn nhất
Súy 5 thối 1	Mã bát tấn thất
Súy 5 bình 4	Mã thất thối ngũ
Súy 4 bình 5	Xa nhất bình lục
Sĩ 6 tấn 5	Mã ngũ tấn tam
Súy 5 bình 6	Xa lục bình ngũ
Mã 5 tấn 4	Xa ngũ tấn nhất
Súy 6 tấn 1	Mã tam thối nhất
Xa 9 tấn 3	Sĩ ngũ thối tứ
Mã 4 tấn 6	Tướng ngũ bình lục
Xa 9 bình 6	Tướng lục tấn nhất

Phê bình : Một nước cờ bắt đối phương phải đi Xa 2 tấn 6, thành ra cái thế hai bên cùng tung áp lực. Nếu không đi nước cờ ấy, đổi lại Xa nhất bình nhị cũng hay.

(2) Bên Đen tấn Tốt lên chỉ để khỏi bí lối, nước cờ khá chặt chẽ.

(3) Một thế cờ tấn công khá mạnh. Nếu lại đi Pháo bát bình lục thì yếu quá và làm cho đôi bên ngang sức nhau rồi.

(4) Tấn Pháo lên là một nước cờ tuyệt diệu, vừa lợi thế công, thế thủ lại có bí quyết kềm chế con Binh 3 bên Đỏ và chuẩn bị đường cho nước cờ sau Pháo nhị bình tam vừa hãm Tượng vừa đấu Xa, thì cờ quá bén nhọn.

(5) Nước cờ quá ép, và do đó bị xuống tay.

(6) Nước cờ hay quá! Tranh được thế chủ động lại bức bách đối phương phải dấu Xa.

(7) Thối mã, để con Mã được linh hoạt thêm. Nếu lại đi Pháo nhị bình tam thì chắc bên Đỏ sẽ biến hóa thế cờ cho đôi bên phải "Huề" rồi! hay!

(8) Nếu đi Pháo 5 bình 6 cũng hay lắm!

(9) Một nước cờ cột chặt quân Đỏ không chạy thoát được dễ dàng.

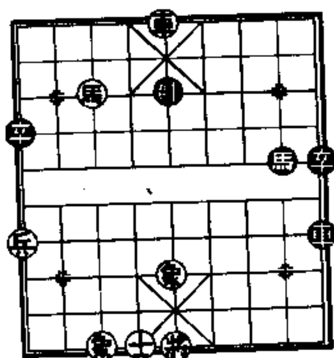
(10) Nếu bên Đen đi nước cờ lấy Xa bắt Mã thì bên Đỏ phải bảo vệ Đỏ và sẽ biến thế cờ để thủ "Huề" dễ dàng rồi.

Với ván cờ này bên Đen (Dương Quan Lân) thắng là đáng vì danh thủ họ Dương đi nhiều thế gọi là kỳ diệu (xem kỹ hình 139).

CHƯƠNG NĂM MƯƠI TÁM

Danh thủ : TRẦN TÙNG THUẬN đi trước thắng.
Danh thủ : LÝ NGHĨA ĐÌNH bị bại
Trong một thế trận Ngũ bát Pháo chống Bình Phong Mã.

Ngày 7-9-1955 tại Thượng Hải.

Hình 140

Pháo 2 bình 5	Mã bát tấn thất
Mã 2 tấn 3	Mã nhị tấn tam
Xa 1 bình 2	Xa cửu bình bát
Binh 3 tấn 1	Tốt tam tấn nhất
(1) Mã 8 tấn 7	(2) Tượng tam tấn ngũ
Pháo 8 tấn 4	(3) Mã tam tấn nhị

Pháo 8 bình 3	Mã nhị tấn tam
Xa 9 bình 8	Pháo nhị bình tam
Pháo 5 bình 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 8 tấn 4	Tốt nhất tấn nhất
Tượng 3 tấn 5	Xa nhất bình tứ
Sĩ 4 tấn 5	(4) Tốt cửu tấn nhất
Xa 2 tấn 5	Pháo bát bình cửu
Xa 2 tấn 4	Mã thất thối bát
Mã 3 tấn 4	Tốt ngũ tấn nhất
Mã 4 tấn 5	Pháo tam thối nhất
(5) Pháo 3 bình 1	Pháo cửu thối nhất
(6) Binh 3 tấn 1	Tượng ngũ tấn thất
Mã 5 thối 3	Tượng thất tấn ngũ
Pháo 1 bình 6	Mã bát tấn thất
Mã 3 tấn 4	Pháo cửu bình lục
Xa 8 tấn 3	(7) Xa tứ tấn tam
Xa 8 bình 5	(8) Tướng ngũ bình tứ
Pháo 5 tấn 2	Xa tứ bình lục
Pháo 5 thối 3	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 5 tấn 1	Xa lục thối nhất
Xa 5 bình 7	Pháo lục tấn lục
Sĩ 5 tấn 4	Xa lục tấn ngũ
Xa 7 thối 3	Xa lục thối tam
Xa 7 thối 2	Xa lục bình ngũ
Xa 7 tấn 1	Mã thất tấn bát
Mã 7 tấn 8	Xa ngũ tấn nhị

Xa 7 tấn 5	Tướng tứ tấn nhất
Mã 8 tấn 6	Xa ngũ bình cửu
Mã 6 tấn 7	Tướng tứ tấn nhất
Xa 7 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 6 bình 5	(Xem hình 140 : Đỏ thắng).

Phê bình : (1) Nước cờ này có tác dụng tấn binh giữa lên để liên hoàn kế quân Mã và khởi thế công.

(2) Nếu đi Pháo bát tấn tứ thì khởi thế công, ở đây lại đi Tượng tức là lo phòng thủ trước cho chặt chẽ đã.

(3) Bên Đỏ bắt đầu thế cờ sôi động, nên bên Đen cũng phòng thủ gắt với thế "răng cắn răng, mắt chống mắt"!

(4) Một nước cờ hư hư thực thực!

(5) Nước cờ hay! Bắt đối phương phải nghẽn đường Pháo!

(6) Một nước cờ hay! Cho Binh qua sông là tăng cường lực lượng và uy hiếp đối phương.

(7) Nếu đi Mã tam thối tứ thì hai bên lại ngang nhau.

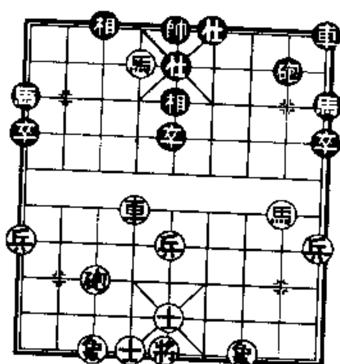
(8) Nước cờ tuyệt! Nếu đi Mã tam tối tứ thì hai đối thủ có thể Huề rồi!

Xem hình 140, bên Đỏ chiếu Tướng mấy lần, dồn Tướng vào góc sừng quân Sĩ, đó là chiến lược "Tướng quản thoát bao" (Tướng cổi trút áo chiến), nên thắng trận dễ dàng.

CHƯƠNG NĂM MƯƠI CHÍN

Danh thủ : LÝ NGHĨA ĐỈNH đi trước
Danh thủ : VƯƠNG GIA LƯƠNG, thắng trong một thế trận
Thuận Pháo trực Xa chống hoành Xa

Ngày 16-11-1957 Thượng Hải

Hình 141

Pháo nhị bình ngũ	Pháo 8 bình 5
Mã nhị tấn tam	Xa 9 tấn 1
Xa nhất bình nhị	Mã 8 tấn 7
Sĩ tứ tấn ngũ	(1) Xa 9 bình 6
Xa nhị tấn lục	Mã 2 tấn 3
Tốt thất tấn nhất	(2) Xa 6 tấn 3

(3) Pháo bát bình thất	(4) Binh 3 tấn 1
Xa nhị bình tam	Mã 3 tấn 2
(5) Xa tam thối nhị	Sĩ 4 tấn 5
(6) Pháo ngũ bình tứ	Mã 7 tấn 8
Tượng thất tấn ngũ	Binh 3 tấn 1
Xa tam bình thất	Pháo 5 bình 7
Mã tam thối nhị	Tượng 3 tấn 5
(7) Pháo thất bình bát	Pháo 2 tấn 5
Pháo tứ bình bát	(8) Xa 1 bình 3
(9) Xa thất tấn ngũ	Tượng 5 thối 3
Mã bát tấn cửu	Mã 8 tấn 7
Mã nhị tấn nhất	Mã 7 tấn 6
Pháo bát thối nhất (xem h. 141)	Xa 6 bình 7
Pháo bát bình tứ	Xa 7 tấn 5
Pháo tứ tối nhất	Xa 7 thối 2
Mã nhất thối nhị	Xa 7 bình 5
Pháo tứ tấn nhị	Pháo 7 bình 3
Tướng ngũ bình tứ	Xa 5 thối 1
Xa cửu bình bát	Xa 5 bình 9
Tướng tứ bình ngũ	Mã 2 tấn 4
Xa bát bình thất	Pháo 3 tấn 5
Sĩ ngũ thối tứ	Tượng 3 tấn 5
Pháo tứ bình lục	Xa 9 bình 1
Sĩ lục tấn ngũ	Binh 1 tấn 1
Mã nhị tấn tứ	Binh 1 tấn 1
Mã cửu thối bát	Pháo 3 thối 3

Xa thất tấn tứ	Mã 4 tấn 6
Mã bát tấn thất	Pháo 3 bình 5
Sĩ ngũ tấn tứ	Xa 1 bình 4
Xa thất bình cửu	Mã 6 tấn 4
Mã tứ tấn lục	Xa 4 tấn 1
Mã thất tấn lục	Xa 4 bình 6
Mã lục tấn ngũ	Xa 6 bình 5
Tướng ngũ bình lục	Xa 5 bình 4
Tướng lục bình ngũ	Xa 4 thối 4
Mã ngũ tấn tam	Xa 4 bình 7
Xa cửu tấn ngũ	Sĩ 5 thối 4
Xa cửu thối tứ	Pháo 5 bình 7

Phê bình : (1) Thường thường, khai cuộc người ta hay đi Xa 9 bình 4, ở đây danh thủ họ Lương Gia lại đi Xa bình 6, cũng là chiến lược mới, khiến đối phương phải bóp trán suy nghĩ...

(2) Nếu đi Xa 6 tấn 5, bên Đen đi Xa nhị bình tam, Pháo 5 thối 1, Mã bát tấn nhất, Pháo 5 bình 7 bắt Xa, Mã thất tấn lục bắt Xa, thì Đen chiếm ưu thế mất. Đi Xa 6 tấn 3 thì thật hay.

(3) Bên Đen cũng dè dặt lắm!

(4) Mở đường cho Mã tấn lên.

(5) Nếu đen đi Pháo thất tấn tam, Đỏ đi Tượng 3 tấn 1 bắt Pháo, bên Đỏ hơn nước.

(6) Mất nước cờ! Nếu đi Tốt cửu tấn nhất thì uy hiếp tả dực được thì Đen lên chân ngay !

(7) Mưu hòa quá gấp, khiến đối phương thấy rõ. Vả lại trong ván cờ này thiếu gì cơ hội đánh Huề!

(8) Nước cờ quá hay! Khiến cuộc phòng thủ của đối phương yếu bớt, còn bức bách cho Xa đối phương phải chịu thế và do đó bên Đỏ lên chân luôn!

(9) Nếu đi Xa thất bình bát, Đỏ đi Mã 2 thối 3, bên Đỏ vẫn nắm ưu thế.

Xem vào hình 141 trên đây, hai bên lo thí quân để chọn đường chiến lược áp đảo nhau, nếu số quân tương đương ngang nhau. Tuy vậy, quân bên Đỏ linh động hơn, uy hiếp, bên Đen khắp trận địa. Về sau, bên Đỏ áp dụng chiến lược tạo thanh hàng Tốt rồi xua, Binh qua sông, tăng cường chiến lược để quyết thắng.

CHƯƠNG SÁU MƯƠI

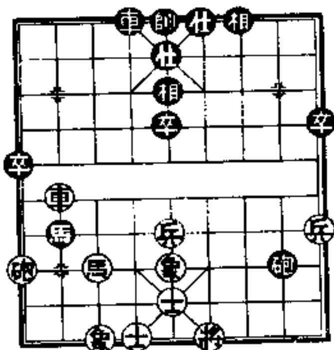
Danh thủ : LA THIÊN DƯƠNG đi trước
Danh thủ : DƯƠNG QUAN LÂN thủ huề trong một trận Thuận Pháo hoành Xa chống trực Xa

Ngày 4-9-1953 tại Thượng Hải

Pháo bát bình ngũ	Pháo 2 bình 5
(1) Xa cửu tấn nhất	Mã 2 tấn 3
Mã bát tấn nhất	Xa 1 bình 2
Xa cửu bình tứ	Xa 2 tấn 6
(2) Mã nhị tấn tam	(3) Binh 7 tấn 1
Xa tứ tấn tam	Mã 8 tấn 9
(4) Tốt tam tấn nhất	Xa 2 bình 3
Pháo ngũ thối nhất	Xa 3 thối 2
Pháo ngũ bình thất	Xa 3 bình 4
Sĩ tứ tấn ngũ	(5) Sĩ 4 tấn 5
Tượng tam tấn ngũ	Pháo 5 bình 7
Mã thất tấn bát	Xa 4 bình 3
Pháo thất tấn ngũ	Tượng 3 tấn 5
Pháo thất bình nhất	Mã 9 thối 8
Pháo nhị bình nhất	Binh 7 tấn 1
Xa tứ bình tam	Pháo 7 tấn 2

Xa tam bình nhị	Pháo 7 bình 8
Xa nhị bình lục	Pháo tiền bình 9
Tốt nhất tấn nhất	Xa 9 tấn 3
Pháo nhất tấn tam	Xa 9 bình 8
Mã tam tấn tứ	Pháo 8 bình 9
(6) Mã bát tấn lục	Mã 3 tấn 4
Mã tứ tấn lục	Xa 3 thối 1
Xa nhất bình tứ	Xa 3 bình 4
Mã lục tấn tứ	Xa 4 tấn 2
Mã tứ tấn tam	Súy 5 bình 4
Mã tam thối nhị	(7) Mã 8 tấn 7
Pháo nhất bình bát	Xa 4 bình 2
Pháo bát bình lục	Xa 2 bình 4
Pháo lục bình bát	Xa 4 thối 1
Pháo bát thối tam	Xa 4 bình 8
Pháo bát tấn ngũ	(xin xem hình 142)
. . . .	Xa 8 thối 1
Pháo bát bình tam	Xa 8 bình 9
Pháo tam thối ngũ	Pháo 9 tấn 3
Xa tứ bình nhất	Xa 9 thối 1

Hình 142

Phê bình : (1) Đây là thế của (Hoành Xa", thuận Pháo lúc khai cuộc. Nếu đi Mã bát tấn thất Xa 1 tấn 1 thì bên Đen không thể cho Xa ra ngang (hoành Xa) được, mà chỉ có thể cho Xa lên thẳng (trực Xa) mà thôi.

(2) Đi Mã là để kịp nước cờ với đối phương, để rồi tấn công và bố phòng sau. Nếu cho tốt tam tấn nhất thì sau này rộng đường hơn.

(3) Đón đầu quân Mã của đối phương, để bên ngang thế nhau; nhưng nếu đi Xa 2 bình 3 ăn Tốt thì bên Đen lên Tốt tam tấn nhất và Đen nắm mất ưu thế. Kể ra nước cờ cũng khá hay khống chế được đối phương.

(4) Đổi Tốt là để thông đường Mã.

(5) Nước cờ yếu quá, sau này làm hàng ngũ bị khổn. Đi nước Xa 9 tấn 1 linh động hơn.

(6) Lên Mã đổi quân, thế cũng bức lắm.

(7) Nước cờ hay! Không cho Đen lên chân.

Trong ván cờ này, về sau hai bên đua nhau đòi thế quân, nên thế phải HUỀ!

CHƯƠNG SÁU MƯƠI MỐT

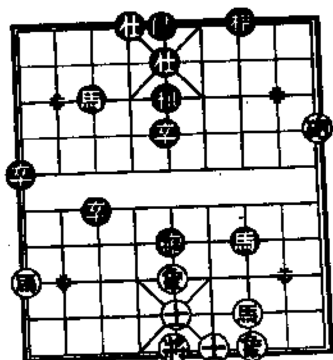
Danh thủ : DƯƠNG QUAN LÂN đi trước, thắng
Danh thủ : TRẦN TÙNG THUẬN thua
trong một thế trận : LIỆT THỦ PHÁO

Ngày 9 tháng 6 tại Quảng Châu.

Pháo nhị bình ngũ		Pháo 2 bình 5
Mã nhị tấn tam		Mã 2 tấn 3
Mã bát tấn thất		Mã 8 tấn 9
Xa cửu bình bát	(1)	Xa 9 tấn 1
Xa nhất bình nhị		Pháo 8 bình 7
Tốt thất tấn nhất		Xa 1 bình 2
Pháo bát tấn tứ		Sĩ 6 tấn 5
Pháo bát tấn nhị		Sĩ 5 thối 6
Pháo bát thối nhị		Sĩ 6 tấn 5
Pháo ngũ bình lục		Xa 9 bình 6
Tượng tam tấn ngũ		Binh 7 tấn 1
Sĩ lục tấn ngũ		Pháo 7 tấn 1
Xa nhị tấn thất	(2)	Sĩ 5 tấn 6
Xa nhị thối nhị		Binh 9 tấn 1
Xa nhị bình nhất		Sĩ 6 thối 5

Tốt thất tấn nhất
Tốt thất tấn nhất
Mã thất tấn lục
Tốt tam tấn
(4) Xa nhất bình tam
Tốt tam tấn nhất
Xa bát tấn lục
Mã lục tấn thất
Pháo lục tấn tứ
Pháo lục bình cửu
Pháo cửu bình ngũ
Tốt nhất tấn nhất (xem h. 143)
Tốt tam bình tứ
Tốt nhất tấn nhất
Pháo ngũ bình tam
Mã tam tấn nhị
Tượng ngũ tấn thất
Tượng thất tấn ngũ
Tượng thất thối cửu
Pháo tam bình ngũ
Tốt tứ bình ngũ
Tướng ngũ bình lục
Mã nhị tấn tam

(3) Xa 6 tấn 3
Pháo 7 bình 3
Xa 6 bình 3
nhất Mã 3 thối 1
Xa 3 bình 7
(5) Xa 2 tấn 3
Mã 1 tấn 2
Pháo 5 bình 1
Mã 2 thối 3
(6) Pháo 1 tấn 4
Tượng 7 tấn 5
Súy 5 bình 6
Mã 9 tấn 8
Mã 8 thối 7
Mã 7 tấn 5
Mã 5 tấn 3
Mã hậu tấn 4
Pháo 1 thối 1
Mã 3 tấn 2
Pháo 1 tấn 1
Mã 2 tấn 3
Mã 3 thối 1
Tượng 5 tấn 7

Hình 143

Mã tam tấn nhị	Súy 6 tấn 1
Pháo ngũ bình nhấ	Tượng 7 thối 9
Mã nhị thối tam	Súy 6 thối 1
Mã tam tấn nhị	Súy 6 tấn 1
Mã nhị thối tam	Súy 6 thối 1

Pháo nhất bình lục Đỏ thua).

Phê bình : (1) Bên Đỏ tuy chiến thuật "Hoành Xa", chuẩn bị cho sau này một Xa bình 6 một Xa bình 2 để khống chế con đường quân Mã Đen tấn lên. Tuy nhiên, đến nửa chừng cuộc cờ cả hai Xa đôi bên đều thí sạch và Đỏ phải thua vì cả 5 quân bình bị nuốt sạch và bên Đen hơn đến ba quân cờ.

(2) Mất tay trước rồi! Lên Sĩ, làm thế thủ yếu mất và đối phương lợi dụng được. Thế mạnh của quân Binh 7 vẫn không đủ sức tung hoành vì bị mất tay trước.

(3) Nếu đi Binh 3 tấn 1, bên Đen sẽ đi Pháo bát bình tam ăn Pháo, Mã 9 tấn 7 ăn Pháo, Xa nhất bình tam ăn Binh, bên Đen vẫn nắm ưu thế.

(4) Dùng đến thế mạnh rồi. Nhờ đó bên Đen còn nhiều quân hơn và trận thế ấn lướt đến lúc thắng cuộc.

(5) Nếu Đỏ đi Pháo 3 tấn 1, Đen đi Pháo bát tấn nhị thì bên Đỏ gặp khó khăn trong thế thủ và khó cứu vãn rồi.

(6) Nếu đi Mã 3 tấn 2 hãm Pháo, thì tạm thời bảo vệ được Trung Binh và tình thế hòa hoãn hơn.

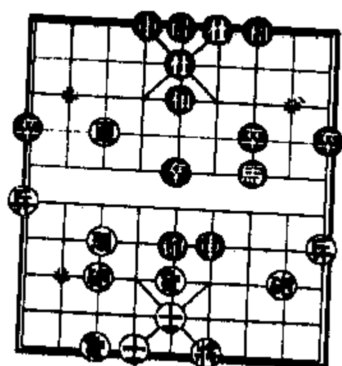
Ván cờ đến nửa chừng (xem hình 143) ai ai cũng đoán rõ được sự thắng, bại về bên nào! Đỏ mất cả 5 Binh, Đen còn đến 3 Tốt, nước cờ lại trội hơn nhiều, cho nên bên Đỏ không thể nào nắm lại ưu thế cho đến tàn cuộc.

CHƯƠNG SÁU MƯƠI HAI

Danh thủ : HUÊ-TỤNG-TƯỚNG đi trước thắng
Danh thủ : LƯU-ỨC-TỪ bị bại
Trong một thế trận : TIÊN NHÂN CHỈ LỘ

Ngày 25-10-1957 tại Thượng-Hải

Tốt tam tấn nhất	Pháo 8 bình 7
Mã bát tấn thất	(1) Mã 8 tấn 9
(2) Pháo nhị bình ngũ	Mã 2 tấn 3
Mã nhị tấn tam	Xa 9 bình 8
Mã tam tấn tứ	Tượng 3 tấn 5
(3) Pháo bát bình cửu	Sĩ 4 tấn 5
Xa cửu bình bát	Pháo 2 bình 1
Mã tứ tấn ngũ	Mã 3 tấn 5
Pháo ngũ tấn tứ	Xa 8 tấn 4
(4) Tốt ngũ tấn nhất	Xa 1 bình 4
Tượng tam tấn ngũ	Binh 9 tấn 1
Sĩ tứ tấn ngũ	Binh 7 tấn 1
Mã thất tấn ngũ	Pháo 1 bình 2
Xa bát tấn lục	Mã 9 tấn 7
Tốt tam tấn nhất	Xa 8 bình 7
Xa nhất bình tứ	Xa 4 tấn 5
Xa bát bình thất	Súy 5 bình 4

Hình 144

Mã ngũ tấn thất	(5) Xa 7 bình 3
(6) Pháo cửu bình lục	Xa 4 tấn 2
Xa thất thối nhất	Xa 4 thối 1
Xa thất tấn nhất	Xa 4 bình 7
Xa thất bình lục	(xem hình 144)

Phê bình : (1) Cho Mã lên biên một mình tạo thành chế yếu ở trụng lộ ngay từ bước đầu, cho bên Đỏ. Bên Đen lại vào ngày Pháo giữa, uy hiếp trung lộ đối phương. Ta thấy rõ : Đỏ và Đen đều khởi chế công trước khi thủ thế cho khai cuộc.

(2) Dù cho đối phương xuất Mã lên biên phòng rồi mới cho Pháo giữa tấn công, đó là mưu chụp tay trước.

(3) Nước cờ hay! Chuẩn bị cho Xa lên uy hiếp hữu dực đối phương.

(4) Thế cờ hay! Mở đường cho quân Mã được rộng chân.

(5) Nước cờ quá kém, vừa mất quân, lại mất ưu thế! Nếu đi Xa 7 bình 8 thì hay quá.

(6) Nước cờ hay! Dọn đường cho chiến thắng.

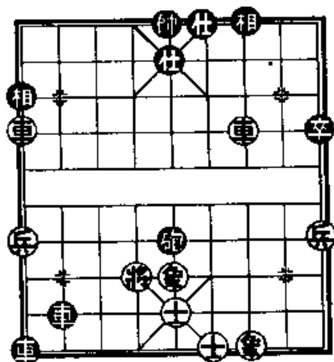
CHƯƠNG SÁU MƯƠI BA

Danh thủ : CHÂU-ĐỨC-NGUYÊN đi trước, thắng
Danh thủ : LƯƠNG-KHÁNH-TOÀN thua
Trong một thế trận Đương đầu Pháo
chống phản cung Mã

Ngày 22-12-1957 tại Quãng-Châu

Pháo nhị bình ngũ	Mã 2 tấn 3
Mã nhị tấn tam	Binh 7 tấn 1
Xa nhất bình nhị	Pháo 8 bình 6
Mã bát tấn thất	Mã 8 tấn 7
Pháo bát bình cửu	Xa 1 bình 2
Xa cửu bình bát	Tượng 7 tấn 5
Xa bát tấn lục	Sĩ 6 tấn 5
Tốt ngũ tấn nhất	Mã 7 tấn 6
Xa ngũ tấn nhất	Binh 5 tấn 1
Mã thất tấn ngũ	Binh 5 tấn 1
Tốt ngũ tấn nhị	Mã 6 tấn 5
Mã tam tấn ngũ	Pháo 6 tấn 1
Pháo ngũ bình nhất	Xa 9 bình 6
Xa bát bình thất	Pháo 6 bình 5
Pháo cửu bình ngũ	Pháo 2 tấn 4
Pháo ngũ tấn tứ	Pháo 2 bình 5
Xa thất tấn nhất	bình 7 tấn 1

Tốt tam tấn nhất	Xa 2 tấn 7
Tốt tam tấn nhất	Xa 2 bình 6
Tượng tam tấn nhất	Pháo 5 thối 1
Xa thất thối tam	Pháo 5 thối 1
Tốt tam bình tứ	Xa tiền thối 3
Xa thất tấn nhất	Xa hậu bình 7
Xa thất bình lục	Súy 5 bình 6
Pháo nhất bình tứ	Xa 6 tấn 1
Xa lục bình ngũ	Xa 7 tấn 6
Sĩ tứ tấn ngũ	Xa 7 bình 9
Xa nhị tấn cửu	Súy 6 tấn 1
Xa ngũ thối tam	Xa 6 tấn 1
Xa ngũ bình nhị	Xa 6 bình 3
Xa nhị tấn lục	Súy 6 tấn 1
Xa tiền bình nhất	(xin xem hình 145).

Hình 145

Phê bình : (1) Đi Mã mở đầu chiến lược Đương đầu Pháo tấn công phản cung Mã, hoặc có thể đi Pháo bát tấn cửu cũng được.

(2) Với nước đi Mã nầy thành ra thế phản Cung Mã. Nếu đi Pháo 6 tấn 5, Đen đi Tốt ngũ tấn nhất. Pháo 6 bình 3 ăn mã, Mã tam tấn ngũ, và các diễn biến kế tục thì bên Đen ưu thế mất.

(3) Nước cờ chặt chẽ, dễ làm khốn đối phương; có thể đối lại đi Mã 7 tấn 6, Đen đi Tốt ngũ tấn nhất, Mã 6 tấn 7 ăn Tốt, hai bên khống chế lẫn nhau đưa lên thế mạnh.

(4) Nếu đi Xa bát bình thất, Pháo 6 bình 5, Xa thất tấn nhất ăn Mã, Pháo 2 tấn 4, bắt Mã thì bên Đen sút nước. Trên đây, bên Đen lại đi Pháo ngũ bình nhất, tuy khiến con Mã giữa bị uy hiếp, nhưng lại đoạt được tay trước và sau nầy lợi cả công lẫn thủ.

(5) Nếu đi Mã ngũ tấn lục cũng hay và bên đen được chiếm ưu thế hoàn toàn.

(6) Phải thí Binh cũng là kế hay, ngăn cản được thế công của Pháo Đen giữa.

(7) Nếu đi Xa thất tấn nhất cũng rất hay. Tất nhiên Đỏ phải đi Pháo 5 tấn 1, Xa thất bình ngũ, Xa tiền bình 5, Sĩ lục tấn ngũ, Xa 5 bình 8, Tướng ngũ bình lục, Xa 8 tấn 2 ăn Xa, Xa ngũ bình lục, Xa 6 tấn 9 ăn Sĩ, Sĩ ngũ thối tứ ăn Xa, Xa 8 bình 6 ăn Sĩ, Tướng lục tấn nhất, Súy 5 bình 6, Tốt tam tấn nhất : Bên Đen thắng ngay.

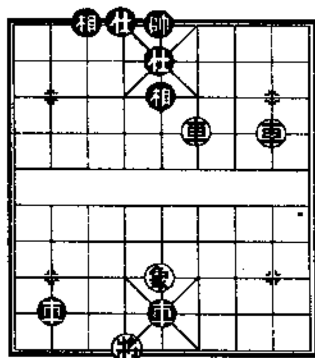
(8) Nếu đi Xa 6 tấn 4 cũng rất linh động, và Đen tiếp đi Xa nhị tấn cửu chiếu Tướng, Xa 6 thối 4, Xa nhị bình tứ ăn Xa, Súy 5 bình 6 ăn Xa, Pháo nhất bình tứ, Xa 6 bình [illegible] Tượng, thì bên Đen vẫn chiếm ưu thế, nhưng bên Đỏ không bị khốn cho con Xa 6 thối 3.

Với thế trận tàn cuộc của ván cờ nầy (xem hình 145), quân hai bên bằng nhau, nhưng bên Đen hai con Xa xuống hãm trận lợi hại quá, lại thêm con Pháo bén nhọn trong khi bên Đỏ bỏ trống đất nhà. Thế thua quá rõ ràng.

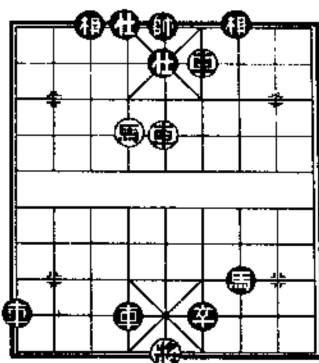
PHẦN NĂM

NHỮNG THẾ CỜ TRẮC NGHIỆM

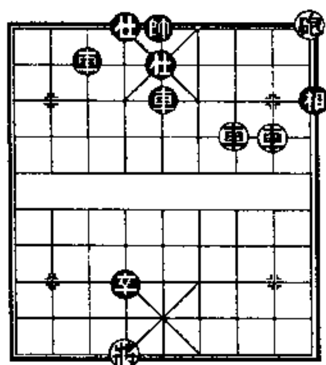
Dưới đây hình và bài của 40 thế cờ trắc nghiệm (giới bình dân ta quen gọi là cờ thế) được chọn lọc là cự phách nhất trong giới các vua cờ Trung Hoa lưu lại, xin đăng tải ra đây để quí bạn giải trí và chiêm nghiệm (xin xem bài giải đáp ở đoạn sau).

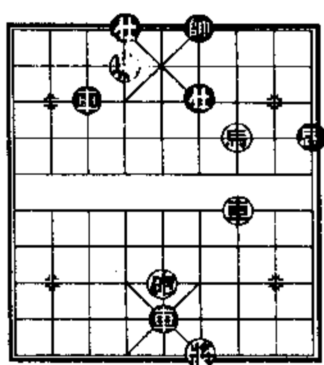
Hình 146

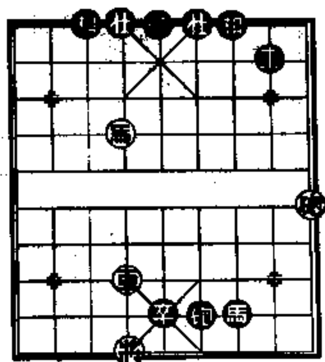
Hình 147

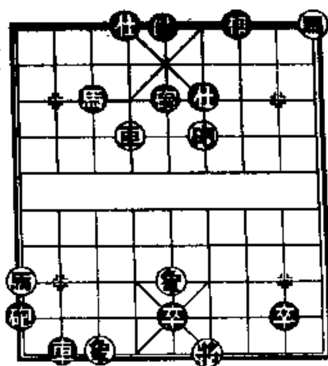
Hình 148

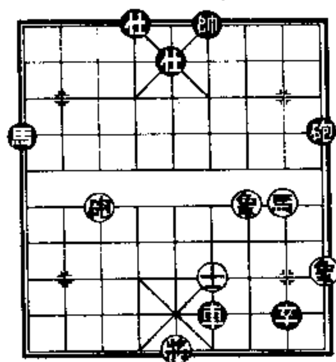
Hình 149

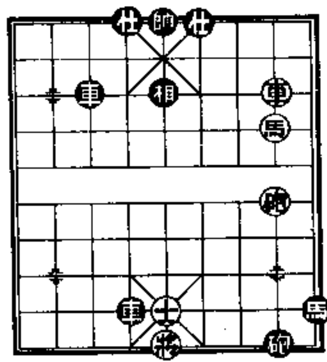
Hình 150

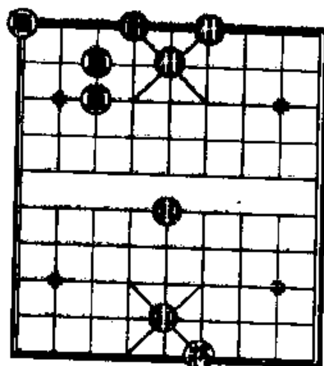
Hình 151

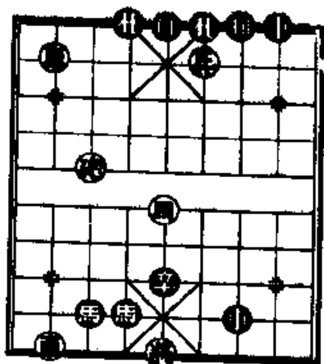
Hình 152

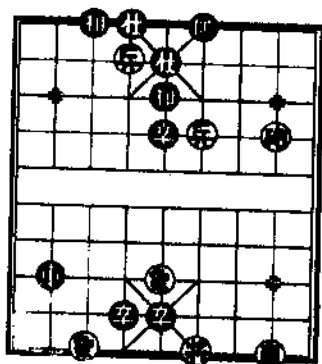
Hình 153

Hinh 154

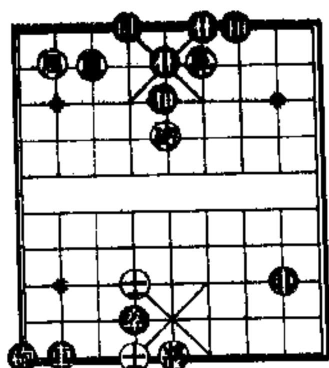

Hinh 155

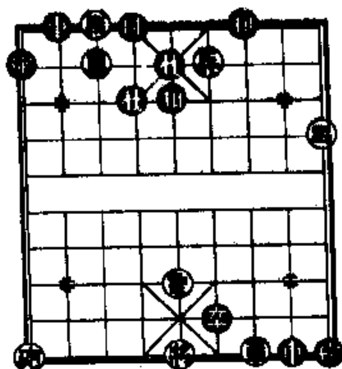

Hinh 156

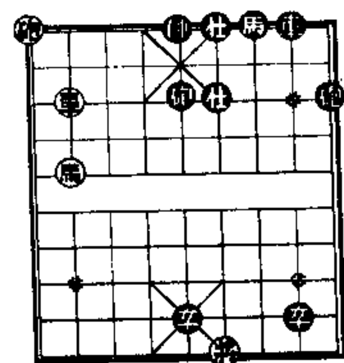
Hinh 157

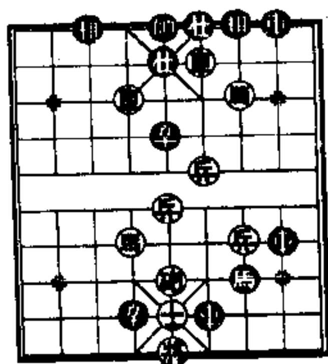
Hình 158

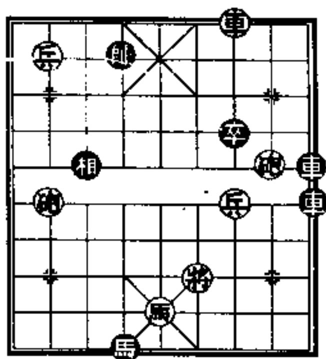
Hình 159

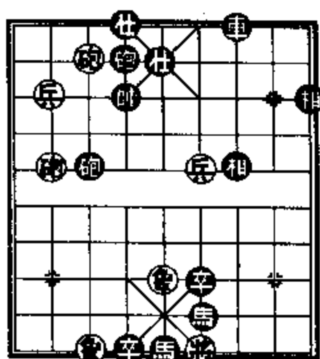
Hình 160

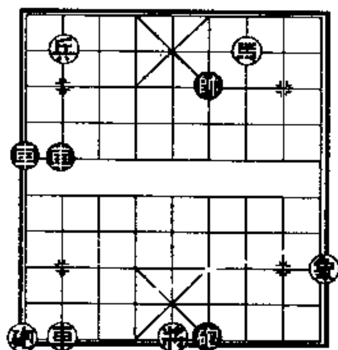
Hình 161

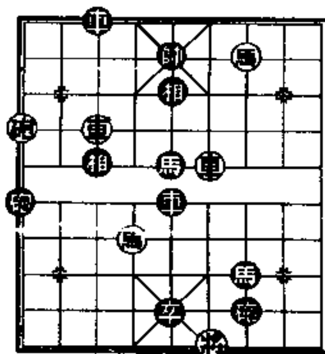
Hinh 162

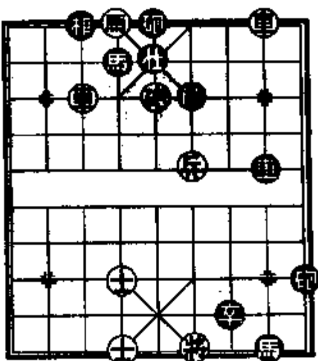
Hinh 163

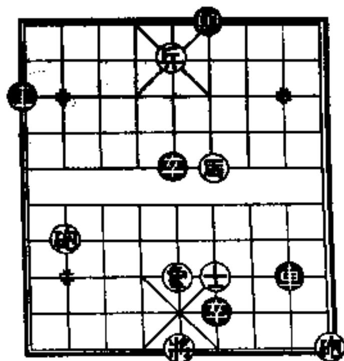
Hinh 164

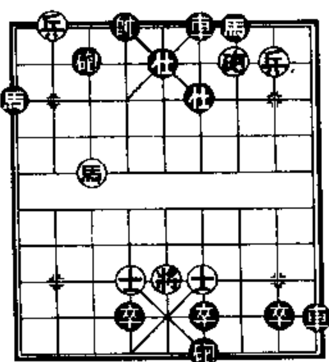
Hinh 165

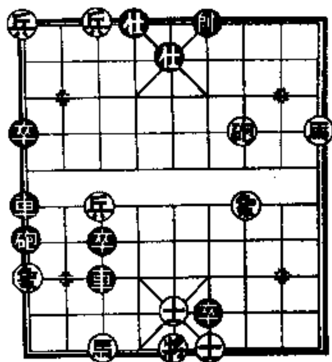
Hinh 166

Hinh 167

Hinh 168

Hinh 169

Hinh 170

Hinh 171

Hinh 172

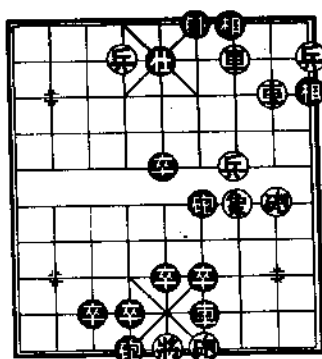
Hinh 173

Hinh 174

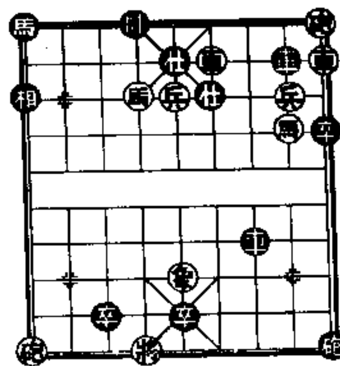
Hinh 175

Hinh 176

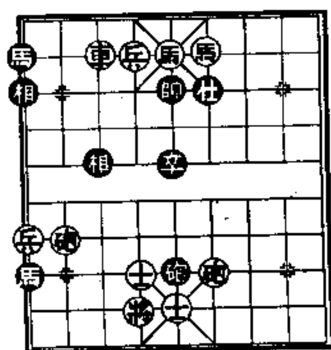
Hinh 177

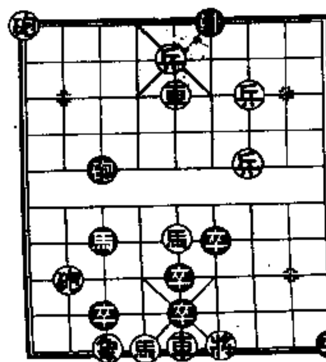
Hình 178

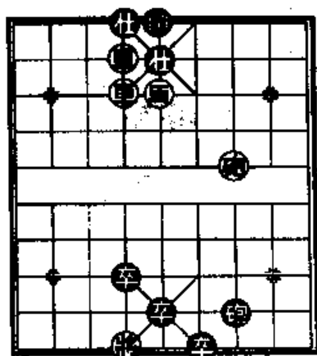
Hình 179

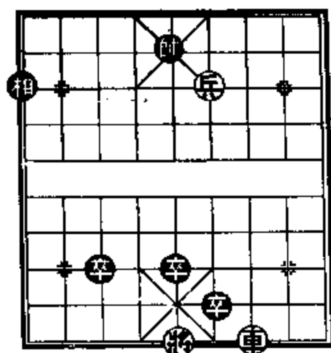

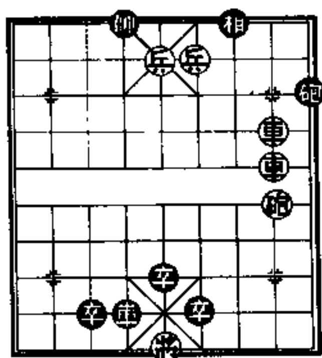
Hình 180

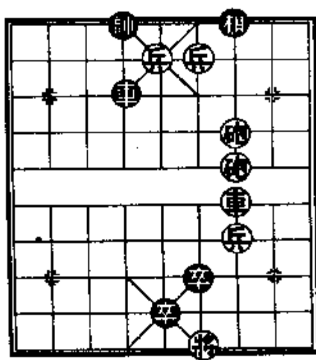

Hình 181

Hình 182

Hình 183

Hình 184

Hình 185

GIẢI ĐÁP
CÁC THẾ CỜ TRẮC NGHIỆM

Hình 146 - Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 2 tấn 3	Tướng ngũ thối thất
Xa 2 bình 3	Sĩ ngũ thối lục
Xa 3 bình 4	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 4 thối 1	Tướng ngũ thối nhất
Xa 4 bình 5	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 5 tấn 2 (Đen thua)	

Hình 147 - Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 4 tấn 1	Tướng ngũ bình lục
Xa 5 tấn 4	Tướng lục bình ngũ
Mã 6 tấn 4	Tướng ngũ bình lục
Mã 4 tấn 2	Tướng lục bình ngũ
Xa 4 tấn 3 (Đen thua)	

Hình 148 - Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 2 tấn 3	Sĩ ngũ thối lục
Xa 2 thối 1	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 3 tấn 3	Sĩ ngũ thối lục

	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 3 thối 2	Sĩ ngũ thối lục
Xa 2 tấn 1	Xa ngũ thối nhất
Xa 3 bình 5	
Xa 2 thối 1	(Đen thua).

Hình 149 - Đỏ đi trước : THẮNG

Mã 3 tấn 5	Xa tam bình ngũ
Xa 3 tấn 5	Tướng lục tấn nhất
Binh 6 bình 5	Sĩ tứ tấn ngũ
Pháo 5 bình 4	(Đen thua).

Hình 150 - Đỏ đi trước : - THẮNG

Mã 6 tấn 4	Xa bát bình lục
Xa 6 tấn 7	Tướng ngũ tấn nhất
Mã 4 thối 6	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 6 bình 5	Sĩ lục tấn ngũ
Xa 5 thối 1	Xa lục bình ngũ
Mã 6 thối 4	Tướng ngũ bình lục

Pháo 1 bình 4 (Đen thua).

Hình 151 - Đỏ đi trước : THẮNG

Mã 1 thối 3	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 4 bình 2	Tướng ngũ bình lục

Xa dưới 7 bình 6	Tướng tứ thối nhất
Mã 9 thối 8	Tướng tứ tấn nhất
Xa 7 thối 2	Tướng tứ thối nhất
Xa 7 thối 1	Tướng tứ tấn nhất
Mã 8 tấn 7	Tướng tứ thối nhất
Xa 7 bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 6 tấn 1 (Đen thua).	

Hình 155 - Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 8 bình 5	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 8 tấn 9	Sĩ ngũ thối tứ
Binh 4 bình 5	Tướng ngũ tấn nhất
Mã 5 tấn 4	Tướng ngũ thối nhất
Pháo 7 thối 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Pháo 7 thối 2	Sĩ ngũ thối tứ
Mã 4 thối 6	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 8 thối 1	

Hình 156 - Đỏ đi trước : THẮNG

Binh 4 tấn 1	Sĩ ngũ tấn lục
Pháo 2 bình 4	Sĩ lục thối ngũ
Pháo 4 tấn 2 (biến) *	Tượng lục bình ngũ
Xa 2 tấn 9	Sĩ ngũ thối lục
Pháo 4 bình 1	Tượng ngũ thối thất

Xa 2 bình 3	Sĩ tứ tấn ngũ
Pháo 1 tấn 1	Sĩ ngũ tấn lục
Pháo 1 bình 4	Sĩ lục thối ngũ
Pháo 4 thối 5	Sĩ ngũ thối lục
Pháo 4 bình 5	

Biến tiếp

Pháo 4 tấn 2	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 2 tấn 9	Tướng lục tấn nhất
Xa 2 thối 2	Sĩ tứ tấn ngũ
Xa 2 tấn 1	Tướng lục thối nhất
Binh 6 bình 5	Xa nhị bình tứ

Tượng 5 thối 7 (Đen thua).

Hình 157 - Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 1 tấn 1	Xa bát bình cửu
Xa 7 bình 5	Tốt tam tấn nhất
Mã 8 tấn 6	Xa ngũ bình lục
Súy 4 tấn 1	Pháo cửu bình tam
Xa 5 bình 7	Sĩ ngũ tấn tứ
Xa 7 bình 6	Pháo tam thối nhất
Súy 4 tấn 1	Xa cửu bình bát
Xa 6 bình 2	Xa bát bình cửu
Xa 2 bình 4	Sĩ tứ tấn ngũ
Binh 4 bình 3	Tướng ngũ bình tứ
Xa 4 bình 6	

Hình 158 Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 7 tấn 1	Tướng tứ tấn nhất
Mã 8 thối 7	Tướng tứ tấn nhất
Xa 7 thối 2	Tướng tứ thối nhất
Xa 7 bình 8	Tướng tứ thối nhất
Mã 7 tấn 8	Tướng tứ tấn nhất
Xa 8 bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Pháo 5 bình 6	Sĩ tứ thối ngũ
Mã 8 thối 6	Tướng tứ tấn nhất

Pháo 6 thối 5 (Đen thua).

Hình 159 Đỏ đi trước : THẮNG

Pháo 9 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 7 bình 5	Sĩ tứ thối ngũ
Binh 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Mã 7 thối 6	Pháo nhất bình tứ
Mã 6 thối 8	Pháo tứ bình nhất
Mã 8 thối 6	Pháo nhất bình tứ
Mã 6 tấn 5	Pháo tứ bình nhất
Mã 5 thối 6	Pháo nhất bình tứ
Mã 6 thối 7	Pháo tứ bình tam
Mã 7 thối 6	Pháo tam bình tứ
Mã 6 thối 4	Pháo tứ bình tam

Xa 3 tấn 9 (Đen thua).

Hình 160 : Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 8 tấn 2	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 8 thối 1	Tướng ngũ thối nhất
Mã 8 tấn 7	Pháo ngũ bình tứ
Mã 7 tấn 8	Pháo tứ thối nhị
Mã 8 thối 6	Tướng ngũ tấn nhất
Mã 6 thối 8	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 9 thối 2	Pháo tứ tấn nhị
Mã 8 thối 6	Pháo tứ thối nhất
Xa 8 thối 1	Pháo tứ tấn nhất
Pháo 8 bình 6	Tướng ngũ thối nhất
Xa 6 bình 4	Tướng ngũ bình tứ
Xa 4 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 6 bình 1	Tướng ngũ bình tứ
Xa 1 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Xa 6 bình 4	Tướng ngũ bình tứ
Mã 6 tấn 8	Tướng tứ bình ngũ
Mã 8 tấn 7	Tướng ngũ bình tứ

Xa 4 bình 6 (Đen thua)

Hình 161 : Đỏ đi trước : THẮNG

Pháo 5 tấn 4	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 6 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Xa 4 bình 6	Tướng tứ tấn nhất
Mã 3 tấn 4	Tướng tứ thối nhất

Xa 5 bình 5	Tướng tứ bình ngũ
Mã 4 thối 5	Sĩ lục thối ngũ
Mã 5 tấn 3	Tướng ngũ bình lục
Xa 6 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Pháo 5 bình 4	Sĩ lục thối ngũ
Pháo 4 thối 5	Sĩ ngũ tấn lục
Binh 4 bình 5	Sĩ lục thối ngũ
Mã 6 tấn 4	Sĩ ngũ tấn lục
Mã 4 tấn 2	Sĩ lục thối ngũ
Mã 2 tấn 4	Sĩ ngũ tấn lục
Mã 4 tấn 6	Sĩ lục thối ngũ
Mã 3 thối 4	Sĩ ngũ tấn lục
Mã 4 tấn 2	Sĩ lục thối ngũ
Mã 2 tấn 4	Sĩ ngũ tấn lục
Mã 4 tấn 2	Sĩ lục thối ngũ
Mã 2 thối 3 (Đen thua)	

Hình 162 : Đỏ đi trước : THẮNG

Binh 8 bình 7	Tướng tứ tấn nhất
Xa 3 thối 2	Tượng tam thối ngũ
Pháo 8 bình 1	Xa cửu bình bát
Mã 5 tấn 4	Xa bát bình tam
Pháo 1 thối 2	Xa tam bình cửu
Pháo 1 bình 2	Xa cửu bình lục
Xa 3 bình 4	Xa lục thối nhị

Pháo 2 tấn 5	Mã tứ thối tam
Súy 4 bình 5	Mã tam thối tứ
Súy 5 bình 6	Xa lục bình bát
Mã 4 tấn 5 (Đen thua)	

Hình 163- Đỏ đi trước : THẮNG

Binh 8 bình 7	Tướng tứ bình ngũ
Binh 7 bình 6	(Tướng ngũ bình tứ)
(Pháo 8 thối 2)	Tướng ngũ bình lục
Pháo 8 thối 1	Pháo tam tấn nhất
Binh 4 tấn 1	Tướng lục thối nhất
Pháo 8 tấn 4	Tướng lục thối nhất
Pháo 7 tấn 1	Tướng lục tấn nhất
Pháo 7 tấn 4	(Tướng lục thối nhất)
Pháo 8 tấn 1	Tướng lục tấn nhất
Pháo 7 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Binh 6 bình 5	Xa thất tấn nhị
Pháo 7 bình 4	Xa thất bình lục
Binh 6 bình 5	Tướng lục thối nhất
Pháo 8 tấn 1	Pháo tam thối ngũ
Binh 6 tấn 1	Xa lục thối nhất
Binh 4 tấn 1 (Đen thua)	

Hình 164 : Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 8 tấn 5	Xa nhất bình nhị
Mã 3 tấn 5	Tướng lục thối nhất
Mã 5 thối 6	Tướng lục tấn nhất
Pháo 9 bình 4	Xa nhị bình tứ

Mã 6 thối 4	Xa tứ bình lục
Binh 8 bình 7	Xa lục tấn nhất
Binh 7 bình 6	Xa lục tấn nhất
Binh 6 bình 5	Xa lục tấn nhất
Binh 5 bình 4	Xa lục tấn nhất
Binh 4 bình 3	Xa lục tấn nhất
Súy 5 tấn 1	(Xa lục tấn nhị
Mã 4 tấn 6)	Xa lục thối nhị
Pháo 4 tấn 2	Xa lục tấn nhất
Mã 4 thối 3	Xa lục bình bát
Pháo 4 thối 1	Xa bát bình thất

Pháo 4 tấn 4 (Đen thua)

Hình 165 : Đỏ đi trước : THẮNG

Xa 4 tấn 3	Tướng ngũ thối nhất
Xa 4 tấn 1	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Xa 5 bình 6	(Xa tam bình tứ
Xa 7 tấn 2	Tướng tứ tấn nhất
Mã 3 thối 4)	Tướng tứ bình ngũ
Xa 7 tấn 2	Xa tam tấn nhất
Pháo 9 bình 5	Tượng ngũ thối thất
Mã 3 thối 5	Tướng ngũ tấn nhất
Pháo 5 thối 2	Mã ngũ tấn tam

Mã 6 tấn 5	Pháo nhất bình ngũ
Xa 6 bình 5	Xa tam bình ngũ
Mã 5 tấn 7	Tướng ngũ bình tứ
Xa 5 bình 6	Xa ngũ bình tứ

Xa 6 thối 1 (Đen thua)

Hình 166 : Đỏ đi trước : THẮNG

Pháo 5 tấn 2	Tướng lục thối nhất
Xa 2 bình 4	Sĩ ngũ thối lục
Pháo 5 thối 9	Tướng lục bình ngũ
Xa 7 bình 5	Tướng ngũ tấn nhất
Sĩ 6 tấn 5	Pháo cửu bình ngũ
Sĩ 5 tấn 4	Tướng ngũ bình tứ
Mã 6 thối 4	Pháo ngũ thối lục
Pháo 5 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Mã 4 thối 3	Tướng ngũ bình lục
Binh 4 tấn 1	Tướng lục bình ngũ
Binh 4 bình 5	Tướng ngũ bình lục

binh 5 tấn 1 (Đen thua).

Hình 167 - Đỏ đi trước : THẮNG

Pháo 8 bình 4	Xa nhất bình lục
Mã 4 tấn 3	Xa lục bình thất
Pháo 4 thối 2	Xa thất bình lục
Pháo 1 bình 4	Xa bát tấn nhất

Pháo tiền tấn 6	Tốt ngũ tấn nhất
Pháo 4 thối 4	Tốt ngũ tấn nhất
Sĩ 4 thối 5	Xa bát bình lục
Tượng 5 thối 7	Tốt ngũ bình tứ
Pháo 4 bình 2	Xa lục bình thất
Sĩ 5 tấn 4	Xa thất bình lục
Pháo 2 tấn 5	Tốt tứ bình ngũ
Pháo 2 bình 3	(Tốt ngũ bình tứ
Pháo 3 bình 4	Xa lục thối nhất
Binh 5 tấn 1)	Tốt ngũ bình lục
Sĩ 4 thối 5	Tốt lục tấn nhất
Sĩ 5 tấn 4	Xa lục tấn nhất
Súy 5 bình 4 (Đen thua)	

Hình 168 : Đỏ đi trước : THẮNG

Binh 8 bình 7	Tướng tứ bình ngũ
Mã 7 tấn 6	Pháo tam bình tứ
Pháo 3 bình 6	Xa lục tấn nhất
Pháo 6 bình 4	Tướng ngũ bình lục
Binh 7 bình 6	Sĩ ngũ tấn tứ
Binh 6 bình 5	Tướng lục tấn nhất
Binh 2 bình 3)	Sĩ ngũ thối tứ
Binh 2 bình 3	Xa cửu thối bát
Pháo 4 bình 8	Pháo lục thối nhị
Pháo 8 bình 4	Sĩ lục thối ngũ

Pháo 4 thối 7
Sĩ ngũ tấn lục
Pháo 4 tấn 6
Sĩ tứ tấn ngũ
Binh 3 bình 4 (Đen thua)

Hình 169 : Đỏ đi trước : THẮNG

Mã 1 tấn 2
Tướng lục bình ngũ
Sĩ 5 tấn 6
(Tốt lục tấn nhất
Súy 5 tấn 1
Xa tam tấn nhất
Súy 5 tấn 1
Xa tam bình lục
Pháo 3 tấn 3
Xa nhất thối nhất
Binh 7 bình 6
Tướng ngũ bình tứ
Mã 2 tấn 4)
Xa tam tấn nhị
Tượng 9 thối 7
Pháo nhất tấn tam
Tượng 7 tấn 9
Pháo nhất bình lục
Pháo 3 tấn 3
(Tốt lục bình ngũ
Súy 5 tấn 1
Pháo lục bình tứ
Pháo 3 thối 3)
Pháo lục bình thất
Pháo 3 bình 1
Pháo thất bình bát
Binh 9 bình 8
Xa nhất tấn nhị
Binh 7 bình 6
Tướng ngũ bình tứ
Mã 2 tấn 4
Pháo bát thối cửu
Binh 8 bình 7
Tướng tứ bình ngũ
Mã 4 thối 3
Pháo bát bình tam
Mã 3 tấn 2 (Đen thua)

Hình 170 : Đỏ đi trước : THẮNG

Xa hậu bình 2	Xa bát thối tứ
Xa 1 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Pháo 1 tấn 6	tướng lục tấn nhất
Binh 2 bình 3	Tướng lục bình ngũ
Pháo 1 thối 1	Tướng ngũ thối nhất
Mã 2 tấn 4	Tướng ngũ bình lục
Pháo 1 thối 2	Xa bát thối nhị
Mã 4 thối 2	Sĩ tứ tấn ngũ
Binh 3 bình 2	Tốt thất tấn nhất
Tượng 1 thối 3)	Tướng lục bình ngũ
Tượng 7 tấn 9	Pháo thất thối tam
Pháo 1 tấn 3	Sĩ ngũ thối lục
Binh 3 tấn 1	Pháo thất bình nhị
Mã 2 thối 3	Pháo nhị thối ngũ

Binh 3 bình 4 (Đỏ nhiều quân hơn THẮNG)

Hình 171 : Đen đi trước : THẮNG

Xa 8 bình 5	Xa ngũ tấn tứ
Pháo tiền bình 2	Xa ngũ bình bát
Pháo 2 bình 5	Pháo cửu bình nhị
Pháo 8 bình 5	Pháo nhị bình ngũ
Pháo tiền bình 3	Pháo ngũ bình thất

Pháo 3 bình 7	Xa bát bình tam
Pháo 7 bình 5	Pháo nhất bình ngũ
Pháo tiền bình 2	Xa thất thối ngũ
Pháo 2 bình 3	Pháo thất bình lục
Pháo 5 tấn 4	Pháo ngũ thối nhị
Pháo 3 tấn 3 (đen thua)	

Hình 172 : Đen đi trước : THẮNG

Pháo nhất tấn 3	Pháo bát thối nhị
Mã 9 tấn 8	Tướng tứ bình ngũ
Mã 4 thối 2	Pháo bát tấn tam
Mã 8 thối 6	Tướng ngũ bình tứ
Mã 2 tấn 4	Pháo bát thối tam
Mã 6 tấn 8	Tướng tứ bình ngũ
Mã 4 thối 2	Pháo bát tấn tứ
Mã 8 thối 6	Tướng ngũ bình tứ
Mã 2 tấn 4	Pháo bát thối tứ
Mã 6 tấn 8	Tướng tứ bình ngũ
Mã 4 thối 2	Pháo bát bình nhất
Mã 8 thối 6	Tướng ngũ bình tứ
Mã 2 tấn 4	Xa bát thối tứ
Pháo 3 tấn 7	Xa bát bình thất
Xa 9 bình 6	Xa lục thối nhất
Súy 5 bình 4	Pháo nhất bình lục

Súy 4 bình 5	(Pháo cửu thối lục
Mã 6 tấn 3	Tướng tứ bình ngũ
Xa 6 tấn 8)	Xa thất bình cửu
Mã 6 thối 8	Tướng tứ bình ngũ
Mã 8 tấn 7 (Đen thua).	

Hình 173 : Đen đi trước : THẮNG

Mã ngũ tấn lục	Xa 5 thối 7
Pháo tam bình tứ	Sĩ 6 thối 5
Tốt tam bình tứ	Sĩ 5 tấn 6
Tốt lục bình ngũ	súy 6 bình 5
Mã lục thối thất	Súy 5 bình 6
Tốt tứ bình tam	Sĩ 6 thối 5
Mã thất thối ngũ	Tượng 3 thối 5
Tốt tam bình tứ	Sĩ 5 tấn 6
Tốt tứ tấn nhất	Súy 6 bình 5
Mã ngũ tấn thất	Pháo 3 thối 7
Pháo tứ bình ngũ	Tượng 5 thối 1
Mã tứ tấn ngũ	Pháo 3 bình 5
Mã ngũ tấn tứ	Pháo 5 bình 4
Tốt tứ bình ngũ	Súy 5 bình 4
Tốt ngũ bình lục	Súy 4 thối 1
Pháo ngũ bình lục	Mã 2 thối 4
Tốt lục tấn nhất	Súy 4 tấn 1
Mã tứ tấn lục (Đỏ thua).	

Hình 174 : Đen đi trước : THẮNG

Mã lục tấn ngũ	Súy 6 bình 5
Pháo tứ bình ngũ	Pháo 4 bình 5
Pháo ngũ thối nhất	Súy 5 tấn 1
Mã ngũ thối tam	Pháo 5 bình 4
Tốt tam bình tứ	Súy 5 bình 4
(Súy 5 thối 1	Mã tam tấn ngũ
Mã 6 thối 5	Mã ngũ tấn lục
Súy 5 bình 4	Mã lục tấn bát
Súy 4 tấn 1	Tốt tứ bình ngũ)
Mã tam thối ngũ	Pháo 4 tấn 3
Tốt tứ bình ngũ	Súy 4 tấn 1
Mã ngũ tấn lục	Pháo 4 bình 3
Pháo ngũ bình lục	Mã 6 thối 4
Mã lục tấn bát (Đỏ thua).	

Hình 175 : Đen đi trước : THẮNG

Mã nhất tấn nhị	Binh 4 tấn 1
Tướng ngũ tấn nhất	Binh 6 tấn 1
Tướng ngũ tấn nhất	Mã 3 thối 5
Xa thất bình ngũ	Mã 5 tấn 6
Tướng ngũ bình tứ	Mã 6 tấn 4
Tướng tứ thối nhất	Mã 4 thối 5
Pháo lục tấn tứ	Xa 1 bình 3
Xa ngũ thối nhị	Xa 3 tấn 7
Xa ngũ thối tứ	Xa 3 thối 6

Xa ngũ tấn lục	Xa 3 bình 5
Pháo lục bình ngũ	Pháo 1 tấn 2
Tốt tam tấn nhất	Binh 9 bình 8
Tốt nhất tấn nhất	Binh 8 bình 7
Tốt nhất tấn nhất	Binh 1 tấn 1
Tốt nhất tấn nhất	Binh 1 tấn 1
Tốt nhất tấn nhất	Binh 1 tấn 1
Tốt nhất tấn nhất	Binh 1 bình 2
Tốt nhất bình nhị	Tiền bình tấn 1
Tốt nhị bình tam	Tiền binh tấn 1
Tướng tứ tấn nhất	Binh 2 tấn 1
Tốt tam bình tứ (Đen thắng)	

Hình 176 : Đỏ đi trước : HÒA

Binh 3 bình 4	Tượng lục bình ngũ
Binh 4 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Binh 5 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Binh 4 tấn 1	Tướng ngũ bình lục
Mã 8 tấn 6	Tướng lục bình ngũ
Mã 6 thối 4	Tướng ngũ bình lục
Mã 4 tấn 2	Tướng lục bình ngũ
Mã 2 tấn 3	Tướng ngũ bình lục
Mã 3 tấn 5	Tướng lục bình ngũ
Mã 5 thối 6	Xa tam thối ngũ
Mã 6 thối 5	Tốt ngũ tấn nhất

Súy 4 bình 5 — Xa tam tấn nhị

Xa 6 thối 6 — Xa tam bình ngũ

Xa 6 bình 5 — Tốt lục bình ngũ

Xa 5 thối 1 — Tướng ngũ thối nhất

Tượng 9 thối 7 (Hai bên Hòa).

Hình 177 : Đỏ đi trước : HÒA

Xa 2 tấn 5	Xa lục thối lục
Xa 4 thối 3	Tốt lục tấn nhất
Xa 3 bình 4	Tốt ngũ bình lục
Xa 2 thối 5	Pháo tứ thối nhất
Súy 4 bình 5	Xa cửu tấn ngũ
Xa 2 bình 1	Xa lục bình thất
Xa 1 thối 4	Pháo tứ bình cửu
Xa 1 bình 2	Pháo cửu bình bát
Xa 2 bình 1	Pháo bát thối ngũ
Xa 1 bình 2	Pháo bát tấn bát
Xa 2 bình 1	Pháo bát bình cửu
Xa 1 bình 2	Pháo cửu bình bát

(Nếu đấu thêm lâu, hai bên không thay đổi vẫn huề).

(Hình 178 : Đỏ đi trước : HÒA)

Xa 2 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 3 bình 4	Tướng lục tấn nhất

Pháo 2 bình 4	Sĩ lục thối ngũ
Binh 3 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Binh 4 bình 5	Sĩ lục thối ngũ
Binh 5 bình 4	Sĩ ngũ tấn lục
Binh 4 bình 3	Sĩ lục thối ngũ
Pháo tiền thối 3	Sĩ ngũ tấn lục
Pháo hậu tấn 2	Tốt ngũ bình lục
Binh 8 bình 5	Tướng lục thối nhất
Binh 1 bình 2	Tốt tứ bình ngũ
Súy 5 tấn 1	Tốt lục tấn nhất
Súy 5 bình 4	Pháo tứ thối tam
Binh 2 bình 3	Pháo tứ bình lục
Binh 3 bình 4	Pháo lục thối ngũ
Binh 5 bình 4	Tướng lục tấn nhất

Binh 3 tấn 1 (Hai bên Hòa).

Hình 179 : Đỏ đi trước : HÒA

Xa 4 tấn 1	Tướng tứ tấn nhất
Binh 5 tấn 1	Sĩ lục thối ngũ
Mã 2 tấn 4	Sĩ ngũ tấn lục
Xa 1 bình 2	Sĩ lục thối ngũ
Xa 2 bình 5	Tướng tứ bình ngũ
Mã 6 thối 4	Tướng ngũ tấn nhất
Mã 4 thối 6	Tướng ngũ thối nhất

Mã 6 tấn 7	Tướng ngũ tấn nhất
Xa 4 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Binh 2 bình 3	Xa thất thối tứ
Xa 5 bình 4	Tướng lục bình ngũ
Mã 7 tấn 6	Tướng ngũ thối nhất
Xa 4 thối 1	Tướng ngũ thối nhất
Pháo 9 tấn 9	Tượng nhất thối tam
Mã 6 thối 7	Tượng tam tấn ngũ
Xa 4 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Mã 7 tấn 6	Tượng ngũ thối tam
Mã 6 thối 4	Tượng tam tấn ngũ
Mã 4 tấn 2	Xa thất thối nhị
Xa 5 bình 6	Pháo cửu thối cửu
Pháo 9 bình 8	Pháo cửu bình thất
Mã 2 thối 3	Pháo thất tấn tứ
Pháo 3 thối 1	Tốt tam bình tứ
Xa 6 thối 7	Tốt ngũ bình tứ
Súy 6 thối 1 (Hai bên Hòa)	

Hình 180 : Đen đi trước : HÒA

Mã nhất thối tam	Súy 6 thối 1
Mã tam tấn nhị	Súy 6 tấn 1
Pháo ngũ thối nhất	Pháo 8 bình 6
Pháo ngũ bình nhất	Pháo 6 bình 7

Mã nhị thối tam	Súy 6 thối 1
Mã tam tấn nhị	Súy 6 bình 5
Mã nhị thối tứ	Súy 5 bình 4
Pháo nhất bình lục	Súy 4 bình 1
Pháo lục thối ngũ	Sĩ 5 tấn 4
Sĩ lục thối ngũ	Sĩ 4 thối 5
Sĩ ngũ tấn lục	Sĩ 5 tấn 4
Pháo lục bình tam	Bình 6 bình 7
Mã tứ thối ngũ	Bình 7 bình 8
Mã ngũ tấn lục	Bình 8 bình 9

(Hai bên Hòa).

Hình 181 - Đen đi trước : HÒA

Tốt tiền bình lục	Súy 4 tấn 1
Tốt lục tấn nhất	Pháo 8 bình 4
Tốt ngũ bình lục	Súy 4 thối 1
Tốt lục tấn nhất	Mã 5 thối 4
Mã tam tấn tứ	Xa 5 thối 6
Tốt cửu bình bát	Binh 5 bình 4
Tướng lục tấn nhất	Binh tiền bình 4
Tướng lục tấn nhất	Pháo 9 bình 3
Pháo tam tấn ngũ	Pháo 3 thối 3
Mã tứ thối tam	Xa 5 tấn 2
Pháo tam tấn tứ	Xa 5 thối 2

Mã tứ thối tam	**Pháo 3 tấn 3**
Tướng lục thối nhất	**Pháo 3 thối 3**

Hình 182 - Đỏ đi trước : HÒA

Xa 6 tấn 1	**Sĩ ngũ thối tứ**
Xa 6 tấn 2	**Tướng ngũ tấn nhất**
Xa 6 bình 5	**Tướng ngũ bình lục**
Mã 5 thối 3	**Pháo thất thối ngũ**
Xa 5 thối 8	**Pháo thất bình tứ**
Pháo 3 bình 6	**Tốt tứ bình ngũ**
Pháo 6 bình 7	**Tốt ngũ tấn nhất**
Pháo 7 thối 5	**Tốt lục bình ngũ**
Pháo 7 bình 5	**Tốt ngũ tấn nhất**

Súy 6 bình 5 (Hai bên Hòa).

Hình 183 - Đỏ đi trước : HÒA

Xa 3 tấn 8	Tướng ngũ thối nhất
Binh 4 bình 5	Tướng ngũ bình tứ
Binh 5 bình 6	Tướng tứ bình ngũ
Súy 5 bình 6	Tốt tam tấn nhất
Xa 3 tấn 3	Tướng ngũ tấn nhất
Binh 6 bình 5	Tướng ngũ bình lục
Xa 3 tấn 1	Tướng lục thối nhất

Xa 3 bình 7	Tốt tam bình tứ
Súy 6 tấn 1	Tốt lục bình ngũ
Súy 6 thối 1	Tốt thượng ngũ bình tứ
Xa 7 thối 7	Tốt tứ tấn nhất
Xa 7 bình 8	Tốt ngũ bình tứ
Súy 6 tấn 1 (Hai bên Hòa).	

Hình 184 - Đỏ đi trước : HÒA

Xa dưới 2 bình 6	Pháo cửu bình tứ
Xa 6 thối 4	Tốt tam bình tứ
Xa 2 bình 5	Tốt ngũ tấn nhất
Xa 5 thối 5	Tốt lục bình ngũ
Súy 5 bình 4	Pháo tứ bình bát
Binh 4 tấn 1	Pháo bát thối nhị
Binh 4 bình 3	Tốt tứ tấn nhất
Pháo 2 thối 4	Tốt tứ bình ngũ
Pháo 2 bình 5	Tốt ngũ tấn nhất
Súy 4 bình 5	Pháo bát tấn nhị
Súy 4 bình 5	Pháo bát bình ngũ
Binh 3 bình 4	
(Hai bên Hòa).	

Hình 185 - Đỏ đi trước : HÒA

Pháo 3 bình 6	Xa tứ tấn nhất
Pháo 3 bình 6	Xa tứ bình thất

Pháo 6 thối 4	Xa thất tấn nhị
Binh 3 tấn 1	Tốt ngũ bình lục
Súy 4 bình 5	Tốt thượng lục bình ngũ
Pháo 6 tấn 7	Tốt ngũ tấn nhất
Súy 5 bình 6	Tốt lục tấn nhất
Binh 5 tấn 1	Tướng tứ bình ngũ
Pháo 6 bình 5	Tốt lục bình ngũ
Pháo 5 thối 8	Tốt ngũ tấn nhất
Súy 6 tấn 1	Tượng thất tấn cửu

(Hai bên Hòa)

CẨM NANG CỜ TƯỚNG

THIẾU LĂNG QUÂN

và NGUYỄN TÀI BÌNH

Biên soạn

Chịu trách nhiệm xuất bản:

BÙI VĂN NGỢI

Biên tập

NGUYỄN TRƯỜNG

Vẽ bìa:

MINH DIỄN

Sửa bản in:

THỤY KHÁNH

In 1.000 cuốn khổ 13 x 19 cm. Tại XN In PHÚ NHUẬN ....

Số đăng ký kế hoạch xuất bản 17 [illegible] CXB.

Do Cục Xuất bản cấp ngày 18/8/98

In xong và nộp lưu chiểu tháng 12 năm 1998